

KOORDINATOR: ZVONIMIR TUCAKOVIĆ,dipl.ing.arh.

STRUČNI TIM: ZVONIMIR TUCAKOVIĆ,dipl.ing.arh.
MARTA PAUNOVIĆ,dipl.ek.
VLADO SUDAR,dipl.ing.građ.
STJEPAN STAKOR,dipl.ing.kult.tehn.
IVICA BUGARIĆ,dipl.ing.građ.
MIRKO STRAHINIĆ,dipl.ing.stroj.
LJUBICA MAJCAN-KORKUTOVIĆ,dipl.turiz.
TOMISLAV FIALA,građ.tehn.vis.
ASMIR BAŠIĆ,građ.tehn.vis.

PRIJEPIS: VLATKA STAŠČIK,administrator

UMNOŽAVANJE I UVEZ: ZDENKA OMERAŠEVIĆ

SURADNJA:

1. ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE, VUKOVAR
2. MINISTARSTVO KULTURE-UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE,
KONZERVATORSKI ODJEL U OSIJEKU
3. HRVATSKA POŠTA d.d., Osijek
4. HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE d.d. Osijek
5. HT-MOBILE TELEKOMUNIKACIJE d.o.o. Zagreb
6. VIP-net d.o.o., Osijek
7. INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d., Zagreb
8. INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d., Vinkovci
9. HEP-DISTRIBUCIJA d.o.o., Vinkovci
10. HEP-PRIJENOS d.o.o., Osijek
11. HRVATSKE CESTE d.o.o., Zagreb
12. ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE, Vinkovci
13. HRVATSKE ŽELJEZNICE, Zagreb
14. HRVATSKE VODE, Vinkovci
15. VINKOVAČKI VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o., Vinkovci
16. MORH-Zagreb

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

=====

SUBJEKT UPISA

MBS:

030006824

TVRTKA/NAZIV:

1 ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE, dioničko društvo

SKRAĆENA TVRTKA/NAZIV:

1 ZPO, d.d.

PRIJEVOD TVRTKE:

1 Jezik: English
Urban planing institute, share holding company, Osijek, Croatia

SJEDIŠTE:

1 Osijek, Vij.P.Kolarića 5/A

PREDMET POSLOVANJA - DJELATNOSTI:

- 1 51.1 - Posredovanje u trgovini
- 1 51.7 - Ostala trgovina na veliko
- 1 70.1 - Poslovanje vlastitim nekretninama
- 1 70.2 - Iznajmljivanje vlastitih nekretnina
- 1 70.31 - Agencije za promet nekretninama
- 1 72.3 - Obrada podataka
- 1 72.4 - Izrada baze podataka
- 1 74.13 - Istraživanje tržišta i ispit. javnog mnijenja
- 1 * - Savjetovanje i poslovi u arhitektonskoj djelatnosti
- 1 * - Inženjering, projektni menadžment i tehničke djelatnosti
- 1 * - Izrada stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša, stručni poslovi pripreme i izrade studije utjecaja na okoliš
- 1 * - Izrada elaborata o ekonomskoj vrijednosti poduzeća
- 1 * - Kopiranje, fotokopiranje, šapirografiranje i sl.usluge
- 1 * - Izvođenje investicijskih radova u inozemstvu i ustupanje investicijskih radova stranoj osobi u Hrvatskoj, a od toga samo:
- 1 * - Izrada ekspertiza i studija, invest.programa, prostornih i urban.planova i projekata, idejnih, glavnih i detaljnih projekata i investicijsko-tehn.dokumentacije, licitacijskih elab.(tenderske dokumentacije) i dr.investicijske dokument. za objekte i radove
- 1 * - Organizacija izgradnje kompletnih objekata (inženjering), izvođački inženjering i savjetodavni (konsulting) inženjering
- 1 * - Stručno-tehnički nadzor nad izvođenjem investicijskih radova u inozemstvu i nad izgradnjom investicijskih objekata

02-02-2005

D004, 2006.02.02 09:02:55

Stranica: 1

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

=====

PREDMET POSLOVANJA - DJELATNOSTI:

- 1 * - Davanje stručne pomoći odnosno konzultantskih
usluga u toku izgradnje i u radovima na izgrađenim
objektima

ČLANOVI UPRAVE / LIKVIDATORI

- 8 Krunoslav Lipić, rođen 28.12.1955.godine, OI br.100459992/03 PU
Osječko-baranjske
8 - član uprave
8 - direktor, zastupa društvo pojedinačno i neograničeno

NADZORNI ODBOR

- 8 Sonja Cupec, 08.01.1947.godine, OI br.100923582/03 PU
Osječko-baranjska
8 - predsjednik nadzornog odbora
8 Stjepan Stakor, rođen 14.05.1954.godine, OI br.13825154/98 MUP
Osijek
8 - član nadzornog odbora
8 Zvonimir Tucaković, rođen 14.08.1946.godine, OI br.15193362/02 PU
Osječko-baranjska
8 - zamjenik predsjednika nadzornog odbora

TEMELJNI KAPITAL:

- 2 978,000.00 kuna

PRAVNI ODNOSI:

- Pravni oblik
1 dioničko društvo

Osnivački akt:

- 1 Statut usvojen 03.11.1995. o usklađenju općih akata sa Zakonom o
trgovačkim društvima
2 Odluka o izmjeni statuta od 26.04.1996. god. o usklađenju
temeljnog kapitala sa ZTD
5 Odluka Skupštine od 19.11.1999. godine o izmjenama i dopunama
Statuta i Odluka Skupštine o izmjeni članova Nadzornog odbora.

Statut:

- 4 Odluka Skupštine od 19.11.1999.godine o izmjeni i dopuni Statuta,
kojom se broj članova nadzornog odbora sa 5 članova smanjuje na 3
člana.
6 Odlukom Skupštine društva od 25.04.2003.g. brisan podnaslov ispred
čl.15., promjenjen čl.18. koji se odnosi na oblik izdavanja
dionica i vođenje podataka o pravima vezanim uz dionice, te brisani
čl.18.-27. Statuta sa pripadajućim podnaslovima.

OSTALI PODACI:

- 7 - Promjena osobnih podataka zamjenika predsjednika Nadzornog odbora
zbog promjene adrese.

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

POPIS FIZIČKIH OSOBA KOD SUBJEKTA

- C10 Krunoslav Lipić, rođen 28.12.1955.godine, OI br.100459992/03 PU
Osječko-baranjske
Osijek, Ivana Zajca 2
- C11 Sonja Cupec, 08.01.1947.godine, OI br.100923582/03 PU
Osječko-baranjska
Osijek, Sjenjak 44
- C12 Stjepan Stakor, rođen 14.05.1954.godine, OI br.13825154/98 MUP
Osijek
Osijek, Vj.Gorana Zobundije 6
- C13 Zvonimir Tucaković, rođen 14.08.1946.godine, OI br.15193362/02 PU
Osječko-baranjska
Osijek, Sjenjak 129

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU	Poslovni broj	Datum	Naziv suda
0001	95/956-2	21.11.1995.	Trgovački sud u Osijeku
0002	96/337-2	06.06.1996.	Trgovački sud u Osijeku
0003	97/872-4	16.09.1997.	Trgovački sud u Osijeku
0004	00/173-2	18.02.2000.	Trgovački sud u Osijeku
0005	00/73-4	18.02.2000.	Trgovački sud u Osijeku
0006	03/605-2	26.05.2003.	Trgovački sud u Osijeku
0007	03/1563-2	22.12.2003.	Trgovački sud u Osijeku
0008	05/1376-7	10.01.2006.	Trgovački sud u Osijeku

U Osijeku, 02.02.2006.

Ovlaštena osoba: _____

OVAJ IZVADAK VJERAN JE IZVORNIKU.
BROJ UPISNIKA POD KOJIM JE IZVADAK
IZDAN R3-1744/06-2

TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

Osijek

02-02-2006

UPRAVA SUDSKOG
REGISTRA

[Handwritten signature]

REPUBLIKA HRVATSKA

**MINISTARSTVO
PROSTORNOG UREĐENJA,
GRADITELJSTVA I STANOVANJA**

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 78
Tel: 01/61 33 444 fax: 01/61 12 131

Uprava za prostorno uređenje

Klasa : 350-02/95-01/90

Urbroj: 531-02/1-1-95-2

Zagreb, 15. rujna 1995.

“ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE” d.d.
Vijenac Paje Kolarića 5a
O S I J E K

Predmet: Suglasnost za upis u sudski registar
- dostavlja se

Na temelju odredbe članka 8. stavak 3. Zakona o prostornom uređenju (“Narodne novine”, br. 30/94) i odredbe članka 2. točka 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za upis u sudski registar pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove prostornog uređenja (“Narodne novine”, br. 93/94), Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja daje

S U G L A S N O S T

ZA UPIS U SUDSKI REGISTAR

pravne osobe : **“ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE” d.d.**

adresa : **OSIJEK, Vijenac Paje Kolarića 5a**

da obavlja stručne poslove prostornog uređenja u svezi s izradom:

- dokumenata prostornog uređenja i stručnih podloga za izdavanje lokacijskih dozvola

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA
I INŽENJERA U GRADITELJSTVU

Klasa: UP/I-350-07/91-01/756
Urbroj: 314-01-99-1
Zagreb, 21. rujna 1999.

Na temelju članaka 24. i 50. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine, broj 47/98), Odbor za upise razreda arhitekata, rješavajući po zahtjevu koji je podnio **LIPIC KRUNOSLAV**, dipl.ing.arh., Osijek, Ivana Zajca 2, za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata, donio je sljedeće

RJEŠENJE

1. U **Imenik ovlaštenih arhitekata** upisuje se **LIPIC KRUNOSLAV**, (JMBG 2812955300019), dipl.ing.arh., Osijek, u stručni smjer **Ovlašteni arhitekt**, pod rednim brojem **1160**, s danom upisa **01.09.99**.
2. Upisom u **Imenik ovlaštenih arhitekata**, **LIPIC KRUNOSLAV**, dipl.ing.arh., Osijek, stječe pravo na uporabu strukovnog naziva "**Ovlašteni arhitekt**" i pravo na obavljanje poslova temeljem članka 25. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu, a u svezi sa člankom 4. stavkom 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu, te ostala prava i dužnosti sukladno posebnim propisima.
3. Ovlaštenom arhitektu izdaje se "**arhitektonska iskaznica**" i stječe pravo na uporabu "**pečata**".

Obrazloženje

LIPIC KRUNOSLAV, dipl.ing.arh. podnio je Zahtjev za upisu Imenik ovlaštenih arhitekata.

Odbor za upise razreda arhitekata proveo je postupak u povodu dostavljenog Zahtjeva, te je temeljem članka 24. stavka 2. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine, broj 40/99), a u svezi sa člankom 5. stavkom 4. i člankom 18. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine, broj 40/99), riješeno kao u izreci.

Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata imenovana stječe pravo na izradu i uporabu pečata, sukladno članku 35. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu i na izdavanje "arhitektonske iskaznice".

Na temelju članka 141. stavka 1. točke 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 53/91), predmet je riješen po skraćenom postupku.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske, u roku 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

Dostaviti:

1. LIPIĆ KRUNOSLAV
Osijek, Ivana Zajca 2
uz povrat potvrde o izvršenoj dostavi
2. U Zbirku isprava Komore
3. Pismohrana Komore

**MIŠLJENJA I SUGLASNOSTI PROPISANE
ZAKONIMA I PROPISIMA**

- Mišljenje Županijskog zavoda za prostorno uređenje
- Suglasnost Ureda državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji
- Prethodna suglasnost Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine
- Mišljenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva
- Prethodno mišljenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva-
Uprava šumarstva

REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Županijski zavod za prostorno uređenje
Klasa: 350-02/06-01/21
Ur.broj: 2196/1-10-06-3
Vukovar, 21. srpnja 2006.g.

Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša,
graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove
Odsjek za prostorno uređenje i imovinsko pravne
poslove Vukovar

Predmet: **Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja općine Tovarnik**
mišljenje na ispravljeni prijedlog (prema primjedbama od 3.07.2006.g.)

Na korigirani Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja općine Tovarnik, prema primjedbama od 3. 07. 2006.g., Županijski zavod za prostorno uređenje Vukovar, temeljem članka 24. Zakona o prostornom uređenju i članka 15. st.2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (NN br.30/94., 68/98., 61/00., 32/02. i 100/04.) daje sljedeće

MIŠLJENJE

Provjerom dostavljenog ispravljenog Konačnog prijedloga Prostornog plana općine Tovarnik izrađenog u Zavodu za prostorno planiranje d.d. Osijek, utvrđeno je da Plan nije ispravljen sukladno datim primjedbama od 3. 07. 2006.g.,

Konačni prijedlog Prostornog plana Općine Tovarnik nije uskladen sa čl. 30. Zakona o prostornom uređenju i Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije (Sl.vj. Županije br.7/02.), a vezano za ispravku primjedbe od 21. 07. 2006.g., koja se odnosi na članak 47. PPUO Tovarnik.

Navedeni nedostatak ispraviti prije izdavanja suglasnosti.

Urednik: _____
Voditeljica: _____ dipl.ing.arh.
Voditelj: _____

REPUBLIKA HRVATSKA
URED DRŽAVNE UPRAVE U
VUKOVARSKO - SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI
Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša,
graditeljstvo i imovinsko pravne poslove
VUKOVAR

Klasa: 350-05/06-01/32
Ur.broj: 2196-03-02-06-04
U Vukovaru, 27.07.2006. godine

Ured državne uprave u Vukovarsko - srijemskoj županiji - Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko pravne poslove, Vukovar, temeljem čl. 24. Zakona o prostornom uređenju ("NN" br.30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), rješavajući po zahtjevu Općinskog vijeća Općine Tovarnik radi izdavanja suglasnosti, izdaje:

SUGLASNOST

da je Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Tovarnik, izrađen od Zavoda za prostorno planiranje d.d. iz Osijeka, u skladu s Prostornim planom Vukovarsko – srijemske županije ("Službeni vjesnik" Vukovarsko-srijemske županije br. 7/02).

Ova suglasnost se izdaje na temelju pribavljenog mišljenja Županijskog zavoda za prostorno uređenje, Klasa: 350-02/06-01/21, Ur.broj: 2196/1-10-06-3 od 21.srpnja 2006. godine, dostavljenog Izvješća o provedenoj javnoj raspravi, utvrđenog Konačnog prijedloga PPUO Tovarnik iz veljače 2006. te usklađenog Konačnog prijedloga PPUO Tovarnik iz srpnja 2006.godine prema primjedbama iz mišljenja.

Ova suglasnost oslobođena je plaćanja upravne pristojbe na temelju čl.1 Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine" br. 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00 i 110/04).

DOSTAVITI:

1. Općina Tovarnik, Tovarnik, A.G.Matoša 2
2. Zavod za prostorno planiranje d.d., Osijek, vijenac P.Kolarića 5a
3. Evidencija, ovdje
4. Arhiva

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

OPĆINA TOVARNIK

PRIMLJENO DANA:

12.05.06.

*Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Osijeku
p.p. 713, 31001 Osijek
Tel. 031/207-400, Fax.207-404*

OPĆINA TOVARNIK
OPĆINSKO POGLAVARSTVO
32249 TOVARNIK

Klasa:612-08/06-01-03/1012
Urbroj:532-04-09/1-06-03
Osijek, 11. 05. 2006.

Predmet:- suglasnost na Konačni
prijedlog prostornog plana uređenja
Općine Tovarnik -

Povodom Vašeg pismenog zahtjeva klasa: 350-02/06-03/04, urbroj: 2188/12-06-03, na temelju članka 56. u svezi s člankom 6. stavkom 1. točka 9. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("NN" 69/99) donosimo slijedeću

PRETHODNU SUGLASNOST

na Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja općine Tovarnik, broj: 09/2001. od veljače 2006. koji je izradio Zavod za prostorno planiranje, d.d. iz Osijeka.

Navedeni Konačni prijedlog PPUO Tovarnik sastavni je dio ove prethodne suglasnosti.

Dostaviti:

1. Dokumentacija - ovdje,
-u prilogu Konačni prijedlog PPUO Tovarnik,
tekstualni dio i grafički prikaz,
2. Pismohrana - ovdje

Pročelnica:
Zdenka Predrijevac, dipl.ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 201

Klasa: 350-02/06-01/214
Ur. broj: 525-09-A.B.P./06-02
Zagreb, 28. rujna 2006.

OPĆINA TOVARNIK
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

**Predmet: Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Tovarnik
dopis - dostavlja se -**

Na vaš broj:
Klasa: 350-05/06-03/6
Ur.broj: 2188/12-06-6
od Tovarnik, 30. kolovoza 2006.

Primljeno: 525 - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva: 1.9.2006.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, temeljem članka 17. stavka 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (NN¹ 66/01, 87/02, 48/05 i 90/05) u predmetu zahtjeva **OPĆINE TOVARNIK, TOVARNIK** - za izdavanje mišljenja - na **KONAČNI PRIJEDLOG PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE TOVARNIK** daje

MIŠLJENJE

Područje Općine Tovarnik nalazi se u sastavu Vukovarsko-srijemske županije i u svom sastavu ima 2 naselja i to: Ilača i Tovarnik.

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta u Općini Tovarnik je 5540,86 ha prema Konačnom prijedlogu PPU Općine Tovarnik od čega je 3408,69 ha uvršteno u 'vrlo vrijedna obradiva tla' ili P3 kategoriju i 2132,17 ha u 'ostala obradiva tla' ili P3 kategoriju. Sukladno Programu

raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države Općine Tovarnik, površina poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države iznosi 2544,55 ha.

Konačnim prijedlogom PPU Općine Tovarnik predviđena su građevinska područja ukupne površine 420,78 ha (područje naselja 408,88 ha, područje turističko-rekreacijske zone Ivanci 3,22 ha i područje gospodarske zone Ilača 8,68 ha), od čega je izgrađeno građevinsko područje 247,55 ha. Sukladno Programu raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države Općine Tovarnik, površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države namjenjene za ostale namjene iznose 55,9 ha.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva daje djelomično pozitivno mišljenje na Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Tovarnik. Negativno mišljenje se odnosi na Odredbe za provođenje i površine građevinskog područja. Ovo Ministarstvo predlaže slijedeće nadopune i izmjene Konačnog prijedloga PPU Općine Tovarnik:

- Potrebno je uskladiti Konačni prijedlog PPU Općine Tovarnik sa Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države. Sukladno Programu raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, građevinsko područje namjenjeno za ostale namjene zauzima površinu od 55,90 ha. Znači, građevinsko područje se ne smije širiti na površine veće od 55,90 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.
- U poglavlju Odredbe za provođenje člancima 82., 86., 90., 129., 132., 135., 137. - 140. određuju se uvjeti smještaja građevina za intenzivnu stočarsku proizvodnju unutar građevinskog područja naselja i najmanje udaljenosti od građevinskog područja naselja i prometnica izvan građevinskog područja naselja. Smatra se da su navedene vrijednosti udaljenosti prevelike s obzirom na nove spoznaje u izgradnji stočarskih građevina i uvjetima koji ih određuju, a koji vrijede u ostalim stočarski naprednim zemljama. Stoga bi uvjete za izgradnju građevina za uzgoj životinja na poljoprivrednom zemljištu izvan građevinskih područja trebalo razraditi na više podskupina, ovisno o broju uvjetnih grla, te proporcionalno smanjiti preporučene najmanje udaljenosti od građevinskih područja i prometnica. Nadalje, smatra se da bi unutar građevinskog područja naselja trebalo omogućiti držanje većeg broja uvjetnih grla. Smatra se da je Prostornim planom potrebno omogućiti smještaj objekata za intenzivnu stočarsku proizvodnju maksimalno uvažavajući lokalne prilike, te što je moguće više olakšati izgradnju navedenih objekata s obzirom na izgrađenu infrastrukturu potrebnu za primjenu suvremenih i modernih rješenja u izgradnji i opremanju stočarskih objekata. S obzirom da na području Grada postoje raspoloživi resursi za razvoj stočarske proizvodnje, te da se razvoju poljoprivrede pridaje izuzetan značaj u privrednom razvoju grada, predlažemo da Prostorni plan uređenja Općine Tovarnik usuglasite sa navedenim preporukama, a koje se odnose na mogućnosti bavljenja stočarskom proizvodnjom. Ukoliko nije moguće uvažiti navedene preporuke zbog odredbi prostornog plana višeg reda, smatra se potrebnim pokrenuti izmjene i dopune prostornog plana višeg reda s ciljem olakšavanja izgradnje stočarskih objekata, te omogućavanja bržeg razvoja i napretka poljoprivredne proizvodnje.

MINISTAR
Petar Čobanković

REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA
OPĆINA TOVARNIK

Kl:350-02-06-02/32
Urbr:2188/12-06-02

U Tovarniku, 24.10.2006.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA
I VODNOG GOSPODARSTVA
Ulica grada Vukovara 78
10 000 Z A G R E B

Predmet: Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja općine Tovarnik

-očitovanje na prijedlog za nadopune i izmjene Konačnog prijedloga

Vezano za Mišljenje Ministarstva poljoprivrede ,šumarstva i vodnoga gospodarstva(Kl:350-02-06-01/214, Urbr:525-09-A.B.P/06-02) od 28.09.2006. dostavljamo Vam naše očitovanje na prijedlog za nadopune i izmjene Plana u dvije točke.

- 1. U općini Tovarnik se građevinsko područje proširuje za 48,87ha što je manje od dozvoljenih 55,90 ha u vlasništvu Države.*
- 2. Postavke koje se odnose na lociranje stočarskih objekata su sukladne Županijskom prostornom planu i općina smatra da one odgovaraju njenim lokalnim prilikama,te ih treba zadržati.*

Sa poštovanjem ,

Nacelnik općine Tovarnik:
Marijko Beljo

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 200

Klasa: 350-02/06-01/53
Ur. Broj: 525-03-06-2
Zagreb, 25. rujna 2006.

OPĆINA TOVARNIK
PRIMLJENO DANA:
05.10.06.

REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA
OPĆINA TOVARNIK
n/r načelnika

Predmet: Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja općine Tovarnik
- prethodno mišljenje, daje se

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva temeljem članka 37. stavak 4. Zakona o šumama („Narodne novine“ broj: 140/05.) u predmetu Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Tovarnik, donosi

prethodno mišljenje

Općini Tovarnik izdaje se pozitivno mišljenje na dostavljeni Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja.

Pregledom dostavljene i dopunjene dokumentacije donijeto je gore navedeno mišljenje.

MINISTAR

Petar Cobanković

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Uprava šumarstva,
3. Pismohrana.

S A D R Ž A J

Stranica

I OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA	1
1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE	1
1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru	1
1.1.1.1. Geografski i geoprometni položaj	1
1.1.1.2. Površina, naseljenost, stanovništvo i kućanstva	2
1.1.1.3. Naselja	5
1.1.1.4. Građevinska područja	5
1.1.1.5. Osnovne kategorije korištenja prostora	5
1.1.1.6. Prirodna obilježja	6
a) Reljef	6
b) Klima	7
c) Hidrološka i hidrogeološka obilježja	9
d) Pedološka i biovegetacijska obilježja	11
e) Geološka i tektonska obilježja	12
1.1.1.7. Zaštićena prirodna baština	13
1.1.1.8. Zaštićena graditeljska baština	13
1.1.1.9. Krajobrazne značajke općine Tovarnik	14
1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke	14
1.1.2.1. Prirodni potencijal i korištenje resursa	14
a) Poljoprivredne površine	14
b) Šumske površine	18
c) Lovišta i lovna divljač	19
d) Mineralne sirovine	20
1.1.2.2. Gospodarski potencijal	20
a) Gospodarstvo	20
b) Turizam	20
c) Eksploatacija mineralnih sirovina	21

1.1.2.3. Društvene djelatnosti	22
1.1.2.4. Šport i rekreacija	22
1.1.2.5. Komunalne djelatnosti	24
1.1.2.6. Prometni infrastrukturni sustav	25
a) Cestovni i željeznički promet	25
b) Poštanski promet	26
c) Telekomunikacije	28
1.1.2.7. Energetski sustav	30
a) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	30
b) Elektroenergetika	31
1.1.2.8. Vodnogospodarski sustav	33
a) Vodoopskrba	33
b) Odvodnja otpadnih voda	34
c) Uređenje vodotoka i voda	34
d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	35
1.1.2.9. Postupanje s otpadom	36
1.1.2.10. Stanje okoliša	37
a) Onečišćenje voda	37
b) Onečišćenje tla	37
c) Onečišćenje zraka	37
d) Opterećenje bukom	37
1.1.2.11. Područja posebne namjene	37
1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova	37
1.1.3.1. Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije (PPV-SŽ)	37
<i>a) Stanovništvo</i>	37
<i>b) Naselja</i>	38
<i>c) Građevinska područja</i>	38
<i>d) Gospodarstvo</i>	41
<i>e) Društvene djelatnosti</i>	42
<i>f) Promet</i>	42

g) Poštanski promet	43
h) Telekomunikacije	43
i) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	43
j) Elektroenergetika	43
k) Vodnogospodarstvo	44
l) Poljoprivredno i šumsko zemljište	44
1.1.3.2. Ocjena postojećih prostornih planova	46
1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje	46
1.1.4.1. Demografski potencijal	46
1.1.4.2. Naselja	46
1.1.4.3. Građevinska područja	47
1.1.4.4. Gospodarski potencijal	47
1.1.4.5. Promet	47
a) Željeznički i cestovni promet	47
b) Poštanski promet	48
c) Telekomunikacije	48
1.1.4.6. Energetika	49
a) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	49
b) Elektroenergetika	49
1.1.4.7. Vodnogospodarstvo	50
a) Vodoopskrba	50
b) Odvodnja otpadnih voda	50
c) Uređenje vodotoka	50
d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	50
2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA	51
2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA	51
2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava	51
2.1.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija	51

2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava	51
a) Promet	51
b) Pošta	52
c) Telekomunikacije	52
d) Proizvodnja i cijeni transport nafte i plina	52
e) Elektroenergetika	52
f) Vodnogospodarstvo	53
2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora	53
2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	54
2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA	55
2.2.1. Demografski razvoj	55
2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture	56
2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	57
2.2.3.1. Naselja	57
2.2.3.2. Društvena infrastruktura	57
2.2.3.3. Infrstrukturni sustavi	57
a) Promet	57
b) Pošta	58
c) Telekomunikacije	58
d) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	58
e) Elektroenergetika	58
f) Vodoopskrba	58
g) Odvodnja otpadnih voda	58
h) Uređenje vodotoka i voda	59
i) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	59
2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti	59
2.2.5. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina	59
2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE	59

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora	59
2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja	60
2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	60
3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA	62
3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE TOVARNIK U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE	62
3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA	62
3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina	63
3.2.2. Struktura površina	64
3.2.3. Naselja	65
3.2.4. Građevinska područja	66
3.2.5. Poljoprivredno zemljište	67
3.2.6. Šumsko zemljište	68
3.3. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	69
3.3.1. Gospodarske djelatnosti	69
3.3.1.1. Proizvodne i uslužne djelatnosti	69
3.3.2. Turizam	69
3.3.3. Eksploatacija mineralnih sirovina	71
3.3.4. Društvene djelatnosti	71
3.4. MREŽA ŠPORTSKIH OBJEKATA	73
3.5. KOMUNALNE DJELATNOSTI	75
3.6. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA	75
3.6.1. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina	76
3.7. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	77
3.7.1. Prometni sustav	77
3.7.1.1. Cestovni promet	77
3.7.1.2. Željeznički promet	78
3.7.1.3. Kombinirani transport	78

3.7.1.4. Poštanski promet	78
3.7.1.5. Telekomunikacije	78
3.7.2. Energetski sustav	79
3.7.2.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	79
3.7.2.2. Elektroenergetika	80
3.7.3. Vodnogospodarski sustav	81
3.7.3.1. Vodoopskrba	82
3.7.3.2. Odvodnja otpadnih voda	83
3.7.3.3. Uređenje vodotoka i voda	84
3.7.3.4. Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	85
3.8. POSTUPANJE S OTPADOM	86
3.9. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ	87
3.9.1. Mjere zaštite voda	87
3.9.2. Mjere zaštite tla	88
3.9.3. Mjere zaštite zraka	88
3.9.4. Mjere zaštite od buke	89
3.10. MJERE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD RATNIH OPASNOSTI	89
3.10.1. Zone ugroženosti i sklanjanje stanovništva	89

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE	90
1.1. NAMJENA POVRŠINA	90
1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU	91
1.3. UVJETI KORIŠTENJA NA PODRUČJIMA S POSEBNIM OGRANIČENJIMA U KORIŠTENJU PROSTORA	92
2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA	92
2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU	92
2.2. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA ŽUPANIJU	93

2.3. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	95
2.3.1. Namjena građevina u građevinskom području naselja	95
2.3.2. Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora	95
2.3.2.1. Građevne čestice	95
2.3.2.2. Način i uvjeti gradnje građevina	96
2.3.2.3. Uvjeti uređenja građevnih čestica	98
2.3.2.4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice odnosno građevine na javnu prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu	98
2.3.3. Uvjeti gradnje stambenih građevina	99
2.3.3.1. Obiteljske stambene građevine	99
2.3.3.2. Višestambene građevine	100
2.3.4. Uvjeti gradnje građevina javnih i društvenih djelatnosti	100
2.3.5. Uvjeti gradnje građevina gospodarskih djelatnosti	101
2.3.5.1. Građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti (u daljnjem tekstu : građevine PPUT djelatnosti)	101
2.3.5.2. Poljoprivredne građevine	104
2.3.6. Uvjeti gradnje športsko-rekreacijskih građevina	105
2.3.7. Uvjeti gradnje pomoćnih građevina	106
2.3.8. Uvjeti gradnje komunalnih građevina	106
2.3.9. Uvjeti gradnje građevina koje se grade na javnim površinama	107
2.3.10. Uvjeti gradnje građevina mješovite namjene	107
2.3.11. Uvjeti gradnje ostalih građevina	107
2.3.12. Uvjeti uređenja naselja	108
2.4. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA	108
2.4.1. Uvjeti gradnje u građevinskim područjima van naselja	108
2.4.2. Uvjeti gradnje van građevinskog područja	109

2.4.2.1. Stambene građevine van građevinskog područja	109
2.4.2.2. Gospodarske građevine van građevinskog područja	110
2.4.2.3. Rekreativne građevine van građevinskog područja	113
2.4.2.4. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina	113
2.4.2.5. Pomoćne građevine van građevinskog područja	114
2.4.2.6. Komunalne građevine van građevinskog područja	114
2.4.2.7. Prometne i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja	114
2.4.2.8. Ostale građevine van građevinskog područja	114
3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI	115
4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	115
5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	116
5.1. PROMETNI SUSTAV	116
5.1.1. Cestovni promet	116
5.1.2. Željeznički promet	119
5.1.3. Poštanski promet	119
5.1.4. Telekomunikacije	119
5.2. ENERGETSKI SUSTAV	120
5.2.1. Plinovodi	120
5.2.2. Elektroenergetika	120
5.3. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV	122
5.3.1. Vodoopskrba	122
5.3.2. Odvodnja otpadnih voda	122
5.3.3. Vodotoci, vode i melioracijska odvodnja	123

6. MJERE ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA	124
6.1. KULTURNA DOBRA	124
7. POSTUPANJE S OTPADOM	125
8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ	125
9. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI I ELEMENTARNIH NEPOGODA	127
9.1. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI	127
9.2. MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA	127
10. MJERE PROVEDBE PLANA	127
10.1. OBVEZE IZRADE PROSTORNIH PLANOVA	127
10.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA	128
10.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI	128
10.4. POSTUPANJE S GRAĐEVINAMA IZGRAĐENIM SUPROTNO UVJETIMA UTVRĐENIM U PPUOT	129

PRIKAZI:

Stranica

1.	POLOŽAJ OPĆINE U PROSTORU ŽUPANIJE	2
2.	GUSTOĆA NASELJENOSTI 2001.- godine	3
3.	GODIŠNJA RUŽA VJETRA	9
4.	IZVOD IZ PPV-SŽ - Korištenje i namjena površina	45
5.	SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA I RAZVOJNIH SREDIŠTA	65
6.	MREŽA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	72

Red. broj	OZNAKA	KARTOGRAFSKI PRIKAZI	MJERILO
1.	1.	KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	1:25.000
2.	2.A	PROMETNI INFRASTRUKTURNI SUSTAV Promet Pošta Telekomunikacije	1:25.000
3.	2.B	ENERGETSKI SUSTAV Plinoopskrba Elektroenergetika	1:25.000
4.	2.C	VODNOGOSPODARSKI SUSTAV Vodoopskrba Odvodnja otpadnih voda Melioracijska odvodnja	1:25.000
5.	3.A	UVJETI KORIŠTENJA Područja posebnih uvjeta korištenja Područja posebnih ograničenja u korištenju	1:25.000
6.	3.B	PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE Sanacija Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite	1:25.000
7.	4.A	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA I GOSPODARSKE ZONE Ilača	1: 5.000
8.	4.B	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA I PRIHVATNOG CENTRA Tovarnik	1: 5.000
9.	4.C	GRAĐEVINSKO PODRUČJE TURISTIČKO-REKREACIJSKE ZONE "Ivanci"	1: 5.000

I OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

1.1.1.1. Geografski i geoprometni položaj

Područje općine Tovarnik dio je istočnog dijela Republike Hrvatske, odnosno jugoistočnog dijela geografske cjeline Istočne Hrvatske, kao najistočnije geografske cjeline Republike Hrvatske.

Prema teritorijalnom ustrojstvu lokalne samouprave, općina Tovarnik pripada prostoru Vukovarsko-srijemske županije, koja zauzima jugoistočni dio geografske cjeline Istočne Hrvatske, odnosno Republike Hrvatske.

U okviru Vukovarsko-srijemske županije, općina Tovarnik se prostorno smjestila u njenom istočnom dijelu, a u okruženju općina: Lovas i Tompojevci na sjeveroistoku i sjeverozapadu, općine Nijemci na zapadu, dok je južna i istočna granica općine Tovarnik ujedno i dio državne granice prema Srbiji i Crnoj Gori. To znači da općina Tovarnik pripada kontinentalnom graničnom području Vukovarsko-srijemske županije, odnosno Republike Hrvatske.

Položaj Općine uz istočnu državnu granicu definira i njen geoprometni položaj. Veze s istokom ograničene su na točke graničnih prijelaza, a za prostor Općine najznačajnije su veze na zapad, te transverzalno u smjeru sjever-jug.

1.1.1.2. Površina, naseljenost, stanovništvo i kućanstva

Površina

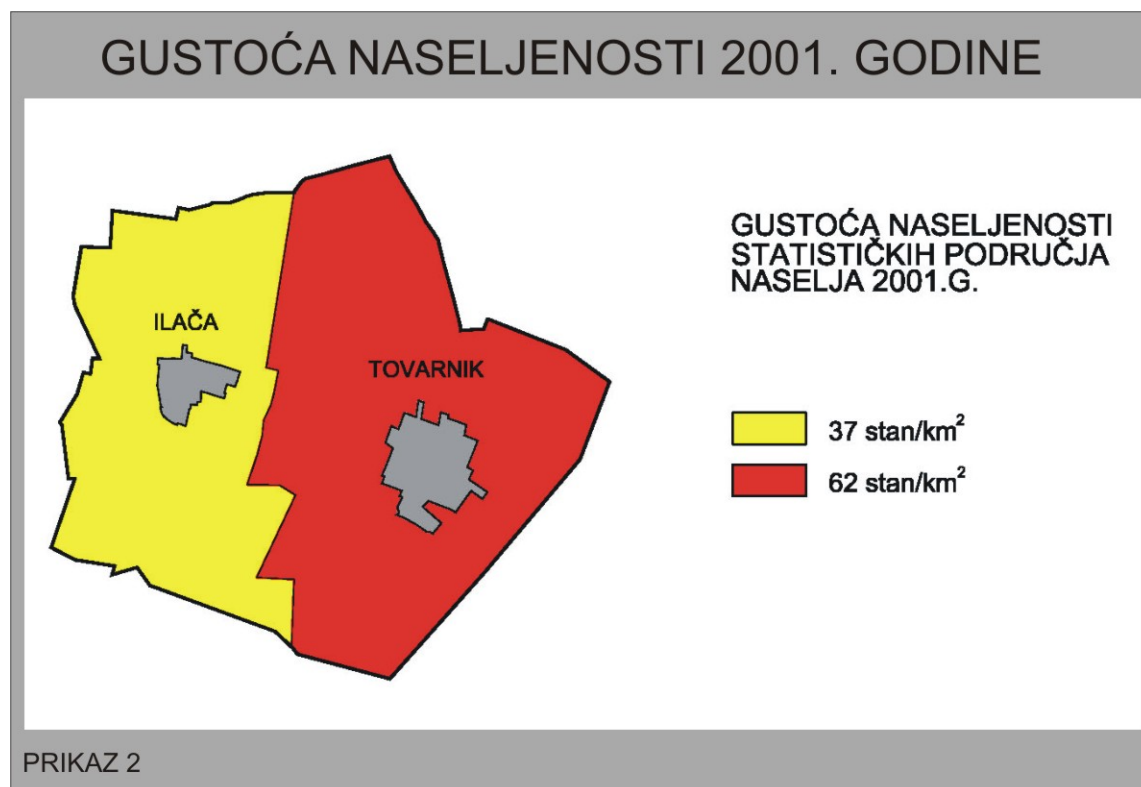
Općina Tovarnik zauzima 64,55¹⁾ km², što iznosi 2,64% ukupne površine Vukovarsko-srijemske županije.

Naseljenost

Gustoća naseljenosti za dva naselja Općine izračunata su na bazi statističkih granica naselja.

Gustoća naseljenosti 2001. godine za naselje Ilača je 37 stanovnika na km², a za naselje Tovarnik 62 stanovnika na km².

¹⁾ Podatak iz Državne geodetske uprave, Područni ured za katastar Vukovar

Stanovništvo

Prema popisu 2001. godine na području općine Tovarnik je živjelo 3.335 stanovnika, što je činilo 1,6% stanovništva Vukovarsko-srijemske županije.

KRETANJE STANOVNIŠTVA OPĆINE I ŽUPANIJE

Tablica br. 1.

Područje	Broj stanovnika po popisnim godinama			Indeksi	
	1981.	1991.	2001.	1991/1981.	2001/1991.
Vukovarsko-srijemska županija	224.111	231.187	204.768	103,1	88,6
Općina Tovarnik	4.130	4.240	3.335	102,6	78,6
Udio općine u Županiji, %	1,8	1,8	1,6	-	-

IZVOR PODATAKA: Popisi stanovništva 1981., 1991. i 2001. god.

U prvoj dekadi promatranog razdoblja demografski su se pozitivno razvijali i Općina i Županija, dok je u drugoj dekadi zabilježeno smanjenje ukupnog stanovništva i to intenzivnije u Općini nego u Županiji, pa se udio stanovništva Općine u stanovništvu Županije smanjio na 1,6%.

Odlučujući čimbenik smanjenja stanovništva je bio utjecaj rata i dugogodišnja okupiranost većeg dijela Županije, ali općine Tovarnik u cjelini.

Ratnom agresijom i tijekom okupacije stanovništvo je bilo prisilno prognano, a povrat je započeo 1998. godine mirnom reintegracijom u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske i tekao paralelno s obnovom. Zbog toga je Općina u razdoblju nakon 1991. godine izgubila veliki dio stanovništva.

Sastavnice kretanja stanovništva u razdoblju 1991.-2001. godine pokazuju intenzitet prirodnog i mehaničkog kretanja.

SASTAVNICE KRETANJA STANOVNIŠTVA U RAZDOBLJU 1991.-2001. GODINE

Tablica br. 2.

Broj stanovnika 1991. g.	Prirodni priraštaj 1991.-2001.g.	Broj stanovnika 1991.g. + prirodni priraštaj	Broj stanovnika 2001. g.	Razlika po popisima 1991.-2001. g.	Migracijski saldo	Tip kretanja
4.240	43	4.283	3.335	-905	-948	E3 izrazita depopulacija

IZVOR PODATAKA: Državni zavod za statistiku

Iz podataka je vidljivo da je odseljavanje stanovništva potpuno anulirala efekte prirodnog povećanja, pa je tip kretanja bio E3 izrazita depopulacija.

Kretanje stanovništva po naseljima jednako pokazuje značajno smanjenje u oba naselja Općine.

KRETANJE STANOVNIŠTVA PO NASELJIMA

Tablica br. 3.

Redni broj	Naselje	Broj stanovnika po popisima			Indeksi	
		1981.g.	1991.g.	2001.g.	1991/1981.	2001/1991.
1.	Ilača	1.170	1.239	1.009	105,9	81,4
2.	Tovarnik	2.960	3.001	2.326	101,4	77,5
Ukupno OPĆINA:		4.130	4.240	3.335	102,6	78,6

IZVOR PODATAKA: - Popis stanovništva 1981., 1991. i 2001. god.

Struktura stanovništva po dobnim skupinama pokazuje da je prisutan proces starenja.

KRETANJE POKAZATELJA DOBNIH OBILJEŽJA

Tablica br. 4.

Redni broj	Naselje	Udio mladih (0-19 god.)		Udio starih (60 +)		Indeks starosti		Dobni tip
		1991.	2001.	1991.	2001.	1991.	2001.	
1.	Ilača	32,7	32,1	17,7	20,2	54,3	63,0	starost
2.	Tovarnik	28,6	27,9	16,2	20,9	56,7	75,0	starost
Ukupno OPĆINA:		29,8	29,2	16,7	20,7	60,0	71,0	starost

IZVOR PODATAKA: Popis stanovništva 1981., 1991. i 2001. god.

Udio mladog stanovništva do 19 godina se sporije smanjuje za razliku od udjela stanovništva preko 60 godina koji se značajnije povećao. To govori da unatoč prisutnom procesu starenja, postoji potencijal za prirodno povećanje stanovništva.

Kućanstva

Stanovništvo općine Tovarnik je 2001. godine živjelo u 1.015 kućanstava prosječne veličine 3,3 člana. Broj kućanstava u odnosu na 1994. godinu se smanjio, međutim prosječna veličina ostala je ista.

KRETANJE OBILJEŽJA KUĆANSTAVA

Tablica br. 5.

Red. broj	Naselje	Kretanje broja kućanstava po popisima			Indeksi		Prosječne veličine		
		1981.	1991.	2001.	1991/1981.	2001/1991.	1981.	1991.	2001.
1.	Ilača	359	369	286	102,8	77,5	3,2	3,3	3,5
2.	Tovarnik	884	921	729	104,2	79,1	3,3	3,2	3,2
Ukupno OPĆINA:		1.243	1.290	1.015	103,8	78,7	3,3	3,3	3,3

IZVOR PODATAKA: Popisi stanovništva 1981., 1991. i 2001. god.

U strukturi kućanstava po veličini najveće učešće imaju kućanstva sa 3 i 4 člana.

1.1.1.3. Naselja

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN, br. 10/91.), u sastavu općine Tovarnik se nalaze 2 naselja: Tovarnik i Ilača.

Naselje Tovarnik je općinsko središte.

U oba naselja po tipologiji izgradnje prevladavaju građevine obiteljskog stanovanja. Naselje Tovarnik ima očuvanu matricu i tipologiju naselja ortogonalnog rastera.

1.1.1.4. Građevinska područja

Za naselja Tovarnik i Ilača definirana su građevinska područja.

Postojeće građevinsko područje naselja Tovarnik obuhvaća 268,53 ha, s izgrađenim dijelom naselja na površini od 176,41 ha (65,69%).

Gustoća naseljenosti naselja Tovarnik je 2001. godine 8,66 st/ha.

Postojeće građevinsko područje naselja Ilača obuhvaća 115,41 ha s izgrađenim dijelom naselja na površini od 66,41 ha (57,54%).

Gustoća naseljenosti naselja Ilača je 2001. godine 8,74 st/ha.

1.1.1.5. Osnovne kategorije korištenja prostora

U strukturi površina Općine najzastupljenije su poljoprivredne površine s udjelom od 87,40%.

Poljoprivredne površine Općine prostiru se na 5.642 ha i imaju sljedeću strukturu: oranice 83,9%, voćnjaci 0,8%, vinogradi 0,6%, livade 0,6% i ostale poljoprivredne površine 1,6%.

Broj stanovnika na 100 ha ukupnih poljoprivrednih površina u Općini iznosi oko 52, u Županiji 136, a Državi 207.

Šumske površine zauzimaju 305 ha i čine 4,7% prostora Općine. Hrvatske šume upravljaju s 98% šumskih površina.

Na 100 ha šumskih površina Općine dolazi 1.093 stanovnika što je brojčano iznad, ali kvalitativno ispod prosjeka Županije (295 stan/100 ha) i Države.

Građevinska područja koja obuhvaćaju izgrađene ali dijelom i poljoprivredne površine zauzimaju 383,94 ha ili 5,9% ukupne površine Općine.

1.1.1.6. Prirodna obilježja

a) Reljef

Prostor općine Tovarnik geomorfološki je dio prostora Istočnohrvatske nizine, kao dio makromorfološke regije Panonske nizine (A. Bognar)²⁾, u okviru koje se mogu izdvojiti mezo i mikromorfološke cjeline.

Osobine današnjeg reljefa šireg prostora rezultat su složenih djelovanja endogenih i egzogenih procesa.

U osnovi se mogu izdiferencirati tri osnovna tipa reljefa: nizinski, zaravanski i brdski. U morfostrukturnom pogledu nizine pripadaju akumulacijsko-tektonskom reljefu, a lesne zaravni tipu akumulacijsko-denudacijskog reljefa.

Prostor općine Tovarnik u cijelosti pripada geomorfološki najvećoj cjelini na ovom prostoru, odnosno Vukovarskoj lesnoj zaravni. Ona je asimetrični tektonski blok prekriven debelim naslagama prapora, koja se pruža usporedno s Dunavom na 606 km²), od sjeverozapada prema jugoistoku, u dužini od oko 60 km, s prosječnom širinom od 10 km.³⁾

Lesna zaravan je blago nagnuta od sjeveroistoka prema jugozapadu i od jugoistoka prema sjeverozapadu. Sjeverni dio ravnjaka je blago nagnut prema Dunavu, koji erozijskim radom potkopava prapor, te na dodiru s Dunavom ravnjak završava strmim odsjekom prosječne visine od 30-40 m.

U strukturno-geomorfološkom smislu, lesna zaravan pripada heterogenoj morfološkoj strukturi prijelaznog tipa. U unutrašnjem dijelu zaravni izdvaja se vukovarska horstna antiklinala i graba-sinklinala Berak, koje su mlađim pokretima duž uzdužnih potolinskih, radijalnih i poprečnih rasjeda izdignute i oblikuju današnju lesnu zaravan-horst.²⁾

Zbog fizičkih osobina lesa na njemu su se razvili i različiti mikroreljefni oblici, a najveću važnost imaju pseudokrški procesi, a u manjoj mjeri derazijski i fluvijalni.

Od različitih pseudokrških morfoloških oblika javljaju se lesne doline i lesne ponikve (Bognar A., 1974., 1982., 1990.)²⁾, rasprostranjene uz sjeverozapadni rub zaravni, ali i u širem središnjem i istočnom dijelu zaravni.

Lesne doline su različite veličine, od nekoliko kilometara, te do 100-200 m, kao i različitih širina od 10-100 m. One se često i spajaju, a što je slučaj na širem području Tompojevaca, Bokšića, Lovasa, a što je sjevernije od područja općine Tovarnik.

Lesne ponikve nastaju na prostoru zaravni gdje su lesne naslage tipske, bogate CaCO₃ i mikrotektonski razlomljene, a nastale su i na području središnjeg, ali i istočnog dijela ravnjaka, kao što je to na području Tovarnika. Dimenzije lesnih ponikava se kreću od 5-10 m, te do nekoliko desetaka metara u promjeru.

Uz navedene pseudokrške oblike (lesne doline i ponikve), na širem prostoru je i niz ostalih mikromorfoloških oblika (lesne piramide, provalije, bunari, škrape, surdugi i dr.).

²⁾ Vukovar-Vjekovni hrvatski grad na Dunavu, Zagreb, 1994.

³⁾ Geografija SR Hrvatske-Istočna Hrvatska, Školska knjiga, Zagreb, 1975.

Nadmorske visine na području Općine kreću se od 81 m na jugu, te rastu prema sjeveru Općine, gdje su zabilježene i do 128 m.n.v. Međutim, cijelo područje ravnjaka svrstava se u ravničarsko područje, zbog malih visinskih razlika terena, te male reljefne energije.

Oba naselja na području Općine, Tovarnik i Ilača položena su u središnjem dijelu općinskog teritorija, tako da su i prosječne nadmorske visine naselja nešto niže.

PROSJEČNE NADMORSKE VISINE NASELJA

Tablica br. 6.

Red. broj	Naselje	Prosječna nadmorska visina (m.n.v.)
1.	Ilača	91
2.	Tovarnik	92

IZVOR PODATAKA: M. Korenčić : Naselja i stanovništvo SRH, 1857.-1971., Zagreb, 1979.

b) Klima

Klimatske osobine prostora općine Tovarnik dio su klimatskih osobina šireg prostora, odnosno pripadnosti ovog područja nizinskom području Istočno-hrvatske ravnice, kojega zbog male reljefne energije odlikuje homogenost klimatskih prilika.

Područje općine Tovarnik, kao i dio ukupnog prostora Istočne Hrvatske ima obilježja umjereno kontinentalne klime, koju karakteriziraju česte i intenzivne promjene vremena. Prema Köppenovoj klasifikaciji, to je područje koje se označava klimatskom formulom Cfbwx, a što je oznaka za umjereno toplu, kišnu klimu, kakva vlada u velikom dijelu umjerenih širina.⁴⁾

Kontinentalne osobine klime ovog područja očituju se u režimu oborina, temperatura i vjetrova.

Oborine su važan klimatski element, a pokazatelj da na ovom području padne u prosjeku oko 630 mm oborine, ukazuje da je to prostor koji prima najmanje oborina u Hrvatskoj. U godišnjem hodu oborina izdvajaju se dva maksimuma, primarni u lipnju (64 mm) i sekundarni u prosincu (64 mm).

Minimum oborina javlja se početkom jeseni, u listopadu (33 mm) i u vrijeme zime, najčešće veljače (43 mm).

U vegetacijskom razdoblju je, uglavnom, optimalna količina oborina. Međutim, česta su odstupanja u režimu oborina, što se negativno odražava na ratarske kulture.

Oborine u obliku snijega javljaju se u prosjeku oko 26 dana godišnje, dok se na površini zadržava oko 35 dana, iako su odstupanja od ovih prosjeka vrlo česta.

Prosječna godišnja temperatura zraka, izmjerena na meteorološkoj postaji Vukovar, iznosi 11,7°C.

Srednje mjesečne temperature zraka su u porastu do kolovoza, kada dostižu maksimum (22°C), a zatim opadaju, te se minimum temperature bilježi u siječnju (-1,3°C). Apsolutni minimum temperature zabilježen je 1963. godine (-28,3°C), dok je apsolutni maksimum zabilježen 1957. godine (39,8°C), u promatranom razdoblju od 1957.-1963. godine.

⁴⁾ Republički hidrometeorološki zavod SRH-Prikaz općih klimatskih karakteristika područja Zajednice općina Osijek, Zagreb 1980.

SREDNJE MJESEČNE I GODIŠNJE TEMPERATURE
ZRAKA (°C) I KOLIČINE OBORINA (mm) NA METEOROLOŠKOJ
POSTAJI VUKOVAR U RAZDOBLJU 1957.-1963. GOD.⁵⁾

Tablica br. 7.

MJESECI	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	GOD.
Temperatura	1,3	2,1	6,2	12,4	16,5	20,5	21,9	22,0	17,5	12,6	7,9	1,8	11,7
Oborina	54	43	47	58	64	64	56	53	36	33	58	64	631

IZVOR PODATAKA: Klimatski podaci SRH, Hidrometeorološki zavod SRH, Zagreb 1971.

U skladu s godišnjim režimom oborina je raspored naoblake tijekom godine. Najveći broj oblačnih dana zabilježen je u jesenskim i zimskim mjesecima, dok je prosječna godišnja naoblaka 5,9 desetina.

SREDNJA MJESEČNA I GODIŠNJA NAOBLAKA (desetina)
NA METEOROLOŠKOJ POSTAJI VUKOVAR U RAZDOBLJU
1957.-1963. GOD.⁵⁾

Tablica br. 8.

MJESECI	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	GOD.
0-10	7,3	6,8	6,3	6,0	6,0	5,1	4,4	3,7	4,1	5,1	7,6	7,8	5,9

IZVOR PODATAKA: Hidrometeorološki zavod RH, Zagreb

Nizinski karakter područja i njegova otvorenost prema sjeveru uvjetovao je najučestalije vjetrove iz sjevernog kvadranta. Najučestaliji vjetrovi su iz sjeverozapadnog smjera, a zatim slijede strujanja iz zapadnog, sjeveroistočnog, jugozapadnog i istočnog smjera. Tišine prevladavaju u ljetnim mjesecima.

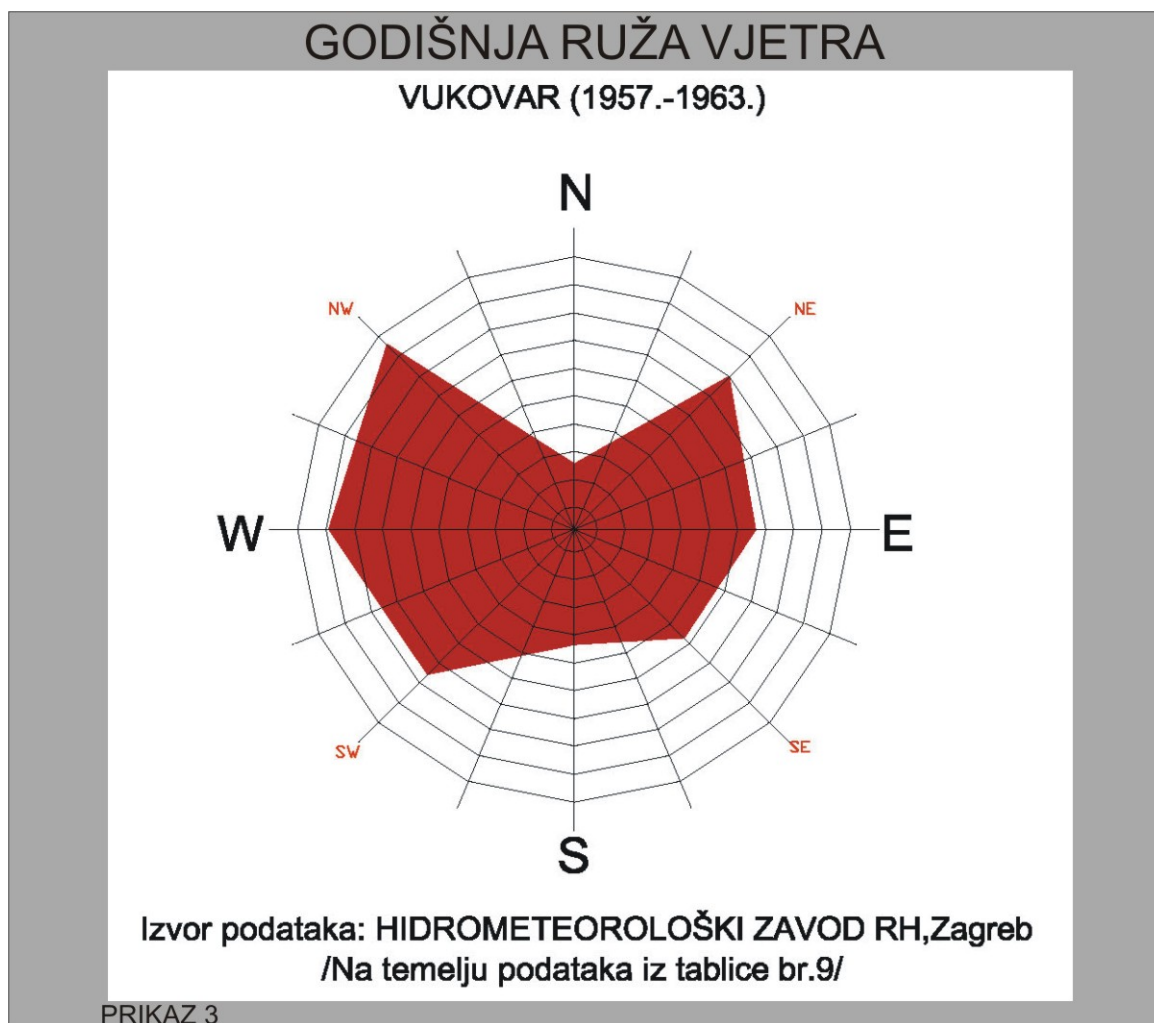
GODIŠNJE ČESTINE SMJEROVA VJETRA
NA METEOROLOŠKOJ POSTAJI VUKOVAR U RAZDOBLJU
1957.-1963. GOD.⁵⁾

Tablica br. 9.

SMJER	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	C
ČESTINE	53	158	134	115	87	149	177	189	41

IZVOR PODATAKA: Hidrometeorološki zavod RH, Zagreb

⁵⁾ Vukovar-Vjekovni hrvatski grad na Dunavu, Zagreb, 1994.

c) Hidrološka i hidrogeološka obilježja

Hidrološka obilježja

Cjelokupni prostor općine Tovarnik u hidrološkom smislu dio je šireg prostora sljeva rijeke Save koja mu daje osnovna obilježja.

Ukupna dužina Save iznosi 950 km, a sljev koji je u horizontalnom prikazu vrlo nesimetričan i nekoncentriran jako utječe na formiranje hidroloških veličina, posebno maksimalnih protoka. To se posebno očituje u odnosu dužina vodotoka i veličina gravitirajućih površina s lijeve i desne strane.

Sava ima tipično kišno-snježni režim koji karakterizira glavni maksimum u ožujku, a sekundarni u prosincu. Glavni se minimum, jako izražen, javlja u kolovozu, a sekundarni, vrlo slabo izražen, u siječnju. Veličine mjesečnih koeficijenata varijacije C_v , za Savu u Slavonskom Brodu, kreću se, izražene pokretnim prosjecima, između 0,37 (za veljaču) i 0,57 (za rujan), dok su koeficijenti asimetrije između 0,13 (za veljaču) i 1,90 (za kolovoz). Ovo govori o specifičnosti protoka i znatnim odstupanjima od prosječnih veličina.

SREDNJA GODIŠNJA PROTOKA, POVRŠINA SLJEVA,
SPECIFIČNI DOTOK I GODIŠNJA OBORINA

Tablica br. 10.

PARAMETAR	P R O F I L			
	Sl. Kobaš	Sl. Brod	Sl. Šamac	Županja
Površina sljeva F (km ²)	49.031	50.858	62.288	62.891
God. oborina H (mm)	1.195	1.180	1.140	1.140
Srednja protoka Q (m ³ /s)	1.012	1.031	1.194	1.198
Godišnja količina (m ³ x10 ⁶)	31.876	32.065		37.683
Specifični dotok q (l/s/km ²)	20,6	20,3	19,2	19,1

IZVOR PODATAKA: - ARSO ŠKORIĆ i suradnici: Tla Slavonije i Baranje; Zagreb, 1977.
- Slavonija i Baranja, Regionalni prostorni Plan; Zagreb, 1969.

Područje općine Tovarnik jako ovisi o atmosferskim prilikama i padavinama. Prema raspoloživim podacima za najbližu kišomjernu stanicu u Ilači (period obrade 1935.-1984. godina) prosječne padavine su 691 mm. Oscilacije oborina su jako velike i kreću se u rasponu od 412 mm do 1.092 mm. Dakako da količina oticaja direktno ovisi o količini oborina.

Glavni odvodni recipijent područja općine Tovarnik je kanal "Boris". Ukupna površina sliva ovog kanala je 6.800 ha od čega je u Hrvatskoj 3.206 ha.

Hidrogeološka obilježja

Litološko-strukturalna i morfološka obilježja terena određuju hidrogeološke karakteristike pojedinih cjelina. Istočni dio Republike Hrvatske, gdje je smještena i općina Tovarnik, podijeljen je u tri hidrogeološke cjelina (gorske masive, prigorska područja, nizinska područja).

Slavonsko-srijemska potolina je Đakovačko-vinkovačkim platoom odvojena od dravske potoline. Tu su formirane debele naslage tercijara i kvartara. Površinske naslage kvartarnog vodonosnog kompleksa odlikuju se slabom konsolidacijom, velikim udjelom krupnije klastičnih propusnih sedimenata pijeska i podređeno šljunka, u kojima je moguće kretanje podzemne vode. Ispod površinskih naslaga leže naslage jače konsolidacije i smanjenog udjela propusnih slojeva.

Hidrogeološki interesantne naslage na području istočne Slavonije zaliježu u prvih 150 do 200 m dubine, jer sadrže propusne slojeve saturirane vodom pogodnom za vodoopskrbu. U vertikalnom presjeku česta je izmjena litoloških članova propusno-slabopropusno. Može se reći da do dubine od cca 120 m postoji tri do osam vodonosnih slojeva pojedinačne debljine 3 do 30 m, a ukupna debljina propusnih naslaga se u pravilu kreće od 20 do 46 m.

Omjer propusno/slabopropusno kreće se od 0,2 do 0,76. Vodonosni slojevi izgrađeni su od sitno do krupnozrnato pijeska, s time da su obično plići vodonosni slojevi krupnijeg zrna, a dublji sitnijeg. Debljina krovinskih naslaga navedenog područja, od površine do prvog vodonosnog sloja kreće se između 10 i 30 m. To su naslage prapora izgrađene od zrna veličine praha (silta) s primjesama gline i sitnozrnog pijeska. Najčešće je zastupan glinoviti silt, zatim silt s gotovo minimalnim udjelom gline i pijeska. Rjeđe je zastupan pjeskoviti silt, zatim silt s gotovo minimalnim udjelima gline i pijeska, a najrjeđe je zastupan glinovito-pjeskoviti silt.

Prema karti kategorizacije terena prema podobnostima za iskorištavanje podzemne vode izrađenoj za potrebe Prostornog plana nekadašnje Zajednice općina Osijek područje općine

Tovarnik nalazi se u zoni pogodnoj za lociranje crpilišta za lokalne vodovode. Izdašnost pojedinih (tehnički ispravno izvedenih bunara) je do 5 l/s.

Također prema kompilacijskoj hidrogeološkoj karti područja bivše ZO Osijek, prostor sjeverno od naselja Ilača i Tovarnik, prema litološkom sastavu, uglavnom je sljedeći: prah, glina te pijesak prekriven resedimentiranim lesom i eolskim pijeskom. Poroznost je međuzrnska, izdašnost i provodnost su slabe, a prosječna izdašnost pojedinog bunara je do 5 l/s.

Prostor južno od navedene linije Ilača-Tovarnik prema litološkom sastavu je: aluvijalni nanos pijeska, praha i gline. Navedeni slojevi uglavnom su prekriveni glinovito-pjeskovitim barskim sedimentom, eolskim pijeskom i resedimentiranim lesom.

Izdašnost je srednja, poroznost je međuzrnska (prosječna izdašnost je do 20 l/s).

d) Pedološka i biovegetacijska obilježja

Pedološke osobine područja općine Tovarnik dio su pedoloških osobina šireg prostora. Različite pedološke jedinice nastale su pod utjecajem reljefa, klime, specifičnih vodnih prilika, te utjecaja čovjeka.

Na širem prostoru Općine, odnosno ukupnog prostora lesnog ravnjaka, nastala su klimazonalna tla tipična za ocjeditija područja, na kojima se kao matični supstrat pojavljuje les i lesu slični sedimenti.

Pedološke jedinice rasprostranjene na području općine Tovarnik izdvojene su na temelju Pedološke karte 1:200.000 (A. Škorić i suradnici . Tla Slavonije i Baranje, Zagreb, 1977. god.). Od ukupno 58 izdvojenih pedoloških jedinica na području Slavonije i Baranje (prema A. Škorić i suradnici), na području općine Tovarnik zastupljeno je ukupno 5 pedoloških jedinica, koje su navedene u sljedećoj tablici:

PEDOLOŠKE JEDINICE I NJIHOVE KARAKTERISTIKE NA PODRUČJU OPĆINE TOVARNIK

Tablica br. 11.

Red. broj	Naziv kartografske jedinice	Matični supstrat	Nagib %	Nadmorska visina	Način upotrebe	Rasprostranjenost
4	ČERNOZEM ANTROPOGENIZIRANI I ANTROPOGENA TLA na lesu	les	0-3	100-140	oranice, vinogradi	Krajnji istočni predjeli Vukovarske lesne zaravni
5	ČERNOZEM I EUTRIČNO SMEĐE TLO, na lesu- antropogenizirana tla	les	0-5	100-140	oranice, vinogradi	Vukovarska lesna zaravan
7	EUTRIČNO SMEĐE TLO (gajnjača), ČERNOZEM- antropogenizirana tla na lesu i antropogeno tlo njiva	les	3-25	100-240	vinogradi, oranice, šume	Vukovarska lesna zaravan
38	SEMIGLEJ ČERNOZEMNI (livadsko černozemno), antropogenizirana tla	les	0-2	85-100	oranice	Istočna Slavonija
46	MOČVARNO GLEJNO (EUGLEJ) I KOLUVIJ	holocenski glinasti i ilovasti sedimenti	0-2	80-120	travnjaci, šume, oranice	Uže doline pritoka Save

IZVOR PODATAKA: A. Škorić i suradnici: Tla Slavonije i Baranje, Zagreb, 1977. god.

Među navedenim pedološkim jedinicama javljaju se različite varijante černozeza, eutrično smeđa, antropogenizirana tla, koja su ujedno i najplodnija tla, pogodna za intenzivnu poljoprivredu.

Prvobitni vegetacijski pokrov ovog, ali i šireg područja pripadao je šumsko-stepskom. Međutim, u današnje vrijeme on je znatno izmijenjen.

Vegetacijski pokrov ovog područja klimazonalno pripada kontinentalnoj (eurosibirsko-sjevernoameričkoj) regiji, a u užem je smislu dio panonskog područja srednjoeuropske provincije panonsko-pontskih šumostepa i mezijskog područja hrasta sladuna i cera.⁶⁾

Navedeni tipovi vegetacije su u neposrednoj vezi s klimatskim uvjetima, ali i u skladu s režimom površinskih i podzemnih voda u različitim reljefnim uvjetima.

Na području Vukovarskog lesnog ravnjaka došlo je do nestanka šuma pod utjecajem antropogenih utjecaja, te su šumske površine pretvarane u oranice. Stoga danas na ovom području prevladava travnjačka vegetacija i obradive poljoprivredne površine, dok šumske površine predstavljaju tek oaze nekadašnjih šuma.

e) Geološka i tektonska obilježja

U geološkom pogledu od površine, područje istočne Slavonije izgrađeno je od najmlađih šljunkovito-pjeskovitih i glinovitih slojeva kvartarne starosti.

Ukupna debljina šljunkovito-pjeskovitih slojeva kreće se od 30-90 m s tim da pojedini slojevi imaju debljinu od jednog metra do desetak metara.

Dubina ovih slojeva doseže od cca 100,0 (područje Ilače) do cca 200,0 m (područje Đeletovaca).

Sljedeći kompleks naslaga sastoji se od izmjene slojeva gline i pijesaka. Slojevi glina su znatno deblji u odnosu na slojeve pijeska.

Pijesci su sitnozrni i slabije propusni od gornjih.

Dubina ovog kompleksa kreće se od cca 300,0-500,0 m, a pojedinačna prosječna debljina pješčanog sloja je cca 5,0-6,0 m.

Ukupna prosječna debljina pjeskovitih naslaga unutar ovog kompleksa iznosi tridesetak metara.

Kompleks sedimenata do temeljnog gorja sastoji se od glina, pjeskovitih glina, ugljevitih pijesaka, lapora i pješčenjaka. To su nepropusni sedimenti osim pješčenjaka ili proslojaka pijesaka koji su međutim vrlo tanki, sitnozrni i uglavnom manje ili više zaglinjeni.

U podlozi terciarnih naslaga je temeljno gorje, izgrađeno od metamornih stijena (gnajs i škrljac) koje su mjestimično raspucane što znači i mjestimično propusne. Propusni dijelovi zasićeni su ugljikovodicima ili vodom.

Temeljno gorje nalazi se na dubini od preko 1.000,0 m od kote površine, debljina mu varira od 800,0 m do 1.500,0 m.

U seizmotektonskom smislu strukturu područja izgrađuju tektonske jedinice odijeljene rasjedima ili rasjednim zonama. Područje općine Tovarnik nalazi se unutar dviju tektonskih jedinica: sjeverno od pravca Vinkovci-Ilača-Tovarnik je izdignuta struktura Đakovačko-vinkovačko-vukovarskog prapornog ravnjaka, a područje južno od navedenog pravca je unutar velike spuštene strukture Slavonsko-srijemske depresije. Dionice nekih rasjeda zacrtanih u reljefu se prema odražavanju na površini i po aktivnosti smatraju značajnim u seizmotektonskoj procjeni. Naime, ti su rasjedi nastali u neogenu i kvartaru (najmlađa geološka razdoblja), a i danas

⁶⁾ Vukovar-Vjekovni hrvatski grad na Dunavu, Zagreb, 1994.

produžavaju svoju aktivnost. Područjem općine Tovarnik pruža se "sjeverni rubni rasjed Savske i Slavonsko-srijemske depresije". Njegova dužina je veća od 100,0 km, širina glavne rasjedne zone 2,0 do 6,0 km.

Prostor općine Tovarnik nalazi se unutar zona VI° i VII° seizmičnosti prema MCS ljestvici (Mercalli-Cancani-Sieberg). Oba naselja su unutar zone VII° seizmičnosti (izrazito jak potres, ruše se mnogi predmeti, crjepovi s krovova i dimnjaci. Slabije građene zgrade gotovo se u pravilu ruše). Područje istočno od Tovarnika je unutar zone VI°.

1.1.1.7. Zaštićena prirodna baština

U općini Tovarnik nema zaštićene prirodne baštine.

1.1.1.8. Zaštićena graditeljska baština

Osnovne karakteristike prostora općine Tovarnik s gledišta zaštite kulturne baštine je u pojedinačnoj koncentraciji kulturnih dobara u naselju Tovarnik, te ambijentalno sačuvanom izgledu naselja-sela Ilača.

Ilaču karakterizira razmjerno brojan fond tradicijskih građevina koje svojom tipološkom raznolikošću, oblikovnim i dekorativnim vrijednostima čine cjelovit sklop u kojem su sačuvane sve temeljne vrijednosti pučkog graditeljstva.

Oblikovnim i dekoracijskim vrijednostima odskače nekoliko građevina:

- zabatna kuća u Ulici M. Gupca 36.,
- te kuće u ključ u Ulici S. Radića 22. i V. Nazora 65.

Osim ruralne cjeline naselja Ilača u općini Tovarnik nalazi se 7 pojedinačno zaštićenih profanih i sakralnih građevina, 5 arheoloških lokaliteta, 3 etnološka te 3 spomenika i spomen obilježja vezanih za radnički pokret i drugi svjetski rat.

U evidenciji i pod zaštitom konzervatorskog odjela iz Osijeka, prema dopisima od 13.11.2001. i 28.01.2002. godine, nalaze se sljedeća kulturna dobra:

POPIS KULTURNIH DOBARA

Tablica br. 12.

Red. broj	Mjesto	Naziv i lokacija kulturnog dobra	Vrsta kulturnog dobra
1.	ILAČA	Ruralna cjelina naselja-sela	ruralna cjelina
2.	ILAČA	Župna crkva sv. Jakova	sakralni
3.	TOVARNIK	Župna crkva sv. Bartola i Mateja	sakralni
4.	TOVARNIK	Zgrada osnovne škole A.G. Matoš sa spomen pločom i bistom	profani
5.	TOVARNIK	Kuća Lovrić	profani
6.	TOVARNIK	Pravoslavna crkva sv. Georgija	sakralni
7.	TOVARNIK	"Rudina Krčevine", antičko naselje (uz šumu Jelaš)	arheološki
8.	TOVARNIK	"Jasenik", antičko naselje (južno od ceste Tovarnik-Šid)	arheološki
9.	TOVARNIK	"Orašće", prapovijesno naselje (sjeverno uz cestu za Ilaču)	arheološki
10.	TOVARNIK	"Orašće", antičko naselje (sjeverno uz cestu za Ilaču)	arheološki

11.	TOVARNIK	"Orašće", srednjovjekovno naselje (sjeverno uz cestu za Ilaču)	arheološki
12.	TOVARNIK	Crkva Uznesenja sv. Križa	sakralni
13.	TOVARNIK	Šidska 1	etnološki
14.	TOVARNIK	Šidska 3	etnološki
15.	TOVARNIK	Šidska 6, prizemnica	etnološki
16.	TOVARNIK	Kolodvorska br. 9, rodna kuća A.G. Matoša	profani
17.	TOVARNIK	Skupna grobnica 80 palih boraca	NOB
18.	TOVARNIK	Zgrada bivše vojne partizanske ambulante na Sremskom frontu	NOB
19.	TOVARNIK	Spomen ploča palim borcima i ŽFT, društveni dom	NOB

IZVOR PODATAKA: Uprava za zaštitu kulturne baštine-Konzervatorski odjel u Osijeku

1.1.1.9. Krajobrazne značajke općine Tovarnik

Krajolik, krajobraz, pejzaž (eng. landscape, franc. paysage, njem. landschaft), definira prvenstveno prirodni ili od čovjekova djelovanja (ili potpuno) obrađenu i oblikovanu cjelinu određenog predjela (ili prostora), koja se očituje svojstvenim fizionomsko-oblikovnim osobinama (lik određenog kraja).

U bio-ekološkom smislu (odnosi se uglavnom na prirodni krajolik) odražava uz oblikovnu komponentu (vanjsko lice) i unutarnji dinamični kompleksni sustav raznolikih ekoloških odnosa i međuočaja.

Na području općine Tovarnik prevladava karakterističan ravničarski kultivirani krajobraz.

Na području Općine nema područja koja bi bilo potrebno posebno štititi kao posebno vrijedan krajobraz.

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.2.1. Prirodni potencijal i korištenje resursa

a) Poljoprivredne površine

Struktura zemljišta općine Tovarnik prikazana je u tablici 13. Iz nje je vidljivo da u ukupnoj površini Općine (6.455 ha) najveći udio imaju poljoprivredne površine koje se prostiru na 5.642 ha, odnosno imaju udio od 87,4% u ukupnim površinama Općine. Kategorija ostalog neplodnog tla zajedno sa vodotocima i kanalima je druga najzastupljenija kategorija u ukupnim površinama Općine sa udjelom od 7,9%, odnosno površinom od 508 ha. Šume i šumsko zemljište sa 305 ha su treća, po zastupljenosti, kategorija. Šume (šumsko zemljište) i poljoprivredne površine ukupno imaju udio od 92,1% (u ukupnim površinama Općine). Kultura trstici i bare, kao i neke druge kulture, nije zastupljena na prostoru općine Tovarnik.

Poljoprivreda je jedan od rijetkih sektora gospodarstva koja ima, najvećim dijelom, obnovljive resurse, stoga je vrlo značajno pravilno gospodariti ovim vrijednim resursom.

Na području općine Tovarnik poljoprivredne površine su zastupljene sa 5.642 ha (87,4%) što je u odnosu na prosjek Županije (61,46%) više za 25,94% iz čega je vidljivo da općina Tovarnik u strukturi raspolaže sa više poljoprivrednih površina od Županijskog prosjeka.

Obradive poljoprivredne površine zauzimaju 5.538 ha što je udjel od 85,8% u ukupnim površinama Općine i udjel od 98,2% u poljoprivrednim površinama Općine. Na županijskoj razini, udjel obradivih površina u ukupnim poljoprivrednim površinama je oko 97% pa je očito da općina Tovarnik u strukturi poljoprivrednih površina ima malo više obradivih površina od Županije.

Iz tablice broj 13. je vidljivo da unutar granica Općine, oranice imaju udjel od 83,9%, livade udjel od 0,6%, voćnjaci udjel od 0,8%, vinogradi udjel od 0,6%, pašnjaci imaju udjel od 1,6%, šume imaju udjel od 4,7, a neplodno tlo udjel od 7,9%.

Promatrajući vlasničku strukturu veći dio površina Općine (3.435 ha, odnosno 53,2%) je u državnom vlasništvu.

Raspored po kulturama i klasama prikazan je u tablici br. 17. oranice, su najzastupljenija kultura kod privatnog vlasništva. Isto je i kod društvenog (državnog) vlasništva gdje je također najzastupljenija kultura oranice.

Šume su treća kultura po zastupljenosti, pašnjaci sa 104 ha, su po zastupljenosti četvrta kultura a voćnjaci sa 49 ha peta.

Broj stanovnika na 100 ha ukupnih poljoprivrednih površina na razini Općine je oko 52, dok je na razini Županije 136, a Države 207. Budući je broj stanovnika na 100 ha ukupnih poljoprivrednih površina na razini Općine oko dva i po puta manji od tog broja na razini županije i oko četiri puta manji od broja stanovnika na razini Države evidentna je mala napučenost poljoprivrednih površina.

Poljoprivredne površine (unutar granica Općine) zauzimaju 87,4%, a obradive površine 85,8% ukupnog područja Općine. Ovo ukazuje na velik udjel obadviju kategorija. Međutim, unatoč tome, trend smanjenja poljoprivrednih površina prisutan je na području Općine. Uzrokovan je širenjem naselja, izgradnjom prometnica i ostale infrastrukture te degradacijom tala raznim procesima.

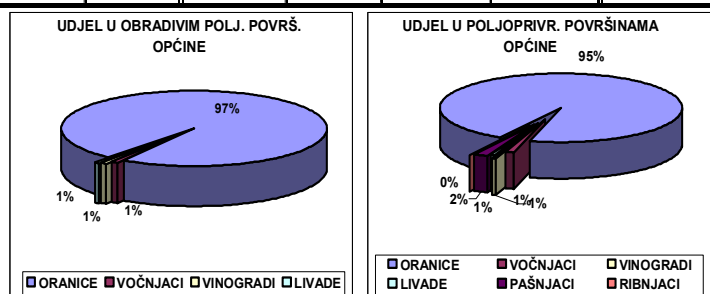
Prostorno promatrajući, poljoprivredne površine locirane su na cijelom području Općine, a uređene su, gdje je to potrebno, uglavnom, otvorenim kanalskom mrežom i drenažom.

STRUKTURA ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA KORIŠTENJA I VLASNIŠTVU - OPĆINA TOVARNIK

Tablica br. 13.

R B R	OPĆINA	OBLIK VLASNIŠTVA	OBRADIVE POLJOPRIVREDNE POVRŠINE				UKUPNO OBRADIVA POVRŠINA	OSTALE POLJOPRIVR. POVRŠINE		UKUPNO POLJOPR. POVRŠINE	OSTALE POVRŠINE		NEPLODNO TLO				UKUPNA POVRŠINA
			ORANICE	VOČNJACI	VINOGRADI	LIVADE		PAŠNJACI	RIBNJACI		TRSTICI BARE	ŠUME	VODOTOCI	KANALI	OSTALO NEPLODNO TLO	UKUPNO NEPLODNO TLO	
			ha	ha	ha	ha		ha	ha		ha	ha	ha	ha	ha	ha	
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	
1	TOVARNIK	DRŽAVNO	2.590	1	0	30	2.621	102	0	2.723	0	297	0	101	314	415	3.435
		PRIVATNO	2.823	48	39	7	2.917	2	0	2.919	0	8	0	0	93	93	3.020
		UKUPNO	5.413	49	39	37	5.538	104	0	5.642	0	305	0	101	407	508	6.455

IZVOR PODATAKA: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Vukovar

2	UDJEL U OBRADIVIM POLJ. POVRŠ. OPĆINE	97,7%	0,9%	0,7%	0,7%	100,0%										
3	UDJEL U POLJOPRIVR. POVRŠINAMA OPĆINE	95,9%	0,9%	0,7%	0,7%	98,2%	1,8%	0,0%	100,0%							
4	UDJEL U POVRŠINI OPĆINE	83,9%	0,8%	0,6%	0,6%	85,8%	1,6%	0,0%	87,4%	0,0%	4,7%	0,0%	1,6%	6,3%	7,9%	100,0%
5	UDJEL U POVRŠINI ŽUPANIJE	2,21%	0,02%	0,02%	0,02%	2,26%	0,04%	0,00%	2,30%	0,00%	0,12%	0,00%	0,04%	0,17%	0,21%	2,64%

STRUKTURA ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA KORIŠTENJA - ŽUPANIJA

Tablica br. 14.

R B R	ŽUPANIJA	OBRADIVE POLJOPRIVREDNE POVRŠINE				UKUPNO OBRADIVA POVRŠINA	OSTALE POLJOPRIVR. POVRŠINE		UKUPNO POLJOPR. POVRŠINE	OSTALE POVRŠINE	NEPLODNO TLO					UKUPNA POVRŠINA	
		ORANICE	VOČNJACI	VINOGRADI	LIVADE		PAŠNJACI	RIBNJACI			ŠUME	TRSTICI BARE	VODOTOCI I VODE	KANALI	OSTALO NEPLODNO TLO		UKUPNO NEPLODNO TLO
		ha	ha	ha	ha		ha	ha			ha	ha	ha	ha	ha		ha
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.		
1	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	140.862	2.283	1.862	1.010	146.017	4.492		150.509	69.293	25.073					25.073	244.875
2	UDJEL U POLJOPRIVR. POVRŠIN. ŽUPANIJE	93,6%	1,5%	1,2%	0,7%	97,0%	3,0%	0,0%	100,0%								
3	UDJEL U POVRŠINI ŽUPANIJE	57,52%	0,93%	0,76%	0,41%	59,63%	1,83%	0,00%	61,46%	28,30%	10,24%	0,00%	0,00%	0,00%	10,24%	100,00%	

IZVOR PODATAKA: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Vukovar; Županijski Prostorni Plan

STRUKTURA POVRŠINA PO KULTURAMA I KLASAMA

Tablica br. 15.

OPĆINA TOVARNIK - PRIVATNO VLASNIŠTVO

R. B. R.	KAT. OPĆINA	ORANICE	VOČNJACI	VINOGRADI	LIVADE	OBRADIVO UKUPNO	PAŠNJACI	POLJOPRIVR EDNO UKUPNO	TRSTICI BARE	ŠUME	NEPLODNO TLO	UKUPNA POVRŠINA
		ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	10.	11.	12.	18.	19.
1.	TOVARNIK	1.578	13	27	3	1.621	2	1.623	0	1	59	1.683
2.	ILAČA	1.245	35	12	4	1.296	0	1.296	0	7	34	1.337
	UKUPNO	2.823	48	39	7	2.917	2	2.919	0	8	93	3.020

Izvor podataka: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Vukovar

Tablica br.16.

OPĆINA TOVARNIK - DRUŠTVENO VLASNIŠTVO

R. B. R.	KAT. OPĆINA	ORANICE	VOČNJACI	VINOGRADI	LIVADE	OBRADIVO UKUPNO	PAŠNJACI	POLJOPRIVR EDNO UKUPNO	TRSTICI BARE	ŠUME	NEPLODNO TLO	UKUPNA POVRŠINA
		ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	10.	11.	12.	18.	19.
1.	TOVARNIK	1.496	0	0	20	1.516	99	1.615	0	246	241	2.102
2.	ILAČA	1.094	1	0	10	1.105	3	1.108	0	51	174	1.333
	UKUPNO	2.590	1	0	30	2.621	102	2.723	0	297	415	3.435

Izvor podataka: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Vukovar

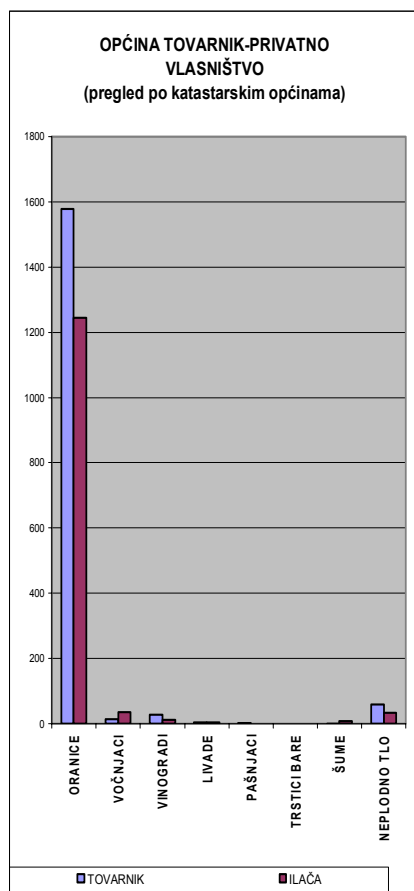
Tablica br.17.

OPĆINA TOVARNIK - UKUPNO

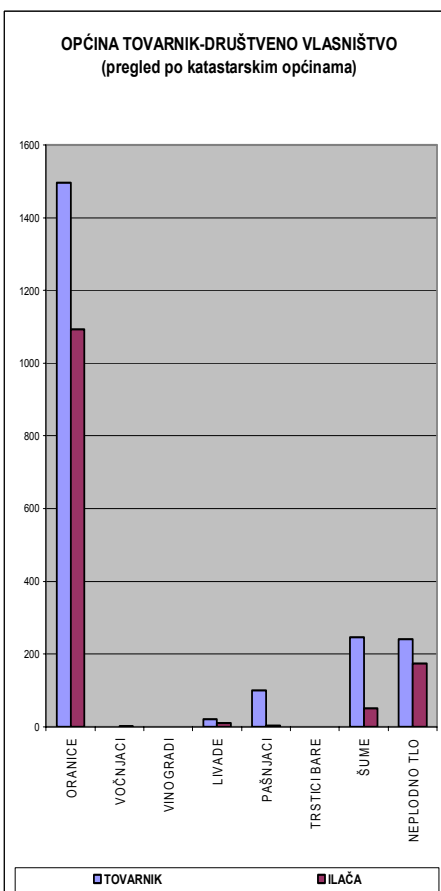
R. B. R.	VLASNIŠTVO	ORANICE	VOČNJACI	VINOGRADI	LIVADE	OBRADIVO UKUPNO	PAŠNJACI	POLJOPRIVR EDNO UKUPNO	TRSTICI BARE	ŠUME	NEPLODNO TLO	UKUPNA POVRŠINA
		ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	10.	11.	12.	18.	19.
1.	DRŽAVNO	2.590	1	0	30	2.621	102	2.723	0	297	415	3.435
2.	PRIVATNO	2.823	48	39	7	2.917	2	2.919	0	8	93	3.020
	UKUPNO	5.413	49	39	37	5.538	104	5.642	0	305	508	6.455

Izvor podataka: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Vukovar

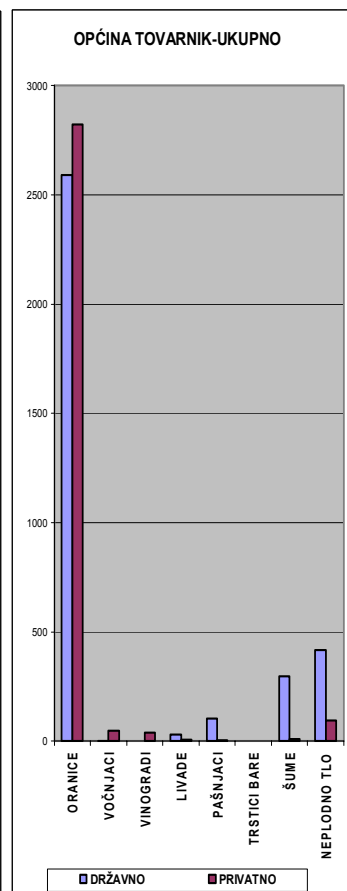
Grafikon br. 1.

Grafikon br. 2.

Grafikon br. 3.

b) Šumske površine

Šume i šumsko zemljište kao obnovljivi i zato trajni nacionalni resurs proglašeni su Ustavom kao dobro od općeg interesa za Republiku Hrvatsku.

Pored ekonomskih koristi šume su značajne za zdravlje ljudi, a važan su čimbenik i regulator hidroloških uvjeta. Šume su temelj razvitka turističkog i lovnog gospodarstva, a značajne su i za razvoj drugih gospodarskih grana.

Šumom je pokriveno, odnosno šumsko zemljište zauzima, prema podacima iz katastra, oko 305 ha od kojih je 297 ha pod upravom Hrvatskih šuma a 8 ha je u privatnom vlasništvu. Šume i šumsko zemljište imaju udjel od 4,7% u ukupnim površinama Općine.

Prema podacima Hrvatskih šuma, Uprave šuma Podružnica Vinkovci, Šumom je pokriveno, odnosno šumsko zemljište zauzima, 294,69 ha što je udjel od oko 4,6% u ukupnim površinama Općine, dok su privatne šume nisu prisutne. Hrvatske šume, Uprava šuma Podružnica Vinkovci iskazuje također, podatak od 294,69 ha ukupnih šuma i šumskog zemljišta od čega je 286,47 ha obrasla površina.

U odnosu na pokrivenost područja šumama na razini Županije gdje udjel šuma iznosi 28,3%, šume Općine imaju znatno manju (gotovo četverostruku) zastupljenost, odnosno udjel što dovoljno govori o manjem prirodnom bogatstvu ove Općine, u razmjerima Županije, od njezinog prosjeka.

U odnosu na broj stanovnika Općine na 100 ha šumskih površina dolazi 1093 stanovnika, što je brojčano iznad no kvalitativno ispod prosjeka Županije (295 stanovnika/100 ha) i Države. Ovo pak ukazuje na veliku napučenost prostora u odnosu na bogatstvo šuma i šumskih površina.

Promatrajući prostorni raspored, šume su zastupljene na sjeveroistočnom i sjeverozapadnom području Općine.

U strukturi šuma, pod upravom Hrvatskih šuma, gospodarske šume imaju udjel od 100,0%, a šume posebne namjene nisu, kao niti zaštitne šume, prisutne .

Na području općine Tovarnik nalazi se šumarija Vukovar koja gospodari šumama podijeljenim u gospodarske jedinice.

OSNOVNI PODACI O ŠUMSKOM FONDU OPĆINE KOJIM GOSPODARE "HRVATSKE ŠUME"

Tablica br. 18.

PODACI O ŠUMSKOM FONDU OPĆINE - UKUPNO				
Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta (ha)	Površina šuma (obrasla površina) (ha)	Postojeća drvena zaliha (m ³)	Godišnji prirast (m ³)	Etat – drvena zaliha za sječu (m ³ /god.)
294,69	286,47	27.957	822	4.102

IZVOR PODATAKA: Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Vinkovci

ŠUMSKE POVRŠINE OPĆINE PREMA KATEGORIJAMA I VLASNIŠTVU

Tablica br. 19.

VLASNIŠTVO	UKUPNO		LISTAČE		ČETINJAČE	
	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³
PRIVATNO	-	-	-	-	-	-
J. PODUZEĆA	294,69	27.957	294,69	27.957	-	-
UKUPNO:	294,69	27.957	294,69	27.957	-	-

IZVOR PODATAKA: Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Vinkovci

Prema vegetacijskoj karti šuma Slavonije i Baranje⁷⁾ na prostoru Općine zastupljene su šume hrasta lužnjaka i običnog graba (*Carpino betuli-Quercetum roboris*)

Šume na području ove Općine uglavnom su sjemenjače, jednoetažne, dobrog zdravlja i srednje kakvoće. S njima se gospodari na temelju osnove gospodarenja, koja je izrađena na osnovu Zakona o šumama i Pravilnika o uređivanju šuma.

Prema podacima Hrvatskih šuma na području Općine su prisutne dvije biljne zajednice i to:

- šuma hrasta lužnjaka i običnog graba s cerom, gdje dominira hrast lužnjak i cer, a primješani su grab, brijest, divlja trešnja, klen. U sloju grmlja nalazi se svib, kalina, lijeska, kurika, glogovi, drijen, žestilj.
- šuma hrasta lužnjaka sa velikom žutilovkom i rastavljenim šašom. Dolazi na niskim, slabo ocjeditim terenima na kojima su se poplavne vode duže zadržavale. Ovdje dominira također hrast lužnjak, a primješani su poljski jasen, nizinski brijest, bijela topola, bijela vrba. Sloj grmlja je slabije razvijen nego u prethodnoj zajednici a čine ga glogovi, crvena hudika, svib a počesto i bagremac.

Problematika šuma vezana je uglavnom uz probleme proistekle iz domovinskog rata. Naime, za vrijeme okupacije dio ovih šuma potpuno je devastiran pa su neke od njih zašikarene, sječa se neplanski provodila i vađena su kvalitetna stabla a šume su mjestimično progaljane.

c) Lovišta i lovna divljač

Prostor općine Tovarnik, po svojim prirodnim osobinama pogodan je za lov i lovno gospodarstvo. U njemu su dijelovi jednog državnog lovišta i dva zajednička lovišta. Državno lovište formirano na području općine Tovarnik je:

- Državno vlastito otvoreno lovište br. XVI/7 "Jelaš".

Državno vlastito otvoreno lovište br. XVI/7 "Jelaš", ustanovljeno je na sjeveroistočnom dijelu Općine. Ukupna površina iznosi oko 1.127 ha od kojih je u općini Tovarnik oko 242 ha. Poljoprivredne površine nisu zastupljene. Šume i šumsko zemljište su gotovo na cjelokupnoj površini odnosno njihov je udjel gotovo 100% u ukupnoj površini lovišta. Od divljači koja prirodno obitava ili se prvenstveno uzgaja nalazi se: srnjak, srna obična i lane, 16 grla; vepar, krmača, nazime i prase, 10 komada; zec obični, 55 komada. Na području lovišta obitava u vrijeme jesenske i proljetne seobe šljuka.

Zajedničko otvoreno lovište br. 25. "Prima" jedno je od dva zajednička lovišta na području ove Općine. Lovište zauzima središnji i zapadni dio Općine, a proteže se od zapadne, sjeverne, i južne granice općine Tovarnik do lenije koja od šume Jelaš ide na jug do ceste Tovarnik-Vinkovci i dalje prema jugu do granice Općine. Od ukupne površine 2.707 ha (površina lovišta je 2.323 ha) šume i šumsko zemljište zauzimaju 52 ha odnosno imaju udjel samo 2%.u ukupnoj površini. Poljoprivredno zemljište je na 2.215 ha. Od divljači koja prirodno obitava značajni su: srnjak, srna obična i lane, 12 grla; zec obični, 30 komada; fazan, 108 kljunova; trčka skvržulja, 53 kljunova. Na području lovišta obitava i divlja patka, a u vrijeme jesenske i proljetne seobe prepelica i šljuka. U prolazu boravi i divlja svinja.

Zajedničko otvoreno lovište br. 26. "Bajin Dol" drugo je zajedničko lovište na području ove Općine. Lovište zauzima središnji i istočni dio Općine, a proteže se od istočne granice lovišta br. 25. prema istoku, jugu i sjeveru. Sjeverna granica je rub šume Jelaš. Od ukupne površine 3.771 ha (površina lovišta je 3.219 ha) šume i šumsko zemljište nisu zastupljene, Vode se prostiru na 44 ha lovišta odnosno imaju udjel samo 1,2%.u ukupnoj površini. Poljoprivredno zemljište je na 3.175 ha. Od divljači koja prirodno obitava značajni su: srnjak, srna obična i lane, 18 grla; zec obični, 70 komada; fazan, 120 kljunova; trčka skvržulja, 100 kljunova. Na području lovišta

⁷⁾ Arso Škorić i suradnici: Tla Slavonije i Baranje, Zagreb, 1977. god.

obitava i divlja patka, a u vrijeme jesenske i proljetne seobe prepelica. U prolazu boravi i divlja svinja.

d) Mineralne sirovine

U građi terena prevladavaju naslage prapora koji predstavlja osnovnu sirovinu u procesu proizvodnje opekarskih proizvoda.

Količine materijala koje se mogu koristiti su velike.

Na području Općine je i postojeće eksploatacijsko polje ugljikovodika koje je aktivno i čiji bi vijek trajanja trebao biti do kraja planskog razdoblja PPUOT.

Prirodni potencijal predstavlja i otkrivene naslage geotermalne vode na bušotini Ilača-1 sjeverno od naselja Ilača. U naslagama temeljnog gorja (dubine od 1.120,0-1.896,0 m od površine terena) nabušena je fosilna voda koja u intervalu od 1.158,0-1.172,0 m ima temperaturu do $T=64^{\circ}\text{C}$, te 0,602 g NaCl/l.

1.1.2.2. Gospodarski potencijal

a) Gospodarstvo

Gospodarstvo općine Tovarnik tradicionalno počiva isključivo na poljoprivredi, odnosno primarnoj ratarskoj proizvodnji.

Prema podacima Općine, na cijelom području Općine djeluju dva gospodarska subjekta: AGRO TOVARNIK u Tovarniku i POLJOPRIVREDNA ZADRUGA u Ilači. Oba gospodarska subjekta se bave djelatnošću uzgoja žitarica u kojima je zaposleno 122 radnika. Od toga u Tovarniku ima 120 zaposlenih, što govori o veličini AGRO TOVARNIKA koji je vjerojatno sljednik VUPIK-a, koji je dominirao i bio nositelj razvoja na vukovarskom području.

Druge djelatnosti se nisu razvile, moguće zbog toga što nije postojao interes, a niti prostorni uvjeti.

b) Turizam

Područje općine Tovarnik, kao krajnji istočni dio Vukovarsko-srijemske županije, u proteklom razdoblju nije zabilježilo značajniji gospodarski razvoj, pa tako ni razvoj turizma, a što je dijelom posljedica ratnih događanja i privremene zaposjednutosti područja.

Nakon razdoblja Domovinskog rata i privremene nedostupnosti područja, općina Tovarnik se u okviru Županije razvija kao samostalna općina ruralnih obilježja, koja na temelju svojih prirodnih i gospodarskih potencijala, bazira svoj ukupni gospodarski razvoj. U okviru svojih prirodnih potencijala prostora postoje mogućnosti i za aktiviranje određenih oblika kontinentalnog turizma.

Zbog prethodno navedenih razloga, područje općine Tovarnik nije valoriziralo svoje prirodne potencijale u pravcu razvoja turizma. U sadašnjem trenutku, u okviru djelatnosti ugostiteljstva i turizma, na području Općine zabilježeni su isključivo ugostiteljski objekti, tipa caffe-bara i to tri objekta u naselju Tovarnik i dva objekta u naselju Ilača, prosječne veličine od 40-100/150 m², koji su u funkciji zadovoljavanja ugostiteljskih potreba, uglavnom, domaćeg stanovništva.

Osim navedenih ugostiteljskih sadržaja u okviru naselja, na području Općine je poznato izletničko područje južno od naselja Ilača, na prostoru Spomen-područja Ivanci, na oko 2 ha površine, gdje je uz minimalno uređene sadržaje (nadmrešnica) moguće okupljanje i boravak ljudi u prirodi, u različitim prigodama, a što je također lokalnog značaja.

Na prostoru općine Tovarnik su i registrirana lovna područja i to u okviru LD "Vepar" Tovarnik u površini oko 3.700 ha, te LD "Zec" Ilača u površini oko 2.700 ha. Cijelo područje lovišta ukupne površini od 6.400 ha je lovište na okolnim poljoprivrednim površinama i šumarcima, gdje većinom obitava sitna i pernata lovna divljač.

Na području općine Tovarnik kao posebna osobitost i autohtonost područja je održavanje tradicionalnih manifestacija, koje se mogu valorizirati i u smislu razvoja turizma. U Ilači se održava manifestacija vjerskog karaktera (15.08.), kada se održavaju mise, procesije, pohodi svetište, te ova manifestacija okupi tada i do dvadesetak tisuća posjetitelja, dok se u Tovarniku održava manifestacija Dani općine 13.06, a koja traje i nekoliko dana, te zbog događaja vezanih za ovu manifestaciju okupi različite kategorije posjetitelja.

c) Eksploatacija mineralnih sirovina

U oba naselja postoje nekadašnje ciglane koje svjedoče o gospodarskom potencijalu naslaga opekarske gline. Ciglane nisu aktivne niti je bilo tijekom posljednjih godina zainteresiranih za pokretanje proizvodnje.

Mogućnost korištenja geotermalnih voda postoji u blizini bušotine Ilača-1 gdje je moguće crpljenu vodu koristiti za zagrijavanje objekata ili u poljoprivredi za zagrijavanje staklenika. Nužna su daljnja istraživanja i razrade ovog potencijala.

Nalazišta ugljikovodika na području općine Tovarnik u usporedbi s drugim predstavljaju mala nalazišta, koja su za vrijeme Domovinskog rata bila pod okupacijom.

Nalazište "Ilača" od 12 bušotina ima 7 aktivnih. Poslije Domovinskog rata izvršen je remont čime je postignuta proizvodnja u 1998. godini od 10.866 t nafte i 1,102.938 m³ plina. Zbog eksploatacije rezerve stalno opadaju, a time i proizvodnja, te je 2000. godine iznosila 9.910 t nafte i 1,380.482 m³ plina.

Stanje otkrivenih rezervi ugljikovodika polja "Ilača" prema korištenom elaboratu iz 1997. godine su 984.391 t nafte i 72,085.092 m³ plina. Prema predviđanjima uz postupni pad eksploatacija bi trajala do 2029. godine.

Nalazišta "Đeletovci" koje obuhvaća i dio općine Tovarnik, te ima proizvodnju iz bušotina Đt-37, 35, 36a i 43a. Trenutna proizvodnja na ovim bušotinama je 7 t/dan nafte i 250 m³/dan plina. Prema predviđanjima uz postupni pad eksploatacija bi trajala do 2033. godine.

Od istražnih bušotina Tov-2 i 4 su već likvidirane, a uskoro će se likvidirati Tov-1. Daljnji status bušotine Tov-3 definirati će Služba istrage.

Proizvedene količine nafte transportiraju se magistralnim naftovodom do US Ruščica, a plin izdvojen iz nafte (kaptažni plin) otprema se plinovodom u distribucijsku plinsku mrežu grada Vinkovaca.

1.1.2.3. Društvene djelatnosti

Glavnina sadržaja društvenih djelatnosti nalazi se u Tovarniku kao sjedištu Općine. U Tovarniku su locirani svi sadržaji društvenog života (Poglavarstvo, Općinsko vijeće i matičari) prosvjetne i zdravstvene funkcije (matična osnovne škola s pratećim otvorenim prostorima za šport i rekreaciju, ambulanta, ljekarna i veterinarska ambulanta, vjerski objekti (katolička crkva sa župnim dvorom i pravoslavna crkva), te Dobrovoljno vatrogasno društvo.

U naselju Ilača je matična osnovna škola, hrvatski dom, nova ambulanta, dobrovoljno vatrogasno društvo, te katolička crkva sa župnim dvorom i svetište majke Božje.

PODACI O ŠKOLAMA ŠK.GOD. 2002/2003.

Tablica br. 20.

Matična osnovna škola	Površina parcele (m ²)	Neto unutrašnji školski prostor (m ²)	Broj učenika	Broj učionica	Broj razrednih odjela	Dvorana (m ²)	Broj djelatnika
Sjedište i naziv							
Tovarnik Osnovna škola "Tovarnik"	24.068	1.209	198	8	10	1.112	25
Ilača Osnovna škola	4.800	600	120	4	8	-	16
UKUPNO:	28.868	1.809	318	12	18	-	41

IZVOR PODATAKA: Općina Tovarnik

Športska dvorana u školi u Tovarniku započela se graditi još 1986. godine.

Škola u Tovarniku ima vanjsko rukometno, košarkaško i odbojkaško igralište, a škola u Ilači rukometno igralište.

U Tovarniku je izgrađen dječji vrtić neto površine 400 m² s optimalnim kapacitetom od 50 djece.

U Tovarniku je u izradi projektna dokumentacija za izgradnju Doma za starije i nemoćne osobe kapaciteta 200 osoba, neto površine 5.617 m².

Za spomen kuću A.G. Matoša u Tovarniku je izrađeno Idejno rješenje. U građevini od 590 m² se planira knjižnica i muzejski prostor posvećen A.G. Matošu.

1.1.2.4. Šport i rekreacija

Objekti športa i rekreacije analizirani su prema kriterijima definiranim Pravilnikom o prostornim standardima, normativima, te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata (NN, br. 38/91.).

Navedeni pravilnik građevine športa i rekreacije klasificira u jedinice koje su ovisne o vrsti športskog terena, njegovoj veličini, te opremljenosti pratećim i pomoćnim sadržajima:

1. **DVORANSKOM JEDINICOM** smatra se dvorana veličine 15x27 m koja raspolaže s odgovarajućim prostorom za uskladištenjem opreme, dvije svlačionice kapaciteta 30 korisnika s WC-om i praonicom koje se mogu koristiti iz obje svlačionice.

Tjedni prosječni kapacitet dvoranske jedinice je 1500 sati-korisnika, računajući na dvoransku jedinicu izgrađenu uz organizaciju odgoja i obrazovanja.

2. BAZENSKOM JEDINICOM smatra se bazen veličine 16 2/3 x 25 m koji raspolaže s odgovarajućim pratećim prostorom i s najmanje dvije garderobe koje mogu primiti ukupno 400 kupača.

Tjedni prosječni kapacitet bazenske jedinice kod zatvorenih bazena je 11800 sati-korisnika, a kod otvorenih bazena 9800 sati-korisnika.

3. IGRALIŠNOM JEDINICOM (nogomet, hokej na travi, ragbi i slično, mali nogomet, rukomet, košarka, odbojka) smatra se igralište normalne veličine koje raspolaže s najmanje dvije svlačionice s WC-om i praonicom.

Igrališta za mali nogomet, rukomet, košarku i odbojku imaju sljedeće kapacitete jedinica:

- mali nogomet	2,0 jedinice
- rukomet	1,4 jedinice
- košarka	1,0 jedinica
- odbojka	1,2 jedinice

Tjedni prosječni kapacitet igrališta za nogomet, hokej na travi, ragbi i sl. je 470 sati-korisnika, a igrališne jedinice malog nogometa, rukometa, košarke i odbojke 450 sati-korisnika.

4. IGRALIŠNOM JEDINICOM ZA TENIS smatra se normalno tenisko igralište koje raspolaže svlačionicama s WC-om i praonicama za najmanje 5 korisnika, pri čemu uvijek moraju postojati najmanje dvije svlačionice. Kod 4-8 igrališta kapacitet svlačionica može biti do 20% manji, a kod 9 i više igrališta do 25% manji.

5. BOČALIŠNOM JEDINICOM smatra se normalna joga za boćanje koja raspolaže sa svlačionicom za barem 10 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet iznosi 225 sati-korisnika.

6. JEDINICOM KUGLANE smatra se jedna kuglačka staza koja raspolaže svlačionicama s WC-om i praonicom za 8 korisnika, pri čemu uvijek moraju postojati dvije svlačionice. Kod 6 i više staznih kuglana kapacitet može biti manji za 25%.

Prosječni tjedni kapacitet jedne staze iznosi 220 sati-korisnika.

7. JEDINICOM STRELJANE smatra se jedno pucačko mjesto koje osim toga raspolaže s najmanje dva WC-a i praonicom i dvije svlačionice za 3 korisnika po mjestu. Kod streljane s 10 i više mjesta kapacitet svlačionica može biti manji za 25%.

Prosječni tjedni kapacitet pucačkog mjesta je kod zračne streljane 180 sati-korisnika, a kod ostalih streljana 80 sati-korisnika.

8. JEDINICOM KLIZALIŠTA smatra se klizište normalne veličine koje raspolaže s najmanje dvije svlačionice s WC-om i praonicom za korisnike kapaciteta svaka po 25 korisnika, te garderobom za rekreacijsko klizanje.

Prosječni tjedni kapacitet zatvorenog klizišta iznosi 1800 sati-korisnika, a otvorenog 15000 sati-korisnika.

9. JEDINICOM OSTALIH OTVORENIH I ZATVORENIH SADRŽAJA smatra se sadržaj normalnih veličina kojeg mogu istodobno koristiti po 10 korisnika i koji ima svlačionice i odgovarajuće sanitarije za najmanje 20 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet jedinica ostalih sadržaja kod otvorenih objekata je 350 sati-korisnika, a kod zatvorenih 6540 sati-korisnika.

10. JEDINICA ZA ATLETIKU sadrži kružnu atletsku stazu dužine 400 m sa 6 staza, na ravnom dijelu 7 staza, po jedno bacalište za koplje, kladivo, disk i kuglu, dva skakališta za skok u dalj i troskok, te po jedno skakalište za skok uvis i skok s motkom.

Osim toga jedinica za atletiku treba sadržavati dvije svlačionice s WC-om i praonicom, ukupnog kapaciteta 45 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet je 2000 sati-korisnika.

Na području općine Tovarnik od građevina športa i rekreacije zastupljeni su otvoreni športski tereni u oba naselja (Ilača, Tovarnik). U svakom naselju se nalazi po jedno nogometno igralište (svako od 10.000 m²), što čini ukupno 2 jedinice ovakvih športskih objekata (prema prethodno navedenom Pravilniku). Među ostalim otvorenim športskim terenima oba naselja imaju igralište za mali nogomet. U Tovarniku se nalaze 2 igrališta malog nogometa, jedno na lokaciji stare i jedno na lokaciji nove škole, a što čini ukupno 4 jedinice ovih objekata (jedno igralište za mali nogomet čini 2 jedinice objekata). U Ilači se nalazi jedno igralište za mali nogomet (800 m²) uz nogometno igralište.

U Tovarniku se uz Osnovnu školu nalazi i igralište za košarku, ukupne površine oko 300 m², a što čini 1 jedinicu objekata.

Uz Osnovnu školu u Ilači nalazi se rukometno igralište, što čini 1,4 jedinice objekata.

Među ostalim objektima športa i rekreacije u Tovarniku se nalazi i bočalište, što čini 1 jedinicu objekata.

1.1.2.5. Komunalne djelatnosti

Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95., 70/97., 128/99. i 59/2001.) pod komunalnim gospodarstvom u smislu ovoga Zakona razumijeva se obavljanje komunalnih djelatnosti, a naročito pružanje komunalnih usluga od interesa za fizičke i javne osobe, te financiranje građenja i održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture kao cjelovitog sustava na području jedinica lokalne samouprave.

Komunalne djelatnosti su:

1. opskrba pitkom vodom,
2. odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda,
3. opskrba plinom,
4. opskrba toplinskom energijom,
5. prijevoz putnika u javnom prometu,
6. održavanje čistoće,
7. održavanje javnih površina,
8. odlaganje komunalnog otpada,
9. održavanje nerazvrstanih cesta,
10. tržnice na malo,
11. održavanje groblja i krematorija te obavljanje pogrebnih poslova,
12. obavljanje dimnjačarskih usluga i
13. izgradnja i održavanje javne rasvjete.

Za opskrbu pitkom vodom i pročišćavanje otpadnih voda koji su obrađeni u poglavlju Vodnogospodarski sustav (odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za sada nema na području Općine), nadležan je "Vodovod" Vinkovci. Za elektroenergetsku mrežu i javnu rasvjetu koja je

obrađena u poglavlju Energetski sustav nadležna je "Elektra" Vinkovci. Za izgradnju sustava i distribuciju plina dana je koncesija "Ekomilu", Slovačka i "Emaniti" Vinkovci.

Opskrba toplinskom energijom i krematorij ne postoje u Općini niti se planiraju, a za obavljanje dimnjačarskih usluga dana je koncesija dimnjačarskom obrtu "Tihi" iz Otoka.

Prijevoz putnika u javnom prometu koncesiju imaju "Čazmatrans" iz Čazme i "Polet" iz Vinkovaca, te Hrvatske željeznice.

Za odlaganje komunalnog otpada s održavanjem čistoće koncesiju ima "Strunje-Trade", Privilaka. Održavanje javnih površina i nerazvrstanih cesta obavlja Općina.

Postojeća tržnica u Tovarniku nije u funkciji.

U Općini su u funkciji tri groblja. To su katoličko groblje na sjeverozapadnoj strani Tovarnika i pravoslavno groblje istočno od Tovarnika izvan građevinskog područja uz državnu granicu, te groblje sjeverozapadno od Ilače, izvan građevinskog područja.

Katoličko groblje u Tovarniku ima 3,23 ha, relativno je uređeno, treba izgraditi još oko 75% ograde. Ima mrtvačnicu.

Pravoslavno groblje u Tovarniku ima 2,11 ha, potrebno je izgraditi ogradu oko groblja. U tijeku je izrada projektne dokumentacije za izgradnju mrtvačnice.

Groblje u Ilači ima 2,31 ha; izgrađena je mrtvačnica istih dimenzija kao u naselju Tovarnik; treba izgraditi ogradu oko groblja i 200,0 m staza.

Održavanje groblja te obavljanje pogrebnih poslova, povremeno organizira Općina. Općina planira te poslove dati u koncesiju.

1.1.2.6. Prometni infrastrukturni sustav

a) Cestovni i željeznički promet

Smještaj općine Tovarnik uz istočnu granicu Republike Hrvatske utjecao je i na formiranje prometnog sustava na području Općine. Prometnice koje dominiraju prostorom Općine i koje su od značaja za Državu, su sljedeće:

- državna cesta D46 (Đakovo (D7)-Vinkovci-GP Tovarnik).

Cesta je značajna longitudinalna veza istočne Hrvatske s ostalim dijelovima Države, a ujedno je i paralelna cesta bez naplate trasi autoceste Zagreb-Lipovac.

- magistralna glavna željeznička pruga MG2 (Savski Marof-Zagreb-Sisak-Novska-Vinkovci-Tovarnik).

Željeznička pruga MG2 dionica MG2C dio je X paneuropskog prometnog koridora definiranog na konferencijama CEMT-a 1994. na Kreti i 1997. u Helsinkiju.

Željeznička pruga je dvokolosječna, i elektrificirana jednofaznim izmjeničnim sustavom 25 kV, 50 Hz.

Dozvoljeno opterećenje je 225 kN po osovini, uz maksimalni uzdužni nagib od 5‰. Kao posljedica ratnih razaranja, kao i nedovoljnog održavanja, postojeće stanje željezničke pruge nije zadovoljavajuće.

Na dionici kroz općinu Tovarnik brzina vlakova je ograničena.

Na trasama navedenih prometnica nalaze se i granični prijelazi za cestovni i željeznički promet s Republikom Srbijom: Tovarnik-Šid.

Cestovnu mrežu Općine čine sve tri kategorija javnih cesta. Karakteristike cestovne mreže prikazane su u narednoj tablici:

POSTOJEĆA JAVNA KATEGORIZIRANA CESTOVNA MREŽA

Tablica br. 21.

Kategorija i broj ceste	Opis ceste	Duljina (km)	Broj prometnih trakova	Širina prometnih trakova	Vrsta zastora	Stanje kolnika
D46	Đakovo (D7)-Vinkovci-GP Tovarnik	8,8	2	3,0 m	asfaltbeton	srednje
Ž 4173	Sotin-Tovarnik	2,8	2	3,0 m	asfaltbeton	loše
Ž 4233	Tovarnik (D46)-Nijemci (D57)	7,0	2	1,5-2,5 m	asfaltbeton	srednje
L 46033	Ilača (D46)-želj. kolodvor	1,2	2	2,5 m	asfaltbeton	loše

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

U oba naselja Općine mreža uličnih profila je optimalnog položaja i zadovoljavajućih širina. Rezultat je to kvalitetnog planiranja još pri formiranju naselja, kada je ustrojena ortogonalna shema cestovne mreže. Širina uličnih profila je od 15-35,0 m, u prosjeku na više od 90% mreža je šira od 20,0 m. To je jedan od rijetkih primjera naselja u istočnoj Hrvatskoj koji imaju ulične profile širina u okviru kojih možete bez ograničenja možete smjestiti sve potrebne prometne površine, infrastrukturu i još imate dovoljno prostora za hortikulturno uređenje (npr. drvorede).

Kolnici u svim ulicama su modernizirani. U većem dijelu ulica izvedene su i pješačke staze.

Površine za promet u mirovanju izgrađene su u centralnim zonama naselja Tovarnik i Ilača, te u zoni groblja.

Osim automobilskeg prometa stanovnici naselja su s okruženjem povezani javnim autobusnim prometom, te željezničkim prometom jer je u Tovarniku željeznički kolodvor, a u Ilači željezničko stajalište, na trasi željezničke pruge Vinkovci-Tovarnik.

U općinskom centru izgrađena je i benzinska postaja, što osigurava kvalitetnu opskrbu gorivom i stanovnika naselja Ilača, koje je od Tovarnika udaljeno cca 4,8 km.

b) Poštanski promet

HP-Hrvatska pošta d.d. (u daljnjem tekstu : Društvo) osnovano je radi funkcioniranja poštanskog prometa i obavljanja djelatnosti pružanja poštanskih i drugih usluga utvrđenih Statutom Društva, a u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o pošti.

Organizacijski dijelovi Društva su:

- Uprava Društva
- Područna uprava Društva
- Poštanska središta Društva

Područna uprava

Na razini Slavonije i Baranje ustrojena je u Osijeku Područna uprava Slavonija kao jedna od četiri područne uprave Društva.

Zadatak područne uprave Društva je obavljanje utvrđenih programa, procesa i radnih procesa za poštanska središta na svom području i to:

- Organizacija i realizacija poštanske tehnologije
- Organizacija i realizacija kadrovskih poslova
- Organizacija i realizacija investicija i održavanja
- Organizacija i realizacija gospodarskih poslova

Poštansko središte

Zadatak poštanskog središta je pružanje poštanskih i drugih usluga u ime Društva.

Područja uprava Slavonija u svom sastavu ima 4 Poštanska središta:

- PS Osijek
- PS Vukovar
- PS Požega
- PS Slavonski Brod

Izvršna jedinica

Zbog racionalizacije upravljanja procesa rada, nadzora i kontrole procesa rada, kadrovskih rješenja i održavanja na području Poštanskog središta mogu se osnovati jedna ili više izvršnih jedinica, koje obuhvaćaju određeni broj poštanskih ureda ili programa, proces ili radnih procesa. Na području općine Tovarnik nema izvršne jedinice.

Poštanski ured

Poštanski uredi obavljaju sve poštanske usluge, poslove gotovinskog platnog prometa, usluge ostalog novčanog prometa (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u RH, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzojavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i vrijednosnica, te prodaju određenog asortimana trgovačke robe (poštanske opreme i pribora, knjiga, novina, cigareta, kave i drugo), kao i prodaju srećaka Hrvatske lutrije.

Na području obuhvata prostornog plana općine Tovarnik postoji sljedeći PU s dostavnim područjem:

- 32248 Ilača
- 32249 Tovarnik

U sljedećoj tablici prikazani su pokazatelji o poštanskoj mreži na području Općine:

POŠTANSKA MREŽA OPĆINE

Tablica br. 22.

R. BR.	POŠTANSKI URED	PRIPADAJUĆE NASELJE	BR. STANOV. OBUHVAĆENIH DOSTAVOM TJEDNO			SVEGA
			5x	3x	(2-3) ¹⁾	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	32248 ILAČA	Ilača	1.009			1.009
		POŠT. URED - Svega:	1.009			1.009
2.	32249 TOVARNIK	Tovarnik	2.326			2.326
		POŠT. URED - Svega:	2.326			2.326
UKUPNO OPĆINA TOVARNIK:			3.335			3.335

IZVOR PODATAKA: - HP-Područna uprava Slavonija
- ZPO-OSIJEK

¹⁾ Podaci o broju stanovnika se temelje na popisu stanovništva iz 2001. godine.

c) Telekomunikacije

Nepokretna mreža

Ustroj javnih telekomunikacija definiran je Zakonom o telekomunikacijama, Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u nepokretnoj mreži i Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži.

Dugoročne kontinuirane i redovite aktivnosti HT-a kojima se razvija i unapređuje javna telekomunikacijska djelatnost sadržane su u Srednjoročnim i Dugoročnim Planovima razvoja.

Nepokretna mreža u Vukovarsko-srijemskoj županiji organizirana je unutar područja Županije kao dva pristupna područja: PP Vukovar i PP Vinkovci.

Pristupno područje obuhvaća pristupnu centralu s njenom pristupnom mrežom i pripadne udaljene pretplatničke stupnjeve s njihovim pristupnim mrežama.

U svakom pristupnom području smještena je pripadajuća pristupna centrala na koju su korisnici priključeni izravno, posredovanjem UPS-a, a na području općine Tovarnik preko mjesnih centrala (LC). Na komutacijske čvorove pretplatnici se priključuju korisničkim vodovima koji povezuju svakog pojedinog pretplatnika na najbliži komutacijski čvor koji omogućuje pružanje traženih telekomunikacijskih usluga.

Pristupna mreža na području općine Tovarnik obuhvaća područje mjesnog telefonskog prometa i sastoji se od korisničkih uređaja i aparata, sustava prijenosa i jedne ili više pristupnih centrala.

U pristupnoj mreži mogu postojati slijedeći vodovi:

- korisnički – između pristupnih centrala i telefonskih aparata i uređaja,
- spojni – između UPS i matičnih LC (PC).

Sve pristupne centrale vezane su spojnim vodovima na tranzitne, odnosno u decentraliziranoj pristupnoj mreži na tandem-tranzitne centrale.

Područje općine Tovarnik telekomunikacijski je dovoljno razvijeno.

Komutacija

Stanje komutacija na području općine Tovarnik prikazano je u priloženoj tablici br. 23. U većini slučajeva naziv mjesne mreže odgovara i nazivu samog naselja. Većina komutacija pokriva jednu mjesnu mrežu, međutim ponegdje, a naročito u ruralnim područjima, jedna komutacija pokriva dvije i više mjesnih mreža. Naziv prve mjesne mreže odgovara uvijek nazivu komutacije.

JAVNE TELEKOMUNIKACIJE

Tablica br. 23.

OPĆINA	NAZIV NASELJA	RANG	PODRUČJE PREKRIVANJA (MJESNA MREŽA)
TOVARNIK	Tovarnik	UPS	Naselje Tovarnik
	Ilača	UPS	Naselje Ilača (Š. Banovci, Banovci)

IZVOR PODATAKA: - HT-Hrvatske telekomunikacije,d.d.; Regija 4-Istok
- ZPO-OSIJEK

Prijenos

U mreži javnih telekomunikacija upotrebljavaju se u načelu samo digitalni sustavi prijenosa, SDH (sinkrone digitalne hijerarhije) i PDH (pleziokrone digitalne hijerarhije), s iznimkom korisničkog pristupnog područja gdje će u dužem vremenskom razdoblju prevladavati analogni sustavi s tendencijom da se točka digitalizacije što više približi onom korisniku gdje je takav zahtjev ekonomski opravdan.

U javnoj telekomunikacijskoj mreži općine Tovarnik upotrebljavaju se sljedeći prijenosni mediji:

- svjetlovodni kabeli,
- bakreni kabeli.

Razvojni program HT-a predvidio je izgradnju uglavnom svjetlovodnih kabela i kao prijenosnog medija. U razdoblje 1991.-2003. godine TK centar Vukovar uspio je izgraditi gustu mrežu svjetlovodnih spojnih putova povezujući pri tome sve magistralne i pristupne centrale kao i udaljene pretplatničke stupnjeve i multipleksere.

Pristup

Pristupna mreža omogućava povezivanje korisničkih terminala uređaja na najbliže čvorove javne telekomunikacijske mreže. Ukupan razvoj ovog segmenta HT-ove mreže temeljio se do sada na korištenju simetrične bakrene parice kao prijenosnog medija. Izvjestan napredak napravljen je prije dvadesetak godina zamjenom zračno-papirne izolacije žila parice izolacijom od polietilena i PVC-a.

Pokretna mreža

Sustavi javnih telekomunikacija u pokretnoj mreži su:

- Analogne pokretne mreže,
- Digitalne pokretne mreže,
- Sustav za povezivanje osoba (paging)

Mobilne mreže koriste svesmjerne veze za povezivanje pokretnih i baznih postaja. To su veze u visokofrekventnom području. Bazne postaje su povezane s nadređenom centralom kabelskim sustavom veza. Trenutno su u upotrebi analogna mreža MOBITEL (099) i digitalna mreža CRONET (098) i VIPNET (091) i VIPNET (091).

Implementacija javnih pokretnih mreža započela je s razvojem analogne telefonske mreže MOBITEL, a njezinoj ekspanziji je još više pridonijela izgradnja hrvatskog dijela globalne digitalne (GSM) mreže CRONET i VIPNET, a nositelji razvoja su "HT-mobilne komunikacije" d.o.o. i "VIPnet" d.o.o.

Radio i TV sustav veza

Na području općine Tovarnik izgrađen je samo jedan objekt (odašiljač) Radio i TV (u daljnjem tekstu : RTV) sustava veza. To je srednjevalni radijski odašiljač sa svojim radijskim koridorom, lociran sjeverno od naselja Tovarnik, koji je u rekonstrukciji.

Pokrivenost TV signalima ostvaruje se preko objekta "Borinci" koji je izvan granica Općine.

1.1.2.7. Energetski sustav

a) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Na području općine Tovarnik postoji eksploatacija ugljikovodika s naftnih polja "Ilača", te iz dijela naftnog polja "Đeletovci".

Također su istraživanja vršena i na drugim dijelovima općine Tovarnik bušotinama Tov-1; Tov-2; Tov-3 i Tov-4, ali bez željenog rezultata.

Nafta i plin

Na naftnom polju "Ilača" (5,0 km²) proizvodnja se odvija na sedam bušotina, a na polju "Đeletovci" (dijelu koji pripada općini Tovarnik) iz 4 bušotine (Đt 37, 35, 36a, 43a). Na području općine Tovarnik nema postrojenja za razdvajanje nafte i plina.

Pridobivene količine nafte i plina iz bušotina dopremaju se priključnim cjevovodima do tlačnog kolektorskog cjevovoda, te njime do Mjerno-otpremne stanice Đeletovci (MOS Đeletovci), koja je izvan granica općine Tovarnik.

Na MOS Đeletovci obavlja se odvajanje nafte i plina, te njihova priprema za transport. Nafta se otprema magistralnim naftovodom u US Ruščica (kraj Slavenskog Broda). Ovaj cjevovod prolazi kraj Vinkovaca (Vrapčana).

Kaptažni plin sa MOS Đeletovci otprema se otpremnim plinovodom u distribucijsku mrežu grada Vinkovci.

Plinoopskrba

Lokalni (distribucijski) plinoopskrbni sustav koncipiran je kao srednjetlačni s tlakom plina do 0,4 MPa (4,0 bara). Glavni dovodni plinovod od glavne napojne točke, koja je izvan granica općine Tovarnik, vodi kroz naselje Banovci do oba naselja Općine.

Izgrađeni distribucijski sustav Općine sastoji se od:

- glavnih distribucijskih plinovoda,
- mjesnih plinovodnih mreža.

Glavnim distribucijskim plinovodima se povezuju (opskrbljuju) mjesne plinovodne mreže i glavni pravci napajanja kroz naselja. Glavni distribucijski plinovodi izvan građevinskih područja izgrađeni su uz prometnice (u ili uz koridor). Tlak prirodnog plina u ovim plinovodima je 0,1-0,3 MPa (1,0-3,0 bara) pretlaka.

Mjesne plinovodne mreže su izgrađene unutar građevinskih područja u zelenom pojasu ulica u pravilu s obje strane ulice gdje god je to potrebno zbog širine uličnog profila i postojanje potrošača. Tlak plina u mjesnim plinovodima je također 0,1-0,3 MPa (1,0-3,0 bara).

Zbog visine tlaka plina u mjesnoj plinovodnoj mreži svaki korisnik mora imati kućnu redukciju stanicu za snižavanje tlaka na uporabnu vrijednost i mjerenje potrošnje.

b) Elektroenergetika

Potrošnja električne energije

Opskrba električnom energijom potrošača na području općine Tovarnik ostvaruje se isključivo iz elektroenergetske mreže Republike Hrvatske, pošto na području ove Općine ne postoje postrojenja za proizvodnju električne energije.

U sljedećoj tablici prikazana je procijenjena potrošnja električne energije u 2000. godini po vrsti potrošača:

POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Tablica br. 24.

Red. broj	POTROŠAČ	BROJ POTROŠAČA	POTROŠNJA (kWh)
1.	Kućanstva	960	2,762.676
2.	Gospodarstvo i javni sadržaji	68	756.309
3.	Javna rasvjeta	-	62.866
UKUPNO:			3,581.851

IZVOR PODATAKA: - HEP-Distribucija d.o.o.; DP "Elektra" – Vinkovci
- ZPO-OSIJEK

Prijenos električne energije

Prijenosna mreža na području Općine sadrži nadzemne dalekovode na naponskim razinama od 400 kV i 110 kV. i to su:

- DV 400 kV Ernestinovo-Sremska Mitrovica 2,
- DV 110 kV TS Vukovar-TS Nijemci,

- DV 110 kV TS Nijemci-TS Šid (nije u funkciji).

Ovi dalekovodi samo prolaze područjem općine Tovarnik i nemaju izravnog utjecaja na elektroopskrbu potrošača na području Općine.

Distribucija električne energije

Postojeća distribucijska mreža na području Općine sadrži građevine na svim distribucijskim naponskim razinama, dakle 35 kV, 10(20) kV i 0,4 kV, te javnu rasvjetu.

Na 35 kV naponskoj razini elektroenergetska mreža sadrži:

- TS 35/10(20) kV Tovarnik,
- DV 35 kV TS 110/35/10(20) kV Nijemci-TS 35/10(20) kV Tovarnik,
- DV 35 kV TS 35/10(20) kV Tovarnik-TS 35/10(20) kV Opatovac,
- KB 35 kV TS 35/10(20) kV Tovarnik-TS 35/10(20) kV Ilok.

Na 10(20) kV naponskoj razini izgrađeni su nadzemni i kabelski vodovi do svih TS 10/0,4 kV u naseljima i gospodarskih sadržaja izvan naselja.

Pokazatelji o izgrađenoj distribucijskoj elektroenergetskoj mreži prikazani su u sljedećoj tablici:

DISTRIBUCIJSKI ELEKTROENERGETSKI SUSTAV NA PODRUČJU OPĆINE TOVARNIK

Tablica br. 25.

NAPONSKA RAZINA (kV)	VRSTA OBJEKTA	JEDINICA MJERE	IZNOS
35	TS	kom	1
	ZDV	km	8,83
	KB	km	0,54
	Energetski trafo	MVA	6,5
		kom	2
10	TS	kom	16
	ZDV	km	24,16
	KB	km	1,2
	Energetski trafo	MVA	2,94
		kom	16

IZVOR PODATAKA: - HEP-Distribucija d.o.o.; DP "Elektra"-Vinkovci
- ZPO-OSIJEK

Niskonaponska mreža u oba naselja izgrađena je na krovovima s krovnim stalcima, te je najvećim dijelom izvedena s golim (neizoliranim) vodičima.

Javne rasvjete u naseljima Općine ili uopće nema ili je nezadovoljavajuća.

1.1.2.8. Vodnogospodarski sustav

Općina Tovarnik, prema teritorijalnim osnovama za upravljanje vodama-ustrojstvu vodnog gospodarstva, pripada vodnom području sliva Save.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju slivnih područja, na prostoru ove Općine nalazi se dio slivnog područja "BIĐ-BOSUT", odnosno prostor pripada slivnom području VGI "Biđ-Bosut" Vinkovci.

Ukupna površina Biđ-Bosutskog polja je 3.642 km², od čega neposrednom slivu rijeke Save pripada 220 km² (od kojih je u RH 145 km²), slivu rijeke Bosut 2.776 km² (od kojih je u RH 2.420 km²), a ostatak sliva od 436 km² odvodi Zapadni Lateralni kanal.

Na području Vukovarsko-srijemske županije nalazi se 1.291,64 km² Biđ-Bosutskog melioracijskog areala odnosno njihov je udio 49% u ukupnim površinama Biđ-Bosutskog areala. Također je to udio od 74% u površinama Biđ-Bosutskog areala u Republici Hrvatskoj.

Na području Općine, dijelu koji pripada slivnom području "BIĐ-BOSUT", nema rijeka, a nema ni jezera, ribnjaka ili akumulacija.

a) Vodoopskrba

Vodoopskrba stanovnika i ostalih korisnika vode na prostoru općine Tovarnik nije riješena u potpunosti i na zadovoljavajući način iako je u ovoj oblasti učinjeno puno.

Javnim vodoopskrbnim sustavom pokrivena je cijela Općina (naselja Općine). Sustav postoji za naselja: Tovarnik i Ilača. Pri tome naselje Tovarnik ima lokalni sustav a naselje Ilača je priključeno na međuopćinski vodoopskrbni sustav Ilača-Banovci-Vinkovački Banovci.

Lokalni vodoopskrbni sustav Tovarnik baziran je na vodozahvatu podzemnih vodonosnih horizonata s izvorišta "Tovarnik" u sjevernom dijelu naselja Tovarnik. Kapacitet izvorišta (trenutni) je 10 l/s s mogućnošću maksimuma od 12 l/s. Maksimalni kapacitet izvorišta, obzirom na manju potrošnju vode, ne dostiže se, te je time osigurana minimalna rezerva vode.

Obzirom na loše stanje izvorišta vode "Tovarnik" izgrađeno je novo izvorište (bunar) na lokaciji Banovina, a u tijeku se radovi na izgradnji vodotornja.

Tijekom godine isporuči se 82.462 m³ vode domaćinstvima i 325 m³ ostalima, pa je ukupno isporučena količina vode 82.787 m³. Kvaliteta vode ne zadovoljava svim propisanim uvjetima kakvoće vode za piće no unatoč tome voda se ne prerađuje jer nema uređaja za preradu vode. Vodotoranj ne postoji.

Ukupna duljina vodovodne mreže iznosi 24,16 km no od toga je 17,5 km u profilu Ø 50 mm što ukazuje da mreža nije odgovarajuća i da ne može podmiriti sve zahtjeve koji se pred nju stavljaju, a osobito ne udovoljava protupožarnim propisima.

Na vodoopskrbni sustav je priključeno 871 individualno domaćinstvo, a postoje i 2 priključka društvenog sektora. Svi stanovnici naselja priključeni su na vodoopskrbni sustav.

Naselje Ilača priključeno je na grupni vodoopskrbni sustav Ilača-Banovci-Vinkovački Banovci. Vodozahvat je podzemni smješten na sjevernom dijelu naselja.

Trenutni kapacitet izvorišta je 10 l/s, dok je maksimalni oko 20 l/s. Tijekom godine isporuči se 23.128 m³ vode domaćinstvima te 245 m³ ostalim potrošačima tako da ukupna godišnja isporučena količina iznosi prosječno oko 23.400 m³.

Kvaliteta vode ne zadovoljava svim uvjetima kakvoće vode za piće no unatoč tome uređaja za preradu vode nema. Također nema niti ostalih uređaja i građevina (crpne stanice, rezervoari, vodotornji i sl.).

Vodom je obuhvaćeno oko 660 stanovnika s oko 270 priključaka. Dužina vodovodne mreže je oko 10,3 km od čega je 8,24 km u profilu Ø 100 mm i većem, dok je 2,05 km u profilu manjem od Ø 100 mm.

Stanovnici koji nisu priključeni niti na jedan od postojećih vodoopskrbnih sustava vodom se opskrbljuju uglavnom iz vlastitih izvorišta što uz neriješeno odvođenje sanitarnih i otpadnih voda predstavlja potencijalnu opasnost za zdravlje

b) Odvodnja otpadnih voda

Stanovnici općine Tovarnik otpadne i sanitarne vode rješavaju pomoću septičkih, sabirnih ili crnih jama. Ovime oni za sada nažalost ne predstavljaju izuzetak u županijskim razmjerima. Postojeći način zbrinjavanja pruža velike mogućnosti zagađenja podzemnih vodonosnih horizonata i manjih tekućica. Zagađenje podzemnih vodonosnika u uvjetima neriješene vodoopskrbe može utjecati na zdravlje korisnika vode.

Oborinske vode prihvaćaju se otvorenim kanalima uz prometnice i odvođe do najbližeg vodotoka ili melioracijskog kanala.

U tijeku je izrada projektne dokumentacije za sustav odvodnje oba naselja.

c) Uređenje vodotoka i voda

Na području općine Tovarnik nema većih vodotoka ni rijeka, a niti ostalih vodenih površina.

Glavni odvodni recipijent područja općine Tovarnik je kanal Boris (kanal I reda) dužine 24,20 km od čega je u Republici Hrvatskoj 14,95 km. Utječe u rijeku Bosut u Vojvodini (SiCG), a u Republici Hrvatskoj je uzvodni dio toka od km 8+500 u dužini 14,95 km od kojih je u općini Tovarnik 12,96 km. Kanal Boris ima mali pad, a time je usporena i odvodnja uzvodnog dijela sliva u Republici Hrvatskoj.

Od recipijenata područja Općine značajni su i melioracijski kanali: Granični Ilinci i Šidski Mlaka (kanali I reda) i Ilački (kanal III reda).

Državne vode na području općine Tovarnik su:

- Kanal Boris (u dužini 1,05 km) od utoka kanala Šidski Mlaka (km 8+500) do kanala Granični Ilinci (km 9+550),
- Šidski Mlaka (u dužini 3,00 km) od km 0+000 do km 3+000,
- Granični Ilinci (u dužini 3,70 km) do km 0+000 do km 3+700.

Lokalne vode na području općine Tovarnik su:

- ostali dio toka kanala Boris (na području Općine 11,91 km),
- ostali dio toka kanala Šidski Mlaka (na području Općine 1,58 km),
- kanal Ilački (III red), (na području Općine 2,00 km),
- melioracijski kanali IV reda (71,08 km). U katastarskoj općini Tovarnik je 44,10 km, a u k.o. Ilača 26,98 km.

Prostor Općine nije ugrožen od poplava vanjskih voda. Pojedini dijelovi su ugroženi od unutrašnjih voda i to u prostorima gdje nema iskopanih kanala koji bi oborinu koja je pala primili i

odveli do glavnih recipijenata. Postoje i prostori na kojima je teren uz odvodne kanale viši od terena na poljoprivrednim i ostalim površinama pa voda ne može gravitacijom oteći što uz glinovit materijal podloge uvjetuje duže zadržavanje vode.

Područje nije ugroženo erozijskim procesima i procesima i bujičnog djelovanja jer je reljef s malim poprečnim padom. Erozijski procesi manjeg obima mogu se pojaviti na mjestima utoka detaljnih melioracijskih kanala u recipijente ili kanal Boris.

U narednoj tablici prikazani su regulirani vodotoci i kanali područja općine Tovarnik.

REGULIRANI VODOTOCI I KANALI PODRUČJA
OPĆINE TOVARNIK

Tablica br. 26.

Redni broj	Vodotok kanal	Ukupna dužina (km)	Dužina reg. dijela (km)	Potrebno još regulirati (km)	Ukupna dužina vodotoka-kanala (km)
1.	Boris (I red)	12,960		12,960	24,2000 (u RH 14,960)
2.	Granični Ilinci (I red)	3,700		3,700	3,700
3.	Šidski Mlaka (I red)	4,580	4,580		4,580
4.	Ilački (III red)	2,000	2,000		2,820
5.	Bosut-Boris (I red)	2,610		2,610	6,860

IZVOR PODATAKA: HR Vode Zagreb, VGO za vodno područje sliva Save Zagreb, VGI „Biđ-Bosut“ Vinkovci

U tablici je za kanale: Boris i Granični Ilinci, navedeno da ih na području općine Tovarnik treba rekonstruirati, ali rekonstrukcija će biti moguća tek nakon završetka iskopa kanala Bosut-Boris koji je iskopan samo do granice ove Općine u km 4+250. Nastavkom radova i iskopom ovog kanala do kanala Boris, moguća je promjena pada dna kanala Boris i bolja odvodnja poljoprivrednih i drugih površina.

Kanali višeg reda kao i melioracijski kanali IV reda na području općine Tovarnik u proteklom periodu su održavani, ali zbog nedostatka sredstava nedovoljno pa je stanje odvodnog sustava loše. Za vrijeme Domovinskog rata kanali nisu bili održavani.

d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Odvodnja

Općina Tovarnik prostire se na području površina katastarskih općina Tovarnik i Ilača. Na ovim katastarskim površinama provedena je komasacija i na poljoprivrednim površinama izvršen je iskop kanalske mreže. Na pojedinim tablama koje su obrađivali nekad PIK Vinkovci i Vupik Vukovar, izvršeno je i uređenje poljoprivrednih tabli za stabilnu poljoprivrednu proizvodnju u suhom retarenju izvedbom podzemne drenažne mreže. To su rudine: "Ivanci-Brišće-Zabrana" i "Ivanci".

Na ovako uređenim površinama osigurana je stabilna i rentabilna proizvodnja kada ima dovoljno oborina. Dužina kanala te značaj u odvodnom sustavu (red kanala) vidljiva je u narednoj tablici:

KANALI U ODVODNOM SUSTAVU

Tablica br. 27.

Red. broj	Kanali	Red. kanala	Dužina u km				Površina porječja u km ²				Utječe u vodotok
			Ukupno	u RH	u Županji	u granic. Općine	Ukupno	u RH	u Županji	u granic. Općine	
1.	Boris	I	24,200	14,950	14,950	12,960	68,000	3,206	3,206		Bosut
2.	Granični Ilinci	I	3,700	3,700	3,700	3,700					Boris
3.	Šidski Mlaka	I	4,580	4,580	4,580	4,580					Boris
4.	Ilački	III	2,820	2,820	2,820	2,000					Boris
5.	Melioracijski kanali IV red					71,080					Boris i pritoke

IZVOR PODATAKA: HR Vode Zagreb, VGO za vodno područje sliva Save Zagreb, VGI „Biđ-Bosut“ Vinkovci

- Boris (vodotok I. reda) dužine 12,96 km (u k.o. Tovarnik-4,80 km, u k.o. Ilača-8,16 km)
- Granični Ilinci (vodotok I. reda) dužine 3,70 km (u k.o. Tovarnik-0,85 km, u k.o. Ilača-2,85 km)
- Šidski Mlaka (vodotok I. reda) dužine 4,58 km (u k.o. Tovarnik-4,58 km, u k.o. Ilača-
- Ilački (kanal III reda) dužine 4,58 km (u k.o. Tovarnik- , u k.o. Ilača-4,58 km)
- Melioracijski kanali (kanali IV reda) dužine 71,08 km (u k.o. Tovarnik-44,10 km, u k.o. Ilača-26,98 km)

Stanje sustava melioracijske odvodnje nije dobro budući se sustav zbog nedostatka sredstava ne održava duži niz godina.

Navodnjavanje

Na području općine Tovarnik sada nema navodnjavanja na većim površinama budući nije osigurana voda u sušnom periodu koja je potrebna za navodnjavanje.

1.1.2.9. Postupanje s otpadom

Oba naselja iz sastava općine Tovarnik uključena su u sustav organiziranog prikupljanja i odvoza otpada. Prikupljeni otpad s područja Općine odvozi se van njenog teritorija i odlaže na odlagalište "Bazjaš" koje se nalazi na području općine Privlaka. Otpad se prikuplja u nerazvrstanom stanju.

Ne postoji razdvojeno prikupljanje sekundarnih sirovina (papir, staklo, PET, metali) ili opasnog otpada (baterije, akumulatori, stari lijekovi). Odvoženje krupnog otpada (autoškoljke, bijela tehnika i sl.) povjereno je tvrtki s područja općine Privlaka koja prikupljeni krupni otpad odvozi van područja općine Tovarnik.

Za odlaganje građevinskog otpada određene su dvije lokacije: jedna uz naselje Ilača ("Sjeveroistočna rupa" smještena na kč.br. 1899/1) te druga uz naselje Tovarnik ("Istočna rupa", smještena na kč.br. 1473).

Na području Općine je određena i lokacija na koju se odlažu otpaci životinjskog porijekla. Smještena je na području jugozapadno od Tovarnika, na kč.br. 3082.

Na području Općine su sanirana sva "divlja" odlagališta otpada.

1.1.2.10. Stanje okoliša

a) Onečišćenje voda

Na vodnim površinama područja općine Tovarnik ne vrši se ispitivanje kakvoće voda a prema saznanjima VGI "Biđ-Bosut" većih zagađivača na području Općine nema.

Ipak, površinske vode u kanalima izložene su utjecajima kemijskih preparata koji se koriste u poljoprivredi a činjenica da su svi stanovnici uključeni u javni vodoopskrbni sustav, a bez izgrađenog sustava za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda ipak nešto govori o kvaliteti najplićih vodonosnih slojeva u podzemlju. Naime, sada otpadne vode direktno i bez pročišćavanja završavaju u kanalskoj mreži (prepumpavanjem) ili podzemlju (procjeđivanjem).

b) Onečišćenje tla

Brojni su čimbenici koji utječu na (pojavu) onečišćene tla, no najčešće su to ljudske aktivnosti kao što su poljoprivreda, razni vidovi gospodarstva, gospodarenje ili nekontrolirano odlaganje otpada, neriješeno zbrinjavanje otpadnih voda i slično.

Na prostoru Općine onečišćenje tala je prisutno u gotovo svim navedenim segmentima. Najuočljivije je ipak zagađivanje neodgovarajućom (prekomjernom) upotrebom gnojiva, kemijskih preparata u poljoprivredi te osobito, neriješeno, na odgovarajući način, zbrinjavanja otpada.

c) Onečišćenje zraka

Izvori zagađenja zraka na području Općine su državna ceste D46 koja prolazi kroz naselja Ilača i Tovarnik te županijske ceste Ž 4173 i Ž 4233 koje prolaze kroz Tovarnik.

d) Opterećenje bukom

Zakon o zaštiti od buke definira potrebu izrade Karte buke na nivou Općine, ali takva mjerenja do sada nisu vršena.

Opterećenje bukom u Općini izaziva magistralna glavna željeznička pruga za Zagreb (MG2), koja približno sredinom presijeca Općinu.

1.1.2.11. Područja posebne namjene

Prema dopisu Ministarstva obrane, Uprave za materijalne resurse, Službe za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša od 27.01.2003. godine na području općine Tovarnik nema posebnih zahtjeva obrane.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

1.1.3.1. Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije (PPV-SŽ)

a) Stanovništvo

PPV-SŽ ne sadrži procjenu ili prognozu stanovništva za plansko razdoblje. Utvrđen je opći cilj demografskog razvoja koji preuzima opće ciljeve iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske

koje se odnose na revitalizaciju pograničnih i ratom zahvaćenih područja: "Poticajnim mjerama državne populacijske politike treba riješiti problem revitalizacije i demografske obnove pograničnih prostora Županije. razvoj treba usmjeriti ka usporavanju i procesa iseljavanja osobito mlađeg stanovništva te stvaranju uvjeta za povratak iseljenog stanovništva. U srednjoročnom planskom razdoblju očekuje se postizanje broja stanovnika prije Domovinskog rata."

b) Naselja

PPV-SŽ definirane su postavke koje se odnose na naselja. Sljedeće dvije se odnose samo na naselja, dok su ostale date u okviru podnaslova c) Građevinska područja:

- PPV-SŽ prostor Županije načelno je razgraničen prema namjeni i drugim obilježjima na područja za razvoj naselja i namjenu prostora izvan naselja, na područja određenih uvjeta korištenja i zaštite prostora te na prostor za lociranje funkcija i infrastrukture od važnosti za Državu i Županiju.
- Razgraničenje po namjeni unutar naselja vrši se urbanističkim planom uređenja (UPU) i detaljnim planom uređenja (DPU), a za područja za koja se ne donose ti planovi razgraničenje se vrši na temelju odredbi za provođenje ili grafičkom prikazu namjene površina u Prostornom planu uređenja općine i to najmanje za mješovitu namjenu s odredbama o funkcijama koje mogu biti unutar te namjene, za gospodarsku i komunalnu namjenu, šport i rekreaciju, javne funkcije i javne površine, te za površine na kojima se primjenjuju posebni uvjeti korištenja i zaštite prostora.

c) Građevinska područja

PPV-SŽ definirane su postavke za formiranje građevinskih područja u okviru prostornih planova uređenja općina (PPUOT) i one su sljedeće:

- Područja za razvoj naselja i gradnju građevina koje prema Zakonu moraju biti unutar građevinskog područja koje se od ostalog prostora razgraničava granicama građevinskih područja u prostornim planovima uređenja općine u skladu s uvjetima određenim ovim Planom i prilagođeno lokalnim uvjetima, te posebnim uvjetima-propisima u odnosu na djelatnost, vrstu građevine i zahvat u prostoru.
- Prostor za razvoj naselja i izgradnju funkcionalnih struktura izvan naselja razgraničava se u daljnjem planiraju određenjem granica građevinskih područja, granicom parcela ili dijela tih parcela na izgrađeni i neizgrađeni dio.
Izgrađenim dijelom građevinskog područja smatraju se sve izgrađene i namjeni privedene parcele unutar tog područja u skladu s planovima koji su važili do stupanja na snagu ovog Plana i neizgrađene površine veličine najviše do 0,5 ha koje graniče s izgrađenim parcelama unutar formirane cjeline naselja, a koje se mogu priključiti na postojeću infrastrukturu i javne površine. Neizgrađeni dio građevinskog područja su površine predviđene za novu izgradnju i uređenje zemljišta, preparcelaciju u svrhu formiranja novih građevinskih čestica i javnih površina, te preostale neizgrađene površine iz ovog članka. Neizgrađeni dio građevinskog područja su i dijelovi neizgrađenih parcela u čijoj se dubini planom predviđa formiranje novih građevinskih čestica i nova ulica.
- Razvoj naselja (neizgrađeni dio građevinskog područja) ne može se planirati širenjem preko koridora infrastrukture od važnosti za Državu i Županiju osim u slučaju kada takav koridor presijeca postojeće naselje (izgrađeni dio građevinskog područja) u kojem slučaju se mora osigurati koridor u skladu s posebnim propisima i usklađeno s drugim korisnicima prostora.
Duž državnih i županijskih prometnica određenih ovim Planom ne mogu se stvarati nove građevne cjeline i planirati stambena namjena, a mogu se planirati samo građevine u funkciji ceste, odnosno prometa te samo onih gospodarskih cjelina koje su nedvojbeno određene ovim Planom i to uz osiguranje zaštitnog i funkcionalnog koridora.
- U prostoru načelno ili potencijalno-alternativno utvrđene trase ne mogu se do utvrđivanja točne trase planirati objekti koji se mogu graditi izvan GP i ne može se određivati prostor za razvoj naselja (neizgrađeni dio GP). Infrastruktura koja prati ili pripada sustavu načelno utvrđene trase može se planirati samo zajedno s utvrđivanjem predmetne trase.

Iznimno, se u prostorima određenih ovom točkom mogu dozvoliti nužne rekonstrukcije postojećih, legalno izgrađenih građevina koji se vrše u svrhu osiguranja sigurnosti te osnovnih higijensko sanitarnih uvjeta korištenja kao i planirati infrastruktura koja nije u funkciji uz uvjet usklađenja sa zahtjevima koridora kojeg prelazi.

- Građevine od važnosti za Državu i Županiju koje se grade ili rekonstruiraju unutar građevinskih područja naselja planiraju se prema funkcionalnim potrebama i usklađenjem s drugim korisnicima prostora, a površina zahvata se pobliže određuje u prostornom planu uređenja općine, drugim planovima užih područja odnosno stručnom podlogom u postupku izdavanja lokacijske dozvole. Ne donošenje planova užih cjelina ne predstavlja ograničenje za izradu stručne podloge i izdavanje LD za građevine iz ovog članka.
- Prostor za gospodarske djelatnosti proizvodne, industrijske, servisne i komunalne djelatnosti te robno-prometne terminale, trgovinu i usluge određen je u sklopu građevinskih područja naselja važećih na dan donošenje ovog Plana.
Velika skladišta, servisi, distribucijski centri u funkciji poljoprivrede smještaju se prvenstveno unutar građevinskog područja naselja s priključkom na glavne prometnice, a detaljni uvjeti korištenja i uređenja prostora određuju se PPUO.
Unutar građevinskih područja naselja moguće je smjestiti one djelatnosti koje osiguravaju prostorni sklad uređenja i razvoja naselja i to usklađeno s namjenom površina i interesima drugih korisnika prostora te tako da se isključe negativni funkcionalni i ekološki učinci na druge funkcije naselja, da se ne smanji kvaliteta života u naseljima, a u skladu s posebnim propisima.
- Na izdvojenim građevinskim područjima (izvan građevinskih područja naselja) mogu se smještavati samo one gospodarske djelatnosti koje se zbog uvjeta prostorne organizacije i tehnologije proizvodnje ne mogu smjestiti unutar građevinskih područja naselja, odnosno one gospodarske djelatnosti koje nepovoljno utječu na uvjete života u naselju. Obveza je da za smještaj takvih djelatnosti korisnik osigura svu potrebnu prometnu, energetska i komunalnu infrastrukturu.
Na poljoprivrednim površinama izvan naselja mogu se locirati: proizvodni poljoprivredno-gospodarski pogoni, farme, poljoprivredno-tehnička dvorišta za poljoprivrednu mehanizaciju.
- Seoski turizam može se planirati i ostvarivati u sklopu seoskih naselja, obiteljskih gospodarstava ili izdvojenih farmi kao komplementarna i dopunska djelatnost poljoprivrede.
- U građevinskim područjima naselja može se predvidjeti prostor za smještaj građevina u funkciji poljoprivrede, koje sa stambenim ili poslovnim dijelom tvore funkcionalnu cjelinu i koje ne ugrožavaju uvjete života u naselju.
- Farme se mogu planirati izvan građevinskih područja naselja kada uvjetni broj grla ima nepovoljan utjecaj na standard življenja u naselju. Pod uvjetnim se grlom podrazumijeva grlo težine 500 kg i obilježava se koeficijentom 1. Sve vrste i kategorije stoke svode se na uvjetna grla primjenom odgovarajućih koeficijenata.

koeficijent	Vrsta stoke	max. KAPACITET ZGRADE (broj grla prema udaljenosti stočarskog gospodarstva od naselja)				
		100 m	200 m	300 m	400 m	500 m
	Udaljenost od naselja					
	UVJETNA GRILA (>7)	50	100	200	400	800 i više
1,00	krave, steone junice	50	100	200	400	800 i više
1,50	bikovi	33'	67	133	267	533
0,70	junad 1-2 god.	71	143	286	571	1142
0,50	junad 6-12 mj.	100	200	400	800	1600
0,25	telad	200	400	800	1600	-
0,30	krmača+prasad	167	303	606	1212	-
0,25	tovne svinje do 6 mj.	200	400	800	1600	-
1,20	teški konji	42	83	166	333	667
1,00	srednje teški konji	50	100	200	400	800
0,70	laki konji	63	125	250	500	1000
0,7	ždrebad	67	133	267	533	1067
0,1	ovce i ovnovi					

- *PPV-SŽ načelno je određena površina za razvoj naselja kao izgrađeni i neizgrađeni dio, a sukladno kojoj se Prostornim planovima općina može odrediti građevinsko područje.*
 - *Dimenzioniranje građevinskih područja mora se provesti u skladu s potrebama razvoja naselja i analizama u postupku izrade PPUO u odnosu na postojeću izgrađenost, prostorna ograničenja daljnjeg razvoja, optimalan smještaj i potrebne sadržaje stanovanja, društvenih djelatnosti, sporta i rekreacije i rada, a u skladu s odredbama ovog Plana.*
 - *Građevinska područja se dimenzioniraju prema sljedećim pokazateljima:*
 - *broju stanovnika naselja i planiranog prirasta broja stanovnika u naselju za razdoblje od 5 godina, te daljnji dugoročniji razvoj određeno prema službenim statističkim podacima o kretanju broja stanovnika,*
 - *potrebni površina za smještaj središnjih funkcija (škole, parka, javnih ustanova i sl.),*
 - *potrebni površina za smještaj gospodarskih i komunalnih funkcija,*
 - *potrebni površina za prometnice i infrastrukturu,*
 - *rezervama u izgrađenim dijelovima naselja odnosno mogućnostima boljeg iskorištenja tih dijelova.*
- Dimenzioniranje građevinskih područja treba provesti prema sljedećim uvjetima:*
- *površina neizgrađena dijela GP za potrebe smještaja stanovnika u skladu s demografskim pokazateljima može biti određena u postotku od izgrađenog dijela građevinskog područja najviše s 15% za naselja osim u slučaju kada je u središnjim naseljima potrebno odrediti prostor za gospodarski razvoj (radne zone) i za sportsko-rekreacijske sadržaje za koje nije određen prostor u važećim prostornim planovima,*
 - *neizgrađeni dijelovi građevinskog područja mogu se odrediti za ostale funkcije razvoja naselja i to gospodarske i sportsko-rekreacijske zone, te druge sadržaje i djelatnosti koje nedostaju u izgrađenom dijelu, a sukladno konkretnim razvojnim programima i planovima uređenja zemljišta za te potrebe,*
 - *veličinu građevinskih područja odrediti tako da se gustoća stanovništva ne smanjuje u odnosu na postojeću te tako da se teži u naseljima gustoći od 15 st/ha,*
 - *u neizgrađenim područjima predviđenim pretežno za stanovanje gustoće trebaju biti jednake ili veće od onih u izgrađenim dijelovima za odgovarajući način gradnje.*

U odnosu na gustoće konačna površina građevinskog područja naselja nakon provedenog postupka dimenzioniranja prema odredbama ovog Plana može biti najviše jednaka površini postojećeg građevinskog područja utvrđenog prostornim planovima koji su bili na snazi na dan stupanja na snagu ovog Plana, a u iznimnim slučajevima kada to razvojne potrebe zahtijevaju i veća, ali najviše do 10% od te površine.

- *Građevinska područja pojedinih naselja moraju se oblikovati tako da oblik građevinskog područja naselja u što većoj mjeri slijedi tip i način dosadašnjeg građenja i uređenja naselja te čuvajući cjelovitost krajolika.*
Građevinsko područje u pravilu se određuje kao jedinstveno područje naselja, a iznimno može se odrediti kao više odvojenih cjelina kada se planira gradnja koja zbog svojih funkcionalnih i prostornih razloga ne može tvoriti cjelinu.
- *U izgrađenom dijelu građevinskog područja može se vršiti rekonstrukcija, sanacija i prenamjena postojećih građevina te interpolacija novih građevina uz postojeću prometnicu, s priključkom na postojeću infrastrukturu u naselju i to usklađeno s postojećom namjenom i drugim uvjetima uređenja prostora susjednih parcela.*
- *Neizgrađene površine predviđene za novu izgradnju i uređenje zemljišta mogu se privoditi namjeni samo uz donošenje detaljnijeg plana uređenja i prethodno uređenje zemljišta pri čemu se detaljnijim planom moraju obuhvatiti najmanje funkcionalne cjeline zajedničkih obilježja, uređenja zemljišta i drugih zajedničkih elemenata zahvata u prostoru te povezivanja s ostalim dijelovima naselja.*
- *Za građevine od važnosti za Državu i Županiju čija je lokacija nedvojbeno određena Prostornim planom uređenja općine mogu se odrediti svi elementi uređenja prostora i gradnje stručnom podlogom za lokacijsku dozvolu. Odredbe iz prethodnog stavka ovog članka ne odnose se na*

građevine u izdvojenim građevinskim područjima gospodarske i turističko-rekreacijske namjene za koje je obvezna izrada detaljnijeg plana uređenja.

- Prilikom dimenzioniranja i određivanja građevinskog područja u prostornim planovima općina moraju se uzeti u obzir ukupne preostale neizgrađene površine u izgrađenom dijelu građevinskih područja, te na temelju toga odrediti potrebne nove površine za razvoj naselja (neizgrađeni dijelovi građevinskih područja).
- Neizgrađeni dio građevinskog područja i nova građevinska područja izdvojenih funkcija ne mogu se planirati i odrediti na vrijednim i uređenim (melioriranim) poljoprivrednim površinama i vinogradima, šumama, vodozaštitnim i drugim područjima od interesa za vodnog gospodarstvo, osjetljivim i erozivnim terenima, duž državnih i županijskih cesta osim onih koji su nedvojbeno određeni ovim Planom te na drugim prostorima čije je ograničenje korištenja određeno ovim Planom i posebnim propisima.
Neizgrađeni dio građevinskog područja ne može se planirati i odrediti proširenjem postojećeg naselja preko koridora nove-planirane državne infrastrukture, a mora se planirati tako da se funkcionalno uklopi u cjelinu naselja te da se naselju osiguraju potrebne javne površine koje nedostaju u izgrađenom dijelu i one koje su potrebne za neizgrađeni dio.
Izuzetno kada nema drugih prostornih mogućnosti mogu se planirati neizgrađeni dijelovi postojećih i nova građevinska područja na vrijednim i melioriranim poljoprivrednim površinama sukladno odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.
Nova građevinska područja za izdvojene cjeline (gospodarske, turističke) mogu se realizirati samo za namjenu za koju su određena, a manje prateće sporedne namjene mogu se izvoditi samo u manjem dijelu osnovne namjene ako su u funkciji te namjene i to nakon ili uz privođenje površine osnovnoj namjeni.
- Oblik građevinskog područja određuje se zaokruženjem stvarno izgrađenog naselja i određenjem neizgrađena dijela GP koje se može planirati samo na prostorima koji omogućavaju produženje postojeće infrastrukture naselja i racionalno korištenje prostora.
- U PPUO mogu se odrediti građevinska područja za funkcionalne cjeline izvan naselja i to za sljedeće namjene.
 - poljoprivredno gospodarske komplekse za preradu, skladištenje i ostale potrebe poljoprivrede,
 - ugostiteljsko turističke, rekreacijske i športske namjene,
 - iznimno i nove gospodarske zone ako su utvrđene u važećim dokumentima prostornog uređenja te ako su izvršeni pripremni radovi za realizaciju temeljom konkretnih programa i poticajnih mjera države, a u skladu s ostalim odredbama ovog Plana.

d) Gospodarstvo

Smjernice razvoja temelje se na komparativnim prednostima ove Županije-geostrateškom i geoprometnom položaju, velikim površinama visokokvalitetnog poljoprivrednog zemljišta i vrijednog šumskog zemljišta. Prirodni resursi određuju poljoprivredu i šumarstvo te na njima temeljenu prateću industriju za odrednicu razvoja Vukovarsko-srijemske županije.

Program obnove gospodarstva usmjerava gospodarstvo na uspostavljanje nove strukture vlasništva i odnosa privređivanja, uvažavajući komparativne prednosti Vukovarsko-srijemske županije. Obnova proizvodnih kapaciteta u Županiji ne predviđa rekonstrukciju prijašnjeg stanja već svođenje kapaciteta na optimalnu razinu iskorištenja. Posebno značajan segment oživljavanje gospodarstva Županije je poduzetništvo kojem treba pokloniti posebnu pozornost. Preduvjet razvoju gospodarstva je planiranje površina i lokacija za gospodarske funkcije na temelju poznatih programa, modernizacija prometnog sustava te obnova i izgradnja prateće infrastrukture.

Smještaj gospodarskih djelatnosti ovisno o prostoru, na kojem se lociraju, veličini, kapacitetu i vrsti djelatnosti odnosno gospodarske jedinice utvrđuje se kroz sljedeće uvjete:

- da racionalno koriste prostor s prioritetom obnove, rekonstrukcije i boljeg korištenja već uređenog i izgrađenog prostora, te namjene,

- da se prilikom daljnjeg planiranja usklade interesi korisnika, osigura dovoljan prostor za razvoj te da se utvrde mogući utjecaji na okoliš i osigura zaštita okoliša,
- da su energetske i prometno primjerene prostoru u kojem se planiraju te da se osigura potrebna količina i sigurnost opskrbe vodom i energijom koja ne smije ugroziti potrebe naselja i drugih djelatnosti,
- da se izgradi odgovarajuća odvodnja s obavezom priključenja na kanalizacijsku mrežu naselja i predtretmanom otpadnih voda ovisno o njihovoj vrsti i količini, odnosno da se izgradi vlastiti sustav odvodnje s pročišćavanjem otpadnih voda ako u naselju nema odgovarajućeg sustava odvodnje u svemu prema vodopravnim uvjetima,
- da se ne šire i ne lociraju u blizini sadržaja zdravstva, obrazovanja, kulture, vjerskih centara i zaštićenih povijesnih i prirodnih cjelina,
- da se u pravilu ne na prostor šuma, vrijednih obradivih tala i uređenog poljoprivrednog zemljišta te na područja zaštite voda, a širenje na ove površine se dozvoljava samo iznimno kada nema drugih prostornih mogućnosti i kada je to određeno prostornim planom.

e) Društvene djelatnosti

Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije definirane su postavke za društvene djelatnosti:

- Prostor za društvene djelatnosti osigurava se održavanjem i proširenjem prvenstveno postojećih kapaciteta na postojećim lokacijama te planiranjem novih površina u sklopu građevinskih područja osobito središnjih naselja u kojima treba osigurati lokacije najlakše dostupne stanovništvu s dovoljnim prostorom za parkiranje i prateće zelenilo.
- Prostor postojećih građevina društvenih djelatnosti od važnosti i interesa za Županiju treba očuvati prioritetno za tu namjenu sukladno stvarnim potrebama obnove, rekonstrukcije i proširenja te po potrebi osigurati prostor za građenje i proširenje novih sadržaja.
Za građevine zdravstva, socijalnog zbrinjavanja, kulture, znanosti i mora se osigurati primjeren okoliš i ukloniti mogućnost ugrožavanja prometom, industrijom i drugim sličnim djelatnostima.
Lokacije novih građevina temelje se na uvažavanju mreže i veličine naselja, rasporeda tih funkcija u prostoru, te na stručnim prostornim standardima na način da pridonose kvaliteti života i opazanja prostora.
- Osnovne škole i predškolske ustanove treba locirati u skladu s planom njihova razvoja u središnjim naseljima s prvenstvom obnove postojećih građevina i osiguranjem pratećih sadržaja aktivnosti vezanih uz škole i tako da služe i ostalom stanovništvu u manjim naseljima.
Osnovne škole, pošte i ambulante treba smjestiti u prostoru tako da su što ravnomjernija gravitacijska područja. Ustanove kulture treba obnoviti te potaknuti i pomoći njihov razvoj na području cijele Županije. Građevine vjerskih zajednica grade se unutar građevinskih područja naselja u skladu s planovima uređenja općina odnosno urbanističkim planovima.
- Zgrade za zdravstvo i socijalnu skrb graditi će se unutar građevinskih područja naselja, a samo iznimno se mogu graditi u izdvojenim građevinskim područjima (turističkih, rekreacijskih i prometnih zona) kao prateći funkcionalni dio cjeline određene planom uređenja takvog područja.

f) Promet

Prostorni položaj Općine uz istočnu granicu Republike Hrvatske značajno utječe i na organizaciju prometnog sustava. Koridori državnog značaja definirani su Strategijom i Programom prostornog uređenja, uz obvezu njihovog unošenja u sve prostorne planove nižeg reda. Za područje Općine to je prvenstveno trasa magistralne glavne željezničke pruge (MG2C), čiji je potvrđeni europski značaj definiran kroz X prometni koridor, potvrđen od strane konferencije europskih ministara prometa. U kategoriju značajnih prometnih koridora je i trasa državne ceste D46, kao i cestovni granični prijelaz na njoj. Navedena cesta paralelni je prometni pravac autoceste Zagreb-Lipovac.

Navedeni prometni koridori ugrađeni su i u PPV-SŽ, koji osim njih naglašava i potrebu osiguranja transverzalne prometne povezanosti uz istočnu granicu Republike Hrvatske. Na području Općine ta veza je ostvarena preko dvije županijske ceste: Ž 4173 i Ž 4233. U županijskom Prostornom planu na području Tovarnika planiran je transportni terminal u funkciji željezničkog i cestovnog prometa.

Osim toga sjevernim dijelom Općine, PPV-SŽ, planiran je koridor novoplanirane ceste koja bi Ilok povezala s državnom cestom D46.

g) Poštanski promet

Razvojnim planovima u poštanskoj djelatnosti na području Vukovarsko-srijemske županije ne planira se takva izgradnja koja bi posebno obvezivala u planovima razvoja na području općine Tovarnik.

PPV-SŽ definirana je buduća Poštanska mreža, ali je u međuvremenu došlo do organizacijskog preustroja poštanske djelatnosti.

h) Telekomunikacije

Program razvoja telekomunikacijske mreže temelji se na unapređenju već postignutog, relativno visokog stupnja razvijenosti i pratit će dostignuća razvijenih država Zapada.

Treba osigurati kontinuitet dosadašnjih programa i mjera te i dalje primjenjivati i pratiti nove tehnologije telekomunikacija uz slijedeće smjernice:

- izgraditi preostalu mrežu baznih postaja kako bi se pokrivenost što više približila 100% pokrivanju, a kod izgradnje primijeniti tehnologiju baznih postaja bez posada kako bi zahtijevani prostor za instalaciju bio što manji (minimalno zahtjevan).
- kod izvođenja rekonstrukcija ili zamjena postrojenja, zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima te koristiti postojeće koridore, a stare mreže zamjenjivati minikanalizacijom.

Prioriteti se odnose na obnovu ratom uništene mreže i integriranje u sustav Republike Hrvatske, zatim na priključenje još nepriključenih mjesta odnosno povećanje i modernizaciju postojećih kapaciteta.

Treba dovršiti magistralnu mrežu svjetlovodnih komunikacija te istražiti i izgraditi mrežu RTV odašiljača za pokrivanje cijelog područja svim programima.

U PPV-SŽ prikazan je plan razvoja telekomunikacijske mreže.

i) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

U PPV-SŽ prikazana su postojeća nalazišta ugljikovodika, te postojeći i planirani cjevovodi za transport nafte i plina s njihovim zaštitnim koridorima. Na području općine Tovarnik nisu predviđena nova nalazišta niti transportni sustavi za naftu i plin, nego samo:

- lokalni plinoopskrbni sustavi (tim više što je distribucijska plinovodna mreža u međuvremenu izgrađena).

j) Elektroenergetika

Plan razvoja elektroenergetske mreže temelji se na unapređenju već postignutog razvoja elektroenergetske mreže na području Općine.

Obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja, a to je Strategija i Program prostornog uređenja RH, te PPV-SŽ, nalažu dogradnju prijenosne i distribucijske mreže. Kod dogradnje distribucijske mreže potrebno je postupno prelaziti s nadzemnih 10 kV dalekovoda na podzemne kabelske 20(10) kV dalekovode prvenstveno unutar građevinskih područja.

PPV-SŽ definirana je koncepcija razvoja elektroenergetske mreže cijele Županije, dakle i za općinu Tovarnik.

k) Vodnogospodarstvo

Vodoopskrba

Planirani zahvati u PPV-SŽ obuhvaćaju magistralne i lokalne cjevovode te radove na crpilištima. Planirani magistralni cjevovodi položeni su u vidu prstena. Jedan krak na pravcu Vinkovci-Orolik-Šidski Banovci-Ilača-Tovarnik, drugi na pravcu Vukovar-Sotin-Tovarnik i treći Ilača-Nijemci-Komletinci-Otok-Privlaka.

Naselja Ilača i Tovarnik imaju vlastita crpilišta, a kod Tovarnika je planirano novo izvorište i uređaj za pročišćavanje vode.

Izgradnju vodoopskrbne mreže naselja treba planirati tako da se omogućí postupno povezivanje manjih s većim sustavima s krajnjim ciljem povezivanja većine sustava vodoopskrbe Županije u jedinstveni sustav. Mrežu cjevovoda treba polagati u postojeće, a tek iznimno nove infrastrukturne koridore.

Odvodnja

PPV-SŽ utvrđena je obveza prema prostornim planovima općina (i gradova) o definiranju koncepcijskog rješenja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, uključivo raspored i uvjete izgradnje zajedničkih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. u svim naseljima je nužno definirati sustav odvodnje s uređajima za pročišćavanje koji će prihvaćati otpadne vode većeg broja naselja

Na grafičkom prikazu Plana predviđen je uređaj za čišćenje otpadnih voda na prostoru općine Tovarnik južno od naselja Tovarnik.

Uređenje vodotoka

PPV-SŽ utvrđena je potreba nastavka regulacije i uređenja korita vodotoka, izgradnje objekata za redukciju velikih voda pritoka, te obnavljanje crpnih uređaja. Zaštita od bujičnih voda u sjevernom dijelu Županije riješit će se gradnjom akumulacija, no niti jedna od planiranih nije na prostoru općine Tovarnik.

Erozijske procese treba istražiti utvrđivanjem područja njihova obuhvata te odrediti mjere sanacije (pošumljavanje i sl.).

Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

PPV-SŽ utvrđena je obveza spram sustava odvodnje glede obnavljanja postojećeg sustava i njegovog redovitog održavanja. Prostor južno od prometnice Šidski Banovci-Ilača-Tovarnik označen je kao melioracijsko područje.

l) Poljoprivredno i šumsko zemljište

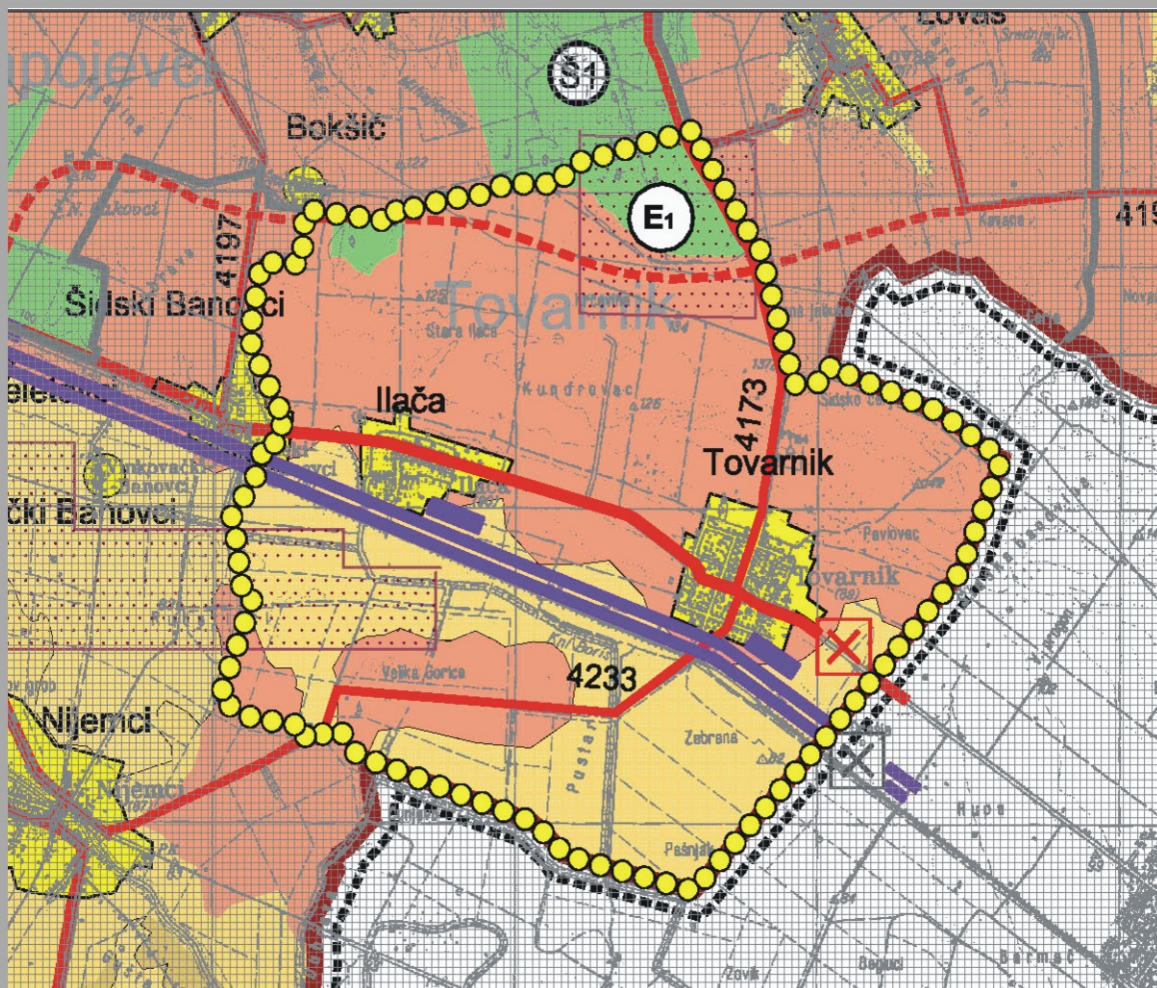
PPV-SŽ je utvrđena potreba šticećenja od prenamjene osobito vrijednih poljoprivrednih tala. Prenamjena je moguća samo ako nema odgovarajućih površina manje vrijednog poljoprivrednog zemljišta.

Zapuštene poljoprivredne površine treba privesti namjeni, a potrebno ih je meliorirati ili pošumiti.

PPV-SŽ utvrđene su šume i šumsko zemljište te potreba njihove zaštite od prenamjene.

PPV-SŽ je utvrđena potreba očuvanja šumskog zemljišta od širenja poljoprivrednog i građevinskog zemljišta. PPV-SŽ utvrđena je obveza određivanja detaljnijih mjera zaštite šuma u odnosu na njihovu namjenu i značaj. Prostore uz vodotoke i u zonama pojačane erozije potrebno je pošumiti.

IZVOD IZ PPV-SŽ Korištenje i namjena površina

POSTOJEĆE		POSTOJEĆE	PLANIRANO	
	Prostor za razvoj naselja			Ostale državne ceste
	Osobito vrijedno obradivo tlo			Županijske ceste
	Privremeno nepogodna tla za obradu			Stalni granični cestovni prijelazi
	Gospodarske šume			Magistralne željezničke pruge
	Prostor za iskorištavanje mineralnih sirovina plina i nafte- E1			Stajalište
	Granica općine			

PRIKAZ 4

1.1.3.2. Ocjena postojećih prostornih planova

Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije donešen je 2002. godine tako da je aktualan sa svih prostorno planskih aspekata.

Područje općine Tovarnik je prije sadašnjeg teritorijalnog ustrojstva pripadalo bivšim općinama Vukovar i Vinkovci, i to na način da je područje naselja Tovarnik pripadalo općini Vukovar, i područje naselja Ilača općini Vinkovci.

Za tadašnju općinu Vukovar izrađen je Prostorni plan koji je donesen 1984. godine ("Sl. vjesnik" o. Vukovar, br. 1/84.), a mijenjan i dopunjavan 1985. i 1989. ("Sl. vjesnik" o. Vukovar, br. 13/85. i br. 3/89.).

Za tadašnju općinu Vinkovci izrađen je Prostorni plan koji je donesen 1990. godine ("Sl. glasnik" o. Vinkovci, br. 4/90.), a mijenjan i dopunjavan 1992. i 1999. ("Sl. vjesnik" o. Vinkovci, br. 3/92. i br. 3/99.).

Oba Plana su u fazi izrade PPUO Tovarnik bile na snazi za to područje.

Planske postavke oba osnovna Plana počivaju na prostorno-teritorijalnom i administrativnom ustrojstvu, te gospodarskim i društvenim projekcijama tadašnjeg društveno-ekonomskog sustava.

Donošenjem PPUOT ovaj Plan prestaje važiti za područje općine Tovarnik.

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

1.1.4.1. Demografski potencijal

Demografska slika u razdoblju nakon 1991. godine kvantitativno je oslabljena ratnim i poslijeratnim migracijama, tj. smanjenjem broja stanovnika. Kvalitativna obilježja demografskog potencijala, unatoč starenju stanovništva, pokazuju stabilnost. Udio mladog stanovništva i pozitivan prirodni priraštaj (iako relativno skroman), mogu biti baza za daljnji pozitivan razvoj. Ako se pretpostavi da je razdoblje intenzivnih migracija završilo, demografski potencijal, kao jedan činitelj će moći osigurati daljnji ukupni razvoj Općine.

1.1.4.2. Naselja

Naselje Tovarnik dugoročno u okviru Općine ima dobre mogućnosti za prostorni razvoj. Znatno ograničavajući faktor predstavlja trasa pruge Zagreb-Tovarnik koja tangira naselje s južne strane te državna granica blizu istočne strane naselja. Prostorni razvoj naselja moguć je sjeverno i zapadno, uz napomenu da na tim stranama izvjesno ograničenje razvoja predstavlja osobito vrijedno obradivo tlo.

Naselje Ilača može se razvijati istočno i sjeverno. Znatno ograničavajući faktor s južne strane predstavlja trasa pruge Zagreb-Tovarnik, a sa zapadne strane granica Općine.

1.1.4.3. Građevinska područja

Vežano za dosadašnja, a i očekivana buduća demografska kretanja te relativno racionalno zacrtane postojeće granice građevinskih područja u dva naselja Općine potrebne su manje korekcije granica građevinskog područja uz približno zadržavanje postojećih površina građevinskog područja.

U postplanskom razdoblju razvoj građevinskih područja bi trebao biti usklađen s pravcima razvoja naselja.

1.1.4.4. Gospodarski potencijal

Kako je već u Polazištima konstatirano, gospodarske aktivnosti su isključivo monosektorske (samo poljoprivreda) što svakako nije povoljno i dovoljno za daljnji razvoj gospodarstva. Sadašnje primarno korištenje najrasprostranjenijeg prirodnog potencijala može biti dobra sirovinaska osnova za preradu u različite finalne proizvode. Sadašnje prostorno ograničenje za razvoj prerađivačkih i drugih djelatnosti, predstavlja ujedno i ograničenje razvoja.

Analizom prostora Općine unutar i van građevinskih područja ustanovljeno je da postoje prostorne mogućnosti za formiranje gospodarskih zona u ili uz oba naselja. Utvrđivanjem tih zona u ovom Planu, stvorile bi se mogućnosti kompleksnog gospodarskog razvoja cijelog područja općine Tovarnik.

Trenutno se na području Općine eksploatiraju ugljikovodici (nafta i plin) s naftoplinskih polja "Ilača" i "Đeletovci".

Tijekom planskog razdoblja PPUO Tovarnik, ova polja će biti u funkciji (proizvodnji).

Aktiviranje prirodnih potencijala prostora glede korištenja opekarske gline nije razmatrano od strane gospodarskih subjekata u Općini i okolici.

Stanovite aktivnosti su pokrenute glede mogućnosti korištenja geotermalne vode iz dubinskih bušotina i njihovo eventualno korištenje u svrhu zagrijavanja zgrada (turizam, ugostiteljstvo, javni sadržaji) ili u poljoprivredne svrhe (staklenici).

Ovu ideju je nužno dalje analizirati i konkretizirati.

1.1.4.5. Promet

a) Željeznički i cestovni promet

Osnovni prostorni resursi Općine, poljoprivredno tlo i šume, karakteristični su za ovaj dio istočne Hrvatske. Osim na navedenim resursima, prisutnost značajnog složenog prometnog koridora (željeznica+cesta) stvara dodatne pogodnosti za razvoj gospodarstva.

Ograničavajući elementi su prvenstveno postojeće stanje prometnih koridora, koji ne pruža kvalitetan nivo prometne usluge. Zbog toga je nužna rekonstrukcija sustava, uz nadogradnju postrojenja koja bi omogućila razvitak kombiniranog transporta.

Cestovna mreža unutar naselja je kvalitetno i racionalno prostorno organizirana, te joj je uređenjem potrebno podići nivo komunalne usluge.

Način na koji je organizirana cestovna mreža u naseljima, posebno širina uličnih profila, može biti primjer kvalitetnog urbanizma za manja naselja takvog tipa.

b) Poštanski promet

Kvaliteta ukupnih poštanskih usluga iskazuje se kroz pokazatelje kvalitete prijama poštanskih pošiljaka, brzine i sigurnosti prijenosa pošiljaka, te kvalitete dostave i isporuke pošiljaka.

Kvalitetna organizacija prijama poštanskih pošiljaka treba omogućiti korisnicima što veću pristupačnost u korištenju poštom, smanjiti vrijeme čekanja korisnika pred šalterima te ubrzati i pojednostaviti manipulaciju prijama pošiljaka.

Prema podacima o prosječnom broju km² koji otpada na jedan poštanski ured i prosječnom broju stanovnika koji dolazi na jedan poštanski ured područje Poštanskog središta Vukovar po gustoći poštanskih ureda u prosjeku je Republike Hrvatske, što se odnosi i na općinu Tovarnik.

S obzirom na instaliranu terminalnu opremu na šalterima, kvaliteta prijama poštanskih pošiljaka je znatno poboljšana u odnosu na ranije godine što omogućuje ugrađena suvremena oprema i priključenje na informatički sustav.

Prijevoz poštanskih pošiljaka obavlja se vlastitim prijevoznim sredstvima HP, a samo u iznimnim slučajevima koriste se vozila drugih prijevoznika.

c) Telekomunikacije

Pri analizi i ocjeni stanja može se konstatirati da je obujam i tehnološka razina izgrađenosti telekomunikacijske mreže na nižoj razini od zapadnog dijela Županije, međutim stvara se kvalitetna osnova za njenu dogradnju u skladu s novim potrebama i zahtjevima suvremenih komunikacija.

IZGRAĐENOST MJESNIH MREŽA

Tablica br. 28.

NAZIV MJESNE TELEFONSKE MREŽE	FAZA REALIZACIJE	NAPOMENA
1. MTM Tovarnik	Nova MTM-realizirana	Bez sustava minikanalizacije
2. MTM Ilača	Zadovoljavajući kapacitet	Bez sustava minikanalizacije

IZVOR PODATAKA: - HT-Hrvatske telekomunikacije,d.d.; Regija 4-Istok
- ZPO-OSIJEK

Analiza mogućnosti razvoja telekomunikacija prikazuju da planiranom ugradnjom suvremene tehnologije postoje velike mogućnosti u opsegu, kvaliteti, asortimanu i brzini usluga.

Izgrađena bazna postaja pokretnih telekomunikacija pokriva cijelo područje Općine.

Izgrađeni objekti Odašiljača i veza d.o.o. na području Općine i izvan nje pokrivaju cijelo područje općine Tovarnik (i šire) svim programima HRT-a i lokalnih postaja.

Mogućnost montaže satelitskih antena na svaku zgradu omogućava znatno veći izbor TV programa.

1.1.4.6. Energetika

a) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Nafta i plin

Nalazišta ugljikovodika na području općine Tovarnik u usporedbi s drugim predstavljaju mala nalazišta, koja su za vrijeme Domovinskog rata bila pod okupacijom.

Nalazište "Ilača" od 12 bušotina ima 7 aktivnih. Poslije Domovinskog rata izvršen je remont čime je postignuta proizvodnja u 1998. godini od 10.866 t nafte i 1,102.938 m³ plina. Zbog eksploatacije rezerve stalno opadaju, a time i proizvodnja, te je 2000. godine iznosila 9.910 t nafte i 1,380.482 m³ plina.

Stanje otkrivenih rezervi ugljikovodika polja "Ilača" prema korištenom elaboratu iz 1997. godine su 984.391 t nafte i 72,085.092 m³ plina. Prema predviđanjima uz postupni pad eksploatacija bi trajala do 2029. godine.

Nalazišta "Đeletovci" koje obuhvaća i dio općine Tovarnik, te ima proizvodnju iz bušotina Đt-37, 35, 36a i 43a. Trenutna proizvodnja na ovim bušotinama je 7 t/dan nafte i 250 m³/dan plina. Prema predviđanjima uz postupni pad eksploatacija bi trajala do 2033. godine.

Od istražnih bušotina Tov-2 i 4 su već likvidirane, a uskoro će se likvidirati Tov-1. Daljnji status bušotine Tov-3 definirati će Služba istrage.

Proizvedene količine nafte transportiraju se magistralnim naftovodom do US Ruščica, a plin izdvojen iz nafte (kaptažni plin) otprema se plinovodom u distribucijsku plinsku mrežu grada Vinkovaca.

Plinoopskrba

Plinoopskrbni sustavi za opskrbu potrošača plinom na području općine Tovarnik su izgrađeni. Lokalna (distribucijska) plinovodna mreža je novijeg datuma izgradnje, te je za očekivati da će za dulje vrijeme zadovoljiti sve potrebe potrošača za prirodnim plinom.

b) Elektroenergetika

Ocjena stanja postojeće distribucijske elektroenergetske mreže na području Općine procjenjuje se da u cjelini zadovoljava sadašnje potrebe. Međutim zbog procesa urbanizacije, razvoja i osuvremenjavanja neophodna je dogradnja na svim distribucijskim razinama. Dinamiku razvoja uvjetovati će dinamika općeg razvoja, dakle potrebe za električnom energijom, te financijske mogućnosti.

Na 35 kV naponskoj razini instalirana snaga transformatora zadovoljava sadašnje potrebe, ali kad potrebe budu zahtijevale zamijeniti transformatore s jačim u postojećoj TS 35/10(20) kV i novi rasplet oko ove trafostanice.

Na 10(20) kV naponskoj razini stanje u cjelini zadovoljava sadašnje potrebe, pogotovo ako se uzme u obzir brzina kojom se elektroenergetski sustav trebao osposobiti nakon razaranja ratnim djelovanjem. Mogućnosti razvoja u transformaciji su bolje, jer se ugrađeni transformatori u trafostanicama po potrebi mogu zamijeniti jačim ili izgraditi nove, a time će se bitno popraviti energetska stanje. Podzemni kabelski 10(20) kV dalekovodi mogu još dulje vrijeme zadovoljiti u dopremi električne energije. Nadzemni 10(20) kV dalekovodi koji vode iz TS 35/10(20) kV za elektroopskrbu Ilače i naselja izvan područja općine Tovarnik zadovoljavaju sadašnje i razvojne

potrebe. Međutim 10(20) kV mreža za naselje Tovarnik je neprimjerena. Naselje Tovarnik je općinsko središte u kojem urbanizacija ima urbane karakteristike, stoga je neprihvatljivo i za niskonaponsku mrežu, a pogotovo 10(20) kV mrežu da se gradi nadzemnim dalekovodima u uličnom profilu. Zato se 10(20) kV mreža treba postupno zamijeniti 10(20) kV kabelskim dalekovodima.

Niskonaponska 0,4 kV mreža je u oba naselja dotrajala, vođena po krovovima na krovnim stalcima, te je potrebna postupna potpuna rekonstrukcija u osmišljenu suvremenu elektroenergetsku mrežu, prvenstveno u naselju Tovarnik.

Javna rasvjeta u ulicama naselja Tovarnik i Ilača uglavnom nije izgrađena, a tamo gdje postoji ne zadovoljava suvremene standarde stanovanja. Stoga je neophodna izgradnja kvalitetne i suvremene javne rasvjete u svim ulicama naselja Općine.

1.1.4.7. Vodnogospodarstvo

Stanje vodnog gospodarstva je takvo da nije niti jedno njegovo područje u potpunosti i na zadovoljavajući način riješeno.

a) Vodoopskrba

Iako su naselja općine Tovarnik priključena na Javni vodoopskrbni sustav, svi stanovnici nisu priključeni pa se opskrbljuju na neodgovarajući način. Postoje ograničenja u količini vode izvorišta te pored toga mreža u pojedinim dijelovima sustava ima neodgovarajući profil. Navedeno onemogućava zadovoljavanje protupožarnih profila pa je rješenje povezivanje postojećih lokalnih mreža i sustava u veće sustave za što postoje realne mogućnosti.

b) Odvodnja otpadnih voda

Općina Tovarnik nema riješeno pitanje odvodnje otpadnih sanitarnih i oborinskih voda. Niti jedno naselje nema izgrađen sustav pa se otpadne vode prikupljaju putem septičkih, sabirnih ili tzv. crnih jama. Za Općinu je izrađeno Idejno rješenje odvodnje.

c) Uređenje vodotoka

Glavni odvodni recipijent područja općine Tovarnik je kanal Boris koji u dužini od cca 9 km (38%) nije na prostoru Republike Hrvatske i vodnogospodarstvenici nemaju izravnu mogućnost i kontrolu režima kretanja voda.

Da bi se stanje popravilo projektiran je i djelomično izveden kanal Bosut-Boris čija je osnovna uloga skraćivanje toka voda uzvodnog dijela sliva kanala Boris. Na području Općine, osim navedenog kanala, treba još regulirati kanale (vodotoke) Boris (kanal I reda) te Granični Ilinci. Navedenim regulacijskim zahvatima, zahvatima na cjelokupnom slivu, kao i kvalitetnim održavanjem sustava postigla bi se zadovoljavajuća uloga sustava.

d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Melioracijski kanali višeg reda kao i melioracijski kanali IV reda na području općine Tovarnik u proteklom periodu su održavani, no zbog nedostatka sredstava nedovoljno, pa je stanje odvodnog sustava loše.

Izgrađena mreža kanala te sustav odvodnje dobra su osnova za daljnje poboljšanje produktivnosti tala Općine. Međutim nedostatak vode u ljetnim danima na ovim prostorima ograničava proizvodnju. Poljoprivredna tla imaju potrebu za hidrotehničkim uređivanjem nakon čega bi bila pogodnija za poljoprivrednu proizvodnju.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

2.1.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija

U ciljevima prostornog razvoja utvrđeni u Prostornom planu Vukovarsko-srijemske županije (bazira se na Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske) razvoj naselja usmjerava se na sljedeći način:

- Osnježivanje prostorno razvojne strukture temelji se na povoljnijoj mreži naselja, osobito manjih gradova, koja omogućava uravnotežen razvoj, pretežitom definiranim koridorima prometnica i glavnim poljoprivrednim resursima Države. Potrebno je sprječavati nastajanje velikih koncentracija stanovništva usmjerenim policentričnim razvojem. Regionalna središta moraju potvrditi sposobnost samostalnog razvoja. Jačanje subregionalnih središta treba usmjeriti ka poboljšanju uvjeta života u njima-povećanju njihove privlačnosti. U gradsko-seoskim prijelaznim naseljima treba rekonstruirati infrastrukturu s ciljem olakšanja pristupa stanovništvu tih područja društvenim dobrima i institucijama te povećanja ekološke i funkcionalne sigurnosti. Ruralna područja je potrebno revitalizirati s ciljem ojačanja demografske i socijalne strukture, očuvanja vrijednosti područja i unapređenja infrastrukturne opremljenosti.
- Urbanom obnovom treba očuvati graditeljski identitet povijesnih središta naselja i dati prioritet održavanju ili uređenju postojećeg stambenog fonda. Strateški je interes da se površine za razvoj i nove programe traže prvenstveno unutar formiranoga gradskog prostora. Novu gradnju treba ponajprije provoditi u nedovoljno ili neracionalno izgrađenim dijelovima gradova i naselja te prioriteto koristiti dijelove građevinskih područja naselja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom. Ključni čimbenik unutarnje konsolidacije urbanih i suburbanih prostora je opremanje komunalnom infrastrukturom. U planovima se mora utvrditi granični kapacitet prostornih struktura i sustava preko kojeg razvoj zahtijeva velike sustavne promjene, nove prostore i velika ulaganja.
- Razvoj graničnih područja je jedna od opcija strategije gospodarskog i prostornog razvitka zemlje. Planiranje i uređenje prostora uz državnu granicu usmjereno je na poboljšanje uvjeta života stanovništva, razvoj pograničnog gospodarstva, zajedničke gospodarske programe, uređenje i funkcioniranje graničnih prijelaza te uspostavu zajedničkih gospodarskih kriterija korištenja graničnih resursa. Cilj planiranja razvoja i uređenja prostora uz državnu granicu je ostvarenje prihoda i standarda stanovništva u skladu s razvijenim područjima. Strateški cilj je da se značajnije ne mijenja bilanca osnovnih kategorija korištenja prostora, osobito ne na štetu prirodnih resursa osobitih značenja i vrijednosti, već da se poboljšavaju kvalitativne značajke i racionalno koristi prostor. Razvojna i aktivna demografska politika trebaju stvoriti uvjete za razvitak funkcija i za demografski rast u graničnim područjima.

2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava

a) Promet

Prometne građevine od važnosti za Državu na području općine Tovarnik su:

- Građevine cestovnog prometa
 - srijemska granična transverzala Ilok-Šarengard-Bapska-Tovarnik-Nijemci-Lipovac-Strošinci,
 - postojeća državna cesta D46 Đakovo (D7)-Vinkovci-Tovarnik,
 - planirana dionica za istraživanje državne ceste D46,
 - stalni međunarodni cestovni granični prijelaz GP Tovarnik.
- Željezničke građevine
 - magistralna glavna željeznička pruga MG2C, dionica MG2C (Tovarnik-Novska),
 - međunarodni granični prijelaz GP Tovarnik.

Prometne građevine od važnosti za Županiju su sljedeće:

- Cestovne građevine
 - mreža postojećih županijskih cesta,
 - planirana srijemska transverzala na dionicama županijskih cesta Ž 4173 i Ž 4233.
- Željezničke građevine
 - prekrajni terminal u Tovarniku.

b) Pošta

Na području općine Tovarnik u poštanskoj djelatnosti ima građevina od županijskog značaja to su PU, ali nisu planovima razvoja predviđene nove građevine županijskog značaja.

c) Telekomunikacije

Razvoj telekomunikacija, kako na području cijele Županije, tako i na području općine Tovarnik određen je "Srednjoročnim planom razvoja telekomunikacija za razdoblje od 1996. do 2000. godine" te Dugoročnih planova za početak 21. stoljeća.

U mobilnoj mreži cilj je izgradnja dovoljno baznih postaja (GSM) za pokrivenost cijelog područja Općine, te sustavima novih generacija.

d) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Ciljevi razvoja županijskog značaja identični su s ciljevima razvoja od državnog značaja, koji je usklađen sa Strategijom energetskog razvitka Republike Hrvatske.

Za područje općine Tovarnik to znači nastavak eksploatacije pronađenih količina ugljikovodika.

e) Elektroenergetika

Ciljevi razvoja elektroenergetske mreže od županijskog značaja sadržavaju ciljeve od Državnog značaja, a obuhvaćaju izgradnju nadzemnih 400 kV i 110 kV dalekovoda, koji prolaze područjem Općine te neizravno poboljšavaju elektroenergetsku situaciju i mogućnost opskrbe potrošača u općini Tovarnik.

Ciljevi razvoja elektroenergetske mreže kojima bi se postiglo izravno poboljšanje mogućnosti elektroopskrbe je zamjena transformatora u postojećoj 35/10(20) kV trafostanici s jačim transformatorima u skladu s rastućim potrebama za električnom energijom.

f) Vodnogospodarstvo

Ciljevi razvoja u oblasti vodnogospodarstva su identični ciljevima regionalnog, državnog i međunarodnog značenja.

Posebnosti se izdvajaju u segmentu vodoopskrbe i odvodnje otpadnih, sanitarnih i oborinskih voda.

Ciljevi razvoja županijskog značenja u oblasti vodoopskrbe su:

- ravnomjerni razvoj sustava i kvalitetna opskrba svih stanovnika i
- dugoročno osiguranje dovoljnih količina kvalitetne vode za stanovništvo i gospodarstvo.

Strateški je interes Županije zaštita rezervi podzemne vode. Radi toga je nužno i potrebno zaštititi prostor gdje su utvrđene i dokazane količine vode kvalitete podobne za vodoopskrbu, a ostali prostor istražiti do tog stupnja da se mogu nedvojbeno utvrditi, a zatim i zaštititi resursi vode dovoljnih količina i podobne kvalitete.

Radi sigurnosti u opskrbi, a i radi dovođenja mogućih nedostajućih količina vode, nužno je spajanje vodoopskrbnih sustava sa susjednim općinama i županijama.

Za kvalitetno postavljanje i rješavanje odvodnje prioritetni cilj je izrada projektne dokumentacije kojim bi bila obuhvaćena sva naselja Županije.

Sustav odvodnje prioritetno treba razvijati u naseljima koja mogu ugroziti resurse vode, a nakon toga u općinskim središtima i ostalim većim naseljima te naseljima s važnim izvorima zagađenja i svim ostalim naseljima.

Formiranjem sustava odvodnje nužno se nameće i izgradnja odgovarajućih uređaja za čišćenje vode.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Od Strateških ciljeva koji se odnose na zaštitu resursa, za prostor Vukovarsko-srijemske županije pa tako i za prostor općine Tovarnik mogu se izdvojiti sljedeći:

- očuvanje cjelovitosti kompleksa poljoprivrednog zemljišta i šuma,
- sprječavanje (ograničavanje) pretvaranja poljoprivrednog tla u građevinsko zemljište,
- osiguranje kvalitete nadzemnih i podzemnih voda mjerama zaštite od onečišćenja,
- identifikacija i očuvanje krajobraznih značajki s posebnom pažnjom na oblikovanje mješovitih struktura,
- zaštita i očuvanje prirodne strukture i vrijednosti prostora uz vodene površine.

Potrebno je u tom kontekstu, naglasiti nužnost veće zaštite šuma, poljoprivrednog zemljišta te očuvanje kvalitete nadzemnih i podzemnih voda.

Šume imaju višefunkcionalno značenje. Uz sirovinsku funkciju (gospodarsku), šume imaju još i socijalnu i ekološku funkciju, odnosno zaštitu, estetsku i rekreacijsku u potencijalnim turističkim područjima u blizini većih gradova. Površine šuma je potrebno povećati na mogućem šumskom zemljištu i degradiranim šumama. Treba jačati ekološku komponentu održivog gospodarenja šumama i pošumljavati nove površine.

Cilj gospodarenja šumama i šumskim zemljištem je očuvanje ekosustava, izraženo kroz općekorisne funkcije šuma, te osiguravanje potrajnosti prihoda kao i uzgoj što kvalitetnijih sastojina koje će dati furnirske trupce i druge vrijedne drvne sortimente za potrebe drvne i kemijske industrije.

Pri tome treba:

- svaku uništenu šumsku površinu obnoviti pošumljavanjem, te utvrditi područja za pošumljavanje na temelju odnosa poljoprivreda-šumarstvo-izgrađeni prostor i radi zaštitne funkcije šuma,
- kontinuirano pratiti stanje šuma,
- šumama gospodariti na načelu potrajnosti u obnovljivom resursu, a preradu drva razvijati kao čistu industriju,
- poticati razvoj urbanog šumarstva radi ozelenjavanja gradskih, rubnih gradskih, seoskih naselja, turističkih područja namijenjenih uljepšavanju izgleda krajolika i rekreacije.

Poljoprivreda je jedan od rijetkih sektora gospodarstva koji ima najvećim dijelom obnovljive resurse. Osnovni cilj u budućnosti bi trebao biti očuvanje i korištenje zemljišta za poljoprivrednu svrhu usklađivanjem interesa svih korisnika u prostoru.

Treba poduzeti sljedeće:

- smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe,
- povećati kontrolu uporabe agrotehničkih sredstava,
- pojačati druge mjere u području gospodarstva, energetike i dr., koje posredno utječu na oštećenje zemljišta,
- usmjeravati i poticati proizvodnju zdrave hrane.

Vode su jedan od najznačajnijih prirodnih izvora, a u ostvarivanju strategije "održivog razvitka" u gospodarstvu vodama jedno od najvažnijih je načelo racionalnog korištenja voda.

U planiranju vodnogospodarskih objekata davati prednost onima, koji imaju višenamjensko korištenje, pa uz osnovnu funkciju osiguravaju zahvate za industriju, za sustave za navodnjavanje, za opskrbu vodom ribnjaka te pružaju mogućnosti za turističko-športsko-rekreacijske aktivnosti.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Područja očuvane biosfere i posebnih vrijednosti prostora osobito su važna za prirodni i kulturni identitet te očuvanje okoliša. U prostoru treba očuvati poljoprivredno i šumsko zemljište, zaustaviti neprekinuto građenje uz prometnice, osigurati kvalitetu nadzemnih voda i zaštitu podzemne vode, usmjereno i kontrolirano koristiti rudna bogatstva te očuvati značajke krajolika s regionalnim obilježjima. U zaštiti okoliša treba posebnu pozornost usmjeriti na zaštitu tla, šuma, vode zraka i ambijentalnih cjelina. Zbog velike dužine državne granice obvezna je međudržavna suradnja i usklađivanje planiranih i postojećih zahvata u prostoru. Zaštitu treba usmjeriti na: izbor tehnologija sa što manjim nepovoljnim utjecajem na okoliš, modernizaciju infrastrukture-posebno prometa, modernizaciju i izgradnju sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, izgradnju sustava zbrinjavanja otpada, zaštitu prirode i kulturnih dobara, zaštitu od zagađenja i zauzimanja poljoprivrednog zemljišta drugim funkcijama, zaštitu od zagađenja zraka, zaštitu voda te rekultivaciju eksploatacijskih polja mineralnih sirovina-nafte, plina i opekarske gline.

Ugrožavanje okoliša "divljim" odlaganjem komunalnog i ostalog otpada je veliki problem čijem rješavanju treba prići organizirano i stručno. Prioritetna je zadaća pristupiti izradi Studije zbrinjavanja opasnog otpada Županije te na razini općina uspostaviti mrežu uređenih lokacija prikupljališta i odlagališta komunalnog otpada.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

2.2.1. Demografski razvoj

Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske prostor općine Tovarnik se nalazi u problemskoj cjelini ratom zahvaćenih područja za koje je temeljna odrednica stvaranje osnova za povratak stanovništva i obnovu. Prostor aktivnosti i uređenja naselja planski se dimenzionira prema predratnom broju stanovnika (popis iz 1991. godine), a nesklad između broja stanovnika u prvoj etapi i ukupnog kapaciteta prostora, osnov je za planiranje etapnosti realizacije.

Prema PPV-SŽ već u srednjoročnom planskom razdoblju treba očekivati postizanje broja stanovnika prije Domovinskog rata.

Uvažavajući ove odrednice na području općine Tovarnik bi 2015. godine moglo živjeti 4.240 stanovnika.

BROJ STANOVNIKA PO NASELJIMA 2015. GOD.

Tablica br. 29.

Red. broj	Naselje	Broj stanovnika 2015. god.	Struktura %
1.	Ilača	1.239	29,0
2.	Tovarnik	3.001	71,0
Ukupno:		4.240	100,0

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

Očekuje se da u dobnoj strukturi neće doći do bitnih promjena, pa kapacitete određenih društvenih funkcija valja kapacitirati prema sljedećim specifičnim kontingentima stanovništva.

Odgoj i obrazovanje

1. Vrtić 154 djece
2. Osnovno obrazovanje
 - I-IV razred 230 djece
 - V-VIII razred 265 djece

Za planiranje mreže športskih objekata računa se sa sljedećim kontingentima korisnika:

Kontingent	Broj korisnika
7-10 god.	239
11-14 god.	265
15-18 god.	302
19-24 god.	346
25-34 god.	491
35-44 god.	716
45-59 god.	631
60 i više god.	893

Prema istim odrednicama iz planova višeg reda, stanovništvo Općine bi 2015. godine živjelo u 1.290 kućanstava prosječne veličine 3,3 člana.

BROJ KUĆANSTAVA PO NASELJIMA

Tablica br. 30.

Red. broj	Naselje	Prosječna veličina (članova)	Broj kućanstava 2015. god.
1.	Ilača	3,3	369
2.	Tovarnik	3,2	921

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Gospodarski aspekt

Razvoj gospodarstva primarno će biti vezan uz resursne osnove Općine, geoprometni položaj, izgradnju novih proizvodnih kapaciteta, te tradicionalne djelatnosti u poljoprivredi.

Opći cilj prostorno-gospodarskog razvoja Općine u planskom razdoblju je optimalno i racionalno koristiti prostor u proizvodne i lokacijske svrhe na principima održivog razvoja. Konkretni ciljevi na toj osnovi su:

- Postići bilje korištenje prirodnih resursa

Poljoprivredno zemljište kao najrasprostranjeniji prirodni resurs potrebno je sačuvati i unaprijediti za osnovno korištenje. To se treba postići agrotehničkim mjerama kao što je navodnjavanje, odvodnja, te zaštitom od zagađivanja. Radi postizanja racionalnije proizvodnje potrebno je okrupnjavati seljačke posjede budući će oni biti temelj poljoprivredne proizvodnje. Koristiti svo raspoloživo zemljište, a prema kvaliteti za odgovarajuću proizvodnju, znači uskladiti zahtjeve korištenja s održivim načinom korištenja.

- Razvijati malo i srednje poduzetništvo

Za razvoj poduzetništva prioritetno je potrebno urediti i komunalno opremiti gospodarske zone u Ilači i Tovarniku, te na taj način stvoriti prostorne uvjete za lociranje novih prerađivačkih i uslužnih kapaciteta.

- Gospodarsku strukturu upotpuniti proizvodnim djelatnostima

U strukturi gospodarstva poticati razvoj proizvodnih djelatnosti i to one grane koje koriste prvenstveno komparativne prednosti kao što su prirodni resursi.

- Poticati razvoj obiteljskih gospodarstava

Kako je Općina dominantno poljoprivredna po raspoloživim resursima, cilj je obnova poljoprivrednih gospodarstava u funkciji proizvodnje i primarne prerade, te seoskog turizma, a u skladu s europskim standardima.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Naselja

Planom se utvrđuju sljedeći ciljevi prostornog razvoja i uređenja naselja:

- naglasak na razvoju i urbanizaciji općinskog središta Tovarnika koji treba postati nositelj razvoja na području Općine,
- osiguranje prostornih uvjeta u oba naselja za intenzivniji razvoj djelatnosti koje mogu potaknuti razvoj,
- planiranje prostornog razvoja prvenstveno na neizgrađenim dijelovima građevinskog područja s opremanjem pratećim sadržajima, funkcijama i komunalnom infrastrukturom,
- racionalizacija korištenja prostora s naglaskom na usklađivanju stambene, poljoprivredne i proizvodne funkcije,
- uređivanje prostora, infrastrukturnih i prometnih sustava uz uvažavanje postojeće mreže i strukture naselja, razvojnih koridora i razmještaja resursa,
- zadržavanje parcelacije karakteristične za ruralne prostore, uz način gradnje na okućnicama s vrtovima,
- poticanje razvitka obiteljskih gospodarskih programa uzgoja voća i povrća na malim plantažama, povrtnjacima i sl.,
- uređivanje naselja s povećavanjem stambenog, komunalnog i društvenog standarda.

2.2.3.2. Društvena infrastruktura

Razvoj društvene infrastrukture vezan je s jedne strane za političko-teritorijalni ustroj i organizaciju upravnih funkcija, a s druge strane za posebne planove razvitka za svaku pojedinu skupinu (npr. školstvo).

Prostor za društvene djelatnosti osigurava se održavanjem i proširenjem prvenstveno postojećih kapaciteta na postojećim lokacijama te planiranjem novih površina u sklopu građevinskih područja osobito središnjih naselja u kojima treba osigurati lokacije najlakše dostupne stanovništvu s dovoljnim prostorom za parkiranje i prateće zelenilo.

Lokacije novih građevina temelje se na uvažavanju mreže i veličine naselja, rasporeda tih funkcija u prostoru, te na stručnim prostornim standardima na način da pridonose kvaliteti života i organizaciji prostora.

2.2.3.3. Infrastrukturni sustavi

a) Promet

Ciljevi razvoja prometnog sustava u općini Tovarnik su sljedeći:

- uređenje kolnika i uličnih profila cesta-ulica u okviru kojih su smještene trase javnih kategoriziranih cesta. Uređenje podrazumijeva: kolnik odgovarajuće širine i nosivosti, prometna horizontalna i vertikalna signalizacija, obostrane pješačke staze, površine za parkiranje, uređenje odvodnog sustava i hortikulturno uređenje zelenih površina,
- uređenje centralnog raskrižja u općinskom centru, s posebnim naglaskom na uređenje pješačkih površina (trg), te površina za parkiranje osobnih automobila,
- uređenje svih kolnika do izgrađenih zona u okviru građevinskog područja naselja i to prvenstveno izradom ili rekonstrukcijom moderniziranog (asfaltiranog) kolnika,
- definiranje prostora za razvoj prometnog terminala, u zoni postojećeg željezničkog kolodvora,

- uređenje cestovnih (putnih) prijelaza preko željezničke pruge Vinkovci-Tovarnik.

b) Pošta

Ciljevi prostornog uređenja od općinskog značaja u poštanskoj djelatnosti obuhvaćaju sljedeće:

- uvrštavanje u plan razvoja HP investicijsko održavanje poslovnih prostora PU u skladu s budućim potrebama,
- uređenje eksterijera.

c) Telekomunikacije

Srednjoročni plan razvoja telekomunikacija posredno, ali i izravno utječe na ciljeve od općinskog značaja.

Osnovni cilj je dogradnja mjesnih telefonskih mreža kako bi se svim stanovnicima pružale sve raspoložive telekomunikacijske usluge uključujući i kabelsku televiziju.

d) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Ciljevi razvoja općinskog značaja sadrže ciljeve razvoja županijskog značaja uz naglasak na razvoj plinoopskrbnog sustava na području Općine.

Ciljevi razvoja plinoopskrbnog sustava su dogradnja distribucijskog plinoopskrbnog sustava kojim će se omogućiti korištenje plina svim potrošačima u naseljima Općine.

e) Elektroenergetika

Ciljevi razvoja elektroenergetske mreže općinskog značaja obuhvaćaju ciljeve županijskog značaja zbog uzajamne povezanosti, te dogradnju postojećeg distribucijskog elektroenergetskog sustava.

Pri dogradnji distribucijskog elektroenergetskog sustava postupno zamjenjivati 10(20) kV nadzemne vodove kabelskim i to prvo unutar građevinskog područja, a potom i izvan građevinskog područja. Posebno se to odnosi na naselje Tovarnik kao općinskog središta.

f) Vodoopskrba

Osnovni cilj razvoja vodoopskrbe je opskrba svakog stanovnika, kao i svih drugih korisnika dovoljnim količinama kvalitetne vode. Na razini Županije cilj je izgradnja Jedinstvenog regionalnog sustava vodoopskrbe.

Na razini Općine ciljevi su izgradnja i dogradnja lokalnih vodoopskrbnih kapaciteta do pune izgrađenosti, funkcionalne zaokruženosti i ukupnog opsega korištenja. Prvenstveno se to odnosi na izgradnju izvorišta vode te izgradnju vodovodne mreže i priključaka u naseljima.

Nakon izgradnje ove prve faze razvoja treba težiti priključenju na sustav grupnog vodovoda Vinkovci te Vukovar a zatim i izgradnji jedinstvenog vodoopskrbnog sustava.

g) Odvodnja otpadnih voda

Istovremeno s razvojem vodoopskrbe poželjno je razvijati sustave za odvođenje sanitarnih, otpadnih i oborinskih voda.

Među ciljevima zaštite voda od zagađivanja u planovima višeg reda su očuvanje kvalitete voda koje su još čiste i zaustavljanje trenda pogoršanja kvalitete podzemnih i površinskih voda.

Stoga je u ostvarivanju toga, na razini Općine, cilj izgradnja Javnog odvodnog sustava u naseljima Općine.

h) Uređenje vodotoka i voda

Osnovni cilj je uređenje svih voda do stupnja pogodnog za kvalitetno korištenje vodnih površina.

i) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Ciljevi u ovoj oblasti su uređivanje mreže detaljne odvodnje do stupnja koji će omogućiti pravodobnu odvodnju suvišnih voda s melioracijskih površina, te zatim održavanje postignutog stupnja uređenosti kako bi se kulturama osigurao povoljan odnos vode i zraka.

Obzirom da je stabilna proizvodnja jedino moguća ukoliko se kulturama osigura dovoljna količina vode u periodu kada je nema, a potrebna je, cilj je uspostava sustava za navodnjavanje uz uključivanje što većeg broja poljoprivrednih površina u buduća navodnjavana područja.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti

Terenskom analizom i ocjenom prostora Općine utvrđeno je da nema potrebe da se za neko područje Općine utvrde posebni uvjeti i ograničenja u korištenju.

2.2.5. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Jedan od ciljeva u ovoj domeni je utvrđivanje katastarskih čestica na kojima je locirano pet evidentiranih arheoloških lokaliteta u Općini.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Uređenje prostora naselja treba temeljiti na:

- optimalnim gustoćama koje neće biti manje od postojećih u izgrađenim dijelovima naselja,
- planiranju odgovarajućih prostora za javne sadržaje,
- opremanju zemljišta komunalnom infrastrukturom.

U PPUOT treba provjeriti opravdanost veličine sadašnjih građevinskih područja te ih definirati tako da se očuvaju kompleksi visoko vrijednog poljoprivrednog zemljišta.

Građenje građevina izvan građevinskog područja mora biti:

- tako da ne mogu nastajati nova naselja, ulice i grupe građevina, građevine uz prometnice, te uz vrijedno uređeno poljoprivredno i šumsko zemljište,
- uklopljeno u krajolik s ciljem očuvanja prirodnog prostora, njegove konfiguracije, šuma, vrijednog poljoprivrednog zemljišta. Za takvo građenje je potrebno osigurati uvjete zaštite okoliša, a posebno odvodnje i zaštite voda te zbrinjavanje otpada. Građenje na zemljištu I-V bonitetne kategorije može se odobriti samo iznimno.

Daljnje planiranje i detaljno utvrđivanje prostora za građevine i trase infrastrukture treba provoditi koordinirano i usklađeno između korisnika prostora te tako da se što više koriste postojeći koridori, izbjegavaju šume i vrijedno poljoprivredno zemljište, da se očuva

cjelovitost prirodnih i izgrađenih struktura te omogućiti zaštitu krajolika. Prostor eksploatacije mineralnih sirovina treba koristiti na način da se u tijeku eksploatacije i po njenom dovršenju primjene svi elementi zaštite okoliša.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja

Na osnovi preporuka za oblikovanje građevinskih područja i ciljeva za racionalno korištenje i zaštitu prostora u naseljima iz Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije, te analize i ocjene postojećih građevinskih područja, utvrđeni su sljedeći ciljevi za definiranje planiranih građevinskih područja u Općini:

- racionalno i optimalno koristiti postojeća građevinska područja,
- preispitati i iskoristiti sve mogućnosti preoblikovanja postojećih građevinskih područja,
- objektivno sagledati potrebu za prostorom za svako naselje uz uvažavanje kretanja postojećih i procjene budućih demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti svakog naselja,
- vrednovati kvalitete prostora i okoliša s ciljem očuvanja temeljnih resursa (poljoprivredni prostor, šume i dr.),
- prioritarno koristiti za izgradnju dijelove postojećih građevinskih područja koji su već opremljeni komunalnom infrastrukturom,
- planirati prostore za budući prostorni razvoj naselja na način da se ukine dio dosadašnjeg građevinskog područja koji se pokazao neiskoristivim.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Razvoj naselja usmjerava se u pravcu unapređenja uvjeta života kvalitetnom unutarnjom organizacijom, osobito s gledišta razmještaja funkcija i pokrivenosti prostora potrebnom komunalnom infrastrukturom. U skladu s navedenim, utvrđuju se osnovni ciljevi:

- Razviti i urbanizirati općinsko središte da bi postalo nositelj razvoja područja općine.
- Osigurati prostorne uvjete u oba naselja za razvoj djelatnosti koje mogu potaknuti razvoj.
- Poboljšati unutarnju organizaciju naselja.

U tom cilju potrebno je:

- planirati razvoj prvenstveno na neizgrađenim dijelovima građevinskih područja,
 - odgovarajućim prostornim razmještajem i mjerama zaštite izbjegavati konfliktne situacije vezane uz odnos pojedinih sadržaja prema stanovanju (promet, gospodarski sadržaji),
 - razvijati mrežu sadržaja društvenih djelatnosti u skladu s funkcijama naselja i razvojnim potrebama,
 - osigurati prostore za zelenilo, šport, rekreaciju i zajedničke potrebe.
- Podići razinu komunalne opremljenosti

U tom cilju potrebno je:

- rekonstruirati i modernizirati postojeće kolnike koji su u funkciji već izgrađenih zona,
- izgraditi i organizirati površine za promet u mirovanju u skladu s potrebama,
- dograditi telekomunikacijsku mrežu u skladu s porastom potreba, što obuhvaća i građevine pokretne telekomunikacije (bazne postaje),

- dogranja mjesne plinovodne mreže kako bi se omogućilo što lakše priključenje što većeg broja potrošača,
- rekonstruirati i dograditi distribucijsku elektroenergetsku mrežu na 10(20) kV i 0,4 kV naponskoj razini u skladu s potrebama,
- dovršiti izgradnju javne rasvjete u svim ulicama naselja Općine,
- izgraditi vodoopskrbnu mrežu u svim ulicama Tovarnika i Ilače,
- izgraditi vodove odvodnog sustava sanitarnih i otpadnih voda u oba naselja Općine.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE TOVARNIK U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

Osnova za planiranje i usklađivanje prostornog razvoja općine Tovarnik utvrđena je Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije.

Prostorno-razvojna struktura Županije definirana je razvojem mreže naselja, infrastrukturnim sustavima, poljoprivrednim površinama, šumskim područjima te vodnim površinama i resursima.

Položaj općine Tovarnik u Županiji je povoljan, budući se nalazi u utjecajnom području Vukovara i Vinkovaca kao većih regionalnih (većih razvojnih) središta.

U županijskom sustavu središnjih naselja oba naselja Općine svrstana su: u područna i lokalna (mala razvojna) središta. Prostor Općine je uglavnom nizinsko područje, čijim većim dijelom dominira poljoprivredno zemljište, a znatno manje područje čine šume, te oboje čine dio resursne osnove područja Županije.

Gospodarska struktura Županije određena je korištenjem prirodnih resursa, korištenjem postojećih kapaciteta, te izgradnjom odgovarajućih novih za koje postoji opravdanje po ekonomskim i tržišnim kriterijima. U prostorno-gospodarskom modelu značajno je usmjerenje na formiranje gospodarskih zona uz općinska središta ili veća naselja radi ravnomjernijeg gospodarskog razvoja prostora Županije.

Temelj prostornog razvoja općine Tovarnik čini valorizacija prirodnih resursa: poljoprivrednih površina, šumskih površina i energetske sirovine, te izgrađenih struktura: naselja i infrastrukture.

Okosnicu gospodarskog razvoja će činiti malo i srednje poduzetništvo na korištenju resursa u obliku proizvodnje te usluga.

Općina Tovarnik će se svojim planiranim gospodarskim razvojem uklopiti u prostorno-gospodarski model Županije putem gospodarskih zona u Tovarniku i Ilači namijenjene za lociranje proizvodnih i uslužnih djelatnosti.

Na temelju razvojnih opredjeljenja te ciljeva prostornog razvoja i uređenja prostora županijskog značaja planiran je razvoj prostornih struktura Općine.

U izradi Plana polazi se od utvrđenih prostornih osobitosti, problema, ograničenja i mogućnosti prostornog razvoja.

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA

Organizacija, namjena i korištenje prostora Općine temelje se na prirodnim obilježjima prostora, mreži naselja i infrastrukturnih sustava, utvrđenim prostornim mogućnostima, ograničenjima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom razvoju i utvrđenim osnovnim pravcima gospodarskog razvoja.

Dominantnu ulogu u organizaciji prostora čine naselja, infrastruktura i poljoprivredno zemljište.

Prostor intenzivnog razvoja se nalazi u istočnom dijelu Općine gdje se nalazi općinsko središte Tovarnik. Osobito vrijedno i ostala obradiva tla se prostiru na prostoru gotovo čitave Općine.

PPUOT se dio površina namjenjuje za izgradnju naselja s tim da su u planu utvrđena dva građevinska područja naselja Tovarnik i Ilača u kojima je prikazano izgrađeno područje i područje za novu buduću izgradnju, građevinsko područje turističko-rekreacijske zone "Ivanci", građevinsko područje gospodarske zone Ilača, te građevinsko područje prihvatnog centra za strance.

Građevinsko područje je višenamjensko i dalje se prema potrebi uređuje planovima užih područja..

Nastavno su definirane površine osnovne namjene, a to su poljoprivredno zemljište i šume koje su strukturirane u odnosu na vrste, bonitet i način korištenja.

Prostor namijenjen za razvoj infrastrukture prikazan je linijski, a objekti simbolima.

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

Prema službenim podacima Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Vukovar, površina općine Tovarnik iznosi 6.455,00 ha. PPUOT izrađen je na topografskoj karti mjerila 1:25.000 dobivenoj od Državne geodetske uprave i računalnim očitanjem površina Općine sa spomenute karte je ustanovljeno da površina općine Tovarnik iznosi 6.398,67 ha, dakle ona je manja za 56,33 ha u odnosu na podatak Područnog ureda za katastar Vukovar. Iskazi prostornih pokazatelja za namjenu površina u Planu se baziraju na ukupnoj površini Općine od 6.398,67 ha.

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA

Tablica br. 31.

Red. broj	NAMJENA POVRŠINA	OZNAKA na kartograf. prikazu	UKUPNO (ha)	stan/ha	ha/stan
1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA	Ukupno	422,69	10,03	
1.1.	Građevinska područja naselja	Ukupno	408,88		
		Izgrađeni dio GP	247,55		
1.2.	Građevinsko područje turističko-rekreacijske zone "Ivanci"	Ukupno	3,27		
		Izgrađeni dio GP	-		
1.3.	Građevinsko područje gospodarske zone Ilača	Ukupno	8,68		
		Izgrađeni dio GP	-		
1.4.	Građevinsko područje prihvatnog centra	Ukupno	1,86		
		Izgrađeni dio GP	-		
2.	IZGRAĐENE STRUKTURE VAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA	Ukupno	-	-	
2.1.	Površine za iskorištavanje energetskih sirovina	E ₁	789,20 ¹⁾		
2.2.	Površine za iskorištavanje geotermalne vode	E ₂	-		

2.3.	Ostale površine za iskorištavanje mineralnih sirovina		E ₃	-	-		
2.4.	Rekreacijsko područje		R	-			
3.	POLJOPRIVREDNO TLO ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE-OBRADIVO	Ukupno			5.539,99		1,31
3.1.	Osobito vrijedno obradivo tlo		P ₁	3.408,59			
3.2.	Vrijedno obradivo tlo		P ₂	-			
3.3.	Ostala obradiva tla		P ₃	2.131,40			
4.	ŠUME ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE	Ukupno			14,25		-
4.1.	Gospodarske šume		Š ₁	14,25			
4.2.	Zaštitne šume		Š ₂	-			
4.3.	Šume posebne namjene		Š ₃	-			
5.	OSTALO ŠUMSKO ZEMLJIŠTE ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE	Ukupno			256,83		0,06
6.	OSTALE POVRŠINE	Ukupno			164,90		0,04
6.1.	Posebna namjena		N	-			
6.2.	Promet			160,49			
6.3.	Deponija komunalnog otpada		OK	-			
6.4.	Groblja		+	4,41			
7.	OPĆINA UKUPNO				6.398,67		1,51

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

Napomena: Površine navedene u tablici br. 31. utvrđene su mjerenjem na kartografskom prikazu br. 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA" u mj. 1:25.000 i br. 4.A-4.C "GRAĐEVINSKA PODRUČJA" u mj. 1:5.000.

1) Ove površine su računane u:

- osobito vrijedno obradivo tlo,
- ostala obradiva tla,
- ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene,
- promet.

3.2.2. Struktura površina

Ukupna površina Općine strukturirana po namjeni i prikazana na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena prostora", načinjena je u skladu s "Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova" (NN, br. 106/98.).

Kvantificirani pokazatelji za kategorije osnovne namjene sa spomenutog kartografskom prikaza se ne mogu uspoređivati s podacima Katastra.

Struktura površine Općine je sljedeća:

1. Građevinska područja ukupno 422,69 ha (6,61% površine Općine)
2. Površine isključivo osnovne namjene
 - Poljoprivredne površine 5.539,99 ha (86,58% površine Općine)

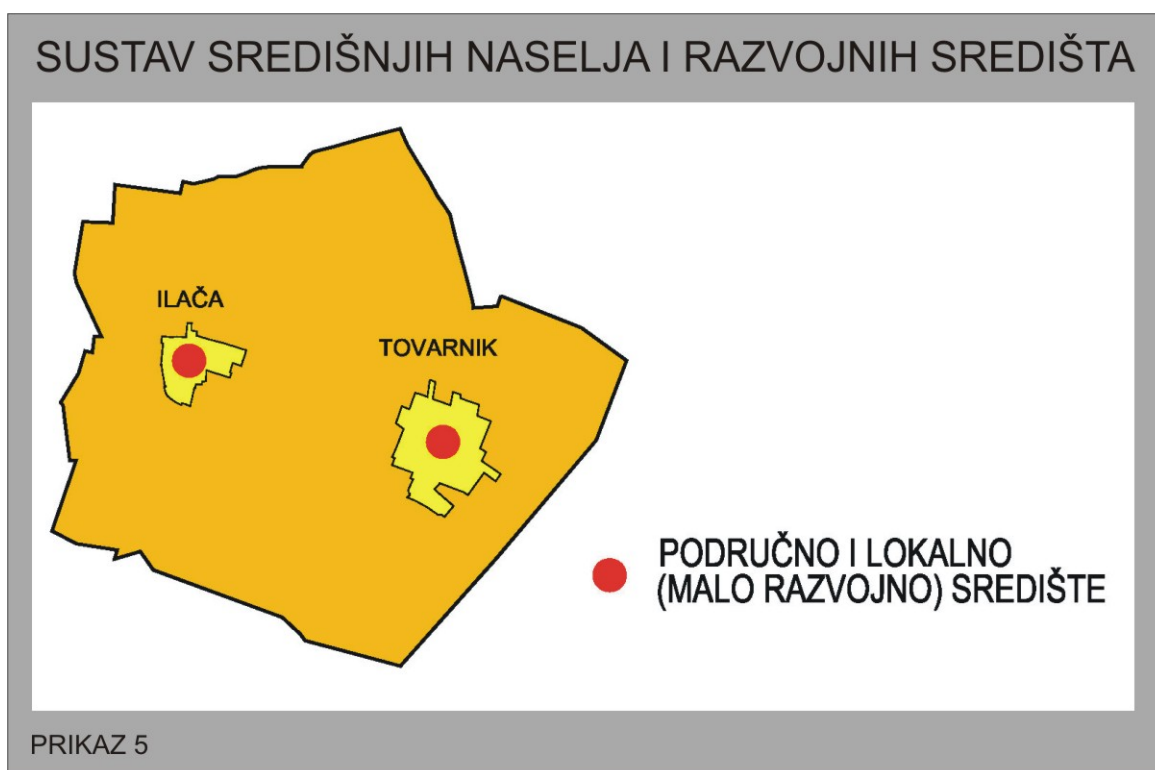
- Šume 14,25 ha (0,22% površine Općine)
- Ostalo šumsko zemljište 256,83 ha (4,01% površine Općine)

3. Ostale površine 164,90 ha (2,57% površine Općine).

S obzirom da je građevinsko područje višenamjensko, unutar njega neizgrađeni dio su poljoprivredne površine (vrtovi, voćnjaci i sl.) do trenutka dok se ne izgrade, odnosno prenamjene.

3.2.3. Naselja

Općinsko središte Tovarnik i naselje Ilača su Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije kategorizirani u područno i lokalno (malo razvojno) središte.

Prigodom planiranja mreže naselja polazišta su u: njihovim dosadašnjim trendovima razvitka, položaju u prostoru, specifičnosti pojedinih prostornih cjelina, opremljenosti središnjim funkcijama i sadržajima, demografskoj dinamici, planskim pretpostavkama. One se zasnivaju na težnji da se u svakom naselju osigura prostor za daljnji prostorni razvoj.

PPUOT je u mjerilu 1:25.000 definirana osnovna namjena prostora Općine s osnovnom prometnom i infrastrukturnom mrežom, a u mjerilu 1:5.000 su definirana građevinska područja naselja, gospodarskih zona, turističko-rekreacijske zone i groblja izvan naselja.

Osnovnu funkciju naselja čini stanovanje, koje je ujedno najveći korisnik prostora. Prateće funkcije stanovanja su: radne djelatnosti, usluge, opskrba, obrazovanje, zdravstvene i socijalne djelatnosti, te rekreacijski sadržaji. Za sve ove funkcije je ostavljena sloboda izbora lokacije unutar građevinskog područja naselja, vodeći pri tom računa o međusobnim vezama, gravitacijskim odnosima i kompatibilnosti pojedinih funkcija.

3.2.4. Građevinska područja

Građevinska područja su jedan od najznačajnijih faktora koji utječu na optimalno uređivanje prostora.

Postojeće granice građevinskih područja dva naselja općine Tovarnik definirane Prostornim planovima (bivših) općina Vukovar i Vinkovci, preispitane su, te utvrđene nove.

Nove granice građevinskih područja utvrđene su u ovisnosti o specifičnosti naselja, te po kriterijima Odredaba za provođenje PPV-SŽ koji, pored ostalog, definiraju maksimalnu površinu građevinskih područja naselja, a ona iznosi:

Konačna površina građevinskog područja naselja nakon provedenog postupka dimenzioniranja može biti najviše jednaka površini postojećeg građevinskog područja utvrđenog prostornim planovima koji su bili na snazi na dan stupanja na snagu ovog Plana, a u iznimnim slučajevima kada to razvojne potrebe zahtijevaju i veća, ali najviše do 10% od te površine.

Na osnovi postavki PPV-SŽ i ciljeva PPUOT utvrđenih u poglavlju 2.3.2., definirane su granice građevinskog područja za oba naselja u Općini.

Definiranjem planiranih građevinskih područja i njihovim usklađivanjem sa stvarnim potrebama, na način da se postojeća smanjuju na dijelovima gdje nije realno očekivati gradnju, a proširuju na dijelovima gdje se očekuje gradnja, omogućit će se optimalan razvoj naselja.

PPUOT formira se građevinska područja naselja Tovarnik i Ilača, te građevinsko područje gospodarske zone Ilača. U okviru statističke granice naselja Ilača, u južnom dijelu, formira se građevinsko područje turističko-rekreacijske zone "Ivanci", a u okviru statističke granice naselja Tovarnik, istočno, u blizini graničnog prijelaza formira se građevinsko područje prihvatnog centra za strance.

Naselje Tovarnik

Građevinsko područje naselja Tovarnik smanjeno je sa sjeveroistočne strane, a povećano sa sjeverozapadne i sjeveroistočne strane (gospodarska zona), tako da ono planirano na površini od 289,46 ha (povećano u odnosu na postojeće za 20,93 ha) s izgrađenim dijelom na površini od 180,13 ha (62,23%).

Planirana gustoća naseljenosti za tako formirano građevinsko područje je 10,37 st/ha.

Naselje Ilača

Građevinsko područje naselja Ilača se neznatno povećava sa sjeverne strane gdje je građevinskim područjem obuhvaćeno postojeće nogometno igralište te je s južne strane obuhvaćen pašnjak. Na taj način građevinsko područje naselja Ilača planirano je na površini od 119,42 ha (povećano u odnosu na postojeće za 4,01 ha) s izgrađenim dijelom na površini od 67,42 ha (56,46%).

Planirana gustoća naseljenosti za tako formirano građevinsko područje je 10,38 st/ha.

Gospodarska zona Ilača

Građevinsko područje gospodarske zone Ilača formirano je južno od građevinskog područja naselja uz željezničku prugu na površini od 8,68 ha.

Turističko-rekreacijska zona "Ivanci"

Južno od građevinskog područja naselja Ilača, u dnu statističke granice naselja Ilača, na prostoru napuštenog naselja, tradicionalnog izletničkog i rekreacijskog spomen područja Ivanci formira se građevinsko područje turističko-rekreacijske zone "Ivanci" na površini od 3,22 ha.

Zbrojena površina građevinskih područja u odnosu na površinu Općine iznosi 6,58%.

Prihvatni centar za strance

Istočno od građevinskog područja naselja Tovarnik uz granični prijelaz formira se građevinsko područje prihvatnog centra za strance na površini od 1,86 ha.

3.2.5. Poljoprivredno zemljište

Poljoprivredno zemljište kao izuzetno vrijedan resurs mora se koristiti i racionalno i ekonomično. U tom cilju, temeljem podataka iz katastra, utvrđeno je da se na prostoru općine Tovarnik nalaze tla pogodna za poljoprivredno korištenje i to u kategorijama:

- osobito vrijedna obradiva tla,
- ostala obradiva tla,

Ucrtavanjem svake od ovih kategorija tala i njihovom izmjerom provedenom pomoću računara utvrđeno je da se na prostoru Općine osobito vrijedna obradiva tla prostiru na površini od 3.408,69 ha, ostala obradiva tla 2.132,17 ha. Sve ostale površine pripadaju kategoriji neplodnih tala.

Navedene kategorije i granice prostiranja prikazane su na grafičkom prikazu "Korištenje i namjena površina".

Prema podacima Državne geodetske uprave-Područnog ureda za katastar Vukovar, na prostoru Općine zastupljeno je ukupno 5.538 ha obradivih površina. Od toga, u strukturi vlasništva, privatno zemljište zauzima 2.917 ha, odnosno ima udjel od oko 53% u ukupnim obradivim površinama Općine.

Osobito vrijedna obradiva tla moraju se dobrim gospodarenjem štititi od neracionalnog korištenja (ne odgovarajućeg širenja naselja, izgradnje prometnica i ostale infrastrukture). Neobrađeno plodno zemljište potrebno je privesti svrsi i namijeniti ga za proizvodnju hrane, uz uvažavanje ekoloških kriterija kao i postulata održivog razvoja.

Značajna mjera poboljšanja tala je izvođenje hidromelioracijskih zahvata s ciljem kvalitetne regulacije vodozračnog režima. U ove aktivnosti uključeno je kompletno vodnogospodarsko uređenje od segmenta branjenja od štetnog djelovanja voda do segmenta korištenja voda i vodnih resursa (navodnjavanje).

Poznata je činjenica da se problemi zaštite tla sve više zaoštavaju, a glavni su razlozi povećanje stanovništva, brzi razvoj poljoprivrede (naročito u zapadnoj Europi, odakle se širi i prema drugim državama pa i našoj), te industrijalizacija, koja je pored poboljšanih uvjeta života stanovništva, uzrokovala i brojna oštećenja tla i prirodnog okoliša.

Kako erozijski procesi, koji su inače jedan od važnih uzročnika degradacije tala nisu zastupljeni na prostoru Općine u značajnijem obimu nisu predviđeni posebni radovi za njihovo sprječavanje.

Sljedeća opasnost degradacije je opasnost od kemijskih polutanata, a ona prijete podzemnim vodama od nitrata i pesticida na poljoprivrednim površinama. Zaštita od ovih zagađenja treba se provoditi racionalnom uporabom kemijskih preparata na svim površinama gdje se koriste odnosno usmjeravanjem upotrebe samo na površine koje imaju potrebu za ovakvim vidom poboljšanja prinosa.

3.2.6. Šumsko zemljište

Šume su specifično prirodno bogatstvo koje danas sve više zahtijeva posebne uvjete očuvanja, zaštite i razvoja.

Na prostoru općine Tovarnik zastupljene su: gospodarske šume, kojima gospodare Hrvatske šume d.o.o, Uprava šuma Vinkovci te ostale šume i šumske površine u individualnom vlasništvu.

Na području općine Tovarnik šume su podijeljene na gospodarske jedinice. Za svaku gospodarsku jedinicu je izrađena osnova gospodarenja s trajanjem od 10 godina, nakon čega se izrađuje nova: Osnovom gospodarenja određuje se količina drvene zalihe (etat) koja se treba posjeći u toku trajanja šumskogospodarske osnove, zatim se propisuju šumsko uzgojni radovi jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma. Stoga se šume i šumsko zemljište općine Tovarnik moraju koristiti prema (izrađenim) šumskim osnovama te osobito Zakonom o šumama. U mladim sastojinama predviđeni su radovi čišćenja, u starijima prorjede a u dijelu potpuno devastiranih sastojina provest će se sanacija uklanjanjem preostalih stabala i grmlja nakon čega je predviđeno ponovno pošumljavanje. Svim radovima moraju se osigurati i omogućiti: postojanost ekosustava, održavanje i poboljšanje općekorisnih funkcija šuma, napredno i potrajno gospodarenje te korištenje šuma i šumskog zemljišta na način i u takovoj mjeri da se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal.

U gospodarenju šumama nužno je u ovisnosti o obujmu sječe, obavljati obnovu šuma pošumljavanjem, osobito kod onih sjeća kod kojih nije osigurana prirodna obnova šuma, te provesti mjere uzgoja i zaštite (čišćenje i prorjeđivanje). Dugoročni plan unapređenja stanja šuma u sebi uključuje uzgoj mješovitih sastojina koje su otpornije na kalamite izazvane abiotskim ili biotskim faktorima. Uz ove mjere nužna je izgradnja šumskih prometnica kako bi svaki dio šume u svim uvjetima bio dostupan, odnosno treba povećati otvorenost šuma.

Racionalnim gospodarenjem prostora mora se ograničiti smanjenje šumskih površina kao i zahvati kojima se narušavaju prirodni uvjeti u staništima. Ne smije se dozvoliti širenje poljoprivrednih površina na račun šumskih, dapače nužno je pošumljavanje svog zemljišta koje nije pogodno za druge namjene.

U svim studijama i elaboratima o utjecaju građevina na okoliš posebnu pozornost treba posvetiti mogućem negativnom utjecaju na šume i šumsko zemljište te u istima predvidjeti potrebne mjere za smanjenje ili eliminiranje tih utjecaja.

Kod hidromelioracijskih zahvata kojima se korigira vodozračni režim obvezno treba šumama i šumskom zemljištu osigurati bolje ili barem nepromijenjene uvjete.

Zaštita šuma treba obuhvatiti praćenje zdravstvenog stanja, kretanje nivoa podzemnih voda, preventivne mjere zaštite od požara te represivne mjere poput avio zagađivanja.

3.3. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

3.3.1. Gospodarske djelatnosti

3.3.1.1. Proizvodne i uslužne djelatnosti

Gospodarski problemi prisutni su još od ranije, zbog činjenice da se u Tovarniku nikada nisu stvorili uvjeti za razvitak bilo kakvih drugih djelatnosti osim poljoprivrede, pa je to utjecalo da se najveći dio stanovništva morao zapošljavati u susjednim većim središtima (Vinkovci i Vukovar), čime su se postupno stvarali uvjeti i za trajno iseljenje dijela stanovništva s ovog područja, poglavito onog mlađeg.

Stjecanjem statusa općine po prvi put se stvaraju uvjeti da se u Tovarniku pored lokalne samouprave i općinskih funkcija razviju i određene gospodarske funkcije, te da svoj budući razvitak Općina temelji ne više samo na poljoprivredi, nego i na razvitku proizvodnih i uslužnih djelatnosti. Navedena konstatacija ima realnu osnovu u činjenici da se u posljednje vrijeme izrazio interes od strane određenih subjekata da svoj kapital ulože u razvitak proizvodnih i uslužnih kapaciteta. Međutim, postojao je jedan ograničavajući čimbenik, a to je nedostatak odgovarajućeg prostora u granicama građevinskih područja za smještaj takove gospodarske djelatnosti. Stoga je ocijenjeno da je potrebno utvrditi odgovarajuće prostore na kojima bi se mogle razviti proizvodno-poslovne zone.

Kroz razvitak gospodarskih zona, stvorili bi se uvjeti za lokaciju uslužnih i proizvodnih djelatnosti, a s tim i za zapošljavanje većeg broja domicilnog stanovništva. Ne treba posebno isticati što bi to značilo, ne samo za ovu Općinu, nego i za ovaj dio Hrvatske, da se postojeće stanovništvo ovdje zadrži, prognano u cijelosti vrati i da se još stvore uvjeti za naseljavanje novog stanovništva.

Razvitkom gospodarskih zona u sjevernom dijelu Tovarnika i kod Ilače sigurno bi se otvorio određeni broj radnih mjesta, što bi doprinijelo da se poveća i osnaži gospodarska funkcija, čije bi gravitacijsko područje prioritetno obuhvaćalo prostor Općine, što bi sigurno doprinijelo smanjenju emigracijskih i vjerojatno povećanju imigracijskih tendencija.

Pored činjenice da bi ovakve zone omogućile otvaranje određenog broja radnih mjesta i povećale individualni standard zaposlenih i njihovih obitelji, one bi sigurno doprinijele i stvaranju veće materijalne osnove Općine čime bi se mogao povećati standard javnih potreba lokalnog stanovništva, koje bi ih moglo u većem opsegu zadovoljiti ovdje, a ne u nekim drugim središtima.

3.3.2. Turizam

Prostor općine Tovarnik kao dio područja Vukovarsko-srijemske županije, je prostor koji ima mogućnosti da svoje turističke potencijale u narednom planskom razdoblju na odgovarajući način valorizira, u okviru ukupnog gospodarskog razvoja Općine i Županije.

Ovakav razvoj moguće je očekivati nakon ratnih događanja u vrijeme Domovinskog rata, te privremene okupiranosti područja, što je za posljedicu imalo i zastoj ukupnog gospodarstva, a tako i bilo kakvih aktivnosti u oblasti turizma i ugostiteljstva.

U cilju poticanja ukupnog gospodarstva, pa tako i razvoja ugostiteljstva i turizma bilo je potrebno definirati ciljeve i stvoriti uvjete, te s državne razine prenijeti aktivnosti na lokalnu razinu.

U strateškim dokumentima prostornog⁸⁾ i turističkog⁹⁾ razvitka RH, kao strateški resursi hrvatskog turizma označava se prostor, kao očuvan prirodni resurs, čija vrijednost će rasti. Navedene strategije razvoja zalažu se za ravnomjerniji turistički razvoj svih turističkih potencijala, što pruža mogućnosti za aktivniji razvoj kontinentalnog turizma.

Prostor općine Tovarnik kao dio kontinentalnog turističkog prostora Vukovarsko-srijemske županije i Republike Hrvatske, može u narednom planskom razdoblju kroz valorizaciju svojih turističkih potencijala prostora, ostvariti i određeni razvoj turizma u okviru ukupnog gospodarskog razvitka.

Osnove za razvoj kontinentalnog turizma su bogatstvo i raznolikost resursa, njihova dobra očuvanost, njegovanje autohtonih osobitosti određenog turističkog prostora, kao i jače povezivanje turizma s ukupnim gospodarskim razvojem kao i racionalno korištenje resursa.

Od navedenih elemenata prišlo se i prilikom izrade Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije.¹⁰⁾ U njemu je ukupan turistički prostor Županije definiran kao destinacija sa značajnim turističkim potencijalima, koju čine prirodne ljepote, arheološki lokaliteti, kulturno-povijesni spomenici, očuvan ruralni prostor, mogućnosti razvoja lova i ribolova, povoljan prometni položaj u odnosu na međunarodne prometne tokove, kao i planirane infrastrukturne koridore, te laka dostupnost svim turističkim lokalitetima. Sve su to elementi na kojima će se osnivati razvoj turizma na području Županije, ali su i osnove za planirani razvoj turizma na području općine Tovarnik.

PPV-SŽ izdvaja se primarno turističko područje i definiraju posebne turističko-rekreacijske zone, županijskog značenja, a među kojima nema takvih područja na prostoru općine Tovarnik.

Međutim, PPV-SŽ ukazuje na mogućnosti korištenja komparativnih prednosti bogatstava prirodnih resursa za razvoj turističke djelatnosti, a također se naglašava značenje poljoprivrede i sela tradicijskih obilježja koja pružaju mogućnosti za razvoj ruralnog turizma, uz isticanje značaja eko-poljoprivrede i proizvodnje zdrave hrane, te tradicijskog graditeljstva.

Razvitak lovnog turizma se usmjerava kroz organiziranje obilazaka lovišta i promatranje divljači, te pravilnim gospodarenjem lovišta što osobito obuhvaća poticanje uzgoja divljači.

Mnoga usmjerenja iz PPV-SŽ nalazimo i u prostoru općine Tovarnik, a koja mogu predstavljati i turističke potencijale. Općina Tovarnik raspolaže prirodnim potencijalom kojeg čini očuvan ruralni prostor, odnosno ruralna obilježja naselja, u okruženju vrijednog poljoprivrednog zemljišta, područja lovišta s bogatim fondom divljači, koje je moguće turistički valorizirati, kako za potrebe lokalnog stanovništva, tako i za potencijalne turiste iz bliže okoline, ali i iz udaljenijih područja, zahvaljujući dobroj dostupnosti područja.

U cilju poticanja razvoja i aktiviranja navedenih potencijala na području općine Tovarnik u planu je izgradnja 2 lovačka doma u naseljima Tovarnik i Ilača (u okviru građevinskih područja naselja), koji bi bili kapaciteta i do 500 mjesta, a koji bi se koristili za različite potrebe domaćeg stanovništva i lovaca, te za potrebe lovnog turizma, budući da se u okviru njih planiraju i smještajni kapaciteti.

⁸⁾ Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja –Strategija prostornog uređenja RH, 1997. i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN, 50/99.)

⁹⁾ Razvojna strategija hrvatskog turizma (NN, 113/93.)

¹⁰⁾ Županijski zavod za prostorno uređenje Vukovarsko-srijemske županije u suradnji s Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za urbanizam i prostorno uređenje : Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije, travanj 2002.

Za potrebe odmora i rekreacije i dalje je potrebno održavati izletničko i rekreacijsko i spomen-područje Ivanci, južno od Ilače, na način da se na toj lokaciji formira turističko-rekreacijska zona "Ivanci".

U okviru razvoja ruralnog turizma, oba naselja na području Općine posjeduju potrebne atribute za razvoj različitih oblika ruralnog turizma, bilo kroz poticanje razvoja ekološke poljoprivrede, te mogućnosti plasiranja vlastitih proizvoda u okviru poljoprivrednih gospodarstava, koja bi se kroz dopunsku djelatnost uključila u obiteljska turistička gospodarstva, kroz pružanje usluga u okviru poljoprivrednog gospodarstva (smještaj, ishrana, rekreacija, sudjelovanje u poljoprivrednim radovima na obiteljskom gospodarstvu, uključivanje u tradicionalne manifestacije itd.).

Ovakvi oblici turizma bi se razvijali u okviru naselja i obiteljskih gospodarstava, koja bi se uz svoju osnovnu djelatnost-poljoprivredu, bavila i pružanjem usluga turistima kroz dopunsku djelatnost, kroz turističko obiteljsko gospodarstvo.

U okviru ruralnog turizma, značajni potencijali prostora su i razni kulturno-povijesni spomenici, sakralni objekti, ruralna graditeljska baština koju je potrebno uključiti u turističku ponudu.

Područje općine Tovarnik je i granično područje Vukovarsko-srijemske županije i RH, na njenom istočnom dijelu, te prometno područja s dva stalna granična prijelaza (cestovni i željeznički), što čini ovaj prostor i tranzitnim područje, koje će u konačnici omogućiti i razvoj tranzitnog turizma, razvijajući objekte i sadržaje namijenjene tranzitnom turizmu.

Valorizacija navedenih elemenata (prirodnih, prometnih, kulturnih, tradicijskih), uz laku dostupnost na državnoj i međunarodnoj razini mogla bi potaknuti razvoj turizma, ali i ukupnog gospodarskog razvoja Općine, Županije, ali i ovog krajnjeg istočnog dijela Države.

3.3.3. Eksploatacija mineralnih sirovina

Na području općine Tovarnik planira se zadržavanje postojećih eksploatacijskih polja ugljikovodika. Stanje otkrivenih rezervi na polju "Ilača" su 1997. godine bile 984.391 t nafte i 72.085.092 m³ plina. Prema predviđanjima uz postupni pad proizvodnje eksploatacija bi trajala do 2029. godine.

Eksploatacijsko polje "Đeletovci" dijelom je na području općine Tovarnik (4 bušotine). Prema predviđanjima uz postupni pad proizvodnje, eksploatacija bi trajala do 2033. godine.

Kako su na postojećim dubinskim bušotinama otkrivene rezerve geotermalne vode, to su nužna daljnja istraživanja i razrade ovog potencijala. Mogućnosti postoje u iskorištenju u poljoprivredi za zagrijavanje staklenika te u svrhu zagrijavanja zgrada (turizam, ugostiteljstvo, javni sadržaji).

Aktiviranje rezervi opekarske gline u svrhu proizvodnje nisu planirana, ali je otvaranje novih polja moguće u skladu s odredbama PPV-SŽ.

3.3.4. Društvene djelatnosti

U ovim djelatnostima će se u planskom razdoblju uglavnom održavati postojeći sadržaji te dopunjavati potrebnim funkcijama.

Osnovno obrazovanje

Postojeće osnovne škole u Tovarniku i Ilači su izgradnjom školske športske dvorane u Tovarniku zadovoljile potrebe Općine u planskom razdoblju.

Predškolski odgoj

Izgrađenim dječjim vrtićem u Tovarniku su zadovoljene potrebe u planskom razdoblju.

Zdravstvo

Izgradnjom ambulante u Tovarniku su zadovoljene potrebe u planskom razdoblju.

Kultura

Nakon rješavanja imovinskih odnosa krenuti će se u realizaciju Spomen kuće A.G. Matoša.

3.4. MREŽA ŠPORTSKIH OBJEKATA

Planirana mreža športskih objekata i objekata fizičke kulture proizašla je na osnovu izračunatih potreba za športskim objektima, na temelju demografske procjene stanovništva, odnosno određenih dobnih skupina stanovništva, te koeficijenata zadanih Pravilnikom o prostornim standardima, normativima, te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata (NN br. 38/91.).

Na osnovu prethodno opisane metodologije, za područje općine Tovarnik izračunate su potrebe za športskim objektima, prema vrstama objekata za plansko razdoblje do 2015. godine. Ukupan broj potrebnih športskih objekata potrebno je umanjiti za postojeće športske sadržaje, te njihova razlika čini stvarne potrebe za objektima fizičke kulture do 2015. godine.

Proračunate potrebe športskih objekata prikazane su u tablici br. 32.

Prema tablici o potrebnom broju jedinica športskih objekata, proizlazi da su nogometna igrališta prekapacitirana, da postojeći broj igrališta malih športova (mali nogomet, košarka, odbojka, rukomet) ima točno onoliko kolike su i planirane potrebe za tim vrstama športskih objekata, te da je postojeće boćalište manjeg kapaciteta od potreba. Međutim, mnogi športski objekti nisu zastupljeni, tako da su izračunate potrebe za tim vrstama objekata ujedno i ukupne potrebe.

Prema izračunatim potrebama za planiranu demografsku strukturu, izražena je potreba za objektima dvorane (2,2 jedinice), a što će vrlo brzo biti u skladu s izraženim potrebama, budući da je u tijeku izgradnja dvorane u okviru Osnovne škole u Tovarniku, ukupne površine 1.150 m² (na k.č.br. 556/2), a što odgovara dvorani nešto manjoj od 2,85 jedinice i dimenzija 27x45 m, a što u stvari i odgovara potrebama. Također je izražena potreba za objektima zračne streljane (2,0 jedinica), kuglane (2,2 jedinice), tenisa (2,2 jedinice) i ostalih otvorenih objekata. U planu je izgradnja tenis terena, ukupne površine oko 800 m², tako da je ta aktivnost u skladu s izraženim potrebama, a ostale sadržaje, u narednom planskom razdoblju treba upotpuniti prema izraženim potrebama.

Izračunate podatke o broju i vrstama športskih objekata treba orijentacijski prihvatiti kod planiranja budućih športskih objekata i sadržaja, kako njihovog broja, tako i vrste objekata. Planirane objekte športa treba locirati u okviru naselja.

Osim navedenih planiranih sadržaja za stanovništvo starije od 7 godina, potrebno je osigurati u igrališta za djecu mlađu od 7 godina minimalne površine 40 m² u oba naselja s obzirom na broj stanovnika u svakom pojedinom naselju.

3.5. KOMUNALNE DJELATNOSTI

Od komunalnih djelatnosti navedenih u poglavlju 1.1.2.5. "Komunalne djelatnosti", planirana opskrba pitkom vodom, odvodnja otpadnih voda, opskrba plinom te izgradnja i održavanje javne rasvjete su obrađeni u poglavljima 3.7.2. "Energetski sustav" i 3.7.3. "Vodnogospodarski sustav", te 5.2. "ENERGETSKI SUSTAV" i 5.3. "VODNOGOSPODARSKI SUSTAV".

Planirano odlaganje komunalnog otpada je obrađeno u poglavlju 3.8. "POSTUPANJE S OTPADOM" i 7. "POSTUPANJE S OTPADOM".

Tržnica u Tovarniku nije u funkciji, ali se planira njeno preuređenje.

Katoličko groblje u Tovarniku je približno do pola popunjeno tako da za buduća pokapanja ostaje oko 1,62 ha. Prema proračunu koji je usklađen s Pravilnikom o grobljima (NN, br. 99/02.), ta je površina dostatna za oko 133 godine.

Pravoslavno groblje u Tovarniku je približno do dvije trećine popunjeno tako da za buduća pokapanja ostaje oko 0,70 ha. Prema navedenom proračunu ta je površina dostatna za jedan duži period.

Groblje u Ilači je približno do dvije trećine popunjeno tako da za buduća pokapanja ostaje oko 0,77 ha. Prema navedenom proračunu ta je površina dostatna za jedan duži period.

3.6. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Korištenje, uređenje i zaštita prostora se u PPUOT definiraju kartografskim prikazima i Odredbama za provođenje.

Osnovu za utvrđivanje uvjeta korištenja čine planirana namjena prostora, važeća zakonska regulativa kojom se utvrđuju mogućnosti i ograničenja za korištenje prostora, smjernice i mjere utvrđene PPV-SŽ te ciljevi prostornog uređenja utvrđeni tim Planom.

U PPUOT je razgraničen prostor prema planiranim pretežitim, odnosno osnovnim namjenama (građevinsko područje, poljoprivredna namjena, šume, infrastrukturni koridori i dr.).

PPUOT utvrđeni su uvjeti i mjere za smještaj gospodarskih djelatnosti u prostoru.

Izgradnja gospodarskih građevina u funkciji poljoprivrede usmjerava se u građevinska područja naselja i izvan granica građevinskog područja. Pri tome se ograničava kapacitet građevina za uzgoj stoke prema točki (94.) Odredbi za provođenje, a zabranjuje se izgradnja građevina za uzgoj stoke u gospodarskim zonama.

Prostorni položaj građevina za uzgoj stoke izvan građevinskog područja utvrđuje se udaljenošću od naselja i kategoriziranih cesta ovisno o kapacitetu izraženom u uvjetnim grlima.

Za izgradnju gospodarskih građevina u funkciji ratarstva koje se grade izvan građevinskog područja, utvrđuju se uvjeti vezani za kulturu i veličinu posjeda. Cilj ovih uvjeta je s jedne strane poticati okrupnjavanje poljoprivrednih posjeda i omogućiti korištenje poljoprivrednog zemljišta za intenzivnu proizvodnju, a s druge strane spriječiti neopravdanu izgradnju izvan granica građevinskog područja.

Izgradnja proizvodnih i uslužnih građevina omogućava se u građevinskim područjima naselja i to prvenstveno čistih i tihih djelatnosti u cilju iskorištenosti prostora i postojeće komunalne infrastrukture.

Izgradnja športskih i rekreacijskih sadržaja usmjerava se u oba naselja i Turističko-rekreacijsku zonu "Ivanci".

Izvan građevinskih područja omogućava se izgradnja građevina seoskog turizma i stambenih građevina, ali se njihova veličina uvjetuje izgradnjom gospodarskih sadržaja u funkciji intenzivne poljoprivredne proizvodnje.

Uz javne kategorizirane ceste dozvoljava se izgradnja benzinskih postaja i uz njih uslužni i servisni sadržaji uz uvjet da se grade istovremeno ili nakon izgradnje benzinske postaje.

Izgradnja sadržaja u funkciji društvenih djelatnosti usmjerava se u naselja.

PPUOT se ističe potreba racionalnog gospodarenja poljoprivrednim zemljištem što uključuje njegovu zaštitu od nepotrebne i nekontrolirane prenamjene.

Zauzimanje novih površina za širenje građevinskih područja moguće je u slučajevima kada to nalažu gospodarski i demografski razlozi. Širenje naselja duž prometnica, kao i spajanje naselja nije prihvatljivo.

Građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja moraju se locirati i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu proizvodnju. U Odredbama za provođenje su definirani uvjeti pod kojima se mogu graditi građevine u funkciji intenzivne poljoprivredne proizvodnje.

Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu provodi se u skladu sa Šumskogospodarskom osnovom na načelu potrajnosti u obnovljivom resursu. Načelno potrajnosti gospodarenja šumama podrazumijeva upravljanje i upotrebu šuma i šumskog zemljišta tako da se u šumi održava biološka raznolikost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal.

Temeljni zadatak u gospodarenju šumama je uzgajanje na način koji će omogućiti maksimalnu proizvodnju, stabilnost, a time i samoobnovljivost. Gospodarenje obuhvaća i iskorištavanje šuma i šumskog zemljišta, te izgradnju i održavanje šumskih prometnica.

Uvjeti izgradnje građevina u šumama određeni su posebnim propisima, a odnose se na građevine u funkciji gospodarenja šumama (lovački domovi, lugarnice, šumske prometnice), a PPUOT se omogućava izgradnja građevina i sadržaja športa i rekreacije.

3.6.1. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Tijekom izrade PPUOT djelatnici Konzervatorskog odjela iz Osijeka su obilaskom terena konstatirali da je ruralna cjelina naselja Ilača izgubila svojstva kulturnog dobra te se više ne nalazi na popisu zaštićenih kulturnih dobara.

Od sedam posebno vrijednih kuća tradicijskog graditeljstva u Ilači ostalo je sačuvano 5 građevina i to:

- Kuća u Ulici M. Gupca br. 36.,
- Kuća u Ulici S. Radića br. 22.,
- 3 kuće u Ulici V. Nazora br. 26., 54. i 65.

Ove dvije konstatacije su potvrđene dopisom Konzervatorskog odjela iz Osijeka od 26.03.2002. godine (Klasa. 612-08/02-01/02, Ur. broj 532-10-3/11-02-38).

3.7. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

3.7.1. Prometni sustav

3.7.1.1. Cestovni promet

U planiranom rješenju zadržavaju se postojeće javne kategorizirane ceste, koje osiguravaju longitudinalno (državna cesta D46), odnosno transverzalno (županijske ceste Ž 4173 i Ž 4233) povezivanje.

Na trasi državne ceste D46 istočno od Tovarnika nalazi se i cestovni granični prijelaz. Uz navedenu slavonsku longitudinalu, za prostor uz istočnu granicu značajna je i srijemska granična transverzala (Ilok-Bapska-Tovarnik-Lipovac-Strošinci).

Oba navedena pravca ubrajaju se u III skupinu prioriteta u planu razvitka cestovne mreže Republike Hrvatske.

Županijsku cestu Ž 4233 Tovarnik-Nijemci, potrebno rekonstruirati u pogledu širine kolnika (na min. 5,50 m).

Prijelaz prethodno navedene transverzale preko željezničke pruge kao i planirane županijske ceste prema Ilači u konačnici se mora riješiti u dvije razine. Do izgradnje planiranih nadvožnjaka moguća su prijelazna rješenja u skladu s posebnim propisom.

Područjem sjevernog dijela Općine prolazi planirana trasa sekundarne brze ceste od Iloka do Đeletovaca gdje se spaja na postojeću državnu cestu D46.

Osim trase iz PPV-SŽ u planu je naznačen i mogući ili alternativni koridor srijemske granične transverzale koji je u zoni županijske ceste Ž 4173 odvaja prema Tovarniku, obilazi Tovarnik sa zapadne strane (zaobilaznica) i nakon deniveliranog prijelaza željezničke pruge MG2 ulazi u koridor postojeće županijske ceste Ž 4233 u pravcu Nijemaca.

Moguća ili alternativna rješenja su dodatnih istraživanja koja trebaju predložiti najoptimalniju trasu srijemske granične transverzale.

Za potrebe javnog autobusnog prijevoza potrebno je urediti postojeću mrežu autobusnih stajališta, kao i graditi nova u skladu s potrebama lokalnog stanovništva.

Na ostaloj cestovnoj mreži planirano je njeno uređenje i to rekonstrukcijom ili izgradnjom kolnika i pješačkih staza, u cilju da sve izgrađene zone naselja dobiju isti komunalni standard.

Na dijelovima cestovne mreže gdje trasa državne ceste prolazi kroz naselja treba planirati izgradnju biciklističkih staza ili traka.

Posebnu pozornost treba obratiti održavanju i uređenju sustava odvodnje oborinskih voda s površina uličnih profila.

Uz sve javne, proizvodne i trgovačke sadržaje, te višestambene građevine mora se izgraditi najmanje parkirališnih mjesta prema normativima Odredbi za provođenje PPUOT.

3.7.1.2. Željeznički promet

Magistralna glavna željeznička pruga MG2 dio je X paneuropskog prometnog koridora. U planu je njena rekonstrukcija za brzine do 160 km/h. To podrazumijeva uređenje kontaktne mreže, signalno-sigurnosnih uređaja, te po potrebi produljenje kolodvora. U okviru rekonstrukcije planirano je i osiguranje cestovnih prijelaza ugradnjom nove generacije uređaja. Konačno uređenje signalno-sigurnosnih uređaja predviđa uvođenje daljinske kontrole prometa (telekomande).

3.7.1.3. Kombinirani transport

Prostor Općine je zbog prolaza značajnog europskog prometnog koridora značajan i kao potencijalna lokacija za razvoj kombiniranog prometa. U naselju Tovarnik planiran je prekrcajni terminal u zoni željezničkog kolodvora. U okviru terminala moguće je razvijati i druge funkcije (prerada, dorada, carinjenje i sl.)

3.7.1.4. Poštanski promet

Planirani razvoj poštanske mreže na području općine Tovarnik, zbog stupnja izgrađenosti te ukupnog stanja na području Županije i općine koje ne omogućavaju izgradnju novih poštanskih kapaciteta, a objektivno ni ne postoje potrebe.

Stoga će planirani razvoj poštanske mreže i prometa na području općine Tovarnik obuhvaćati sljedeće:

- Adaptacija, uređenje i opremanje postojećih poštanskih ureda sukladno Pravilniku o pošti.
- Dovršiti informatizaciju procesa rada u prijemu poštanskih pošiljaka, te informatičko povezivanje sa Središtem pošta Vukovar i sa svim Sektorima u Direkciji pošta i Hrvatskom poštanskom bankom.
- Poboljšati kvalitetu i pouzdanost prijenosa pošiljaka obnavljanjem i modernizacijom voznog parka.
- Razvijati tržišni pristup i odnose s korisnicima, uvođenje novih usluga i prilagođavanje postojećih specifičnim potrebama korisnika.

Obzirom da se cjelokupna izgradnja, adaptacija, proširenje i opremanje poštanskih ureda planira i financira na razini HP d.d. Zagreb, dinamika daljnjeg razvoja i unapređenje poštanske mreže na području Središta pošta Vukovar, a time i području općine Tovarnik, te realizacija postavljenih ciljeva ovisiti će o stanju i financijskim mogućnostima Hrvatske pošte.

3.7.1.5. Telekomunikacije

Nepokretna mreža

Plan razvoja telekomunikacijske mreže na području općine Tovarnik obuhvaća nastavak već započetog razvoja, koji obuhvaća sljedeće:

- izgradnja pristupnog/spojnog voda od Ilače do Šidskih Banovaca,
- dogradnja već izgrađenih mjesnih mreža u naseljima Općine u skladu s povećanjem broja korisnika i suvremenom tehnologijom u telekomunikacijama,
- zamjena postojećih telefonskih centrala (LC) sa suvremenim komutacijama (UPS).

Postojeće mjesne centrale planiraju se zamijeniti suvremenim udaljenim pretplatničkim stupnjevima (UPS) u Tovarniku i Ilači čiji broj priključaka će se postupno povećavati u skladu s potrebama.

Mjesne mreže u oba naselja općine Tovarnik trebaju se izgraditi nove. U Tovarniku se mjesna mreža planira izgraditi sustavom minikanalizacija. U Ilači prema sadašnjim demografskim i gospodarskim pokazateljima u potpunosti će zadovoljiti mjesna telefonska mreža, bez sustava minikanalizacije, premda se njena izgradnja ne ograničava.

U prijelaznom razdoblju mreža izgrađena vodovima i mrežnim kabelima može se koristiti do većih rekonstrukcija ili dok ne dotraju, a tada se zamjenjuju minikanalizacijom ili mrežnim kabelima.

U narednom periodu razvoj telekomunikacija na području Općine bit će usklađen sa zahtjevima tržišta. Uz osnovne usluge HT nudi i razvoj niz dodatnih usluga u nepokretnoj telefonskoj mreži te pruža IQ usluge-usluge inteligentne mreže koja je nadogradnja osnovne telefonske mreže. Intenzivan je i razvoj ISDN i ADSL pristupa koji korisnicima omogućuje brže uspostavljanje veze, veću pouzdanost te veće brzine prijenosa.

Pokretna mreža

U pokretnoj telekomunikacijskoj mreži planira se nova građevina. Razvoj također obuhvaća povećanje kapaciteta mreže prema planiranom povećanju broja korisnika, te uvođenje novih usluga. Zbog stalnog tehnološkog razvoja koji obuhvaća uvođenje novih mreža i sustava pokretnih komunikacija sljedeće generacije (UMTS i sustavi sljedećih generacija) moguće je da će biti potrebe i za novim baznim postajama.

Pri izgradnji novih baznih postaja vlasnici pojedinih mreža moraju uskladiti izgradnju radi zajedničkog korištenja baznih postaja zbog racionalnog korištenja prostora, te voditi računa o zaštiti okoliša prvenstveno zbog sigurnosti i zdravlja okolnog stanovništva.

RTV sustav veza

Zbog ranije izgrađenih objekata RTV sustava veza izvan i unutar granice Općine, koji pokrivaju cijeli prostor općine Tovarnik u sljedećem planskom razdoblju se ne planiraju graditi novi.

3.7.2. Energetski sustav

3.7.2.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Na području općine Tovarnik su u ranijem razdoblju izvršena opsežna istraživanja na ugljikovodike. Na temelju tih istraživanja su privedena eksploataciji polja "Ilača", te dio koji pripada polju "Đeletovci". Opsežnost tadašnjih istraživanja, prema sadašnjim spoznajama, ne opravdavaju u sljedećem planskom razdoblju nova istraživanja na području općine Tovarnik.

Stoga se planovi razvoja mogu odnositi eventualno na primjenu novih metoda za povećanja količina koja se mogu dobiti iz postojećih rezervi.

Plinoopskrba

Plinoopskrba područja Općine planirana je dogradnjom lokalnog tj. distribucijskog plinovodnog sustava, koji će i u buduće sadržavati:

- glavne distribucijske plinovode,
- mjesne srednjotlačne plinovode.

Opskrba plinom naselja, tj. potrošača općine Tovarnik planira se i u buduće glavnim distribucijskim plinovodima iz pravca naselja Banovci. Tlak plina u glavnim distribucijskim plinovodima će biti do 0,4 MPa (do 4,0 bara).

Dogradnja mjesne plinovodne mreže naselja Općine realizirati će se izgradnjom novih mjesnih plinovoda u zelenom pojasu ulica jednostrano ili dvostrano što ovisi o izgrađenosti ulica, širine ulica i interesa potrošača. Tlak plina u mjesnoj plinovodnoj mreži također je 0,1-0,4 MPa (1,0-4,0 bara), te će svaki potrošač (kućanstvo, javni sadržaji ili gospodarstvo) morati postaviti kućnu mjernu redukcijску stanicu radi snižavanja tlaka plina na uporabnu visinu i mjerenja potrošnje.

U kartografskom prikazu br. 2.B, definirani plinovodi s trasama na temelju izvedenog stanja te orijentacijske trase na temelju očekivanog procesa urbanizacije.

3.7.2.2. Elektroenergetika

Planirana elektroenergetska mreža obuhvaćat će građevine prijenosa i distribucije električne energije, dok proizvodnja na području Općine nije predviđena Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, a time niti Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije.

Prijenos električne energije

Planom razvoja elektroenergetske mreže predviđa se dogradnja postojeće prijenosne mreže na području Općine, na 400 kV i 110 kV naponskoj razini izgradnjom nadzemnih dalekovodova koji samo prolaze područjem Općine. Stoga se treba osigurati nove koridore za:

- DV 2x400 kV Ernestinovo-državna granica sa S i CG,
- DV 2x110 kV od TS Nijemci do spoja s planiranim DV 2x110 kV TS Vukovar -TS Ilok,
- DV 2x110 kV TS Vukovar-TS Ilok,
- DV 110 kV TS Nijemci-TS Šid (obnova postojećeg koji nije u funkciji).

Distribucija električne energije

Plan razvoja distribucijske mreže obuhvaća izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju na svim distribucijskim naponskim razinama, te će pratiti proces urbanizacije.

Na 35 kV naponskoj razini planira se samo zamjena transformatora s transformatorima veće snage u postojećoj TS 35/10(20) kV-Tovarnik, u koliko to povećana potrošnja tj. povećanje potreba za električnom energijom bude zahtijevalo.

Zbog zaštite i racionalnog korištenja prostora, te zbog uputa Zavoda za prostorno planiranje Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja Republike Hrvatske neke 10(20) kV dalekovode potrebno je izgraditi podzemnim dalekovodima u koridoru cesta, čime će se dobiti i na sigurnosti i kvaliteti opskrbe električnom energijom te bi se znatno smanjio, već u ovom planskom razdoblju, broj prelazaka dalekovoda preko građevinskih područja.

Na 10(20) kV naponskoj razini plan razvoja obuhvaća:

- rekonstrukcije nadzemnih dalekovoda izvoditi će se postupnom zamjenom dotrajalih drvenih stupova novim betonskim i vodičima potrebnog presjeka,

- izgradnju 2xKB 10(20) kV od TS 35/10(20) kV-Tovarnik do naselja Tovarnik radi elektroopskrbe cijelog naselja i šire,
- izgradnja novih KB 10(20) kV u naselju Tovarnik kojima će se međusobno povezati postojeće i planirane TS 10(20) kV,
- izgradnja novih četiri (4) TS 10(20) /0,4 kV u naselju Tovarnik,
- demontiranje svih nadzemnih 10(20) kV dalekovodova unutar građevinskog područja naselja Tovarnik, te dio postojećeg glavnog 10(20) kV napojnog voda,
- izgradnja nove TS 10(20)/0,4 kV u Ilači,
- izgradnja novih KB 10(20) kV dalekovoda kojima će se međusobno povezati postojeće i nova TS 10(20)/0,4 kV u Ilači,
- izgradnja novog KB 10(20) kV kojim će se nova TS 10(20) kV povezati na glavni dovodni nadzemni 10(20) kV dalekovod,
- demontiranje ogranka nadzemnog 10(20) kV dalekovoda kojim je priključena ŽSTS-100,
- izgradnja ostalih novih TS 10(20)/0,4 kV i novih 10(20) kV dalekovoda ovisiti će o procesu urbanizacije i razvoja gospodarstva, te će o njima ovisiti lokacije TS i trase dalekovoda.

Niskonaponska 0,4 kV mreža planira se unutar građevinskih područja, a mrežu graditi na sljedeći način:

- a) U ulicama naselja gdje postoji izgrađena javna rasvjeta (zasebna) na kandelaberima postojeću niskonaponsku zračnu mrežu izvedenu vodičima AlČe po krovnim stalcima zamijeniti vodičima SKS na istim krovnim stalcima.
- b) U ulicama gdje je koncepcija postojeće niskonaponske mreže izvedena vodičima AlČe po krovnim stalcima i javna rasvjeta zidnim kracima izgraditi novu niskonaponsku mrežu na betonskim stupovima i vodičima SKS s vodičem za priključak tijela javne rasvjete.
- c) Niskonaponske veze između TS-a i prvog stupnog mjesta (početka izvod NN) po mogućnosti izvoditi podzemnim kabelima za potrebe J.R.
- d) U povijesnim dijelovima, trgovima, parkovima itd., naselja niskonaponsku mrežu izvesti podzemnim kabelima.
- e) Razvođe javne rasvjete potrebno je izdvojiti iz elektroenergetskih objekata HEP-a u obliku odvojenih ormara JR kabelima napajanih iz TS-a.

Ovisno o koncepciji niskonaponske mreže opisane u dijelovima teksta a, b., c. i d., priključke izvesti nadzemnim i podzemnim kabelima s osnovne niskonaponske mreže do pojedinačnih objekata.

Do izgradnje planirane elektroenergetske mreže može se koristiti postojeća uz manje rekonstrukcije i priključenje nekog novog korisnika. Kod potreba za veće rekonstrukcije pridržavati se planom predviđene izgradnje.

Javnu rasvjetu (J.R.) u naselju Tovarnik i Ilača, gdje se NN mreža planira graditi kabelskim vodovima ili gdje će voditi po krovnim stalcima, graditi podzemnim kabelskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima javne rasvjete postavljenim u zeleni pojas ulica uz prometnice na propisanoj udaljenosti od prometnice. U ostalim ulicama naselja Općine u kojima će se niskonaponska mreža graditi na betonskim stupovima treba na iste stupove postavljati i rasvjetna tijela. Razvođe javne rasvjete potrebno je izdvojiti iz elektroenergetskih objekata HEP-a u obliku odvojenih ormara J.R. kabelima napajanim iz TS.

3.7.3. Vodnogospodarski sustav

U svakodnevnoj praksi obavljanja poslova kojima se ostvaruje upravljanje vodama djelatnost vodnoga gospodarstva, pored ostalog rješava:

- zaštitu od štetnog djelovanja voda (uređenje vodotoka i drugih voda uz zaštitu od štetnog djelovanja voda što podrazumijeva: obranu od poplava i leda, zaštitu od erozija i bujica, melioracijsku odvodnju),
- korištenje voda (vodoopskrba, korištenje voda za melioracijsko navodnjavanje, korištenje voda za plovidbu, korištenje voda za uzgoj riba, korištenje voda za plovidbu, korištenje voda za sport, kupanje, rekreaciju i druge slične namjene) ,
- zaštitu voda od onečišćenja.

3.7.3.1. Vodoopskrba

Voda već sada ima, a u budućnosti će imati još više, primaran značaj za opstanak čovječanstva. Pri tome opskrba korisnika vode dovoljnim količinama kvalitetne vode ima prioritetno mjesto.

Vodoopskrba općine (razvoj i izgradnja sustava) Tovarnik odvijat će se u nekoliko faza i etapa.

U prvoj fazi razvijat će se lokalni i grupni sustavi što se u stvari već i događa.

Planira se:

- dogradnja spojnog cjevovoda "Tovarnik-Ilača" u trajnom povezivanju postojećih vodoopskrbnih sustava za skupno djelovanje, s vodospremom na tornju "Kundrovac" lokalitet "Đuves",
- dogradnja 2 faze vodocrpilišta "Banovina" Tovarnik i "Stadion" Ilača u trajnom rješenju za posredan režim dobave i korištenja podzemnih voda s popravkom kakvoće vode do uvjetne razine vode za piće,
- postupno saniranje i nadogradnja postojeće distribucijske mreže "Tovarnik" za učinkovitiju raspodjelu vode i cjelovitu javnu vatrozaštitu naselja vodom,
- dogradnja tehnološkog podsustava vodovoda u okviru skupnog vodoopskrbnog sustava "Tovarnik-Ilača" za potrebe natapanja individualnih poljoprivrednih površina na lokaciji planirane gospodarske zone "Kundrovac" Tovarnik.

Također u naseljima Općine treba nastaviti s izgradnjom mreže i kućnih priključaka do pune pokrivenosti svih potrošača.

Druga faza razvoja vodoopskrbe nastavlja na prvu a uključuje formiranje većih grupnih sustava, dok je krajnji cilj formiranje Jedinstvenog vodoopskrbnog sustava na razini županija, regija. Ovo bi se postiglo uključivanjem novih izvorišta veće izdašnosti, izgradnjom magistralnih cjevovoda te ugradnjom kontrolno regulacijskih građevina i opreme. Druga faza podrazumijeva izgradnju magistralnog voda na pravcu: Vinkovci-Mirkovci-Šidski Banovci-Ilača-Tovarnik te pravcu Vukovar-Sotin-Tovarnik. Dugoročno rješenje vodoopskrbe Općine Tovarnik predviđa usklađenu i postupnu dinamiku gradnje i korištenja regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije na magistralnom pravcu "Vinkovci-Ilača-Ilok" s odgovarajućim građevinama i priključnim cjevovodima na postojeće distribucijske sustave naselja/općina, za isporuku dodatnih i planskih potreba za vodom.

Prema PPV-SŽ moguće je vodoopskrbu općine Tovarnik, u planskom razdoblju, alternativno osigurati i iz subregionalnog vodoopskrbnog sustava Grada Vukovara u gradnji na tranzitnom pravcu "Vukovar-Sotin-Tovarnik", kao dopunsko rješenje.

Radi racionalnosti izgradnje sustava nužno je odmah i u svim fazama razvoja lokalnih sustava voditi računa o potrebama Jedinstvenog sustava, te male sustave treba formirati i graditi tako da se mogu bez većih preinaka spojiti u Jedinstveni sustav.

Nužno je nastaviti s iznalaženjem i utvrđivanjem vodnih resursa Općine. Također je nužno oko svih izvorišta (postojećih i budućih) formirati zone sanitarne zaštite kako bi se vode zaštitile od slučajnih ili namjernih zagađivača.

Prijedlozima odluka o utvrđivanju i održavanju zona sanitarne zaštite izvorišta vode, koja se koriste za javnu vodoopskrbu na području općine Tovarnik, predviđa se:

- zaštitni pojas I i II zone sanitarne zaštite (uže vodozaštitno područje), koje određuje površina radijusa od $R_1=50$ m od pojedinog vodozahvata ("Banovina" Tovarnik, "Stadion" Ilača),
- zaštitni pojas IIIA zone sanitarne zaštite (priljevno područje), koje određuje površina radijusa od $R_2=500$ m od pojedinog vodozahvata, sve dok se prema odredbama vrijedećeg pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite (NN R.H. br. 55, od 16. svibnja 2002. godine) pouzdano ne utvrdi priljevno područje postojećeg javnog vodozahvata, temeljem dodatnih vodoistražnih radova.

3.7.3.2. Odvodnja otpadnih voda

Zaštita voda od zagađivanja zahtijeva optimalan način eliminacije ili smanjivanja izvora zagađenja na dozvoljene količine.

Kako su uobičajeno naselja te industrija, vezana uz njih ili neovisno o njima, kao i farme značajan izvor zagađivanja to je opći interes organizirano prikupljanje i kontrolirano odvođenje, te prerada otpadnih voda prije upuštanja u recipijent.

Odvodni sustav osim funkcije zaštite voda u velikoj mjeri poboljšava uvjete življenja stanovništva i ostalih korisnika vode.

Budući da niti jedno naselje općine Tovarnik do sada nema izgrađen sustav za odvođenje otpadnih voda potrebno je uložiti veće napore, u odnosu na sredine gdje je sustav izgrađen ili u izradi, kako bi se ovo važno pitanje riješilo.

Za kvalitetno rješenje pitanja zbrinjavanja otpadnih voda izuzetno je važno za Općinu a i šire (Županiju) izraditi dokumentaciju kojom će se detaljnije definirati način odvođenja te program etapnog rješavanja odvodnje uvažavajući pored ostalih i ekonomske parametre te moguću dinamiku realizacije.

Sustave treba graditi tako da izgradnja uređaja za čišćenje i njegova eksploatacija budu ekonomski prihvatljivi. Kako su uređaji većeg kapaciteta na koje je priključeno više naselja ekonomski prihvatljiviji to se za dio naselja općine Tovarnik ovim Planom predviđa, u drugoj fazi razvoja odvodnih sustava, formiranje zajedničkog sustava odvodnje i izrada centralnog uređaja na koji bi se spojila naselja susjedne Općine i naselje Ilača općine Tovarnik. Zajednički uređaj locirao bi se na prostoru uz vodotok Boris. Budući Županijski Plan nije definirao sustave i u tom je manjkav potrebno je koncepciju odvodnje naselja Općine verificirati. Osobito je to potrebno za naselj(e)a iz sustava koja nisu unutar granica općine Tovarnik, a za koj(e)a je verifikaciju potrebno izvršiti i sa susjednom Općinom. Naselje Tovarnik imalo bi zasebni uređaj sa mogućom lokacijom na kanalu Boris južno od Naselja.

U prvoj fazi izgradnje, trebala bi se razvijati u naseljima općine Tovarnik individualna rješenja sa alternativnim načinima pročišćavanja (biljka uređaji), septičkim jamama ili sličnim jednostavnim uređajima.

Budući je za oba naselja u tijeku izrada projektne dokumentacije za sustav odvodnje sa zajedničkim uređajem za čišćenje otpadnih voda na lokaciji "Vaganti" između naselja ovo rješenje se predlaže kao alternativno.

Lokaciju i rješenje središnjeg uređaja za čišćenje otpadnih voda u suvremenom mehaničkom i biološkom tretmanu vode i mulja treba utvrditi ovisno od održivog rješenja sustava za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda dominantnog naselja i mogućnosti potencijalnog recipijenta za ispušt efluenta.

Rješenje uređaja uz zatečene mora osigurati i planske potrebe naselja za čišćenjem otpadnih voda, bilo njihovim prevoženjem iz lokalnih sabirnih spremnika ili cijevnim transportom do lokacije uređaja.

Kako bi se došlo do optimalnog rješenja potrebno je sve moguće varijante i rješenja ekonomski, i obzirom na ostale parametre, analizirati i međusobno usporediti. Nakon toga moguće će biti odabrati najpovoljniju.

Industrija te ostali manji zagađivači s otpadnim vodama kvalitete industrijskih dužna je prema Zakonu pročititi svoje otpadne vode do nivoa kada se mogu upustiti u zajednički odvodni sustav naselja bez opasnosti za sam sustav (ukoliko su u mogućnosti priključiti se na sustav naselja a u protivnom trebaju razviti vlastite načine čišćenja svojih otpadnih voda).

Čišćenje predtretmanom moguće je za industriju lociranu u mjestima koja imaju ili će u skoroj budućnosti dobiti centralni uređaj za čišćenje otpadnih voda. Ostala industrijska postrojenja koja nemaju mogućnosti čišćenja na zajedničkom uređaju trebaju izgraditi uređaje za potpuno čišćenje.

Sustavi odvodnje u naseljima Tovarnik i Ilača trebaju biti izgrađeni u razdjelnom tipu odvodnje za periferne dijelove, a u mješovitom tipu odvodnje za centar naselja ukoliko projektnom dokumentacijom ne bi bila dokazana potreba za djelomično uključivanje oborinskih voda u sustav. Oborinske vode trebaju se rješavati, u zonama odvojene odvodnje, otvorenim kanalima uz prometnice.

U kasnijoj fazi razvoja odvodnih sustava moguće je zatvaranje otvorenih oborinskih kanala odnosno zamjena njihove uloge zatvorenim kanalskim vodovima za oborinske vode.

Predvidiva je postupna realizacija i korištenje kolektorske mreže i uređaja, početno na razini aktualnih potreba naselja za odvodnjom i čišćenjem otpadnih voda.

3.7.3.3. Uređenje vodotoka i voda

Stanje uređenosti vodotoka i voda na području općine Tovarnik i šire je takvo da sustav, s većim ili manjim problemima, funkcionira, no ne u optimalnim uvjetima.

Kanali su regulirani no ne svi i ne u potpunosti. Očekuje se regulacija kanala Boris na cijeloj dužini trase kroz Općinu, regulacija kanala Granični Ilinci u dužini od 3.700 m te izgradnja kanala Bosut-Boris u dužini 2.600 m, na području općine Tovarnik.

Kanal Bosut-Boris projektiran je da skрати tok voda sa uzvodnog dijela sliva kanala Boris koji sada, s malim padom i brzinom, odvodi vodu preko površina susjedne države. Vode bi se odvele kraćim putem preko površina u Republici Hrvatskoj prema rijeci Bosut. Na dijelu toka kanala Boris u susjednoj državi, vodoprivreda ("Hrvatske vode") ne može utjecati na režim i kvalitet održavanja kanala, a time i na odvodnju poljoprivrednih i ostalih površina na dijelu sliva u Hrvatskoj.

Kod ostalih kanala problemi se javljaju kod njihovog održavanja.

Planom se ne predviđa nikakva bitnija korekcija trase tih kanala ili izgradnja novih dionica, već samo zahvati na njihovom optimalnom održavanju budući postojeći sustav osnovne kanalske mreže na području Biđ-Bosutskog polja traži kontinuirano održavanje.

U sustavu obrane od poplava od vlastitih voda, planirani radovi obuhvaćaju tehničko i gospodarsko održavanje postojećih vodnih građevina.

Obzirom da je dio Općine zahvaćen procesima slabijeg intenziteta erozija te to je nužno manjim protuerozijskim radovima ove procese staviti pod kontrolu.

Osnovne smjernice za sprječavanje i sanaciju erozija na području Općine obuhvaćaju:

- prikupljanje svih potrebnih podataka te izradu i vođenje katastra erozijskih područja;
- dugoročno planiranje zajedničkog rješavanja zaštite od erozija sa šumarstvom, poljodjelstvom i drugim zainteresiranim;

Vodotoci na području općine Tovarnik nemaju energetski potencijal dovoljan za proizvodnju električne energije pa se niti ne planiraju građevine za njezino pridobivanje.

Plovidba vodotocima Općine nije moguća.

Zakonom o vodama (NN, 107/95.) definiran je inundacijski pojas na vodotocima i drugim ležištima voda u svrhu tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka i drugih voda, djelotvornog provođenja obrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda. Razlikuje se uređeni i neuređeni inundacijski pojas s obzirom na postojanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina.

U predmetnom pojasu po odredbama Zakona o vodama, zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda. Sve zemljišne čestice u utvrđenom uređenom i neuređenom inundacijskom pojasu, od vanjske granice pojasa do korita vodotoka imaju svojstvo vodnog dobra.

Vodno dobro, prema Zakonu o vodama, je skup zemljišnih čestica koje obuhvaćaju vodonosna i napuštena korita površinskih kopnenih voda (kanali).

Ono (vodno dobro) je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku, i ima njezinu osobito zaštitu, a koristi se na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o vodama.

U Općini je vodno dobro površina kanala i zaštitni pojas uz rub ovih kanala. Dio ovog pojasa vodnog dobra uz kanale može biti u vlasništvu poljoprivrednih djelatnika koji ih obrađuju, ali oni imaju ograničenja u korištenju svoga posjeda na dijelu vodnog dobra. Kanali I i II reda su javno vodno dobro. Na području Općine kanali i pojas u širini od 5 m od gornjeg ruba pokosa kanala: Boris, Granični Ilinci i Šidski Mlaka su javno vodno dobro.

Melioracijski kanali Ilački (III) red i ostali melioracijski kanali (IV red) i pojas obostrano u širini od 5 m od ruba melioracijskih kanala su vodno dobro. Dio pojasa uz rub melioracijskih kanala ne mora u cijeloj širini biti u vlasništvu Županija ili jedinica lokalne uprave ili samouprave na čijem se području nalaze. Vlasnik čestice koja je dio vodnog dobra ima ograničenja u korištenju svog posjeda na dijelu vodnog dobra.

Na području Općine tek predstoji određivanje granice vodnog dobra. U postupku je određivanje vanjske granice vodnog dobra uz kanale I reda (Boris, Granični Ilinci i Šidski Mlaka).

3.7.3.4. Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Melioracijski sustav u pravilu je dio ili podsustav većih vodnogospodarskih sustava. Pri rješavanju melioracijske problematike potrebno je sagledati sve utjecaje koji su u svom djelovanju ovisni jedan o drugom, a krajnji im je cilj povećanje produktivnosti tla. Dakle, teži se sveobuhvatnom rješavanju pri čemu je osnovno uređenje glavnih odvodnih recipijenata. Predviđeni prioritetni zahvati regulacijskog karaktera opisani su u prethodnom tekstu.

Obzirom da je stanje sustava melioracijske odvodnje radi nedovoljnog održavanja loše, potrebno je kroz određeno razdoblje pojačanog održavanja dovesti sustav u normalno stanje nakon čega je potrebno redovno održavanje.

Iako su poljodjelske površine još uvijek povremeno ugrožene od suvišnih voda za stabilnu poljodjelsku proizvodnju rješavanje problema viška vode nije dostatno već je potrebno i nadoknaditi deficit vode u ljetnim mjesecima.

Problem navodnjavanja posebno je izražen u sušnim godinama kada su zbog nedostatka vode u tlu, unatoč ulaganja urodi slabi. Naime, iako je raspored oborina u toku godine dobar, odstupanja od prosječnih veličina su velika tako da sušnom mjesecu prethode i ostali sušni. Veliki dio godišnjih oborina oteče, a mogao bi se vodnogospodarski iskoristiti izgradnjom kompleksnih sustava kojima bi se korigirao i hod protoka koji nije povoljan.

Kako bi se utvrdili načini natapanja, ostali izvori vode i površine koje bi bile podvrgnute ovom vidu poboljšanja uvjeta rasta kultura nužno je izraditi odgovarajuću dokumentaciju (studiju natapanja te idejni projekt natapanja), koja treba definirati smjernice, kriterije i ograničenja navodnjavanja, prijedlog realizacije, te uvjete upravljanja i gospodarenja vodnim resursima u svrhu navodnjavanja.

Trenutno se na području općine Tovarnik planira navodnjavanje spajanjem vodocrpilišta Ilače i Tovarnika trasom sjeverno od državne ceste D-46, a paralelno s njom (glavni vod). Vodovodna mreža za navodnavanje gospodarske zone "Kundrovac" sjeverno od glavnog voda u dužini 1.000 m uz svaki drugi poljski put. Osim navedene mreže za navodnjavanje u sustavu se planira i vodosprema na tornju "Kundrovac".

3.8. POSTUPANJE S OTPADOM

Postupanje s otpadom razumijeva skupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje, uporabu, zbrinjavanje otpada, uvoz, izvoz i prijevoz otpada, zatvaranje i saniranje građevina namijenjenih odlaganju otpada i drugih otpadom onečišćenih površina te nadzor.

Prema odredbama Zakona o otpadu (NN 178/2004.), otpad se po mjestu nastanka dijeli na komunalni, industrijski, ambalažni, građevni, električki i elektronički, te otpadna vozila i otpadne gume. Prema svojstvima otpad se dijeli na opasni, neopasni i inertni.

Država, osigurava uvođenje mjera postupanja s opasnim otpadom.

Županija osigurava provođenje mjera postupanja s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama.

Općina osigurava provođenje mjera za postupanje s komunalnim otpadom. Komunalni otpad je otpad iz kućanstava, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina i otpad koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava. Prilikom postupanja s komunalnim otpadom mora se iz njega izdvojiti opasni otpad.

Pošto je Općina koncesijom ustupila pravo prikupljanja i odvoza komunalnog otpada koncesionaru koji otpad odlaže na odlagalište koje nije na području Općine, to ovim Planom i nije utvrđena lokacija odlagališta komunalnog otpada.

Kako na županijskom nivou nije ustrojen sustav gospodarenja industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom te otpadnim vozilima i otpadnim gumama to se zadržava postojeći sustav odlaganja građevnog otpada na registriranim lokacijama, kao i prikupljanje i odvoženje otpadnih vozila van područja Općine.

Ustrojem županijskog ili regionalnog sustava gospodarenja vrstama otpada iz županijske nadležnosti obje lokacije se moraju zatvoriti i sanirati. Postupke sanacije utvrditi će se naknadno, kao i konačnu namjenu prostora tih parcela.

Postupanje sa životinjskim lešinama mora biti u skladu s "Pravilnikom o načinu postupanja sa životinjskim lešinama i otpadom životinjskog podrijetla te o njihovom uništavanju" (NN, br. 119/03.) tj. sav otpad tog tipa mora biti ustupljen registriranom skupljaču životinjskog otpada.

Na području Općine nužno je formirati i sustav odvojenog prikupljanja sekundarnih sirovina te biorazgradivog otpada. Prikupljanje sekundarnih sirovina mora se organizirati unutar građevinskih područja oba naselja, putem eko-otoka ili reciklažnih dvorišta.

Biorazgradivi otpad treba, što je više moguće, izdvojiti iz komunalnog i rješavati ga lokalno po domaćinstvima.

3.9. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

3.9.1. Mjere zaštite voda

Kvaliteta vode vodotoka i kanala je pod utjecajem:

- voda koje se nakon oborina slijevaju s oraničnih površina na kojima se pak primjenjuju (upotrebljavaju) pesticidi, mineralna i organska gnojiva, kao i ostale agrotehničke mjere,
- otpadnih voda naselja, koja svoje otpadne vode, najčešće, bez prethodne obrade upuštaju u vodotoke,
- otpadnih i ostalih voda značajnijih pojedinačnih zagađivača koji nemaju uređaje za prethodno čišćenje svojih zagađenih voda.

Generalno zaštita voda treba se provoditi uz uvažavanje principa:

- Treba sačuvati vode koje su još čiste;
- Treba sanirati ili ukloniti zagađenja uslijed kojih dolazi do ugrožavanja ili zagađivanja vode za piće na postojećim izvorištima voda za opskrbu vodom;
- Poljoprivrednu proizvodnju u zaštitnim sanitarnim zonama izvorišta vode za piće treba prilagoditi uvjetima zaštite radi smanjenja prevelike količine nitrata u pitkoj vodi i to na način da se uvede kontrola upotrebe količine i vrsta zaštitnih sredstava, što je ujedno jedan od preduvjeta za orijentaciju na proizvodnju zdrave hrane (prioritetno unutar zaštitnih zona vodocrpilišta);
- Upotrebu pesticida, organskih i mineralnih gnojiva na svim ostalim poljoprivrednim površinama treba racionalizirati na način da se uz najmanju upotrebu postignu traženi učinci.
- Treba spriječiti nastajanje zagađenja na malim vodotocima, gdje uslijed moguće koncentracije zagađenja i ograničenog kapaciteta prijemnika, potrebne mjere zaštite prelaze tehničke ili ekonomske mogućnosti.
- Započeti s rješavanjem odvodnje u naseljima, prioritetno u naseljima koja su na i uz zone zaštite izvorišta;
- Treba uklanjati izvore zagađivanja voda, sprječavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastajanja;
- Hitno (što je moguće prije) treba riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda gospodarskih subjekata (identifikacija zagađivača, njihovo uklanjanje ili provođenje zaštitnih mjera s naglaskom na dugoročno rješavanje problema izgradnjom uređaja za prethodno čišćenje otpadnih voda i/ili uvođenjem "čiste" tehnologije u proizvodne procese);

- Gospodarski subjekti priključeni na sustav javne odvodnje obvezatno moraju, primjereno tehnološkim procesima proizvodnje, kvalitetu otpadnih voda dovesti na razinu podobnu za upuštanje u odvodni sustav. Ovo pak podrazumijeva izradu uređaja za prethodno čišćenje otpadnih voda svugdje gdje izlazne otpadne vode ne odgovaraju traženoj kvaliteti;
- Kvalitetu površinskih i podzemnih voda treba stalno kontrolirati kao i kvalitetu efluenta kojima se u vode unose zagađenja;
- Treba ukloniti postojeća divlja odlagališta otpada i spriječiti nastajanje novih.

3.9.2. Mjere zaštite tla

Brojni su čimbenici koji utječu na (pojavu) onečišćenja tla, no najčešće su to ljudske aktivnosti (poljoprivreda, razvoj gospodarstva, gospodarenje vodama i otpadom).

Zaštita tla od onečišćivanja mora se provoditi u funkciji zaštite poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje zdrave hrane, te zaštite zdravlja ljudi, životinja i biljnog svijeta.

Kod utjecaja na tlo potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati oštećenje njegovih prirodnih funkcija, te njegovih funkcija arhiviranja prirodne i kulturne povijesti.

Zakon zabranjuje prenamjenu vrijednog obradivog zemljišta u nepoljoprivredno, a posebice u građevinske svrhe. Preporuča se zapuštene poljoprivredne površine privesti poljoprivrednoj proizvodnji. Šumsko zemljište treba pošumiti.

3.9.3. Mjere zaštite zraka

Donošenjem Zakona o zaštiti zraka 1995. godine, Republika Hrvatska se opredijelila za sustavni pristup rješavanju problema zaštite zraka. Navedenim zakonom se određuju mjere, način organiziranja i provođenja zaštite i poboljšanja kakvoće zraka, kao dijela okoliša, kao općeg dobra koji ima osobitu zaštitu Republike Hrvatske.

Osnovna svrha zaštite i poboljšanja kakvoće zraka je:

- očuvanje zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, kulturnih i materijalnih vrijednosti,
- postizanje najbolje moguće kakvoće zraka,
- sprječavanje ili barem smanjivanje onečišćavanja koja utječu na promjenu klime,
- uspostavljanje, održavanje i unapređivanje cjelovitog sustava upravljanja kakvoćom zraka na teritoriju države.

Zaštitom i poboljšanjem kakvoće zraka ne smiju se ugroziti ostali dijelovi okoliša, druga područja i kakvoća življenja budućih naraštaja.

Što se tiče mjera za sprječavanje onečišćavanja zraka propisanih Zakonom o zaštiti zraka za moguće izvore zagađenja potrebno je odabrati najpovoljnije lokacije kao i potrebne zaštitne udaljenosti između takvih objekata i stambenih zona u skladu s odredbama Zakona o zaštiti zraka.

3.9.4. Mjere zaštite od buke

Do sada nije vršeno mjerenje buke.

Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave odredio je najviše dopuštene razine buke u boravišnim prostorijama kako stambene tako i ostalih namjena, a također i najviše dopuštene razine buke na vanjskim prostorima.

Buku u koridoru postojeće magistralne glavne željezničke pruge MG2 potrebno je riješiti prema posebnom propisu.

3.10. MJERE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD RATNIH OPASNOSTI

3.10.1. Zone ugroženosti i sklanjanja stanovništva

Pravilnik o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu (NN, br. 2/91.) utvrđuje da se skloništa i drugi objekti za zaštitu stanovništva, odnosno samo drugi objekti za zaštitu stanovništva grade u gradovima i naseljenim mjestima u kojima živi preko 2.000 stanovnika.

U općini Tovarnik naselje Tovarnik ima preko 2.000 stanovnika.

Prema navedenom Pravilniku Tovarnik se nalazi u 4 stupnju ugroženosti, što znači da je manje ugroženo naseljeno mjesto. Općina treba razdijeliti Tovarnik u jednu ili više zona ugroženosti u kojima se osigurava zaštita stanovništva u zaklonima.

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE

1.1. NAMJENA POVRŠINA

- (1.) U Prostornom planu uređenja općine Tovarnik (u daljnjem tekstu : PPUOT) površine za razvoj i uređenje prikazane su u kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina" i određuju se za sljedeće namjene:
1. Površine za razvoj i uređenje naselja stalnog stanovanja:
 - građevinska područja naselja stalnog stanovanja Tovarnik i Ilača
 2. Površine za razvoj i uređenje van naselja stalnog stanovanja
 - a) Građevinska područja
 - građevinska područja gospodarske namjene Tovarnik i Ilača
 - građevinska područja turističko-rekreacijske namjene "Ivanci"
 - b) Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina
 - eksploatacijsko polja nafte i plina "Ilača" i "Đeletovci"
 - istražno polje geotermalne vode "Ilača"
 - c) Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene
 - osobito vrijedno obradivo tlo,
 - ostala obradiva tla.
 - d) Šuma isključivo osnovne namjene
 - gospodarska šuma
 - e) Ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene
 - f) Ostale površine
 - Prometne površine
 - Groblje
- (2.) Površine određene u kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena površina" detaljnije se razgraničavaju na sljedeći način:
- sva građevinska područja (izgrađeni i neizgrađeni dio) prikazana su u kartografskim prikazima br. 4.A do 4.C, na katastarskim kartama u mjerilu 1:5.000.
Detaljna namjena građevinskih područja utvrđuje se prostornim planovima užih područja ili na temelju Odredbi za provođenje PPUOT (u daljnjem tekstu : Odredbe),
 - područje za iskorištavanje mineralnih sirovina (eksploatacijska polja) utvrđuju se na temelju odobrenja nadležnog tijela državne uprave,
 - osobito vrijedno poljoprivredno tlo detaljnije se određuje na temelju podataka o bonitetnoj klasi poljoprivrednog zemljišta (pri čemu se I i II klasa smatraju osobito vrijednim obradivim tlom) ili specijaliziranom studijom ili elaboratom kojim se detaljnije definira bonitetna vrijednost tala,
 - šume gospodarske namjene i ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene utvrđuju se na temelju podataka o šumskom zemljištu tijela Državne uprave nadležnog za katastarske poslove i podataka Hrvatskih šuma,

- prometne površine određuju se sukladno točki (3.) i (4.) ovih Odredbi,
 - groblja se utvrđuju granicom postojeće katastarske čestice.
- (3.) Prometne, energetske i vodnogospodarske građevine određene su funkcijom i kategorijom i prikazane na kartografskim prikazima br. 2.A do 2.C.

Prostor za prometne i infrastrukturne građevine utvrđuje se na sljedeći način:

- za postojeće građevine prostor je utvrđen stvarnom parcelom i pojasom primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima. Sve postojeće građevine, bilo da se zadržavaju ili uklanjaju, mogu se rekonstruirati pri čemu su moguće izmjene trase u cilju poboljšanja funkcioniranja građevine,
- trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:
 - za planirani koridor sekundarne brze ceste Ilok-Đeletovci 100,0 m,
 - za mogući ili alternativni koridor 100,0 m,
 - za nadzemni dalekovod prijenosa električne energije DV 2x400 kV Ernestinovo-državna granice sa SiCG trasa je u istraživanju, međutim zbog racionalnog korištenja prostora ovaj dalekovod mora voditi paralelno s postojećim DV 110 kV s južne strane, te se određuje koridor širine 100,0 m,
 - za dalekovod prijenosa električne energije DV 2x110 kV TS Nijemci-TS Ilača izrađena je Stručna podloga za izdavanje lokacijske dozvole, te se određuje koridor širine 100,0 m,
 - za dalekovod prijenosa električne energije DV 2x110 kV TS Vukovar-TS Ilok trasa je u istraživanju, međutim zbog racionalnog korištenja prostora ovaj dalekovod mora voditi paralelno s postojećim DV 400 kV sa sjeverne strane, te se određuje koridor širine 100,0 m,
 - za magistralni vodoopskrbni cjevovod 300,0 m,
 - za ostale glavne vodoopskrbne cjevovode 100,0 m
 - za glavni kanal (kolektor) 300,0 m.

Širina koridora iz stavka 2. ove točke utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.

Iznimno, širine novih infrastrukturnih koridora iz stavka 2. ove točke ne primjenjuju se u građevinskim područjima.

- (4.) Lokacija novih građevina prometa i infrastrukture koje su u PPUOT prikazane simbolom su orijentacijske, a detaljnije se utvrđuju na temelju projekta.

1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU

- (5.) U PPUOT utvrđuju se sljedeća područja posebnih ograničenja u korištenju:

- zaštićena kulturna dobra,
- područje intenziteta potresa VII° MCS ljestvice,
- istražni prostor mineralnih sirovina,
- vodonosno područje,
- prostor rezerviran za zone sanitarne zaštite crpilišta,
- inundacijski pojas,
- koridori za planirane infrastrukturne građevine.

Područja posebnih ograničenja iz stavka 1., alineje 1, 2, 3, 4, 5 i 7 prikazana su na kartografskim prikazima br. 3.A, 1, 4.A i 4.C.

- (6.) Područja posebnih ograničenja u korištenju detaljnije se utvrđuju na sljedeći način:
- zaštićena kulturna dobra na temelju akata o zaštiti,
 - eksploatacijsko polje i istražni prostor mineralne sirovine na temelju podataka nadležne pravne osobe,
 - vodonosno područje na temelju podataka nadležne pravne osobe,
 - prostor rezerviran za zonu sanitarne zaštite crpilišta "Tovarnik" i "Ilača" krugom radijusa 2.000 m,
 - granicu inundacijskog pojasa utvrđuje ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo i/ili Županijska skupština na prijedlog Hrvatskih voda.

1.3. UVJETI KORIŠTENJA NA PODRUČJIMA S POSEBNIM OGRANIČENJIMA U KORIŠTENJU PROSTORA

- (7.) Uvjeti korištenja kulturnih dobara, inundacijskog pojasa te uvjeti gradnje u odnosu na intenzitet potresa utvrđuju se na temelju posebnih propisa.
- (8.) Na istražnom prostoru mineralnih sirovina mogu se graditi samo građevine u funkciji istraživanja mineralnih sirovina.
- (9.) Na prostoru rezerviranom za zone sanitarne zaštite crpilišta, do donošenja Odluke o zaštiti izvorišta, uvjeti korištenja i gradnje utvrđuju se sukladno uvjetima utvrđenim posebnim propisom za III zonu sanitarne zaštite.

Nakon donošenja Odluke o zaštiti izvorišta, na područjima iz stavka 1. koja se nalaze van zona sanitarne zaštite primjenjivat će se Odredbe PPUOT, sukladno postojećem načinu korištenja.

- (10.) U koridorima planiranih prometnica i infrastrukture, čije širine su utvrđene u točki (3.) ovih Odredbi ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno Odredbama PPUOT mogu graditi van građevinskih područja.

Na prostoru određenom za koridore i lokacije prometnih i drugih infrastrukturnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje iz stavka 1. ove točke.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU

- (11.) Na području općine Tovarnik izgrađene su ili se planira gradnja sljedećih građevina od važnosti za Državu:
- a) Prometne građevine
- Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima
 - srijemska granična transverzala Ilok-Šarengrad-Bapska-Tovarnik-Nijemci-Lipovac-Strošinci,
 - postojeća državna cesta D46 Đakovo(D7)-Vinkovci-Tovarnik,
 - planirana dionica za istraživanje državne ceste D46,
 - ostali međunarodni cestovni granični prijelaz GP Tovarnik.
 - Željezničke građevine s pripadajućim objektima, postrojenjima i uređajima, osim industrijskih kolosjeka
 - magistralna glavna željeznička pruga MG2 (Savski Marof-Zagreb-Sisak-Novska-Vinkovci-Tovarnik), dionica MG2C (Tovarnik-Novska),
 - međunarodni granični prijelaz GP Tovarnik.

- b) Energetske građevine
 - Elektroenergetske građevine
 - Postojeća građevina prijenosa električne energije je:
DV 400 kV Ernestinovo-Sremska Mitrovica 2,
 - Planirana građevina prijenosa električne energije je:
DV 2x400 kV Ernestinovo-državna granica sa SiCG
 - Građevine eksploatacije mineralnih sirovina
 - eksploatacijska polja nafte i plina "Ilača" i "Đeletovci"

2.2. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA ŽUPANIJU

(12.) Na području Općine izgrađene su ili se planira gradnja sljedećih građevina od važnosti za Županiju:

- a) Prometne građevine
 - Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima
 - mreža postojećih županijskih cesta
 - planirana srijemska transverzala na dionicama županijskih cesta Ž 4173 i Ž 4233
 - Željezničke građevine s pripadajućim objektima, postrojenjima i uređajima, osim industrijskih kolosijeka
 - prekrcajni terminal u Tovarniku
 - Poštanske građevine

Postojeća građevina poštanskog prometa je poštanski ured (PU):

 - PU Ilača
 - PU Tovarnik
 - Planiranih građevina poštanskog prometa u sljedećem planskom razdoblju neće biti
 - Telekomunikacijske građevine

Postojeće građevine telekomunikacije su:

 - UPS Tovarnik
 - UPS Ilača,
 - bazne postaje (GSM).

Planirane građevine telekomunikacije su:

 - UPS Tovarnik,
 - UPS Ilača,
 - bazna postaja (GSM)-Tovarnik,
 - nove bazne postaje (UMTS i sustava sljedećih generacija), koje nisu prikazane ovim Planom, mogu se graditi sukladno uvjetima utvrđenim provedbenim odredbama PPUOT.

b) Energetske građevine

- Elektroenergetske građevine

Postojeće elektroenergetske građevine prijenosa električne energije su:

- DV 110 kV TS Vukovar-TS Nijemci,
- DV 110 kV TS Nijemci-TS Šid.

Planirane građevine prijenosa električne energije su:

- DV 2x110 kV TS Vukovar-TS Ilok,
- DV 2x110 kV TS Nijemci-TS Ilok.

Postojeće građevine distribucije električne energije su:

- TS 35/10(20) kV Tovarnik,
- DV 35/kV TS 110/35/10(20) kV Nijemci-TS 35/10(20) kV Tovarnik,
- DV 35 kV TS 35/10(20) kV Tovarnik-TS 35/10(20) kV Opatovac,
- KB 35 kV TS 35/10(20) kV Tovarnik-TS 35/10(20) kV Ilok.

Planiranih građevina distribucije električne energije od važnosti za Županiju razvojem nisu predviđene.

- Građevine za transport nafte i plina s pripadajućim objektima, postrojenjima i uređajima

Postojeća građevina:

- kolektorski (tlačni) naftovod od naftnog polja "Tovarnik" do MOS-Đeletovci

c) Vodne građevine

- Građevine za melioracijsku odvodnju

- kanal Boris-Boris

- Građevine za korištenje voda

- vodoopskrbni sustav grupnog vodovoda Vukovar i magistralni vodoopskrbni vod Vukovar-Sotin-Tovarnik,
- vodoopskrbni sustav grupnog vodovoda Vinkovci-Orolik-Ilača-Tovarnik,
- magistralni cjevovod Ilača-Nijemci-Komletinci.

- Građevine za zaštitu voda

- uređaji za pročišćavanje voda Tovarnik i Ilača,
- glavni odvodni kanal (kolektor) do uređaja za čišćenje.

(13.) Prostor za građevine od važnosti za Državu i Županiju osigurava se na sljedeći način:

- za prometne i infrastrukturne građevine sukladno točki (3.) i (4.) ovih Odredbi.

(14.) Na kartografskim prikazima 1. do 2.C, sve građevine iz točke (11.) i (12.) ovih Odredbi označene su kao postojeće građevine i građevine koje su PPUOT planirane za gradnju. Sukladno tome, prostor za gradnju građevina od važnosti za Državu i Županiju osigurava se prema točki (3.) i (4.) ovih Odredbi.

Iznimno, osim baznih postaja prikazanih na kartografskom prikazu br. 2.A, mogu se graditi i druge, sukladno Odredbama PPUOT.

2.3. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

2.3.1. Namjena građevina u građevinskom području naselja

- (15.) Unutar građevinskih područja naselja moguće je smjestiti one djelatnosti koje osiguravaju prostorni sklad uređenja i razvoja naselja i to usklađeno s namjenom površina i interesima drugih korisnika prostora, te tako da se isključe negativni funkcionalni i ekološki učinci na druge funkcije naselja, da se ne smanji kvaliteta života u naseljima, a u skladu s posebnim propisima.
- (16.) U građevinskom području naselja stalnog stanovanja mogu se graditi stambene građevine, građevine javnih i društvenih djelatnosti, građevine gospodarskih djelatnosti, športsko-rekreacijske građevine, građevine za komunalne djelatnosti, građevine za posebne namjene, pomoćne i prometne građevine i građevine infrastrukture, građevine mješovite namjene te ostale građevine u funkciji razvoja i uređenja naselja, a prema uvjetima utvrđenim u PPUOT.
- Građevine mješovite namjene su građevine sa više funkcija odnosno za više djelatnosti.
- (17.) Detaljna namjena površina i građevina utvrđuje se u dokumentima uređenja užih područja.

2.3.2. Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora

- (18.) Opći uvjeti gradnje primjenjuju se na sve građevne čestice i građevine u građevinskim područjima i van njih.

2.3.2.1. Građevne čestice

- (19.) Građevna čestica je zemljište koje omogućuje gradnju i korištenje čestice sukladno Odredbama PPUOT, koja ima direktan pristup s javne površine.
- Građevna čestica ima direktan pristup ako je širina regulacijske linije min. 3,0 m.
- Javnom površinom iz stavka 1. ove točke smatra se ulični koridor širine utvrđene u točkama (172.) - (174.) ovih Odredbi, koji je kao javna površina spojen na sustav uličnih koridora u naselju i za koji su riješeni imovinsko-pravni odnosi.
- Iznimno, čestica na kojoj su postojeće legalno izgrađene građevine može imati osiguran pristup na drugi način (služnost prolaza preko druge čestice i sl.).
- (20.) Za građevine koje se postavljaju na javne površine (kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetni vrtovi, spomenici i drugi elementi urbane opreme i slično) ne formiraju se građevne čestice nego se postavljaju na građevnu česticu javne površine.
- (21.) Za linearne infrastrukturne građevine (osim cesta) ne formiraju se građevne čestice nego se iste vode po postojećim česticama osim za pojedinačne građevine na trasi, kada je zbog funkcioniranja građevine potrebno formirati građevnu česticu.
- (22.) Cesta i druga javno-prometna površina može se graditi na više građevnih čestica.
- (23.) Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede, (trafostanice, mjerno-redukcijske stanice, telekomunikacijski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju. Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na javnu površinu ili građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.
- (24.) Zajednička međa građevne čestice i javne površine je regulacijska linija, a dvorišne međe su međe građevne čestice sa susjednim katastarskim česticama.
- (25.) Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_g) je odnos površine zemljišta pod svim građevinama na građevnoj čestici i ukupne površine građevne čestice.

Zemljište pod građevinom utvrđuje se sukladno posebnom propisu.

- (26.) Koeficijent iskorištenosti građevne čestice (k_{is}) je odnos građevinske (bruto) površine svih etaža građevina na građevnoj čestici i površine građevne čestice.

2.3.2.2. Način i uvjeti gradnje građevina

- (27.) Način gradnje građevine određen je položajem građevine u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: samostojeće, poluprisonjone i prisonjene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

- (28.) Samostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa.

Iznimno od stavka 1., samostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.

Poluprisonjone građevine se jednim pročeljem nalaze na bočnoj dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

Prisonjene građevine se s dva pročelja nalaze na bočnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišnih međa je min. 3,0 m.

Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

- (29.) Otvor na pročelju građevine koji se približava bočnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

Otvorima iz prethodnog stavka ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.

- (30.) Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža taj međi, pri čemu se uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice.

Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od najistaknutijeg dijela građevine.

- (31.) Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor.

Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°.

- (32.) Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na javnu površinu i to u nadzemnim etažama profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze.

- (33.) Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,0 m od regulacijske linije na javnu površinu, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od javne površine.

- (34.) Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to:

a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u javnu površinu. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika;

b) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla

visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika;

- c) rampe i uređaji za pristup osobama s invaliditetom i drugim osobama smanjene pokretljivosti, pod uvjetom da se ne mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m.
- (35.) Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica ista se može rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima zgrade.
- (36.) Elementi kojima se određuje veličina građevine u ovome PPUOT su: građevinska (bruto) površina (m^2), visina građevine (m) i etažna visina građevine (oznaka i broj etaža).
- Visina građevine je ukupna visina građevine od najniže kote konačno zaravnatog terena na pročelju s ulične strane do najviše točke građevine. Dimnjaci, antene, ventilacijski elementi i drugi slični istaci unutar kojih se ne nalaze zatvorene prostorije ne uračunavaju se u visinu građevine.
- Etažna visina građevine je visina građevine izražena u broju etaža.
- Etaže građevine su: podrum (P_o), suteran (S), prizemlje (P), katovi i potkrovlje (P_k).
- Galerije se smatraju etažom ako je njihova površina veća od 1/3 površine etaže.
- (37.) Podrumom se smatra etaža čija kota gornjeg ruba stropne konstrukcije nije viša od 1,0 m od najniže kote konačno zaravnatog terena, na pročelju s ulične strane, i koja je s najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren.
- (38.) Suteranom se smatra etaža čija kota gornjeg ruba stropne konstrukcije nije viša od 1,6 m od najniže kote konačno zaravnatog terena, na pročelju s ulične strane, i koja je najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren.
- (39.) Potkrovljem se smatra tavanski prostor sa stambenom, mješovitom ili gospodarskom namjenom, koji mora zadovoljiti sve sljedeće uvjete:
- nadozid iznad stropne konstrukcije donje etaže može biti max. 1,5 m, mjereno na presjeku pročelja i donje linije krovne plohe. U slučaju razvedenog tlocrta nadozid u pojedinim dijelovima može biti i veći, a veća visina nadozida je na max. 30% širine pročelja,
 - prozori se mogu izvesti na zabatnom zidu, u kosini krova ili kao stojeći krovni prozori. Vanjski rub bočnog zida (ili pregrade) stojećeg krovnog prozora mora biti na udaljenosti min. 1,00 m od dvorišnih međa, a ukupna širina svih fasadnih ploha stojećih krovni prozora na pojedinom pročelju može biti max. 50% širine pročelja.
- Stojećim prozorom ne smatra se prozor na uličnom pročelju.
- Potkrovlje može biti samo jednoetažno, a moguće ga je izvesti s galerijom iz točke (36.) ovih Odredbi.
- (40.) Tavanom se smatra prostor ispod krovne konstrukcije, a iznad zadnje stropne konstrukcije koji nema namjenu, ako je visina nadozida iznad stropne konstrukcije donje etaže max. 1,5 m.
- U slučaju razvedenog tlocrta nadozid u pojedinim dijelovima može biti i veći, ali pod uvjetom da se zadrži ista ravnina krovne plohe, a veća visina nadozida je na max. 30% širine pročelja,
- Tavan može imati otvore na zabatnom zidu ili u kosini krova, ali samo u svrhu ventiliranja i minimalnog osvjetljenja.
- Površina pojedinačnih otvora ne smije biti veća od $1 m^2$, s tim da površina svih otvora ne smije biti veća od $3 m^2/100 m^2$ površine tavana.
- Na tavanu se ne smiju izvoditi balkoni i lođe. Pristup do tavana može biti ljestvama, penjalicama, stubištem i sl.
- Ovako izveden tavan ne smatra se etažom.
- (41.) Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.

- (42.) Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.
- (43.) Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m.
- Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor iznad pripadajuće čestice.
- (44.) Oborinska voda ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu, niti ih ugrožavati.
- (45.) Maksimalne visine i etažne visine građevina kao i koeficijenti izgrađenosti (k_{ig}) utvrđene ovim Odredbama ne mogu se mijenjati prostornim planovima užih područja.
- (46.) Sve građevine se moraju planirati, projektirati i graditi sukladno posebnom propisu o sprječavanju arhitektonsko-urbanističkih barijera.

2.3.2.3. Uvjeti uređenja građevnih čestica

- (47.) Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde.
- Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde.
- Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišne max. 2,0 m.

2.3.2.4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice odnosno građevine na javnu prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu

- (48.) Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m.
- Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko javne površine ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na javnoj površini ili onemogućavati njihovo korištenje.
- (49.) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu.
- Vatrogasni prilaz mora se osigurati s javne površine, preko vlastite građevne čestice ili preko susjedne građevne čestice, ako je uknjiženo pravo prolaza.
- (50.) Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.
- (51.) Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi ako zemljište nije komunalno opremljeno na minimalnoj razini.
- Minimalna razina komunalne opremljenosti u građevinskim područjima naselja stalnog stanovanja je sljedeća:
- kolnik izveden u kamenom materijalu (makadam) min. širine 4,0 m, ili potvrda da je Općina preuzela obvezu izgradnje kolnika,
 - mogućnost priključka na elektroenergetsku mrežu,
 - mogućnost priključka na javni vodovod ili na vlastiti bunar,
 - mogućnost priključka na javnu kanalizacijsku mrežu ili vlastitu nepropusnu septičku jamu.

2.3.3. Uvjeti gradnje stambenih građevina

2.3.3.1. Obiteljske stambene građevine

(52.) Obiteljska stambena građevina je građevina stalnog stanovanja s najviše 3 stana.

Obiteljskom stambenom građevinom iz prethodnog stavka smatra se i građevina mješovite namjene s najviše 3 stana, čija je osnovna namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine utvrđuje se sukladno točki (113.) ovih Odredbi.

(53.) Na jednoj građevnoj čestici obiteljskog stanovanja može se graditi samo jedna obiteljska stambena građevina te građevine gospodarskih, javnih i društvenih djelatnosti te pomoćne građevine, sukladno ovim Odredbama.

Iznimno, ako na građevnoj čestici ima više postojećih obiteljskih stambenih građevina, moguća je njihova rekonstrukcija ili zamjenska gradnja pod uvjetom da se ne povećava postojeći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}), ako je veći od dozvoljenog, a zamjenske građevine se moraju graditi sukladno ostalim uvjetima Odredbi PPUOT. Etažna visina dvorišnih zamjenskih građevina može se povećavati samo za podrum i potkrovlje s tim da ukupni broj etaža nakon nadogradnje može biti najviše podrum, prizemlje, kat i potkrovlje.

Gospodarske građevine koje se mogu graditi na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja utvrđene su u točki (80.) ovih Odredbi.

Veličina i način korištenja građevne čestice

(54.) U građevinskom području naselja utvrđuju se sljedeće najmanje veličine i najveći koeficijenti izgrađenosti građevnih čestica za obiteljsku stambenu gradnju:

NAJMANJA VELIČINA I NAJVEĆI KOEFICIJENT IZGRAĐENOSTI GRAĐEVNIH ČESTICA ZA OBITELJSKE STAMBENE GRAĐEVINE

Tablica br. 33.

NAČIN GRADNJE	NAJMANJA VELIČINA GRAĐEVNE ČESTICE (m ²)	NAJVEĆI KOEFICIJENT IZGRAĐENOSTI (k_{ig})
a) Samostojeći	300	0,4
b) Poluprislonjeni	250	0,5
c) Prislonjeni	200	0,6

(55.) Iznimno od točke (54.) ovih Odredbi, veličina parcele i koeficijent izgrađenosti mogu se utvrditi i drugačije u sljedećim slučajevima:

- kod zamjene postojeće obiteljske građevine novom, (u slučaju da nisu ispunjeni uvjeti za veličinu građevne čestice iz točke (54.) ovih Odredbi), nova se građevina može graditi na postojećoj građevnoj čestici manje veličine, a koeficijent izgrađenosti može biti veći, ali ne veći od postojećeg, ili
- za uglovne građevne čestice čija površina je manja od 260,0 m², na kojima se gradi građevina na prislonjeni način gradnje, koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) može biti i veći, ali ne veći od 0,75, ili
- kada je to uvjetovano uvjetima zaštite kulturnih dobara.

(56.) Obiteljske stambene građevine mogu se graditi do najviše 30,0 m dubine građevne čestice, mjereno od regulacijske linije.

Uvjeti gradnje građevina

(57.) Etažna visina obiteljske stambene građevine ne može biti veća od podruma ili suterena i tri nadzemne etaže.

(58.) Na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 6,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 6,0 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

2.3.3.2. Višestambene građevine

(59.) Višestambena građevina je građevina s više od 4 stana.

Višestambenom građevinom smatra se i građevina mješovite namjene s više od 4 stana, čija je osnovna namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine utvrđuje se sukladno točki (113.) ovih Odredbi.

Veličina i način korištenja građevne čestice

(60.) Na jednoj građevnoj čestici može se graditi samo jedna višestambena građevina i pomoćne građevine u funkciji višestambene građevine.

(61.) Minimalna površina građevne čestice za višestambenu gradnju je sljedeća:

- 200,0 m² za građevne čestice na kojima je dozvoljen maksimalni koeficijent izgrađenosti 1,0,
- 450,0 m² u ostalim slučajevima.

(62.) Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_g) za višestambenu izgradnju iznosi najviše:

- 1,0 ako su pomoćni sadržaji u sklopu građevine i ako su granice građevne čestice istovremeno i regulacijske linije,
- 0,40 u ostalim slučajevima.

Uvjeti gradnje građevina

(63.) Najveća etažna visina višestambene građevine je podrum/suteren i 4 nadzemnih etaža, uključujući i potkrovlje.

(64.) Na dijelu građevne čestice za višestambenu građevinu, u pojasu širine min. 15,0 m uz dvorišne međe koje graniče s izgrađenom građevnom česticom obiteljske stambene građevine ,utvrđuju se sljedeći uvjeti gradnje:

- max. etažna visina je podrum i 3 nadzemne etaže (uključujući i potkrovlje),
- izgradnja višestambene građevine je dozvoljena do dubine od max. 30,0 m od regulacijske linije,
- na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije zid građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 6,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 6,0 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

2.3.4. Uvjeti gradnje građevina javnih i društvenih djelatnosti

(65.) Građevine javnih i društvenih djelatnosti su građevine upravne, socijalne, zdravstvene, predškolske, obrazovne, kulturne i vjerske i sl. građevine.

(66.) Građevine javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi u svim građevinskim područjima na zasebnim građevnim česticama i kao zasebne građevine na građevnim česticama druge namjene, osim građevnih četica prometa i infrastrukture.

(67.) U sklopu građevnih čestica za gradnju proizvodnih građevina mogu se graditi građevine javnih i društvenih djelatnosti isključivo za potrebe radnika koji rade na toj građevnoj čestici.

Veličina i način korištenja građevne čestice

(68.) Veličina građevne čestice građevina javnih i društvenih djelatnosti utvrđuje se sukladno detaljnoj namjeni građevine, na način da se omogući njezino normalno korištenje i sukladno posebnim propisima.

(69.) Veličina građevne čestice za školu iznosi min. 30 m²/učeniku.

Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja ili kada postoji mogućnost korištenja slobodnih površina u blizini i sl., veličina građevne čestice može biti i manja, ali ne manja od 20,0 m²/učeniku.

Ako se škola nalazi na građevnoj čestici kao zasebna građevina ili u sklopu građevine mješovite namjene, površina građevne čestice mora biti min. 20,0 m²/učeniku.

- (70.) Veličina građevne čestice za dječji vrtić iznosi min. 25,0 m²/djetetu.

Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja veličina građevne čestice može biti i manja, ali neizgrađena površina građevne čestice mora biti min. 10,0 m²/djetetu.

Ako se vrtić nalazi na građevnoj čestici kao zasebna građevina ili u sklopu građevine mješovite namjene), neizgrađena površina parcele mora biti min. 10,0 m²/djetetu.

- (71.) Najveći koeficijent izgrađenosti za zasebne građevne čestice javne i društvene namjene utvrđuje se sukladno točki (62.) ovih Odredbi.

- (72.) Kod gradnje dječjeg vrtića, jaslica ili osnovne škole preporuča se osigurati nesmetana insolacija učionica i prostorija za boravak djece, te slučajevne rušenja građevine kao posljedice djelovanja viših sila, na način da se građevina gradi na dovoljnoj udaljenosti od postojećih građevina (min. $H1/2+H2/2$ +cestovni prolaz 5,0 m).

Uvjeti gradnje građevina

- (73.) Maksimalna etažna visina građevine javnih i društvenih djelatnosti utvrđuje se sukladno točki (63) i (64.) ovih Odredbi.

- (74.) Na građevnim česticama javne i društvene namjene, sukladno detaljnoj namjeni građevine, potrebno je osigurati športske i rekreacijske površine i igrališta za korisnike prema potrebama i posebnim propisima.

2.3.5. Uvjeti gradnje građevina gospodarskih djelatnosti

- (75.) Građevine gospodarskih djelatnosti su proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke i poljoprivredne građevine.

Proizvodne građevine su građevine za industrijske, zanatske i slične djelatnosti u kojima se odvija proces proizvodnje.

Poslovne građevine su građevine za uslužne, trgovačke i komunalno servisne djelatnosti.

Ugostiteljsko-turističke građevine su građevine u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost, sukladno posebnom propisu.

Poljoprivredne građevine su građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja.

Vrsta gospodarske djelatnosti utvrđuje se sukladno Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

2.3.5.1. Građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti (u daljnjem tekstu : građevine PPUT djelatnosti)

- (76.) U građevinskim područjima mogu se graditi sljedeće građevine PPUT djelatnosti:

DETALJNA NAMJENA GRAĐEVINA PPUT DJELATNOSTI U
GRAĐEVINSKOM PODRUČJU

Tablica br. 34.

GRAĐEVINSKO PODRUČJE	NA ZASEBNOJ GRAĐEVNOJ ČESTICI	KAO PRATEĆA GRAĐEVINA NA GRAĐEVNOJ ČESTICI GRAĐEVINE DRUGE NAMJENE	
		NAMJENA OSNOVNE GRAĐEVINE NA GRAĐEVNOJ ČESTICI	
		OBITELJSKO STANOVANJE	ŠPORT I REKREACIJA
NASELJA STALNOG STANOVANJA	- sve PPUT djelatnosti koje danju ne proizvode buku iznad 45 dB, a noću 35 dB, kao i one koje nemaju djelatnost s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš	- tihe i čiste djelatnosti, - sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila , - sve vrste radionica za obradu metala i drveta, - praonice vozila, - sve ugostiteljsko-turističke djelatnosti	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne
GOSPODARSKA ZONA	- sve PPUT djelatnosti	- sve PPUT djelatnosti	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne
TURISTIČKO- REKREACIJSKA ZONA	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne

Na građevnim česticama za gradnju višestambene građevine, građevine javnih i društvenih djelatnosti i građevine povremenog stanovanja ne mogu se graditi zasebne građevine PPUT djelatnosti.

(77.) S obzirom na mogući utjecaj na okoliš, PPUT djelatnosti su:

- tihe i čiste djelatnosti;
- djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.

(78.) Tihe i čiste PPUT djelatnosti su sve poslovne, proizvodne i ugostiteljsko turističke djelatnosti, osim djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.

(79.) PPUT djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš su:

- sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila,
- sve vrste radionica za obradu drveta i metala,
- praonice vozila,
- ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar, disko klub i sala za svatove,
- ostale poslovne i proizvodne djelatnosti koje u vanjskom prostoru stvaraju buku veću od 55 dBA,
- trgovine na veliko, osim onih u kojima se obavlja trgovina na veliko na osnovi uzoraka ili na drugi sličan način,
- djelatnosti koje su, sukladno posebnom propisu, razvrstane u I, II i III kategoriju ugroženosti od požara,
- djelatnosti koje zahtijevaju dnevni transport roba i sirovina veći od 1,5 t. Potrebe za dnevnom transportom moraju se obrazložiti u dokumentaciji koja se prilaže uz zahtjev za ishođenje potrebnih odobrenja za realizaciju zahvata,
- klaonice,
- mlinovi,
- pilane,

- komunalno servisne djelatnosti,
- skladišta preko 50 m² bruto površine, koja se grade kao samostalne građevine ili u sklopu građevine druge namjene,
- građevine za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš.

(80.) Za gradnju građevina PPUT djelatnosti utvrđuju se sljedeći uvjeti:

LOKACIJA	DOZVOLJENA DJELATNOST	UVJETI KORIŠTENJA GRAĐEVNE ČESTICE I UVJETI GRADNJE GRAĐEVINA
NA GRAĐEVNOJ ČESTICI OBITELJSKE STAMBENE GRAĐEVINE	<ul style="list-style-type: none"> - tihe i čiste djelatnosti, - sljedeće djelatnosti: <ul style="list-style-type: none"> • sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila • sve vrste radionica za obradu metala i drveta • praonice vozila • ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub 	<ul style="list-style-type: none"> - max. bruto izgrađena površina zasebne građevine PPUT djelatnosti je 100,0 m², - bruto izgrađena površina za sve PPUT djelatnosti na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja ne može biti veća od bruto izgrađene površine za stanovanje. - max. etažna visina građevine je podrum, prizemlje i potkrovlje, - max. visina građevine je 6,0 m, - na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 6,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 6,0 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe. - građevine za PPUT djelatnosti moraju biti udaljene min. 50,0 m od regulacijske linije, i min. 5,0 m od svih dvorišnih međa.
NA DIJELU ZASEBNE GRAĐEVNE ČESTICE U POJASU ŠIRINE MIN. 20,0 m OD DVORIŠNE MEĐE KOJA GRANIČI S IZGRAĐENOM GRAĐEVNOM ČESTICOM STAMBENE, TE JAVNE I DRUŠTVENE GRAĐEVINE	<ul style="list-style-type: none"> - tihe i čiste djelatnosti, - sljedeće djelatnosti: <ul style="list-style-type: none"> • sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, • sve vrste radionica za obradu metala i drveta, • praonice vozila, • ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub. 	<ul style="list-style-type: none"> - najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,4, - max. visina građevine je 10,0 m, - na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 6,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 6,0 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe. - građevine za PPUT djelatnosti moraju biti udaljene min. 50,0 m od regulacijske linije i min. 5,0 m od svih dvorišnih međa, - sve građevine za proizvodne djelatnosti moraju biti udaljene min. 5,0 m od dvorišnih međa. <p>Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima naselja, mogu se graditi na dvorišnoj međi, ako je ona istovremeno i granica građevinskog područja.</p>
U OSTALIM SLUČAJEVIMA	<ul style="list-style-type: none"> - građevine za sve PPUT djelatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - najveći koeficijent izgrađenosti 0,6, - max. etažna visina: podrum i 3 nadzemne etaže, - max. visina građevine je 13,5 m.

(81.) Na građevnoj čestici građevina PPUT djelatnosti mogu se graditi sljedeće građevine:

- proizvodne, poslovne i turističko-ugostiteljske građevine,
- prometne i infrastrukturne građevine,

- športske i rekreacijske građevine za potrebe radnika,
- jedna obiteljska stambena građevina.

Iznimno, ako za to postoji potreba i prostorne mogućnosti, osim građevina iz prethodnog stavka mogu se graditi i građevine javnih i društvenih djelatnosti za potrebe radnika.

Bruto izgrađena površina za PPUT djelatnosti mora iznositi min. 50% ukupne bruto izgrađene površine svih građevina na građevnoj čestici.

2.3.5.2. Poljoprivredne građevine

(82.) U građevinskom području naselja stalnog stanovanja, u kojima je dozvoljen uzgoj životinja, poljoprivredne građevine mogu se graditi u sljedećim područjima naselja:

- na građevnoj čestici obiteljske stambene gradnje - sve poljoprivredne građevine,
- na zasebnoj građevnoj čestici - građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura.

(83.) Na neizgrađenoj građevnoj čestici ne mogu se graditi poljoprivredne građevine za uzgoj životinja ako se istovremeno ne gradi stambena građevina.

Uvjeti i način korištenja građevne čestice

(84.) Površina zasebne građevne čestice za gradnju poljoprivredne građevine ne može biti veća od 0,5 ha.

Iznimno, postojeće građevine čestice na kojima su postojeće poljoprivredne građevine mogu biti i veće od utvrđenih u prethodnom stavku.

(85.) Koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice za gradnju građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije je max. 0,6.

Koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice za gradnju građevina za uzgoj poljoprivrednih kultura je max. 0,3.

(86.) Najmanja udaljenost poljoprivredne građevine za smještaj životinja od regulacijske linije na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja jednaka je:

- za svinje: četverostrukom broju uvjetnih grla (izraženo u m) + 30,0 m,
- za ostale životinje i perad: broju uvjetnih grla (izraženo u m) + 30,0 m.

Zadane udaljenosti ne primjenjuju se na udaljenosti većoj od 80,0 m od regulacijske linije.

Najmanja udaljenost ostalih poljoprivrednih građevina od regulacijske linije je:

- 20,0 m za građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura,
- 45,0 m za gnojišta, kompostišta, građevine za silažu, gnojišne jame te vodonepropusne sabirne jame za potrebe poljoprivrednih građevina,
- 40,0 m za pčelinjake.

Kod uglovnih građevnih čestica udaljenost od regulacijske linije građevina iz stavka 1. i 2. ove točke odnosi se na kraće regulacijske linije, a od duže regulacijske linije građevine moraju biti udaljene min. 5,0 m.

(87.) Najmanja udaljenost građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije koji se grade na zasebnoj građevnoj čestici je min. 20,0 m od regulacijske linije.

(88.) Najmanja udaljenost poljoprivrednih građevina od dvorišne međe je:

- 5,0 m za gnojišta, kompostišta i građevine u kojima se sprema sijeno ili slama ili su izgrađene od drveta,
- 5,0 m za pčelinjake, ako su letišta okrenuta prema međi, a 3,0 m ako su okrenuta u suprotnom pravcu,

- 1,0 m za ostale poljoprivredne građevine.

(89.) Najmanja udaljenost pčelinjaka od postojećih građevina za uzgoj stoke je 10,0 m.

Najmanja udaljenost gnojišta, gnojišnih jama, te vodonepropusnih sabirnih jama od postojećih građevina za snabdijevanje vodom (bunari, cisterne i sl.) je 20,0 m.

Uvjeti gradnje građevina

- (90.) U građevinskom području naselja stalnog stanovanja maksimalni kapacitet građevina za uzgoj životinja može biti i veći od smjernica PPV-SŽ, sukladno tumačenju MZOPUG-a.
- (91.) Maksimalna tlorisna površina građevine za uzgoj životinja može biti veća od potrebne za iskazani kapacitet, što je potrebno obrazložiti u projektu.
- (92.) Maksimalna etažna visina poljoprivredne građevine može biti podrum, prizemlje i potkrovlje, pod uvjetom da se potkrovlje koristi za skladištenje poljoprivrednih proizvoda i hrane za životinje.
- Maksimalna visina poljoprivredne građevine iznosi 6,0 m. Visina se mjeri od konačno poravnatog terena do sljemena građevine.
- (93.) Visina poljoprivredne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 6,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 6,0 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.
- (94.) Građevine za smještaj životinja ne mogu imati ventilacijske otvore okrenute prema dvorišnoj međi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od međe.

2.3.6. Uvjeti gradnje športsko-rekreacijskih građevina

- (95.) Športsko-rekreacijske građevine su različite vrste građevina namijenjenih športu i rekreaciji kao što su športske dvorane, tereni, kupališta i sl.
- (96.) U PPUOT utvrđuje se mreža športskih građevina na području Općine, sukladno posebnom propisu. Mrežu športskih građevina čine sljedeće postojeće i planirane športske građevine:

MREŽA ŠPORTSKIH GRAĐEVINA

Tablica br. 35.

GRAĐEVINE	BROJ POSTOJEĆIH JEDINICA	BROJ PLANIRANIH (POTREBNIH) JEDINICA	UKUPNI BROJ JEDINICA
Dvorane	-	2	2
Zatvoreni bazeni	-	-	-
Otvoreni bazeni	-	-	-
Zračne streljane	-	2	2
Streljane ostale	-	1	1
Kuglane	-	2	2
Klizališta	-	-	-
Ostale zatvorene građevine	-	-	-
Atletika	-	-	-
Nogomet	2	-	2
Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	8	-	8
Tenis	-	2	2
Bočanje	1	-	1
Ostali otvoreni tereni	-	1	1
Slobodne površine			
- ljeti	-	-	-
- zimi	-	-	-

Broj i vrsta građevina i otvorenih igrališta koje čine jedinicu utvrđeni su posebnim propisom.

Postojeće športske građevine potrebno je dopuniti sadržajima koji čine jedinicu športskih građevina, sukladno posebnom propisu.

- (97.) Športske građevine se grade u građevinskim područjima naselja, a za razmještaj građevina daju se sljedeće smjernice:

RAZMJEŠTAJ ŠPORTSKIH GRAĐEVINA

Tablica br. 36.

Naselje	Dvorane	Zatvoreni bazeni	Otvoreni bazeni	Zračne streljane	Streljane ostale	Kuglane	Klizališta	Ostale zatvorene građevine	Atletika	Nogomet	Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	Tenis	Boćanje	Ostali otvoreni tereni	Slobodne površine
Tovarnik	2	-	-	1	1	1	-	-	-	1	5	2	1	1	-
Ilača	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	3	-	-	-	-
UKUPNO:	2	-	-	2	1	2	-	-	-	2	8	2	1	1	-

Jedinice iz tablice mogu se grupirati, a njihov konačni razmještaj utvrdit će se sukladno prostornim mogućnostima i specifičnim potrebama stanovništva u pojedinom naselju.

- (98.) Za gradnju športsko-rekreacijskih građevina primjenjuju se odredbe za gradnju javnih i društvenih građevina i posebni propisi.
- (99.) Otvorene športske terene potrebno je orijentirati u pravcu sjever-jug gdje god je to moguće. Ako su od kolnika udaljeni manje od 10,0 m potrebno ih je ograditi ogradom visine min. 2,0 m.
- (100.) U svim naseljima je potrebno graditi dječja igrališta, sukladno potrebama stanovništva.

Razmještaj dječjih igrališta je potrebno uskladiti s prostornom organizacijom naselja i osigurati odgovarajuću dostupnost u zavisnosti o dobnoj skupini djece za koju se igralište gradi.

2.3.7. Uvjeti gradnje pomoćnih građevina

- (101.) Pomoćnim građevinama smatraju se garaže, drvarnice, spremnici i ljetne kuhinje, bazeni za vlastite potrebe i sl. građevine koje su u funkciji stambene građevine na čijoj se čestici nalaze.

Veličina i način korištenja građevne čestice

- (102.) Pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice, iza osnovne građevine, gledano u odnosu na regulacijsku liniju.

Ukoliko građevna čestica ima regulacijske linije s više strana, pomoćna građevina se mora graditi uz dvorišnu među, a od regulacijskih linija mora biti udaljena min. 3,0 m.

Iznimno, odredbe stavka 1. i 2. ne odnose se na gradnju garaža.

Uvjeti gradnje građevina

- (103.) Zbrojena bruto izgrađena površina prizemlja svih pomoćnih građevina može biti max. 50% ukupne bruto izgrađene površine prizemlja osnovne građevine na čijoj se čestici nalazi.
- (104.) Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.
- (105.) Visina pomoćne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 6,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 6,0 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

2.3.8. Uvjeti gradnje komunalnih građevina

- (106.) Komunalne građevine su groblja, tržnice na malo i reciklažna dvorišta.
- (107.) U PPUOT sva se tri postojeća groblja zadržavaju na postojećim katastarskim česticama.

Namjena građevina koje se mogu graditi na groblju te uvjeti gradnje i uređenja groblja utvrđuju se posebnim propisom.

- (108.) Tržnice na malo grade se na zasebnim građevnim česticama uz koje je u neposrednoj blizini obvezno izgraditi parkirališta za opskrbu i korisnike, sukladno uvjetima iz točke (177.) ovih Odredbi.

Tržnice na malo mogu imati max. etažnu visinu $Po+p+1+Pk$, max. koeficijent izgrađenosti može biti 1,0, a ostali uvjeti gradnje tržnica na malo utvrđuju se sukladno posebnom propisu.

- (109.) U građevinskom području naselja potrebno je izgraditi najmanje jedno reciklažno dvorište.

Reciklažno dvorište se gradi na zasebnoj građevnoj čestici, veličine min. 500,0 m².

Reciklažno dvorište se mora ograditi te koristiti na način da se njegovim korištenjem ne ugrožava ili onemogućava korištenje susjednih građevnih čestica.

2.3.9. Uvjeti gradnje građevina koje se grade na javnim površinama

- (110.) Građevine koje se grade na javnim površinama su kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetne terase, oglasni panoji, kontejneri za otpad (eko-otoci), telefonske govornice, spomenici, fontane, ostala urbana oprema i sl.

Kiosci su građevine u kojima se prodaja robe na malo i ugostiteljske usluge obavljaju kroz odgovarajući otvor na samom kiosku bez ulaza kupca u prodajni prostor.

Površina na koju se postavlja kiosk i pristup do pješačke površine moraju se izvesti od tvrdog materijala.

- (111.) Građevine koje se grade na javnim površinama ne smiju ometati ili ugrožavati odvijanje prometa, održavanje infrastrukture, površinsku odvodnju i dr.

Ako se građevine postavljaju uz ili na pješačku površinu, mora se osigurati kontinuirani pješački prolaz širine min. 2,25 m.

2.3.10. Uvjeti gradnje građevina mješovite namjene

- (112.) Građevine mješovite namjene su građevine s više funkcija odnosno za više djelatnosti, pri čemu niti jedna ne smije ograničavati ili onemogućavati korištenje građevine za potrebe njezinih drugih funkcija ili djelatnosti.

- (113.) Građevine mješovite namjene grade se sukladno uvjetima utvrđenim u PPUOT za osnovnu namjenu građevine.

Osnovna namjena građevine mješovite namjene određuje se prema funkciji ili djelatnosti koja ima najveći udio u bruto izgrađenoj površini građevine. Ako je udio različitih funkcija i djelatnosti jednak, prioritet imaju stanovanje odnosno javne i društvene djelatnosti.

- (114.) U višestambenim građevinama komunikacijski prostori za pristup stanovima moraju biti potpuno odvojeni od prostora za pristup ostalim namjenama.

Iznimno od prethodnog stavka, prostori onih namjena koje se prema posebnim propisima mogu obavljati u stambenim prostorima mogu imati pristup iz komunikacijskih prostora za pristup stanovima.

- (115.) Gospodarske djelatnosti u građevini mješovite namjene, u kojoj je jedna od namjena stanovanje i/ili javna i društvena namjena, može biti samo za tihe i čiste djelatnosti.

2.3.11. Uvjeti gradnje ostalih građevina

- (116.) Zasebna građevna čestica na kojoj se gradi garaža mora imati minimalnu površinu 3,0x5,0 m i minimalno 3,0 m dugu regulacijsku liniju, a najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 1,0.

2.3.12. Uvjeti uređenja naselja

(117.) U javnom prostoru naselja moraju se zadržati sve građevine male sakralne arhitekture (kapelice, poklonci, raspela) u izvornom obliku.

Iznimno, ako to zahtijeva rekonstrukcija prometnica, mogu se izmjestiti u neposrednu blizinu postojeće lokacije.

(118.) Uz obje strane ulica u naseljima, osobito glavnih, gdje god je to moguće treba podizati tradicijske bjelogorične drvorede.

Postojeće površine parkova ne smiju se smanjivati, a u njima se dozvoljava gradnja isključivo građevina prometa i infrastrukture te spomen obilježja, fontana i druge urbane opreme.

2.4. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA

(119.) Van naselja stalnog stanovanja u PPUOT dozvoljava se gradnja na cijelom području Općine.

2.4.1. Uvjeti gradnje u građevinskim područjima van naselja

Gospodarska zona

(120.) PPUOT je definirano građevinsko područje gospodarske zone Ilača.

(121.) U gospodarskoj zoni dozvoljena je gradnja proizvodnih (i/ili poslovnih građevina), prateće namjene samo za potrebe radnika te zone, te infrastrukturnih građevina.

U građevinskom području gospodarske zone Ilača mogu se locirati samo one gospodarske djelatnosti koje se zbog uvjeta prostorne organizacije i tehnologije proizvodnje ne mogu smjestiti unutar građevinskih područja naselja, odnosno one gospodarske djelatnosti koje nepovoljno utječu na uvjete života u naselju. Obveza je da za smještaj takvih djelatnosti korisnik osigura svu potrebnu prometnu, energetska i komunalnu infrastrukturu.

(122.) Za gradnju građevina u gospodarskoj zoni primjenjuju se Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora iz poglavlja 2.3.2. ovih Odredbi.

Najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) za gradnju gospodarskih građevina u gospodarskoj zoni je 0,6.

Najveća etažna visina građevina je $Po+P+1+Pk$.

Turističko-rekreacijska zona

(123.) PPUOT je definirano građevinsko područje turističko-rekreacijske zone "Ivanci". U turističko-rekreacijskoj zoni dozvoljena je gradnja ugostiteljsko-turističkih građevina, građevina športa i rekreacije, pomoćnih građevina i građevina pratećih namjena.

Iznimno, ako je to nužno za funkcioniranje zone (održavanje, nadzor i sl.), dozvoljena je i gradnja max. 3 stana ili 3 jednoobiteljske stambene građevine.

U ugostiteljsko-turističkoj i turističko-rekreacijskoj zoni također je dozvoljena gradnja građevina mješovite namjene za funkcije i djelatnosti iz stavka 1. i 2. ove točke.

U turističko-rekreacijskoj zoni nije dozvoljena gradnja građevina za povremeno stanovanje, ali je dozvoljena gradnja ugostiteljskih objekata iz četvrte alineje točke (79.).

(124.) Za gradnju građevina u turističko-rekreacijskoj zoni primjenjuju se Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora iz poglavlja 2.3.2. ovih Odredbi.

Najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) u turističko-rekreacijskoj zoni je 0,4.

Najveća etažna visina građevina je podrum/suteren, prizemlje, kat i potkrovlje.

Prihvatni centar za strance

(125.) PPUOT je definirao građevinsko područje prihvatnog centra za strance. Za gradnju građevina u prihvatnom centru primjenjuju se uvjeti iz poglavlja 2.3.4. ovih Odredbi.

2.4.2. Uvjeti gradnje van građevinskog područja

(126.) Van građevinskih područja mogu se graditi sljedeće građevine:

- a) Na poljoprivrednom zemljištu I. i II. bonitetne klase
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
 - građevine za istraživanje i iskorištavanje energetskih mineralnih sirovina,
 - stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.
- b) Na poljoprivrednom zemljištu ostalih bonitetnih klasa
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
 - rekreacijske građevine,
 - građevine za istraživanje mineralnih sirovina,
 - stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, a sve u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.
- c) U šumama i na ostalom šumskom zemljištu isključivo osnovne namjene
 - građevine infrastrukture, sukladno kartografskom prikazu br. 1. i 2.A,
 - građevine za gospodarenje šumom,
- d) Na ostalom poljoprivrednom tlu, šumama i šumskom zemljištu
 - građevine koje se mogu graditi na poljoprivrednom i šumskom zemljištu, prema točkama a), b) i c).
- e) Na vodama i unutar vodnog dobra
 - vodne građevine,
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske , komunalne itd.).

(127.) Katastarska čestica na kojoj se grade građevine van građevinskog područja mora imati pristup s javne površine.

Pod javnom površinom iz stavka 1. ove točke podrazumijevaju se postojeće ceste i poljski putovi širine min 3,0 m, ako zadovoljavaju potrebe vatrogasnog pristupa i prometne uvjete utvrđene sukladno posebnom propisu i to u cijeloj dužini do priključka na javnu cestu.

(128.) Oko gospodarskih i stambenih građevina koje se grade van građevinskog područja obvezna je sadnja niskog i visokog zelenila, a ograđivanje građevne čestice je dozvoljeno isključivo ogradom od pletiva s parapetom visine max. 30,0 cm ili živicom. Max. visina ograde je 1.8 m.

Ograditi se može i poljoprivredno zemljište sukladno uvjetima iz prethodnog stavka.

2.4.2.1. Stambene građevine van građevinskog područja

(129.) Van građevinskog područja mogu se graditi samo stambene građevine obiteljskog načina gradnje za vlastite potrebe, na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.

Pod obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom podrazumijeva se poljoprivredni posjed min. veličine utvrđene u točki (135.) ovih Odredbi, u sklopu kojeg se nalaze gospodarske građevine za potrebe poljoprivredne djelatnosti, zajedno sa stambenom građevinom.

Na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu dozvoljena je gradnja samo jedne obiteljske stambene građevine.

Stambena građevina ne može se graditi van građevinskog područja ako prije toga nisu izgrađene građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost.

(130.) Udaljenost stambene građevine od građevinskog područja naselja stalnog stanovanja mora biti min. 500,0 m, od razvrstane ceste min. 50,0 m, a od autoceste min. 100,0 m.

(131.) Bruto izgrađena površina stambene građevine koja se gradi van građevinskog područja može biti max. 20% od površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina. Iznimno, na

posjedima manjim od 5,0 ha bruto izgrađena površina stambene građevine ne može biti veća od 200 m².

- (132.) Etažna visina stambene građevine koja se gradi van građevinskog područja može bit max. Podrum ili suteren, prizemlje i potkrovlje.

2.4.2.2. Gospodarske građevine van građevinskog područja

- (133.) Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su:
- poljoprivredne građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja (stoke, peradi i krznaša),
 - ribnjaci,
 - gospodarske građevine za primarnu doradu i preradu u sklopu kompleksa za intenzivni uzgoj životinja,
 - ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu u sklopu obiteljskog poljoprivrednog posjeda.

- (134.) Poljoprivredne građevine van građevinskog područja mogu se graditi na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene (P1) i (P3), sukladno posebnom propisu i ako su zadovoljeni uvjeti utvrđeni ovim Odredbama u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica i minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja.

Građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti izvan naselja mogu se locirati samo na površinama koje se obrađuju i za koje postoji dokaz o gospodarskoj opravdanosti te da se ne može formirati građevinska parcela za te građevine niti smanjivati posjed.

- (135.) Minimalna veličina posjeda na kojem se mogu graditi poljoprivredne građevine van građevinskog područja je sljedeća:
- 15,0 ha za građevine u funkciji intenzivne ratarske proizvodnje, ili
 - 5,0 ha za građevine u funkciji uzgoja voća, ili
 - 3,0 ha za građevine u funkciji uzgoja povrća, ili
 - 1,0 ha za građevine u funkciji uzgoja vinove loze, ili
 - 0,5 ha za građevine u funkciji uzgoja cvijeća i sadnica.

Iznimno, staklenici i plastenici mogu se graditi nezavisno od veličine posjeda.

Posjedom iz stavka 1. ove točke smatra se zemljište koje je u površini od min. 60% u vlasništvu investitora, a preostali dio može biti državno zemljište u zakupu. Ako posjed čini više katastarskih čestica, na min. 80% površine posjeda katastarske čestice moraju biti fizički povezane. Čestice se smatraju fizički povezane i ako ih dijele melioracijski kanali i poljski putovi. Najmanje 50% posjeda treba biti na području općine Tovarnik.

- (136.) Udaljenost poljoprivrednih građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije ne može biti manja od 500,0 m od građevinskog područja.

Odredbe iz stavka 1. ove točke ne odnosi se na poljoprivredne građevine za uzgoj poljoprivrednih kultura.

- (137.) Broj uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja mora biti veći od 7.

Iznimno, ako je osnovna namjena posjeda intenzivna ratarska proizvodnja na posjedu površine min. 3,0 ha, na kojem se gradi i stambena građevina, moguća je gradnja poljoprivrednih građevina za uzgoj životinja, sukladno uvjetima za gradnju građevina za uzgoj životinja na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja.

- (138.) Minimalna udaljenost građevine za smještaj životinja od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste:

MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINE ZA SMJEŠTAJ ŽIVOTINJA
OD RAZVRSTANE CESTE

Tablica br. 37.

Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste (u m)	
	Državne ceste	Županijske i lokalne ceste
50-100	100	100
> 100 do 400	150	100
> 400	200	150

Zadane udaljenosti iz prethodne tablice ne odnose se na prateće sadržaje .

Udaljenost pratećih sadržaja, izuzev infrastrukture, od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste mora biti min. 50 m.

- (139.) Građevine za smještaj životinja van građevinskog područja ne mogu se graditi u vodozaštitnim i zonama preventivne zaštite, u kojima je zabrana gradnje takvih građevina utvrđena posebnim propisom i odlukama o zaštiti sanitarnih zona crpilišta, donesenim na temelju tog propisa.
- (140.) Građevine za smještaj životinja moraju se udaljiti od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine.

Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (U_g), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži s koeficijentom k iz sljedeće tablice:

KOEFIČIJENTI ZA IZRAČUN UVJETNIH GRILA

Tablica br. 38.

VRSTA STOKE	k
krave, steone junice	1,00
bikovi	1,50
volovi	1,20
junad 1-2 godine	0,7
junad 6-12 mjeseci	0,5
telad	0,25
krmače+prasad	0,30
tovne svinje do 6 mjeseci	0,25
mlade svinje 2 do 6 mjeseci	0,13
prasad do 2 mjeseca	0,02
teški konji	1,20
srednje teški konji	1,00
laki konji	0,70
ždrebad	0,70
ovce, ovnovi, koze i jarci	0,10
janjad i jarad	0,05
konzumna perad	0,002
rasplodne nesilice	0,0033
nojevi	0,25
kunići	0,007

Za sve ostale životinje koje nisu navedene u tablici broj uvjetnih grla utvrđuje se na način da se broj grla u jednom turnusu pomnoži s prosječnom težinom životinje na kraju turnusa i podijeli s 500.

- (141.) Minimalna udaljenost građevina za smještaj životinja od granica građevinskog područja iznosi:

MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINA ZA SMJEŠTAJ ŽIVOTINJA OD GRAĐEVINSKOG
PODRUČJA NASELJA

Tablica br. 39.

VRSTA STOKE	max. KAPACITET ZGRADE (broj grla prema udaljenosti)				
	100 m	200 m	300 m	400 m	500 m
Udaljenost od naselja	100 m	200 m	300 m	400 m	500 m
UVJETNA GRILA (>7)	do 50	100	200	400	800 i više
krave, steone junice	50	100	200	400	800 i više
bikovi	33	67	133	267	533
volovi	42	83	166	332	664
junad 1-2 godine	71	143	286	571	1.142
junad 6-12 mjeseci	100	200	400	800	1600
telad	200	400	800	1.600	-
krmača+prasad	167	303	606	1.212	-
tovne svinje do 6 mjeseci	200	400	800	1.600	-
mlade svinje 2 do 6 mjeseci	385	769	1.538	3.076	6.152
prasad do 2 mjeseca	2.500	5.000	10.000	20.000	40.000
teški konji	42	83	166	333	667
srednje teški konji	50	100	200	400	800
laki konji	63	125	250	500	1.100
ždrebad	67	133	267	533	1.067
ovce, ovnovi, koze i jarci	500	1.000	2.000	4.000	8.000
janjad i jarad	1.000	2.000	4.000	8.000	1.000
konzumna perad	25.000	50.000	100.000	200.000	400.000
rasplodne nesilice	15.152	30.304	60.608	121.216	242.432
nojevi	200	400	800	1.600	3.200
kunići	7.143	14.286	28.572	57.144	114.288

Udaljenost iz prethodnog stavka odnosi se i na gnojišta i lagune, a ne odnosi se na prateće sadržaje.

- (142.) Na građevnoj čestici na kojoj se grade građevine za smještaj životinja mogu se graditi prateći sadržaji (klaonica, hladnjača, skladišta i mješaonica stočne hrane, kafilerija, kompostišta, spremišta strojeva i alata, prostorije za boravak radnika, uredi, infrastruktura, garaže, parkirališta, manipulativne površine, nadstrešnice i sl.), te jedna jednoobiteljska stambena građevina. Prateći sadržaji mogu biti samo u funkciji djelatnosti uzgoja životinja, a prostori za boravak djelatnika samo garderobno-sanitarni prostori, te prostorije za dnevni odmor.

Uredske prostorije mogu biti samo 5% bruto građevinske površine dijela građevine za smještaj životinja.

Prateći sadržaji iz stavka 1. ove točke mogu se graditi samo nakon izgradnje ili istovremeno s izgradnjom osnovnih građevina.

Građevine za smještaj životinja moraju biti udaljene min. 5,0 m od svih međa građevne čestice i najmanje 10,0 m od osi pristupne ceste ili puta, a od građevinskog područja naselja sukladno točki (141.) ovih Odredbi.

Najveća etažna visina građevina iz stavke 1. ove točke može biti P+1, a iznimno i veća kada to zahtijeva tehnički proces.

Na farmi je moguća izgradnja stambenih građevina koje se mogu graditi isključivo kao jedinstvena arhitektonsko-oblikovna cjelina s gospodarskim dijelom uz uvjet da im površina ne prelazi 20% ukupno izgrađene površine proizvodnih građevina. U koliko je programom predviđen seoski turizam tada je moguće stambenu površinu povećati samo za onaj dio koji služi smještaju gostiju.

Uvjeti se određuju stručnom podlogom za cijeli obuhvat i posjed. Lokacijska dozvola mora se izdati za cijeli obuhvat.

- (143.) Ribnjakom se smatraju bazeni i ostale vodne površine za uzgoj akvakulture.

Izgradnja novih ribnjaka izvan građevinskog područja moguća je samo na zemljištu katastarskih kultura: neplodno tlo, u napuštenim koritima vodotoka i ostalom obradivom tlu (P3).

Minimalna površina ribnjaka za uzgoj mlađi, koji se gradi izvan građevinskog područja, je 3 ha, a za uzgoj konzumne ribe je 5 ha. Iznimno, ribnjaci koji se grade u sklopu poljoprivrednog gospodarstva može biti manje površine.

Udaljenost ribnjaka od susjednih katastarskih čestica mora biti min. 5,0 m.

Izgradnja ribnjaka ne smije štetno utjecati na vodni režim susjednog obradivog zemljišta.

Uz ribnjake je moguće graditi građevine za potrebe uzgoja ribe, bruto površine max. 12 m² na 1 ha vodne površine ribnjaka i max. etažne visine P.

Građevinama za potrebe uzgoja ribe smatraju se: spremišta hrane, alata i opreme, prostorije za boravak radnika, garaže i sl. Ove građevine moraju biti udaljene min. 3 m od svih međa katastarske čestice i 5 m od ruba ribnjaka i za njihovu gradnju ne primjenjuju se odredbe o minimalnoj komunalnoj opremljenosti.

- (144.) Prateći sadržaji za primarnu doradu i preradu (klaonica, hladnjača, mješaonice stočne hrane i sl.) mogu biti isključivo u funkciji osnovne proizvodnje i mogu se graditi pod uvjetom da kapacitet građevine za uzgoj životinja iznosi min. 100 uvjetnih grla.

Maksimalni kapacitet prateće građevine za primarnu doradu i preradu mora odgovarati maksimalnom kapacitetu osnovne proizvodnje, te se u projektu mora dokazati da su količine sirovina za doradu i preradu sukladne kapacitetu farme.

Uvjeti iz prethodnog stavka ne odnose se na kafileriju.

- (145.) Gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma su građevine za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu, utvrđene posebnim propisom, a mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi stambena građevina. Ove građevine ne mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase odnosno na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

- (146.) Etažna visina gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma može biti max. podrum/suteren, prizemlje i potkrovlje.

Za potrebe turizma moguće je stambenu površinu iz točke (131.) povećati za dio koji služi smještaju gostiju.

2.4.2.3. Rekreativne građevine van građevinskog područja

- (147.) Rekreativne građevine koje se grade van građevinskog područja su: trim staza, konjička staza, kupalište, i sl., građevine u funkciji rekreacije.

Rekreativne građevine ne mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase.

2.4.2.4. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina

- (148.) Na području Općine utvrđena su sljedeća eksploatacijska i istražna polja mineralnih sirovina:

- a) Eksploatacijska polja
 - nafte i plina "Ilača" i "Đeletovci"
- b) Istražna polja
 - geotermalne vode "Ilača"

Na području Općine nalazi se niz napuštenih eksploatacijskih polja opekarske gline, koja su predviđena za sanaciju:

1. "Klještevica" (kč.br. 3601/1) u sjevernom dijelu naselja Tovarnik
2. "Mlaka" (kč.br. 1473) u istočnom dijelu naselja Tovarnik
3. "Orašje" (kč.br. 2380) u zapadnom dijelu naselja Tovarnik

4. "Ilača 1" (kč.br. 1897/1) u sjeverozapadnom dijelu naselja Ilača
5. "Ilača 2" i "Ilača 3" u sjeveroistočnom dijelu naselja Tovarnik

Nova istražna i eksploatacijska polja koja nisu navedena u stavku 1. ove točke, mogu se formirati na ostalom obradivom tlu (P3), gospodarskim šumama (Š1), ostalom šumskom zemljištu isključivo osnovne namjene (ŠZ), a za energetske mineralne sirovine i na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

- (149.) U sklopu eksploatacijskog polja dozvoljena je gradnja građevina u funkciji eksploatacije.
- U sklopu istražnog polja dozvoljena je gradnja građevina u funkciji istraživanja mineralnih sirovina.
- (150.) Eksploatacijsko polje se nakon zatvaranja mora sanirati sukladno postupku sanacije utvrđenom u Studiji o utjecaju na okoliš ili na temelju rudarsko-geološke osnove.

2.4.2.5. Pomoćne građevine van građevinskog područja

- (151.) Pomoćne građevine van građevinskog područja mogu se graditi na građevnoj čestici na kojoj je izgrađena stambena građevina koja se prema ovim Odredbama može graditi van građevinskog područja.

Najveća etažna visina pomoćne građevine iz prethodnog stavka može biti podrum i prizemlje.

2.4.2.6. Komunalne građevine van građevinskog područja

Groblja

- (152.) Katoličko groblje u Ilači i pravoslavno groblje u Tovarniku koja se nalaze van granica građevinskog područja naznačena su na kartografskom prikazu br. 1. i 4.A i 4.B.

2.4.2.7. Prometne i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja

- (153.) Prometne i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja grade se sukladno ovim Odredbama, izuzev onih odredbi koje se odnose isključivo na gradnju u građevinskom području.
- (154.) Van granica građevinskog područja mogu se graditi stajališta, benzinske postaje i druge građevine u funkciji prometa.

Benzinske postaje mogu se graditi u pojasu dubine max. 150,0 m od osi postojeće javne ceste, sukladno posebnom propisu.

Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice benzinske postaje može biti 0,5.

Na građevnoj čestici benzinske postaje mogu se graditi prateći sadržaji (prostorije za boravak djelatnika, uredi, infrastruktura, parkirališta, manipulativne površine i sl.).

Kod postojećih cesta dodatni sadržaji koji se mogu graditi na građevnoj čestici benzinske postaje su ugostiteljski, trgovački i servisni, a koeficijent izgrađenosti građevne čestice tim sadržajima ne može biti veći od 0,25.

Ugostiteljski sadržaj za smještaj iz prethodnog stavka može biti isključivo tipa motel.

- (155.) Uz nove ceste mogu se graditi svi sadržaji predviđeni projektom ceste.
- (156.) Van granica građevinskog područja mogu se graditi sadržaji graničnog prijelaza.
- Područje graničnog prijelaza, njegova kategorija i sadržaji graničnog prijelaza definirani su posebnim propisom.

2.4.2.8. Ostale građevine van građevinskog područja

- (157.) Van granica građevinskog područja, na prostorima primjerenim za tu namjenu, mogu se graditi manje vjerske građevine kao križevi, poklonci, kapelice i sl. te spomen obilježja, najveće bruto razvijene površine do 30,0 m².

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

(158.) Gospodarske djelatnosti su sljedeće:

- poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo i ribarstvo,
- eksploatacija mineralnih sirovina,
- industrija,
- graditeljstvo,
- trgovina,
- ugostiteljstvo i turizam,
- promet, telekomunikacije i skladištenje,
- proizvodnja i opskrba strujom, plinom i vodom,
- ostale usluge.

(159.) U naseljima građevine gospodarskih djelatnosti mogu se graditi na građevnoj čestici građevina drugih namjena i na zasebnoj građevnoj čestici.

Građevine gospodarskih djelatnosti unutar građevinskog područja grade se sukladno uvjetima gradnje u građevinskim područjima, utvrđenim ovim Odredbama.

(160.) U PPUOT utvrđene su dvije nove gospodarske zone (Tovarnik unutar naselja i Ilača van naselja) gospodarske namjene.

(161.) Površine van granica građevinskog područja naselja i ostalih građevinskih područja namjenjuju se djelatnostima poljoprivrede, šumarstva, lovstva, ribarstva, seoskog turizma, eksploataciji mineralnih sirovina, prometu, telekomunikacijama i opskrbi strujom, plinom i vodom, te odvodnji voda, sukladno ovim Odredbama i posebnim propisima.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

(162.) U PPUOT društvenim djelatnostima se smatraju sljedeće djelatnosti:

- uprava,
- socijalna zaštita,
- predškolski odgoj,
- obrazovanje,
- zdravstvo,
- obrazovanje,
- kultura,
- vjerske aktivnosti,
- vatrogasni dom,
- udruge i sl.

(163.) Planirana mreža javnih i društvenih djelatnosti sadrži osnovne sadržaje koji moraju biti zastupljeni u središnjim naseljima.

U naseljima na području Općine moraju se za potrebe javnih i društvenih djelatnosti, osigurati prostori za sljedeće sadržaje:

- Tovarnik	- Općinska uprava
	- osnovna škola
	- dječji vrtić
	- ambulanta
	- ljekarna

- veterinarska ambulanta
- dom kulture (muzej, čitaonica, knjižnica)
- vatrogasni dom

- Ilača
- osnovna škola
- ambulanta
- dom kulture
- vatrogasni dom

Za vjerske građevine, udruge i sl. prostor će se osigurati sukladno potrebama.

- (164.) Za potrebe društvenih djelatnosti koristit će se postojeće građevine ili graditi nove u građevinskim područjima naselja, sukladno uvjetima utvrđenim u ovim Odredbama.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

- (165.) Trase novih prometnih i infrastrukturnih građevina prikazane su u kartografskim prikazima br. 2.A-2.D, te u kartografskim prikazima građevinskih područja, a osnovni uvjeti utvrđivanja koridora i površina definirani su u točki (3.) i (4.) ovih Odredbi.
- (166.) Prilikom gradnje novih infrastrukturnih vodova nižih razina, koji nisu prikazani na kartografskim prikazima PPUOT, potrebno je težiti njihovom objedinjavanju u infrastrukturne koridore.
- (167.) Vodovi infrastrukture u pravilu se polažu u javne površine. Iznimno, mogu se polagati i na ostalim površinama uz osigurani pristup.

Ostale površine iz prethodnog stavka su:

- u građevinskim područjima – neizgrađene površine između regulacijske linije i građevnog pravca,
 - van građevinskog područja – neizgrađeni površine.
- (168.) Postojeće prometne i infrastrukturne građevine, koje se u PPUOT uklanjaju ili zamjenjuju novima, mogu se održavati i rekonstruirati na postojećoj trasi do izgradnje nove mreže.

5.1. PROMETNI SUSTAV

5.1.1. Cestovni promet

- (169.) Mreža postojećih razvrstanih javnih cesta utvrđena je u PPUOT, a kategorija prometnica utvrđena je na temelju Odluke nadležnog Ministarstva.

Kategorija svih prometnica na području Općine može se mijenjati sukladno izmjenama Odluke iz stavka 1. ove točke bez promjene PPUOT. Od dana stupanja na snagu Odluke, na tu prometnicu i okolni prostor primjenjuju se uvjeti gradnje utvrđeni ovim Odredbama, sukladno novoj kategoriji prometnice.

U slučaju da postojeća prometnice nije naznačena u kartografskim prikazima, uvjeti se odnose na postojeću trasu.

- (170.) Ulični koridor u naselju je prostor između regulacijskih linija, koji je namijenjen gradnji kolnika, parkirališta, kolno-pješačkih prilaza građevinskoj parceli, prometnih površina pješačkog, biciklističkog i javnog prometa, te vođenja svih vrsta infrastrukturnih vodova, uključujući i odvodni sustav oborinske odvodnje, uređenju zelenih površina, postavljanju urbane opreme i sl.
- (171.) Svi ulični koridori u građevinskom području na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica, ili su uvjet za formiranje građevnih čestica, moraju biti povezani u jedinstveni prometni sustav.
- (172.) Za nove ulične koridore u građevinskim područjima naselja potrebno je osigurati širinu:
- 25,0 m za ulični koridor kojim prolazi državna cesta,
 - 20,0 m za ulični koridor kojim prolazi županijska cesta,

- 18,0 m za ulični koridor kojim prolazi lokalna cesta,
 - 18,0 m za ulične koridore kojima prolaze ostale ceste čije je dužine preko 150,0 m.
- (173.) U slučaju da se zbog postojećih građevina, prirodnih ili drugih specifičnih prostornih ograničenja ne može osigurati preporučena širina uličnog koridora, za nove ulične koridore čija je dužina preko 150,0 m mogu se utvrditi i manje širine, ali ne manje od sljedećih:

**MINIMALNA ŠIRINA ULIČNIH KORIDORA ZA KOLNI PROMET,
DUŽINE PREKO 150,0 m**

Tablica br. 40.

KATEGORIJA CESTE U ULIČNOM KORIDORU	Minimalna širina uličnog koridora (m)	
	Otvoreni sustav oborinske odvodnje	Zatvoreni sustav oborinske odvodnje
Državna	20,0	18,0
Županijska	18,0	14,0
Lokalna cesta	18,0	14,0
Ostale ceste	16,0	12,0

- (174.) Za nove ulične koridore čija dužina je manja od 150,0 m, širina uličnog koridora ne može biti manja od:

**MINIMALNA ŠIRINA ULIČNIH KORIDORA
ZA KOLNI PROMET, DUŽINE MANJE OD 150,0 m**

Tablica br. 41.

SMJER KOLNOG PROMETA	Minimalna širina uličnog koridora (m)	
	Otvoreni sustav oborinske odvodnje	Zatvoreni sustav oborinske odvodnje
Dvosmjerni promet	12,0	10,0
Jednosmjerni promet	10,0	8,0

Ulice dužine manje od 150,0 m mogu biti i slijepe.

- (175.) Udaljenost građevina koje se mogu graditi izvan građevinskog područja mora biti min. 10,0 m od osi postojeće pristupne ceste ili puta.
- (176.) Sve ceste namijenjene javnom prometu na području Općine moraju biti opremljene horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, prema Hrvatskim normama.

Sve prometne površine trebaju biti izvedene sukladno posebnom propisu o sprječavanju stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera, tako da na njima nema zapreke za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Nije dozvoljena gradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koje zatvaraju vidno polje vozača i time ugrožavaju promet. Određivanje polja preglednosti utvrđuje se na temelju posebnog propisa za javne ceste.

- (177.) U svim naseljima Općine mora se uz sve stambene građevine, građevine javne i društvene te gospodarske namjene, izgraditi minimalni broj parkirališnih mjesta prema sljedećim normativima:

MINIMALNI BROJ PARKIRALIŠNIH MJESTA

Tablica br. 42.

Namjena građevina	Jedinica	Broj parkirališnih mjesta
Obiteljske stambene građevine	1 stan	1,00
Višestambene građevine	1 stan	1,20
Trgovački (maloprodaja)	25 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Robne kuće, trgovački centri	60 m ² bruto izgrađene površine	1,00

Tržnice na malo	25 m ² površine građevne čestice	1,00
Poslovne zgrade, uredi, agencije	100 m ² bruto izgrađene površine	2,00
	< 50 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Industrija i skladišta	100 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Servisi i obrt	100 m ² bruto izgrađene površine	2,00
Ugostiteljstvo	15 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Osnovne škole i vrtići	1 učionica/grupa	2,00
Zdravstvene građevine	40 m ² bruto izgrađene površine	2,00
Vjerske građevine	40 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Građevine mješovite namjene	-	∑ parkirališnih mjesta za sve namjene u sklopu građevine

Broj parkirališta za športsko-rekreacijske građevine utvrđuje se prema posebnom propisu.

- (178.) Na javnim parkiralištima i u javnim garažama potrebno je osigurati parkirališna mjesta za invalide prema posebnom propisu.
- (179.) Sukladno namjeni građevine izgradnja parkirališta se mora riješiti na sljedeći način:
- obiteljske stambene građevine
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
 - u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice,
 - višestambene građevine
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
 - u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice,
 - na parkiralištu udaljenom max. 100,0 m od građevine
 - poslovne građevine (trgovačke i ugostiteljske i poslovne zgrade, uredi, agencije, servisi i obrt)
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
 - u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice,
 - na parkiralištu udaljenom do max. 100,0 m od građevine,
 - robne kuće i trgovački centri
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
 - proizvodne građevine i skladišta
 - na vlastitoj građevnoj čestici
 - u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice,
 - javne i društvene, športsko-rekreacijske i vjerske građevine
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
 - u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice,
 - na parkiralištu udaljenom max. 200,0 m od građevine,
 - građevine mješovite namjene
 - sukladno načinu rješavanja izgradnje parkirališta za osnovnu namjenu.

Pod parkiralištem podrazumijeva se i prostor u garaži.

- (180.) Pod pojmom "vlastita građevna čestica" iz točke (179.) ovih Odredbi podrazumijeva se građevna čestica na kojoj je izgrađena osnovna građevina.

Pod pojmom "ulični koridor u širini regulacijske linije" podrazumijeva se neizgrađeni prostor između regulacijske linije i kolnika na onoj strani ulice na kojoj se nalazi građevna čestica, pod

uvjetom da se u tom prostoru osigura pješački prolaz širine kao u ostalom dijelu ulice, a najmanje 1,20 m.

Pod pojmom "parkiralište" podrazumijeva se javno parkiralište ili garaža koji su planirani ili su izgrađeni za potrebe nove građevine ili prenamjenu postojeće.

Potvrdu da se javno parkiralište ili garaža može koristiti za potrebe građevine izdaje Općina.

- (181.) Način rješavanja izgradnje parkirališta utvrđen u točki (179.) ovih Odredbi obvezno se primjenjuje i u slučaju prenamjene postojećih građevina, za dio građevine koji se prenamjenjuje, te kod rekonstrukcije za dio građevine koji se rekonstruira, ako je zbog prenamjene odnosno rekonstrukcije potreban veći broj parkirališnih mjesta od broja potrebnog za postojeću namjenu.
- (182.) U građevinskim područjima naselja potrebno je dati prednost pješačkom i biciklističkom prometu.
- (183.) Širina nogostupa utvrđuje se sukladno broju korisnika, prostornim uvjetima i ambijentalnim obilježjima, ali ne može biti manja od 1,20 m.
- Pješačke prometnice se grade odvojeno od kolnika i po mogućnosti od kolnika odvojene zelenim zaštitnim pojasom.
- (184.) U uličnom koridoru državne ceste na dionicama u naselju treba planirati izgradnju biciklističkih staza ili traka.

Uvjeti gradnje biciklističkih staza utvrđeni su posebnim propisom.

5.1.2. Željeznički promet

- (185.) U PPUOT planira se rekonstrukcija i modernizacija županijske pruge MG2C.
- (186.) Na križanju željezničke pruge, ceste ili puta obvezno je osigurati kolni prijelaz, sukladno posebnom propisu.
- Prijelaz županijske ceste Ž 4233 u Tovarniku i planirane dionice županijske ceste od trase Ž 4233 do Ilače preko trase glavne magistralne željezničke pruge Tovarnik-Novska u konačnici mora biti deniveliran. Do izgradnje deniveliranog prijelaza moguća su prijelazna rješenja definirana posebnim propisom.
- (187.) U zoni željezničkog kolodvora Tovarnik planira se izgradnja prekrcajnog terminala (cestovno-željeznički).

5.1.3. Poštanski promet

- (188.) Razvoj poštanske djelatnosti koje se odnosi na modernizaciju poslovnog prostora usmjeren je na građevinsko područje naselja, te se PPUOT i detaljnim planovima uređenja (DPU) moraju osigurati prostorne pretpostavke za nesmetani razvoj.

Razvoj poštanske djelatnosti odnositi će se samo na adaptacije i održavanje poslovnih prostora, te eventualno uređenje eksterijera (pristup, pločnik, parkirališna mjesta i sl.).

5.1.4. Telekomunikacije

- (189.) Razvoj nepokretne telekomunikacijske mreže u PPUOT obuhvaća izgradnju pristupno/spojnog voda Ilača-Šidski Banovci, zamjenu postojećih (LC) suvremenim komunikacijama (UPS), te daljnjim razvojem mjesnih mreža.
- Pristupni/spojni vodovi i komutacijski čvorovi u nepokretnoj mreži, bazne postaje u pokretnoj mreži, te objekt i koridor RTV sustava veza označeni su na kartografskom prikazu br. 2.B "Pošta i telekomunikacije".
- Mjesne mreže razvijat će se sukladno dinamici gospodarskog, društvenog i prostornog razvitka Općine.
- (190.) Novi pristupni/spojni telekomunikacijski kabeli izvan građevinskog područja u pravilu se grade u zelenom pojasu, u koridoru prometnica.

Mjesna telekomunikacijska mreža u građevinskim područjima u pravilu se gradi u zelenom pojasu ulica, a u ulicama s užim profilom polaže se ispod nogostupa sustavom distribucijske telekomunikacijske kanalizacije (minikanalizacije) u naselju Tovarnik i mrežnim kabelima (ili minikanalizacijom) u naselju Ilača. Po potrebi telekomunikacijske vodove graditi s obje strane ulica.

- (191.) Za razvoj pokretne telekomunikacijske mreže potrebno je izgraditi bazne postaje s pripadajućim antenskim stupovima i neophodnim kabelskim vodovima.

Bazne postaje se moraju graditi sukladno posebnim propisima o sigurnosti te zaštititi od neionizirajućih zračenja.

Ne dozvoljava se izgradnja baznih postaja:

- na školama i dječjim vrtićima,
- na građevinama koje su zaštićene na temelju zakona o zaštiti kulturnih dobara,
- sa samostojećim antenskim stupovima na udaljenosti manjoj od 100,0 m od sakralne građevine (crkve).

Do lokacije baznih postaja obvezno je osigurati kolni pristup.

- (192.) Prilikom planiranja mreže baznih postaja obvezno je usklađivanje s istim ili srodnim djelatnostima radi zajedničkog korištenja prostora i dijela građevina.

5.2. ENERGETSKI SUSTAV

5.2.1. Plinovodi

- (193.) Planirani plinovodi na području Općine su:

- Novi plinovodi mjesnih mreža u naseljima Tovarnik i Ilača.

- (194.) Kućne redukcijske stanice u građevinskim područjima ne smiju se graditi u uličnom profilu.

- (195.) Razvoj distribucijske plinoopskrbne mreže u građevinskim područjima potrebno je usklađivati s razvojem područja na način da zadovolje sve planirane potrebe za plinom svih korisnika.

Planirani distribucijski plinovod će biti srednjetačni s tlakom plina 0,1-0,4 MPa (1,0-4,0 bara).

- (196.) Distribucijski plinovodi se u građevinskim područjima polažu u pravilu u javnim površinama, s jedne ili obje strane ulica prema potrebama.

5.2.2. Elektroenergetika

- (197.) Razvoj elektroenergetskog sustava na području Općine planira se gradnjom sljedećih građevina:

- a) Prijenos električne energije

- građevine od važnosti za Državu iz točke (11.) ovih Odredbi,

- b) Distribucija električne energije

- građevine od važnosti za Županiju iz točke (12.) ovih Odredbi,
 - izgradnju 2xKB 10(20) kV od TS 35/10(20) kV-Tovarnik do naselja Tovarnik radi elektroopskrbe cijelog naselja i šire,
 - izgradnja novih KB 10(20) kV u naselju Tovarnik kojima će se međusobno povezati postojeće i planirane TS 10(20) kV,
 - izgradnja novih četiri (4) TS 10(20)/0,4 kV u naselju Tovarnik,
 - demontiranje svih nadzemnih 10(20) kV dalekovoda unutar građevinskog područja naselja Tovarnik, te dio postojećeg glavnog 10(20) kV napojnog voda,
 - izgradnja nove TS 10(20)/0,4 kV u Ilači,

- izgradnja novih KB 10(20) kV dalekovoda kojima će se međusobno povezati postojeće i nova TS 10(20)/0,4 kV u Ilači,
- izgradnja novog KB 10(20) kV kojim će se nova TS 10(20) kV povezati na glavni dovodni nadzemni 10(20) kV dalekovod,
- demontiranje ogranka nadzemnog 10(20) kV dalekovoda kojim je priključena ŽSTS-100,
- rekonstrukcija i dogradnja niskonaponske 0,4 kV mreže.

Trase i lokacije planiranih elektroenergetskih građevina označene su na kartografskom prikazu br. 2.C.

Ostale trafostanice i vodovi rekonstruirat će se i graditi sukladno gospodarskom razvoju i procesu urbanizacije naselja na područje Općine.

(198.) Prilikom određivanja trase nadzemnih dalekovoda koji nisu naznačeni u kartografskom prikazu moraju se poštivati sljedeći uvjeti:

- potrebno je voditi računa o bonitetu poljoprivrednog zemljišta te po mogućnosti koristiti područja slabijih bonitetnih klasa,
- prilikom prijelaza preko poljoprivrednog zemljišta trasu treba voditi na način da utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju bude što manji,
- položaj stupova ne smije ograničavati funkcioniranje postojećih i potencijalnih sustava za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta,
- izbjegavati prolaz dalekovoda kroz šume i preko šumskog zemljišta,
- trasu dalekovoda položiti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji mortalitet ptica.

Postojeći nadzemni DV 10(20) kV koji se nalazi u građevinskom području naselja (ili: koji prolaze kroz građevinsko područje i kontaktnu zonu naselja) moraju se postupno zamijeniti kabelskim.

Pri utvrđivanju trase kabelskog dalekovoda, novu trasu je obvezno uskladiti s urbanom matricom naselja na način da u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava korištenje zemljišta i gradnju u naselju.

(199.) Ne dozvoljava se otvaranje novih prosjeka kroz šume za gradnju 10(20) kV elektroenergetske mreže.

(200.) Prostor unutar koridora i ispod nadzemnih dalekovoda može se koristiti za osnovnu namjenu prikazanu na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina".

Korištenje zemljišta i gradnja u koridorima elektroenergetskih građevina vrši se sukladno posebnim propisima, uz suglasnost ustanove s javnim ovlastima nadležne za elektroenergetiku.

(201.) Distribucijski dalekovodi u građevinskom području moraju se izvoditi podzemnim kabelskim vodovima.

U PPUOT se predviđa sukcesivna zamjena postojećih nadzemnih distribucijskih dalekovoda kabelskim vodovima.

(202.) U građevinskim područjima naselja planira se razvoj niskonaponske 0,4 kV mreže, a mrežu graditi na sljedeći način:

- a) U ulicama naselja gdje postoji izgrađena (zasebna) javna rasvjeta (J.R.) na kandelaberima postojeću niskonaponsku zračnu mrežu izvedenu vodičima AlČe po krovnim stalcima zamijeniti vodičima SKS na istim krovnim stalcima.
- b) U ulicama gdje je koncepcija postojeće niskonaponske mreže izvedena vodičima AlČe po krovnim stalcima i javna rasvjeta zidnim kracima izgraditi novu niskonaponsku mrežu na betonskim stupovima i vodičima SKS s vodičem za priključak tijela javne rasvjete.
- c) Niskonaponske veze između TS-a i prvog stupnog mjesta (početka izvod NN) po mogućnosti izvoditi podzemnim kabelima za potrebe J.R.

- d) U povijesnim dijelovima, parkovima itd. naselja niskonaponsku mrežu izvesti podzemnim kabelima.
- e) Razvode javne rasvjete potrebno je izdvojiti iz elektroenergetskih objekata HEP-a u obliku odvojenih ormara JR kabelima napajanih iz TS-a.

Ovisno o koncepciji niskonaponske mreže opisane u dijelovima teksta a), b), c) i e) priključke izvesti nadzemnim i podzemnim kabelima s osnovne niskonaponske mreže do pojedinačnih građevina.

Do izgradnje planirane kableske elektroenergetske mreže može se koristiti postojeća uz manje rekonstrukcije što uključuje i zamjenu golih vodiča SKS-om, te priključenje ponekog novog korisnika. Kod potreba za veće rekonstrukcije pridržavati se planom predviđene izgradnje.

- (203.) Na područjima naselja, u kojima je obvezna gradnja podzemne niskonaponske mreže i gdje postoji mreža na krovnim stalcima J.R. se mora graditi podzemnim kabelskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima postavljenim uz prometnice. Razvode J.R. potrebno je izdvojiti iz elektroenergetskih objekata HEP-a u obliku odvojenih ormara J.R. kabelima napajanim iz TS.

Na ostalim dijelovima naselja gdje se niskonaponska mreža gradi sa SKS na betonskim stupovima, rasvjetna tijela se mogu postaviti na iste stupove.

- (204.) Niskonaponska elektroenergetska mreža (osim ako je na krovnim stalcima) i J.R. grade se u pravilu u uličnim koridorima, u zelenom pojasu, a stupovi se moraju graditi na dovoljnoj sigurnosnoj udaljenosti od kolnika, utvrđenoj posebnim propisom.

- (205.) Sve trafostanice moraju imati kolni pristup s javne površine. Ne dozvoljava se izgradnja trafostanica i ormara J.R. u uličnom profilu.

5.3.VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

5.3.1. Vodoopskrba

- (206.) Rješenje vodoopskrbe Općine planira se uspostavljanjem cjelovitog sustava s napajanjem iz izvorišta grupnih vodovoda za II. fazu, regionalnih sustava u krajnjoj fazi razvoja vodoopskrbnih sustava, te lokalnih izvorišta "Tovarnik" Tovarnik, "Banovina" Tovarnik i "Stadion" Ilača za I. fazu razvoja.

- (207.) Izvorišta vode moraju se zaštititi od mogućih zagađivanja, sukladno mjerama sanitarne zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa.

- (208.) U PPUOT utvrđuje se vodonosno područje koje je prikazano na kartografskom prikazu br. 3.A.

Na vodonosnom području potrebno je provesti istraživanja s ciljem utvrđivanja pogodnosti za vodoopskrbu. Ako se područje utvrdi pogodnim za vodoopskrbu, mora se zaštititi od mogućeg zagađivanja mjerama zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa.

- (209.) Vodoopskrbni vodovi se polažu u javnim površinama.

- (210.) Ako se vodoopskrbni sustav rješava etapno, mora se dimenzionirati i izvoditi kao dio cjelovitog rješenja.

- (211.) U svakoj točki vodoopskrbnog sustava moraju biti zadovoljeni protupožarni zahtjevi u pogledu količine vode i raspoloživog tlaka, sukladno posebnom propisu.

5.3.2. Odvodnja otpadnih voda

- (212.) U PPUOT odvodnja otpadnih voda riješena je na sljedeći način:

- za naselje Ilača, alternativno izgradnjom zajedničkog sustava odvodnje s naseljima Šidski Banovci i Vinkovački Banovci, susjedne općine Nijemci,
- za naselje Tovarnik izgradnjom autonomnog sustava odvodnje. Za naselje Ilača se preporučuje razmatranje mogućnosti zbrinjavanja otpadnih voda biljnim uređajem,
- za naselja Ilača i Tovarnik izgradnjom zajedničkog sustava s uređajem za čišćenje otpadnih voda na lokaciji "Vaganti".

- Kako bi se došlo do optimalnog rješenja potrebno je sve moguće varijante i rješenja ekonomski i obzirom na ostale parametre, analizirati i međusobno usporediti.
- (213.) Trase vodova i položaj uređaja za pročišćavanje iz kartografskog prikaza br. 2.D "Vodnogospodarstvo" su usmjeravajućeg značenja i moguće ih je mijenjati u tijeku detaljne razrade, pod sljedećim uvjetima:
- mora se zadržati osnovni princip rješavanja odvodnje (smjer odvodnje i vrsta sustava),
 - vode se moraju upustiti u recipijente utvrđene u točki (214.) ovih Odredbi.
- (214.) Recipijent za prihvat otpadnih voda sa područja Općine je:
- melioracijski kanali Boris
- (215.) U naseljima je planirana gradnja razdjelnog sustava.
- Sanitarne i tehnološke otpadne vode odvodit će se ukopanim vodonepropusnim cijevnim sustavom, a oborinske vode otvorenim cestovnim i melioracijskim kanalima. Postoji i mogućnost kombinacije razdjelnog i mješovitog sustava odnosno gradnje zatvorenog sustava oborinske odvodnje, ako se za to ukaže potreba.
- (216.) Sustavi odvodnje mogu se graditi etapno, a etape realizacije moraju biti usklađene s krajnjim rješenjem.
- (217.) Sve onečišćene ili zagađene vode koje ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u odvodni sustav, moraju se prije upuštanja pročistiti uređajem za prethodno čišćenje otpadnih voda.
- (218.) Sve onečišćene ili zagađene vode koje svojim svojstvima ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u recipijente ili tlo moraju se prije ispuštanja pročistiti uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.
- (219.) Do izgradnje javnog odvodnog sustava zbrinjavanje otpadnih voda može se vršiti putem vodonepropusnih sabirnih jama ,uz obvezno pražnjenje jama i konačno zbrinjavanje otpadnih voda, sukladno posebnom propisu, odnosno vlastitim uređajem za pročišćavanje, sukladno uvjetima nadležne ustanove.
- Iznimno, za građevine s količinom sanitarne i ostale otpadne vode iznad 2,0 m³/dnevno ne mogu se graditi vodonepropusne sabirne jame.
- (220.) Nakon izgradnje javnog odvodnog sustava u ulici, postojeće građevine u toj ulici moraju se prilikom svakog zahvata na građevini priključiti na novi odvodni sustav, ako nemaju vlastiti uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.
- (221.) Za rješenje odvodnje otpadnih voda potrebno je izraditi studiju odvodnje otpadnih voda s područja Općine, vodeći računa o širem području.

5.3.3. Vodotoci, vode i melioracijska odvodnja

- (222.) U PPUOT planiraju se sljedeći vodnogospodarski zahvati:
- izgradnja melioracijskih kanala I reda "Boris-Boris"
- Postojeći vodnogospodarski sustav potrebno je urediti i održavati u funkcionalnom stanju pri čemu Općina mora posebnu pažnju posvetiti dijelu melioracijskog sustava iz svoje nadležnosti.
- Osim radova iz prethodnog stavka dozvoljeni su i drugi vodnogospodarski zahvati s ciljem unapređenja i poboljšanja vodnogospodarskog sustava.
- (223.) Radi očuvanja i održavanja zaštitnih hidro-melioracijskih i drugih građevina i održavanja vodnog režima, područja uz melioracijske kanale i inundacijski pojas, moraju se koristiti sukladno posebnom propisu.
- (224.) U PPUOT površinama za navodnjavanje smatraju se sve poljoprivredne površine.
- Navodnjavanje poljoprivrednih površina moguće je pod uvjetom da se prethodno utvrdi vodna količina i odgovarajuća kvaliteta vode za navodnjavanje.

6. MJERE ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA

6.1. KULTURNA DOBRA

(225.) Na području općine Tovarnik su, sukladno posebnom zakonu, zaštićena sljedeća kulturna dobra:

a) Sakralna

- Župna crkva sv. Jakova u Ilači,
- Župna crkva sv. Bartola i Mateja u Tovarniku,
- Pravoslavna crkva sv. Georgija u Tovarniku,
- Crkva Uznesenja sv. Križa u Tovarniku.

b) Profana

- Zgrada osnovne škole A.G. Matoš sa spomen pločom i bistom u Tovarniku,
- Kuća Lovrić u Tovarniku,
- Rodna kuća A.G. Matoša u Tovarniku

c) Etnološka

- Kuća u Ulici M. Gupca br. 36., u Ilači,
- Kuća u Ulici S. Radića br. 22., u Ilači,
- 3 kuće u Ulici V. Nazora br. 26., 54. i 65., u Ilači,
- Kuća u Ulici Šidska br. 1., u Tovarniku,
- Kuća u Ulici Šidska br. 3., u Tovarniku,
- Kuća u Ulici Šidska br. 6., u Tovarniku.

d) Arheološka

- "Rudina Krčevine", antičko naselje uz šumu Jelaš u Tovarniku,
- "Jasenik", antičko naselje južno od ceste Tovarnik-Šid u Tovarniku,
- "Orašće", prapovijesno naselje sjeverno uz cestu za Ilaču u Tovarniku,
- "Orašće", antičko naselje sjeverno uz cestu za Ilaču u Tovarniku,
- "Orašće", srednjevjekovno naselje sjeverno uz cestu za Ilaču u Tovarniku.

e) NOB

- Skupna grobnica 80 palih boraca u Tovarniku,
- Zgrada bivše vojne partizanske ambulante na Sremskom frontu u Tovarniku,
- Spomen ploča palim borcima i ŽFT na društvenom domu u Tovarniku.

Zaštićena kulturna dobra orijentacijski su naznačena na kartografskom prikazu br. 3.A, a detaljno se utvrđuju na temelju akata o zaštiti.

Zaštićenim kulturnim dobrom se smatraju i sva kulturna dobra koja će se, nakon donošenja PPUOT zaštititi sukladno posebnom zakonu.

(226.) Namjena i način uporabe kulturnog dobra te svi zahvati na kulturnom dobru, utvrđuju se i provode sukladno posebnom propisu.

(227.) Za promjenu namjene pojedinačno zaštićenih građevina mora se ishoditi prethodna dozvola Konzervatorskog odjela u Osijeku.

(228.) Spomen obilježja i grobnica navedeni u točki (225.) e), ne mogu se uklanjati, premještati ili na njima bilo što raditi bez prethodnog odobrenja Konzervatorskog odjela u Osijeku.

- (229.) Osim kuća navedenih u točki (225.) c), potrebno je sačuvati od daljnjeg propadanja, a prilikom obnove poštivati njihov izvorni izgled i autentičnost.
- (230.) Na evidentiranim arheološkim lokalitetima iz točke (225.) d), svi zemljani radovi dubine iskopa veće od 50 cm moraju biti izvođeni ručno, uz nadzor arheologa i prethodno dopuštenje Konzervatorskog odjela iz Osijeka, koji može za pojedine lokacije propisati i prethodno izvođenje istražnih arheoloških radova. Sva izgradnja na arheološkim lokalitetima uvjetovana je rezultatima istražnih radova, bez obzira na prethodno izdana odobrenja i dozvole.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

- (231.) Na cijelom području Općine planira se organizirano prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada.
- (232.) Zbrinjavanje komunalnog otpada riješit će se na regionalnoj (županijskoj) deponiji.
- Do izgradnje regionalne (županijske) deponije za zbrinjavanje komunalnog otpada koristit će se odlagalište Bazjaš.
- Ostala odlagališta moraju se zatvoriti i sanirati.
- Prostor odlagališta se nakon njihovog zatvaranja može koristiti sukladno odredbama koje se odnose na korištenje prostora i gradnju van građevinskih područja.
- (233.) Količine otpada moraju se smanjiti na način reciklaže otpada (za što je potrebno osigurati odgovarajuće prostore u naseljima), te korištenjem bio otpada za proizvodnju komposta u okviru domaćinstava s okućnicom.
- (234.) Opasni otpad prikuplja se na mjestu nastanka, a zbrinjava sukladno posebnom propisu.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

- (235.) Na području Općine utvrđene su sljedeća oštećena ili ugrožena područja:
- eksploatacijska polja nafte i plina "Ilača" i "Đeletovci",
 - divlja odlagališta inertnog otpada i otpadaka životinjskog porijekla.
- (236.) Za sanaciju oštećenih ili ugroženih područja potrebno je provesti sljedeće mjere:
- izgraditi uređaj za pretretman/čišćenje otpadnih voda u oba naselja Općine,
 - eksploatacijska polja se nakon završetka eksploatacije moraju sanirati sukladno načinu sanacije utvrđenom u rudarskom projektu,
 - divlja odlagališta otpada moraju se sanirati.
- (237.) Potrebno je uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka i odrediti lokacije postaja za praćenje u područnoj mreži, te donijeti Program mjerenja kakvoće zraka na području Općine.
- (238.) Sukladno posebnom propisu potrebno je osigurati izradu karte buke za utvrđivanje i praćenje razine buke.
- U slučaju da se kartom buke utvrde područja buke većeg intenziteta od dozvoljenog posebnim propisom, potrebno je provesti mjere zaštite od buke, sukladno uvjetima i obilježjima područja (zelenilom, ogradama i sl.).
- (239.) Zaštita od buke će se poboljšati gradnjom nove ceste u mogućem koridoru zapadne obilaznice Tovarnika kojom se tranzit izmješta iz naselja Tovarnik.
- Buku u koridoru postojeće magistralne glavne željezničke pruge MG2 potrebno je riješiti prema posebnom propisu.
- (240.) Obvezna je izrada studije o utjecaju na okoliš po posebnom propisu i PPV-SŽ-u za sljedeće zahvate:

- Građevine prometa
 - planiranu sekundarnu brzu cestu (Ilok-Đeletovci),
 - mogući ili alternativni koridor (Ilok-Tovarnik-Nijemci).
- Eksploatacija mineralnih sirovina
 - eksploatacijska polja nafte i plina s pripadajućim građevinama,
 - geotermalne vode koje se koriste u energetske svrhe.
- Građevina prijenosa električne energije
 - DV 2x400 kV Ernestinovo-državna granica sa SiCG.

Građevine i područja za koja je obvezna izrada studije o utjecaju na okoliš prikazani su informativno na kartografskom prikazu br. 3.B, prema raspoloživim podacima.

(241.) Ostale mjere zaštite okoliša provodit će se sukladno posebnim propisima te uvjetima i mjerama utvrđenim u PPUOT i to:

- a) Zaštita tla
 - provođenjem PPUOT sukladno kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjene površina", odnosno gradnjom unutar utvrđenih građevinskih područja,
 - gradnjom van građevinskih područja i načinom vođenja infrastrukture, sukladno ovim Odredbama,
 - zbrinjavanjem otpada na način utvrđen u poglavlju 7. "Postupanje s otpadom",
 - smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva te ostalih preparata na primjerenu razinu.
- b) Zaštita voda
 - mjerama zaštite vodonosnika i izvorišta i uvjetima odvodnje otpadnih voda, utvrđenim ovim Odredbama,
 - smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva i ostalih preparata, a u zonama sanitarne zaštite i njihovim potpunim ukidanjem, ako je to utvrđeno Odlukom o zaštiti izvorišta.
- c) Zaštita zraka i zaštita od buke
 - uvjetima gradnje u građevinskom području naselja, uvjetima utvrđenim za gradnju građevina gospodarske namjene (PPUT), te uvjetima gradnje poljoprivrednih građevina za uzgoj životinja, sukladno ovim Odredbama,
 - gradnjom obilaznica (ili novih cesta) kojima će se smanjiti tranzitni promet u naselju (navesti konkretno).
- d) Zaštita šuma
 - provođenjem PPUOT sukladno kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina",
 - gradnjom elektroenergetskih građevina sukladno ovim Odredbama.
- e) Zaštita životinja
 - planiranjem i provođenjem mjera zaštite životinja prilikom gradnje novih prometnica (ograda, prolazi za životinje) i dalekovoda (zaštita ptica) na dionicama na kojima se takva potreba utvrdi u Studiji o utjecaju na okoliš.

9. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI I ELEMENTARNIH NEPOGODA

9.1. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI

- (242.) Za naselje Tovarnik utvrđuje se 4 stupanj ugroženosti, sukladno posebnom propisu.
- (243.) Zaštita stanovništva u naseljima Tovarnik rješava se gradnjom zaklona.
- (244.) Zakloni se grade sukladno uvjetima utvrđenim posebnim propisom.
- (245.) Zaklonom iz točke (243.) ovih Odredbi smatra se djelomično zatvoren prostor koji je izgrađen ili prilagođen tako da svojim funkcionalnim rješenjem, konstrukcijom i oblikom daje ograničenu zaštitu od ratnih djelovanja.

Zaklon se može graditi kao samostalni zaklon izvan građevina (rovovi i jame) i u građevinama, u prikladnim prostorijama.

Zakloni izvan građevina moraju se izgraditi izvan dometa ruševina susjednih građevina. Položaj zaklona izvan građevina treba odrediti na slobodnim površinama, izvan trasa podzemnih instalacija.

9.2. MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

- (246.) Na području općine Tovarnik utvrđen VII° MCS.
- Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, sukladno posebnim propisima.
- (247.) Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.
- (248.) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina, kao i gašenja požara na građevinama, građevine moraju imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu. Vatrogasni pristup mora se osigurati s javne površine ili preko vlastite građevne čestice.

Iznimno, vatrogasni pristup se može osigurati i preko susjednih parcela uz uknjižbu prava služnosti prolaza.

Prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbne mreže mora se predvidjeti hidrantska mreža.

10. MJERE PROVEDBE PLANA

10.1. OBVEZE IZRADE PROSTORNIH PLANOVA

- (249.) Sukladno Zakonu i PPV-SŽ, te potrebama Prostornog uređenja općine Tovarnik, PPUOT utvrđuje se obveza izrade sljedećih prostornih planova:
- a) Urbanistički plan uređenja (UPU):
 - naselja Tovarnik
 - b) Detaljni plan uređenja (DPU):
 - "Središte" Tovarnik
 - gospodarske zone u Tovarniku
 - gospodarske zone u Ilači
 - turističko-rekreacijske zone "Ivanci"
- (250.) Područja za koja se utvrđuje obveza izrade prostornih planova označena su na kartografskom prikazu br. 3.B.

Granica obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Tovarnik, utvrđena je granicom građevinskog područja.

Granica obuhvata Urbanističkog plana uređenja i Detaljnih planova uređenja, naznačena je na kartografskom prikazu br. 3.B. Područje obuhvata DPU "Središte" ne može se povećati, a konačno se može utvrditi UPU-om Tovarnika.

- (251.) Do izrade prostornih planova iz točke (249.) ovih Odredbi, način korištenja zemljišta i uvjeti gradnje utvrđivat će se sukladno ovim Odredbama.

10.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

- (252.) Općina Tovarnik se nalazi u pograničnom području Republike Hrvatske i u području je Posebne državne skrbi.

U ovom području treba provoditi gospodarsku i demografsku obnovu.

- (253.) U cilju poticanja razvoja Općine u planiranju uređenja prostora potrebno je prioritetno:
- riješiti imovinsko-pravne odnose i opremiti komunalnom infrastrukturom građevinska područja gospodarskih zone Tovarnik i Ilača,
 - riješiti vodoopskrbu gospodarskih zona Tovarnik i Ilača,
 - riješiti odvodni sustav za oba naselja i gospodarske zone,
 - u suradnji sa Županijom poticati aktivnosti za početak plinifikacije Općine,
 - urediti i obnoviti mrežu razvrstanih cesta u funkciji kvalitetnijeg povezivanja naselja Općine, te izgradnja srijemske granične transverzale,
 - u suradnji s nadležnom pravnom osobom s javnim ovlastima osigurati izradu planova navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta.
- (254.) U cilju zaštite prostora potrebno je prioritetno:
- riješiti pitanje zbrinjavanja otpada, sukladno rješenju u uvjetima iz PPUOT,
 - utvrditi sanitarne zone crpilišta "Tovarnik" i "Ilača"

10.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

- (255.) Postojeće legalno izgrađene građevine, koje su izgrađene protivno namjeni planiranoj u PPUOT, mogu se rekonstruirati u svrhu neophodnog poboljšanja uvjeta života i rada.
- (256.) Pod rekonstrukcijom u svrhu neophodnog poboljšanja uvjeta života i rada podrazumijevaju se:
- sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevine, u postojećim gabaritima,
 - dogradnja sanitarnih prostorija (WC i kupaonica s predprostorom) uz postojeću stambenu građevinu koja nema sanitarne prostorije, max. bruto izgrađene površine 10,0 m²,
 - dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonica i garderoba s pretprostorom) uz postojeću građevinu druge namjene (koja služi za rad i boravak ljudi i koja nema sanitarne prostorije), do max.10,0 m² bruto izgrađene površine za građevine do 100,0 m² i do 5% ukupne bruto izgrađene površine za veće građevine ,
 - preinake unutrašnjeg prostora, bez povećanja gabarita građevine,
 - izmjene ravnih krovova u kose bez mogućnosti nadogradnje nadozida, isključivo radi sanacije ravnog krova, uz mogućnost korištenja potkrovlja sukladno osnovnoj namjeni građevine odnosno namjeni utvrđenoj PPUOT,
 - adaptacija postojećeg tavanskog prostora u korisni prostor, u postojećim gabaritima, za namjene sukladne osnovnoj namjeni građevine odnosno namjeni utvrđenoj PPUOT,
 - ugradnja ili rekonstrukcija instalacija,
 - gradnja ili rekonstrukcija komunalnih priključaka,

- uređenje građevne čestice postojeće građevine (sanacija i izgradnja ograda i potpornih zidova i prometnih površina).
- (257.) Građevinama ili dijelu građevina iz točke (255.) ovih Odredbi može se mijenjati namjena, sukladno namjeni površina utvrđenoj PPUOT.

10.4. POSTUPANJE S GRAĐEVINAMA IZGRAĐENIM SUPROTNO UVJETIMA UTVRĐENIM U PPUOT

- (258.) Postojeće legalno izgrađene građevine, koje su izgrađene protivno uvjetima gradnje utvrđenim u PPUOT mogu se rekonstruirati sukladno točki (256.) ovih Odredbi, te dograđivati i nadograđivati sukladno ovim Odredbama.

Prilikom rekonstrukcije, radovi na građevini iz prethodnog stavka moraju biti usklađeni s uvjetima gradnje utvrđenim u PPUOT, ako je to moguće s obzirom na položaj građevine.

Ako je postojeći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) veći od dozvoljenog, isti se kada se za to steknu uvjeti, trebaju dovesti u PPUOT predviđene okvire.

- (259.) Građevinama iz točke (258.) ovih Odredbi može se mijenjati namjena sukladno Odredbama PPUOT.